FEBRA SAFIRELOR în Madagascar

MIHAELA DOROBANŢU

Până acum doi ani, sătucul Ilakaka din Madagascar, ţara cea mai săracă din lume, nu adăpostea decât o sută de locuitori. Dar totul s-a schimbat într-o noapte, când s-a anunţat descoperirea acolo a celui mai mare depozit de safire din lume! În câteva zile, Ia Ilakaka şi-au făcut apariţia peste 100000 de căutători de safire.

Fascinanta piatră preţioasă albastră, simbol al fidelităţii, este foarte căutată şi reprezintă o sursă de îmbogăţire rapidă. Pericolele sunt şi ele pe măsură, căci fosele săpate în nisip până la adâncimi de 10 m, pot oricând să se prăbuşească, aşa cum s-a şi întâmplat, omorând pe cei care au neşansa să se fi avântat prea departe. Minereul adus astfel la suprafaţă este apoi spălat într-un râu vecin şi aşa ies la iveală safirele, uneori nu mai mari decât o gămălie de chibrit.

Temându-se să părăsească locul săpăturilor, exploratorii se mulţumesc să-şi vândă safirele unor mediatori, care s-a stabilit imediat în vecinătate. Aceştia le cumpără pentru câţiva dolari şi le revând... pentru câteva sute. Unul dintre ei, supranumit Mr. Bomba, este cunoscut pentru că a făcut în doar un an o avere de peste un milion de dolari. Oameni ca el umblă tot timpul înarmaţi din cap până în picioare şi sunt înconjuraţi de o armată de bodyguarzi.

Muzeul Marinei de pe Loara

IRINA STOICA

Dacă Sena reprezintă Parisul, Loara reprezintă Franţa cu întreaga ei cultură, cu istoria ei zbuciumată, cu viaţa de fiecare zi a oamenilor. Malurile ei sunt bântuite de amintiri. Nu numai de cele ale regilor şi reginelor care au locuit în castele strălucitoarre ca Amboise, Chambord sau Chenonceau ci şi de umbra marelui Leonardo şi de cele ale mulţimii de corăbieri şi negustori care au făcut ca Loara să fie cea mai folosită cale – fluvială din Franţa din antichitate şi până în secolul trecut. Spre 1780, Châteauneuf era considerat al cincilea port de pe Loara după Nantes Tours, Orléans şi Anger. Pe aici treceau cărbunele din Masivul Central, pietrele din Apremont, olăria din Nivernais. Toate coborau spre Nantes. În acelaşi timp vinurile şi oţeturile de Orléans, preţioasa sare şi cunoscuta ţiglă de Angers urcau spre Paris. Încă şi astăzi cheiurile frumos pietruite, casele marinăreşti şi hangarele pentru ambarcaţiuni atestă această activitate al cărei declin a început o dată cu dezvoltarea drumurilor de fier. Trenurile au reprezentat o concurenţă teribilă, reuşind în cele din urmă să sufoce transportul fluvial.

El a rămas însă viu în mintea şi sufletele oamenilor şi a fost reînviat prin exponatele Muzeului Marinei din Châteauneuf, pe Loara. Bogată colecţie de obiecte: machete, hărţi, desene, fotografii de arhivă, mobilier, obiecte casnice, interioare restaurate ale unor case au reuşit să reconstituie navigaţia pe Loira şi viaţa de fiecare zi a marinarilor şi familiilor lor. Muzeul, pe care cunoscutul arhitect Philippe Prost l-a modelat în forma unui vapor, a fost plasat în vechile grajduri ale castelului ducilor de Penthièvre, un loc istoric, îndrăgit de locuitori şi vizitatori în egală măsură.

Parcul castelului în care se află muzeul este un adevărat paradis, o colecţie de arbori de pe toate continentele. Vizitatorul se plimbă pe alei, păstrând vii în minte modelele şi numele vaselor, ale căror machete şi fotografii le-a admirat cu puţin înainte, uniformele marinarilor, drapelele, statuetele reprezentând-o pe Sfânta Fecioară şi alţi sfinţi protectori, obiecte care au aparţinut celor care au călătorit pe ape.

Promenada nu se opreşte însă aici. Cheiul Barrault şi zidurile caselor conduc spre adevărate croaziere în trecut continuate pe strada Cail cu casele ei tipic marinăreşti, Strada Mare a portului, vechi cartier de negustori, vechiul depozit de sare de pe strada Gambeta, păstrate la fel ca acum două sute de ani în urmă.

Carburant din clorofilă

Nu peste multă vreme, vom putea bea apă de la... eşapamentul autoturismului nostru! Cel puţin aşa susţin Tasios Melis şi echipa sa de la Universitatea din California, care au pus la punct un proces curat de producere a hidrogenului – viitorul carburant al pilelor de combustibil care vor echipa autovehiculele. O astfel de pilă de combustibil nu consumă, într-adevăr, decât hidrogen care, în amestec cu oxigenul din atmosferă, se preface în apă pură, avantaj esenţial în raport cu actualele motoare poluante. Acest hidrogen carburant va fi produs de o algă verde unicelulară, Chlamydomonas reinharditii. Ca orice plantă clorofiliană, alga foloseşte energia luminoasă a Soarelui pentru a transforma prin fotosinteză bioxidul de carbon şi apa în oxigen gazos iar apoi, câteva ore mai târziu, în hidrogen gazos. Potrivit lui Melis, cultura unor astfel de alge într-un bazin de dimensiuni olimpice ar putea furniza în fiecare zi suficient hidrogen pentru a parcurge în maşină o distanţă de 15000 km! Să-i vedem atunci pe benzinarii noştri cum vor „alinia" preţul benzinei sau al motorinei la preţul... apei de ploaie! *(A.H.)*

Siliciul şi fulgerul globular.

Fulgerul globular se prezintă sub forma unei sfere luminoase cu un diametru variind între 5 şi 30 cm. În încercarea de a-l explica, John Abrahamsson şi James Diniss, de la Universitatea din Canterbury (Anglia), au emis o nouă ipoteză. Primele ţinte ale fulgerelor sunt solul şi arborii. Şi solul, şi copacii sunt constituiţi în principal dintr-un amestec de carbon şi silice. Deci, este posibil ca foarte înalta temperatură a fulgerului (peste 3000 grade C) să fie capabilă să reducă acest amestec la starea de siliciu pur, să o transforme în monoxid de siliciu sau în carbură de siliciu. Răcindu-se în câteva fracţiuni de secundă, aceşti noi compuşi dau naştere la nanoparticule care se asamblează la rândul lor în lanţuri moleculare formând o reţea sferică. Foarte repede, prin oxidare în contact cu aerul, această sferă se reîncinge pentru a deveni luminoasă, apoi explodează, aşa cum au descris numeroşi observatori. Experienţele de laborator întreprinse de cei doi cercetători – încă nefinalizate – au permis stabilirea unor anumite proprietăţi ale ipoteticei sfere de siliciu. (A.H.)

Sub cenuşa unui supervulcan

DORIN MĂRAN

Hoarde întregi de animale din specii „fantastice" – rinoceri, cai cu trei urechi, cămile etc. au fost surprinse de o moarte brutală. Imaginile sunt terifiante. Iată scheletul unui pui de rinocer fulgerat de moarte, lângă mama sa, mai departe, scheletul unei femele-rinocer care protejează oasele fragile ale unui pui nenăscut. Unele animale conţin resturile fosilizate ale ultimelor guri de iarbă. Se văd clar urme de copite. Această faună din vechea Americă de Nord a stat îngropată în cenuşa vulcanică până în anul 1971, când urmele acestui tezaur paleontologic au fost descoperite în urma unor puternice averse de ploaie care au săpat un jgheab adânc într-un câmp cu grâu, dând la iveală schelete de pui de rinoceri. Câteva luni mai târziu, paleontologul Mike Voorhies a început sistematic săpăturile în această regiune în urma cărora s-au descoperit peste 40 de specii de animale şi plante fosilizate care evocă savana din Africa de Est. Oamenii de ştiinţă au legat această catastrofă ecologică de erupţia unui supervulcan situat la 1600 km, în Idaho. Erupţia supervulcanului a fost atât de puternică, încât mai bine de jumătate din America de Nord a fost îngropată sub o pătură de cenuşă de peste doi metri grosime! Cenuşa, gazele şi prafurile abrazive au fost împrăştiate puternic pe distanţe de mii de kilometri de jur împrejur, exterminând toate fiinţele întâlnite în cale...

CATASTROFĂ ECOLOGICĂ

În parcul din Ashfall Site din nord-estul statului american Nebraska, viaţa pare să se fi oprit. Şi asta în urmă cu... 10 milioane de ani.

AMERICA INVADATĂ DE ASIATICI

În pofida convingerilor lui Columb, amerindienii nu constituie o populaţie omogenă. Descendenţi ai colonizatorilor veniţi din Asia cu peste 10.000 de ani în urmă, ei au origini foarte diverse. Analizând aproape 2600 de cranii colectate din Asia şi America de Nord, antropologul Loring Brace, de la Universitatea Michigan, a reuşit să descopere rădăcinile primilor locuitori ai continentului american. Pe baza studiului detaliat al maxilarelor, cercetătorul a arătat că irochezii, ca şi alte triburi ce populează statele actuale Minnesota, Michigan, Ontario şi Massachusetts, descind din poporul Yomon, preistoricii locuitori ai Japoniei. Inuiţii, populând extremul nord al continentului, par să aparţină aceleiaşi ramuri. O a doua grupă, ale cărei urme se regăsesc din Alaska până în Mexic, pare să fie foarte apropiată de populaţiile originare din China. (A.H.)

Viitorul aparţine spaţiului

În 2015 – RĂZBOIUL „MUTAT" ÎN SPAŢIU?...

Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Noul program anti-rachetă destinat să protejeze teritoriul american, denumit „scutul spaţial", a cheltuit deja circa 200 milioane $ pentru doar trei testări din care numai una a reuşit să intercepteze şi să distrugă macheta unui focos nuclear... Pentru a înţelege de ce se afirmă că acest program ar putea muta deliberat în Cosmos un eventual nou război mondial, trebuie arătat că el urmează a implica un cost de circa 60 miliarde $, se va derula pe trei etape, astfel încât la finele primei faze, în 2005, în loc să ne bucurăm de aducerea pe Terra a primelor mostre de sol marţian, omenirea va fi obligată să facă bilanţul celor 30 miliarde $ cheltuiţi de americani pentru o protecţie faţă de potenţiala agresiune a... câtorva focoase clasice! Pentru acest... mini-succes, pentru care probabil vor fi „sacrificate" acordurile START-2 şi, posibil, START-3, va trebui ca în Alaska, la Shemya, să fie edificat unul din cele mai perfecţionate radaruri, tot acolo să fie amplasate 20 de rachete anti-rachetă, iar multe radiolocatoare aşa zis „învechite", să fie modernizate...

În fine, până în anul 2015, când se apreciază că acest „scut spaţial" ar fi complet funcţional, trebuie să devină operaţionale 250 de interceptoare (rachete anti-rachetă), să fie amplasate în Groenlanda, Anglia şi chiar în Coreea de Sud, mai multe staţii radar, să evolueze pe orbită mai mulţi sateliţi dotaţi cu senzori de radiaţii infraroşii şi să devină funcţionale: un radar cu raze X, un sistem de comunicaţii pentru interceptarea rachetelor balistice pe traiectorie, un centru de control, strategii de luptă şi comunicaţii, iar câteva radare destinate să supravegheze spaţiul zi şi noapte, să fie modernizate...

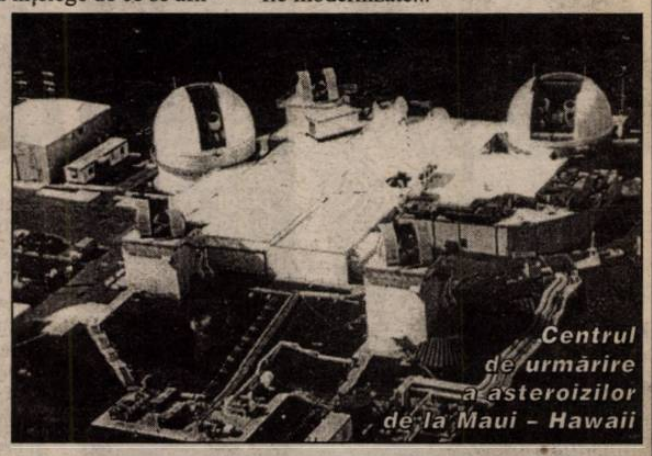

Centrul de urmărire a asteroizilor de la Maui - Hawaii

Mulţi specialişti afirmă că „preţul" care va fi plătit pentru acest sistem (în primul rând, pericolul declanşării unui nou „război rece"), este prea mare din următoarele motive: nu este stăpânită tehnologia de deosebire a focoaselor reale de cele false şi nu există încă o protecţie sigură a rachetelor interceptoare la vibraţii şi lovire cu arma-laser... cât despre impresionantele investiţii pentru noile construcţii şi instalaţii care vor dota complexele de descoperire, urmărire, interceptare şi distrugere concomitentă a mai multor focoase nucleare, ne putem face o părere din fotografia Centrului de urmărire a asteroizilor de la Maui, Hawaii...

(Va urma)

Yeti – oamenii zăpezilor

ÎNTÂLNIRI CIUDATE şi CĂUTĂRI ZADARNICE

În 1981, pe treptele spitalului guvernamental din satul Magburaka (Sierra Leone) a apărut o fetiţă de 8-10 ani despre care se crede că a fost răpită de babuini şi crescută întocmai ca o maimuţă. Nici astăzi nu poate vorbi, nu merge în poziţie verticală (de altfel muşchii gambelor îi sunt atrofiaţi), bea şi mănâncă fără să se ajute de mâini, iar reeducarea ei pare imposibilă. Nici măcar nu ştie cine îi sunt părinţii sau cum a ajuns din junglă în satul Magburaka, dar specialiştii sunt siguri că a trăit numai printre maimuţe şi întregul ei comportament (inclusiv cel sexual) confirmă acest lucru.

În legătură cu relaţiile dintre om şi „Yeren" s-a semnalat rareori ceva asemănător. Se datorează această situaţie inteligenţei sporite, comportamentului mai omenesc al creaturii sau specia chineză este timidă, aşa cum afirmă Li Jian?

Cercetătorul dr. Zhou Guoxing, specialist în studiul primatelor, a condus o expediţie în Shennongja, în 1977. Printre alte mărturii a consemnat şi povestea a două adolescente care, în 1975 avuseseră o experienţă inedită cu un „Yeren". Întorcându-se de la şcoala situată la 14 km de casa lor, cele două fete, una de 13 şi alta de 17 ani, străbăteau o pădure deasă de bambus, când s-au pomenit înaintea unui „Yeren" de 2,5 – 3 m înălţime. Făptura le-a dat de câteva ori ocol fetelor încremenite de spaimă, apoi s-a apropiat, oferindu-le... muguri de bambus. Cea mai mare şi-a făcut curaj şi a primit darul. „Yeren" a râs mulţumit, a mângâiat-o pe cap, apoi i-a mirosit neîncrezător veşmintele care, în mod evident, îl dezorientau. A încercat să le îndepărteze, dar pierzându-şi răbdarea le-a rupt până ce n-au mai rămas decât câteva zdrenţe. S-a întors spre cealaltă fată, i-a smuls şi ei bluza, i-a sfâşiat pantalonii. Apoi le-a mânat pe amândouă câţiva kilometri, până la un cuib-colibă, împletit în lunca unui râu. Acolo le-a silit să intre înăuntru şi le-a cercetat atent trupurile. Fata cea mică a început să ţipe, cealaltă l-a lovit peste piept şi labe. Surprins şi nedumerit, masculul de „Yeren" s-a scărpinat în cap cu o uimire aproape umană pe chip. A ieşit din cuib, întorcându-se repede cu un braţ de lujeri comestibili, le-a pus înaintea fetelor, apoi a încercat să le trântească în culcuş. La ţipetele lor s-a ridicat, le-a împins afară şi a rămas uitându-se cum se îndepărtau în goană. Zhou Guoxing opinează că era vorba de un mascul tânăr, neexperimentat, care îndeplinea un fel de ritual de împerechere şi a fost total nedumerit de refuzul celor două ciudate „femele".

SCERY a organizat, în 1986, o mare expediţie în Shennongja: numeroşi vânători, cercetători, zoologi şi călăuze locale au cercetat un teritoriu relativ întins, împărţit în zone pătrate (ca la şantierele arheologice, dar la o scară mult mai mare). Însă echipamentul ultrasofisticat, absolut necesar, a lipsit: nu erau nici puşti cu tranchilizante, nici camere cu teleobiectiv şi în infraroşii, material complex de camping, capcane automate nevătămătoare, staţii radio, proiectoare, laboratoare medicale mobile, jeepuri, elicoptere sau bărci cu motor. Rezultatele au fost nule: trei luni de căutări zadarnice. Măcar nu s-a reeditat ghinionul din 1981, când o expediţie SCERY a ratat capturarea unui „Yeren" în Munţii Shennongja. Cei trei cercetători chinezi se aflau la 2500 m altitudine, când unul dintre ei a observat creatura pe flancul opus al muntelui, 1000 m mai jos. Când au ajuns acolo n-au mai găsit decât un „pat-cuib" făcut din bambus, lung de 3 m şi larg de 2 m. Nu au reuşit să descopere alte urme pe terenul pietros şi s-au întors fără prada atât de căutată...

DAN APOSTOL

Amprente ale spiritualităţii noastre

Municipiul Botoşani se poate mândri, ca şi numeroase alte oraşe ale ţării noastre, cu a istorie strălucită. Menţionat documentar încă din secolul al XV-lea el devine locul unde domnitori iluştri ca marele Ştefan îşi instalează curţi domneşti. Din această cetate Petru Rareş emite numeroase documente şi tot aici soţia sa, Doamna Elena, rămasă văduvă după moartea soţului ei în 1546, înalţă două biserici: Sfântul Gheorghe, terminată în octombrie 1551 şi Uspenia – august 1552. Doamna Caterina-Elena, fiica lui Iovan Brancovici, despotul sârb, a devenit soţia lui Petru Rareş după moartea primei sale doamne, Maria, la 28 iunie 1529. A fost o femeie învăţată şi aprigă, având parte însă de o soartă tragică, sfârşind, după cât se pare, sugrumată din porunca ginerelui ei Alexandru Lăpuşneanu. Biserica Sfântul Gheorghe este ridicată în timpul domniei fiului ei Ştefan Rareş (11 iunie 1551 – 1 septembrie 1552). Domnitorul dezlănţuise o persecuţie împotriva neortodocşilor, ca o reacţie faţă de trecerea tratelui său, Iliaş, fost domnitor al Moldovei (3 septembrie 1946 – 11 iunie 1551) la mahomedanism. La rândul ei, Doamna Elena suportase cu greu această ruşine, dar protestul ei s-a concretizat în înălţarea de locaşuri sfinte.

Biserica Sfântul Gheorghe este redusă ca dimensiuni, având o singură turlă pe pronaos. Fără prea multe decoraţii ea nu a fost pictată, fiind realizată din piatră şi cărămidă după un plan triconic. Două contraforturi se află de o parte şi de cealaltă, acolo unde se produce joncţiunea dintre naos şi altar. Absidele sunt decorate cu firide alungite, terminate cu arcuri duble iar în partea superioară a faţadelor se află un rând de ocniţe. În 1819 şi 1864 biserica a fost supusă unor restaurări, care însă au adăugat locaşului unele adăugiri nepotrivite. Acestea au fost înlăturate în timpul lucrărilor din 1911, executate sub conducerea arhitectului Ghika – Budeşti.

Biserica Sfântul Gheorghe rămâne ca o mărturie în piatră a credinţei şi căinţei uneia dintre cele mai nefericite doamne ale Moldovei, care şi-a găsit odihna veşnică la mănăstirea Probota, alături de soţul ei.

IRINA STOICA

SACRALITATE de lux

DORIN MĂRAN

Clerul egiptean dar mai ales cel theban sunt de o excepţională complexitate instituţională. În vechiul Egipt, un preot era înainte de toate un tehnician, un funcţionar ales de rege care îl însărcinează să practice în locul său ritualurile divine în numeroasele temple ale ţării. Emanaţie a puterii politice, preotul nu e o persoană consacrată, în sensul modern al cuvântului. În epocile mai vechi, preotul trebuia să stăpânească o scriitură ieşită din uz, devenită literă moartă pentru scribii din administraţie. În Noul Imperiu, preotului nu i se cereau cunoştinţe speciale legate de textele liturgice. Ofrandele alimentare din faţa statuilor divine, de pildă, puteau fi oficiate de orice persoană din treptele superioare ale ierarhiei căreia i se impunea cunoaşterea pe de rost a cuvintelor ritualului şi asumarea unui statut de puritate pentru a fi cât mai aproape de zei, pentru a putea deschide o fereastră spre ei. Importanţa economică a templelor thebane faţă de celelalte din Egipt, era considerabilă. Monumente grandioase, zeci de temple, săli imense susţinute de piloni gigantici, lacuri sacre, alei cu sfincşi... Ansamblul de la Karak era cel mai dotat din acest punct de vedere. Întreţinerea acestor construcţii era însă deosebit de costisitoare. Ele erau supuse mereu restaurărilor datorită infiltraţiilor constante ale apelor freatice sau a cutremurelor. Reamenajarea templelor era impusă şi de exigenţele unor liturghii aflate într-o permanentă evoluţie. Pentru întreţinerea monumentelor era nevoie, firesc, de un personal numeros şi calificat. Faraonii au avut grijă de acest lucru. În fiecare dimineaţă, artizani, muncitori intrau în atelierele amenajate în apropierea templelor. Personalul din domeniul Amon număra 150 de lucrători. Pictori, desenatori, zugravi, gravori, tâmplari, aurari, ţesători, scribi, bucătari, patiseri, brutari... Fiecare activitate era asistată de scribi care notau, ţineau evidenţe. Scribi ai ofrandelor, ai pâinii lui Amon... Nu lipseau nici bibliotecarii, astronomii, cosmeticienii, bărbierii, medicii, gardienii şi nici... închisorile pentru elementele recalcitrante. Cheltuielile erau, firesc, copleşitoare. Ele erau suportate din donaţii regale, din prăzi de război sau din tributurile primite de faraonii mai puţin agresivi, sau din recoltele proprii.

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

Ştiinţă şi tehnologie în „LUMEA UMBRELOR"...

Directoratul pentru Ştiinţă şi Tehnologie al C.I.A. (D.D.S.T.) are atribuţii în dezvoltarea unor tehnologii de culegere a informaţiilor; proiectarea şi execuţia mijloacelor tehnice necesare culegerii informaţiilor; înregistrarea, stocarea, prelucrarea şi difuzarea informaţiilor provenite din emisiunile radio-tv externe, precum şi din recunoaşterea aeriană; asigurarea aparaturii, asistenţei de specialitate şi a personalului care instalează, întreţine ori exploatează mijloacele tehnice de culegere de informaţii în străinătate, la cererea Directoratului Operaţii sau a staţiilor C.I.A. din străinătate.

De acest directorat depind şi activităţile de supraveghere realizate prin sateliţi sau cu avioane sau dirijabil, inclusiv culegerea de informaţii meteorologice, cu dublu scop: studiul mişcărilor aerului în scopul detectării propagării produselor radioactive şi posibilitatea folosirii armei meteorologice.

Sateliţii utilizaţi de C.I.A. pentru scopuri de spionaj au furnizat informaţii esenţiale ducerii războiului din Golful Persic. Toate pregătirile Irakului au fost strict monitorizate, prognozându-se cu 24 de ore înainte invadarea Kuweitului. Ulterior, a putut fi indicată poziţia exactă în teren a fiecărui tanc sau piesă de artilerie grea, comandanţii militari putând urmări toate mişcările inamicului.

Cu ajutorul sateliţilor s-a putut dovedi că „întreprinderea farmaceutică" din Libia este, în realitate, o uzină de producere a armelor chimice. Tot prin sateliţi, au fost surprinse încercările Irakului de a ascunde echipamentele nucleare, pentru a nu fi găsite de inspectorii O.N.U. Laboratoarele de cercetări şi experimentări chimico-toxicologice ale directoratului au produs şi experimentat o gamă largă de otrăvuri sau produse biologice destinate operaţiunilor acoperite „umede" (atentatelor).

De asemenea, după cum a pus în evidenţă Congresul S.U.A., atât C.I.A., cât şi D.I.A. (Direcţia Informaţiilor Armatei) s-au folosit, în cadrul unui program pentru care au fost alocate 20 de milioane de dolari, de persoane cu capacităţi paranormale (pentru uciderea liderului libian Ghadafi, care a eşuat; aflarea locului unde erau ţinuţi ostaticii americani în Ambasada S.U.A. de la Teheran – 1980; în vederea descoperirii locului unde era ţinut ostatic, de către Brigăzile Roşii, generalul Dozier – eliberat în 1981; depistarea submarinelor nucleare sovietice – 1979; indicarea locurilor unde sunt amplasate centralele atomice şi a depozitelor de plutoniu nord-coreene).

Lucrări recente publicate în Occident susţin că unele rezultate au fost posibile. Se afirmă astfel că unul dintre cei apţi să „vadă la distanţă", Joe Moneagle, ar fi descoperit un submarin comunist în apropierea unei baze militare secrete americane, iar în anul 1984 acesta a fost decorat pentru furnizarea unor informaţii referitoare la circa 150 de obiective suspecte, imposibil de detectat prin folosirea unor mijloace convenţionale.

În timpul războiului din Golf s-a inventat „bomba psihică" asupra minţii lui Saddam Hussein.

Agenţii secreţi „senzitivi" au fost consideraţi, după investigaţiile Congresului, inutili de către C.I.A., dar extrem de importanţi de către D.I.A., care a căpătat susţinerea minorităţii neoconservatoare din Congres, al cărei lider este Newt Gingrich.

Davis Morehouse, fost maior în armata S.U.A. şi agent „senzitiv", a relatat că la programul investigat în Congres au luat parte 18 persoane cu calităţi paranormale, din care două au murit în urma experienţelor. Programul a fost asistat de renumiţi experţi psihiatri, întrunind aprecieri controversate.

Directoratul are un rol aparte în perfecţionarea sistemelor de legătură cu agentura prin intermediul telefoniei mobile sau al computerelor portative care transmit fotografii prin sisteme de codificare numerică, greu sau imposibil de depistat. Progresele tehnologiilor informatice nu au rămas nici ele în afara „operaţiunilor acoperite". În acest sens, se menţionează că agenţii C.I.A. pot realiza sabotaje prin intermediul tehnologiei hardware computerizată exportată de către companiile furnizoare, astfel încât clienţii să nu o poată folosi în scopurile urmărite. O astfel de operaţiune ar fi realizată în scopul împiedicării Coreii de Nord să utilizeze tehnologia importată în producerea bombei atomice.

Oricât ar părea de ciudat pentru noi, cei ce trăim departe de „lumea umbrelor", aceasta se foloseşte de toate cuceririle ştiinţei şi nu se dă înlături nici de la exploatarea capacităţilor... paranormale ale unora. În episodul de faţă, reprodus, în exclusivitate, din lucrarea „Servicii secrete străine", vol. II, autori: M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, 2000, vom cunoaşte câteva astfel de preocupări ale C.I.A.. (A.H.)

■ Cum se demolează un şantaj

În loc de promovare – ŞCOALA DE CORECŢIE!

Inteligent, elegant, afişând cu zgârcenie un umor subtil, profesorul de fizică Laurent Didier (Colegiul Clairvaux, Franţa) a trăit o experienţă traumatizantă, nemeritată. Avea 38 de ani şi se despărţise de soţia sa, Louise, de doi ani, fapt care l-a afectat enorm... Dar, ca printr-un miracol, primeşte într-o zi o scrisoare de reconciliere de la ea. Ea, care nu-i scrisese niciodată vreun rând. Emoţionat, Laurent se duce la întâlnirea propusă de Louise, fără să bănuiască ce-l aşteaptă. Se aşază la o masă a bistroului (unde pe vremuri se cunoscuseră) şi, peste câteva minute, îşi face apariţia... Corine, una din elevele sale din clasa a XII-a. Nici una, nici două, fata se repede la el şi-l îmbrăţişează cu tandreţe dezlănţuită, care nu putea rămâne neobservată de cei din jur. Aşa a început farsa. Scena a fost fotografiată prompt de o altă elevă, Candide. De aici şi până la şantaj n-a fost decât un pas, un pas trecut cu nonşalanţă de cele două complice. Pur şi simplu, ele ar fi trebuit să primească calificative maxime la fizică şi o recomandare pe măsură pentru o firmă ce urma să le angajeze.

Profesorului Didier i-au trebuit două săptămâni pentru a se dezmetici şi analiza cum se cuvine incredibila situaţie în care se afla. Locul său în acel Colegiu era periclitat de maşinaţiunea ordinară a „întreprinzătoarelor" eleve, ca şi întreaga sa carieră, de altfel. Primul gând a fost să ia legătura cu fosta nevastă, dar la ce bun? Atunci, Didier s-a gândit la o stratagemă disperată, care necesita o mare abilitate psihologică şi putere de convingere. Zis şi făcut. În preajma testelor dinaintea vacanţei de iarnă, profesorul le invită pe cele două şantajiste la el acasă, pentru „o seară nostimă în trei". Încântate, Corine şi Candide apar bine aranjate, apetisante şi zâmbitoare la ora fixată. Intră dezinvolte în apartament, se servesc cu aperitive şi trec la „atac". Însă Didier le propune ferm să termine mai întâi „afacerea". Le întreabă dacă nu vor să renunţe la şantaj şi de ce l-au ales tocmai pe el. Fetele nu se dau bătute, îl tachinează şi îi cer subiectele testului de la fizică... În acel moment, din camera alăturată îşi fac apariţia directorul Colegiului şi profesoara responsabilă cu „disciplina interioară" (post obligatoriu în şcolile franţuzeşti)... Surpriză! Fetele, cu ochii plini de lacrimi, regretă profund. Au şi de ce. Vor repeta anul la o şcoală corecţională, iar poliţia va completa primul „capitol" al cazierului lor. Profesorul Didier răsuflă uşurat, dar teoria relativităţii i se pare uneori mai simplă decât viaţa. *(P.I.)*

Nu doarme de 35 de ani.

În ciuda tuturor descoperirilor ştiinţei şi a tratamentelor aplicate de medici, Nguyen Thi Le Hang, o vietnameză în vârstă de 58 de ani nu reuşeşte să doarmă. Şi asta durează de 35 de ani încoace, de când, după cum ea însăşi declară, a adus pe lume primul ei copil. Marcată de o puternică depresie, datorată insomniei fără remediu, femeia a încercat de două ori să-şi pună capăt vieţii, dar tentativele sale au eşuat. Nopţile şi le petrece făcând tot felul de treburi gospodăreşti. *(A.P.)*

Record la tipete.

Philippe Pujolle este campion mondial la strigătele lui Tarzan: cele mai lungi ca durată şi puternice ca volum. Dar, performanţele lui nu se rezumă doar la atât. El a demonstrat amatorilor de inedit că poate să imite perfect încă 26 de sunete diferite, de la cel specific claxonului până la cel al curcanului şi al altor păsări; în acest caz, recordul a constat în durata în care a reuşit să emită toate aceste sunete, înlănţuite într-un... potpuriu: 12 secunde şi 81 de sutimi. *(A.P.)*

Ciuperci melomane.

Agricultorii n-au dus niciodată lipsă de idei când a fost vorba de găsirea de noi metode de creştere a producţiei plantelor cultivate. Uneori, aplică metode puţin obişnuite, incredibile pentru unii, demne de luate în râs de către alţii, dar profitabile pentru cei care se încumetă să încerce şi să... înfrunte orice şi pe oricine. Aşa că angajaţii industriei alimentare Furusato Kaihatsu Kosha Ryokuryu au pus la punct o metodă de creştere mai rapidă a ciupercilor nipone: un fond sonor de muzică de tobe, câte o oră dimineaţa şi alta după-amiaza. Sunetele „amintesc" culturilor de ciuperci... sunetul năpraznic al tunetelor. *(A.P.)*

■ Iniţiativă profitabilă

Un psihiatru UNIC ÎN LUME

Englezul Ghaster Levin este unul din cei mai originali psihiatri din întreaga lume. De peste zece ani el studiază comportamentul unor animale de casă obişnuite şi mai puţin obişnuite (cum ar fi reptilele, felinele mari, scorpionii gigantici, maimuţele etc.), dar din ce în ce mai căutate de excentrici. Ţinta şedinţelor lui de zoo-psihiatrie este adaptarea la viaţa în captivitate, Levin susţinând că poate dresa şi vieţuitoare inferioare, cu un sistem nervos central, pe baza „ajustării reflexelor native". Cel mai recent succes l-a dobândit în cazul pisicilor de rasă. Mai mulţi proprietari au dorit să le scoată din lenea lor proverbială şi să le determine să fie şi agresive în relaţiile cu dăunătoarele rozătoare. Ghaster Levin le-a satisfăcut dorinţa. După zece şedinţe de psihiatrie (aplicând metode doar de el ştiute), pisicile birmaneze şi persane au devenit eficienţi vânători de şoareci. Tratamentul garantează nefolosirea metodelor dure. În fotografie se poate observa unul din şiretlicurile acestui medic: urmărirea unor scene ce trezesc anumite instincte „adormite", cum ar fi teribilele trucaje din filmul „Păsările" de Hitchcock, simultan cu răspândirea în încăpere a mirosului specific şoarecilor. *(P.I.)*

■ Doctoratul la 13 şi 14 ani

Două puştoaice din Rusia au intrat în CARTEA RECORDURILOR

Din ce în ce mai emancipate, fostele ţări sovietice şochează uneori lumea civilizată prin oferta de vedete muzicale, top modele, copii superdotaţi etc. Două surori din Rusia vin să confirme această „regulă" printr-o performanţă mai puţin obişnuită. Diana, în vârstă de 13 ani şi Angela Kniasewa, în vârstă de 14 ani, au devenit cele mai tinere absolvente de facultate din istoria acestei ţări. Este vorba de Academia de Ştiinţe Economice din Moscova. Cele două fete au terminat facultatea în doar trei ani, cu doi ani mai repede decât colegii lor, participând la cursuri, nu mai puţin de 11 ore pe zi. Aceste performanţe au făcut posibilă intrarea lor în Cartea Recordurilor din Rusia. Următorul pas pe care îl au de făcut este doctoratul. Ambiţiile lor de viitor cu mult mai mari, nu se opresc însă aici! (D.M.)

■ Iubiri şi trădări „de pagina întâi"!

JANE FONDA

noroc pe ecran, ghinion în viaţă...

Frederique d'Arragon

Poveştile şi mai ales necazurile de şi din dragoste sunt totdeauna poveşti „de pagina întâi", cu atât mai mult când eroii lor sunt supervedete obişnuite să capteze interesul total al presei.

Iată-i deci, la începutul acestui an, în prag de divorţ, pe Ted Turner, supermagnatul TV şi pe incomparabila Jane Fonda. Şi tocmai când se mai „obişnuise" lumea cu povestea lor – explozie! Jane află că viitorul exsoţ se întâlneşte în secret cu o veche iubire a sa, Frederique d'Arragon, în intimitatea ranchului din New Mexico, romanticul cuib de dragoste al începuturilor sale cu Ted şi încă loc de refugiu pentru inima sa zbuciumată de inevitabilele complicaţii ale divorţului. Ca să nu mai spunem că prima escapadă a avut loc exact în ziua când Ted Turner a anunţat oficial despărţirea de Jane.

Cum s-a întâmplat? Păi, ca de obicei! Vechea (de vreo 20 de ani!) şi înflăcărata iubire pentru Frederique (50) a reizbucnit în ziua când aceasta şi-a făcut o reintrare spectaculoasă în viaţa lui Ted Turner (61), care a şi fost văzut ieşind din apartamentul din New York al acesteia. Jane este furioasă. Ted află că este furioasă şi hotărăşte... să evite marile oraşe. Noua idilă se „mută" la Ladder Ranch – trei zile şi două nopţi, sosire şi plecare cu avionul particular al superboss-ului Turner, revenire după trei săptămâni... „Frederique ştie cum să mă ia. Mă lasă să fiu eu însumi. După mulţi ani este pentru prima dată când nu mai simt că tot timpul calc pe coji de ouă! Ar fi o soţie perfectă!" Şi, de cealaltă parte, furioasa Jane: „Mi-aş fi închipuit că măcar va avea decenţa să nu aducă o altă femeie la ranch cât patul meu nici nu s-a răcit. Nu acolo, în orice caz. Vrea probabil să-mi arunce în faţă faptul că mariajul nostru chiar s-a sfârşit!" La începutul acestui an cei doi îşi anunţaseră intenţia de a se separa – de a sta la distanţă cel puţin pentru o vreme, până s-ar fi hotărât cum să continue. O portiţă fusese totuşi lăsată deschisă. Pe care acum Frederique se pare că a închis-o definitiv. După opt ani de căsătorie, Jane Fonda nu-i mai pare lui Ted Turner femeia cu care „să-şi petreacă restul zilelor". O reţetă pentru Frederique d'Arragon pentru a deveni cea de a patra Doamnă Turner? *(M.D.)*

Ted Turner

HOŢUL PĂCĂLIT

În Salt Lake City oamenii începuseră să fie terorizaţi de un hoţ care-i urmărea atent pe cei despre care se ştia că au asupra lor bani sau bijuterii. Procedeul lui era simplu. Se apropia de victimă, în parcări sau în locuri retrase, o ameninţa cu un cuţit şi îi punea înainte o geantă în care îi spunea să arunce tot ce are de valoare. Treburile i-au mers perfect, oamenii se speriau şi hoţul începuse să creadă că nimic nu-i va sta în cale. Asta, bineînţeles până într-o zi. În ziua aceea îşi pusese ochii pe un bărbat care tocmai ieşise dintr-o bancă. Somat de tâlhar să arunce în geantă „tot ce are de valoare", omul a adăugat pe lângă bani, fără să-l observe celălalt, o pastilă de gaz lacrimogen. Poliţia, alertată de păgubaş, l-a găsit pe hoţ plângând, nu departe de locul jafului. Îşi plângea anticipat de milă! (I.S.)

■ Americanii stau la coadă...

...Să se aşeze pe SCAUNUL ELECTRIC!

Americanii se dau în vânt după senzaţii tari. Ca şi cum în ţara celor patru silabe magice – Co-ca-Co-la – viaţa ar fi la fel de anostă ca în Sahara. În această cursă a senzaţiilor, cei care profită copios sunt, desigur, organizatorii care speculează „la sânge" hormonii obosiţi ai americanilor dornici să iasă cât mai impetuos din „banalitatea" cotidianului. Aceştia inventează maşinării tot mai sofisticate de produs emoţii, frisoane, exaltare. O astfel de maşinărie, nu foarte sofisticată, o constituie „scaunul electric". Un astfel de scaun care seamănă perfect cu cele folosite în execuţiile condamnaţilor, a fost de curând inaugurat într-un local dintr-o suburbie a oraşului Washington. Mesajele care apar pe un ecran electronic îi invită pe amatorii de senzaţii de „moarte" să-şi încerce forţele psihice şi fizice, să nu ezite să scoată fum după ce sunt conectaţi la reţea, să urle cât îi ţin bojocii dar să... supravieţuiască. Printre invitaţi figurează şi cei mici, care se dovedesc adesea mai curajoşi decât părinţii lor. După ce se instalează pe scaunul electric, amatorului de senzaţii tari i se aplică doi electrozi care produc un zgomot infernal. O manetă e coborâtă lent în timp ce indicatorul unui aparat de măsură de lângă condamnat se apropie de 300-500 – ...1000 de volţi! La această tensiune de sub fundul condamnatului începe să iasă fum în timp ce asistenţa încetează să mai respire. Cei mai rezistenţi supravieţuitori primesc drept răsplată pentru eroismul lor un animal de pluş a cărui contravaloare nu reprezintă însă nici a suta parte din costul „biletului morţii". *(D.M.)*

Săptămâna 18 - 24 august

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Telematinal 14.15 CiberFan 15.30 Emisiune în limba germană 16.55 Fotbal: FC Argeş - Ceahlăul Piatra Neamţ 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Ploaia de stele 22.15 Serial: „Farmece" 23.00 Film: „Miss Marple: Nemesis" (Marea Britanie, 1986).

SÂMBĂTĂ 8.30 Desene animate 9.25 Serial: „Zorro" 11.15 Film: „Jack" (SUA, 1996). Cu: Robin Williams 13.10 Serial: „F.B.I.-16" 14.00 Arca Marinei 16.45 Spectacolul lumii 17.15 Serial: „Dinastia Strauss" 18.10 Teleenciclopedia 19.10 Serial: „Hotelul Payne" 19.35 Serial: „Carol şi compania" 20.00 Jurnal 20.30 Callatis 2000 22.30 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 23.45 Film: „Legenda mumiei" (SUA, 1997).

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.25 Kiki Riki Miky 11.00 Viaţa satului 12.30 Tezaur folcloric 13.45 Naţional TV Bingo Liberty 17.00 Fotbal: Oţelul Galaţi – Petrolul Ploieşti 19.10 Serial: „Felicity" 20.00 Jurnal 20.40 Film: „Avionul condamnaţilor" (SUA, 1997). Cu: Nicolas Cage 22.35 Callatis 2000.

LUNI 12.00 Callatis 2000 (r) 14.15 Ciberfan 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garantat 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Iartă-mă 21.45 Cu ochii'n 4 22.35 Serial: „Cazuri ciudate" 23.40 Estival Jazz.

MARŢI 7.00 Telematinal 11.55 TVR Cluj-Napoca 13.00 Drumuri spre Europa 14.15 CiberFan 14.30 Repere sacre 15.30 Convieţuiri sub aripa muzei 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.00 Medicina pentru toţi 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Justiţie militară" 21.35 Fotal: Galatasaray Istanbul – St. Gallen 0.05 Telecinemateca: „Automobilul" (SUA, 1977).

MIERCURI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Cluj-Napoca 14.15 CiberFan 16.05 O vedetă.,. populară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garantat 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Justiţie militară" 22.20 Film: „Fetele din Piaţa Spaniei" (partea a II-a).

JOI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.00 Convieţuiri 16.00 Evrika! 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Garanta 100% 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.30 Fotbal: FK Pobeda (Macedonia) – Universitatea Craiova 22.30 Mamaia 2000.

JAMES STEWART
TVR 2
luni, 19.45

acasă

VINERI 10.00 – 12.25 Reluări 13.20 Serial: „Guadalupe" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Voluntarii" (SUA, 1985). Cu: Tom Hanks 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

SÂMBĂTĂ 10.00 – 12.10 Reluări 13.30 Doctorul casei 14.00 Serial: „Verdict: Crimă!" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Serial: „Lassie" 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Acasă la români 19.00 Serial: „Diagnostic: crimă!" 21.00 Film: „Pe oriunde, dar şterge-o!" (SUA, 1978). Cu: Clint Eastwood 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

DUMINICĂ 12.30 Acasă la români 13.00 Serial: „Verdict: crimă!" 14.00 Film: „Muzicianul" (SUA, 1962) 17.00 Serial: „Lassie" 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Serial: „Micuţele doamne" 20.50 Film: „Furtună între fraţi" (SUA, 1973). Cu: Peter Falk 22.25 Film: „Nisipurile Paradisului" (SUA, 1997) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

LUNI 10.00 – 11.30 Reluări 13.15 Serial: „Guadalupe" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Secretele nopţii" (SUA, 1975). Cu: Gene Hackman 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MARŢI 10.00 – 12.25 Reluări 13.20 Serial: „Guadalupe" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 21.50 Film: „Mama păpuşilor" (SUA, 1984). Cu: Jane Fonda 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MIERCURI 10.00 – 12.25 Reluări 13.20 Serial: „Guadalupe" 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Reţeaua morţii" (SUA, 1987) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

JOI 10.00 – 14.10 Reluări 15.00 Serial: „Milady" 16.35 Serial: „Dragoste şi putere" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Trei femei" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 21.55 Film: „Mica ceainărie" (SUA, 1956). Cu: Marlon Brando 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

NASTASSJA KINSKI
PRO TV
joi, 22.00

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.40 Serial: „Academia de Poliţie" 16.05 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Lumi diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „La limita imposibilului" 21.00 Fotbal: Rapid – Rocar 23.00 Film: „Mortal Kombat" (SUA, 1995) 1.30 Film: „La bine şi la rău" (SUA, 1996).

SÂMBĂTĂ 8.25 Serial: „Cimp TV" 9.15 Serial: „Lois şi Clark" (ultimul ep.) 10.00 Film: „Domnişoara vedetă" (SUA, 1938) 11.20 Serial: „Alesul inimii" (ultimul ep.) 12.10 ProMotor 14.00 Serial: Dragul de Raymond" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Benny Hill" 15.30 Serial: „Hercule" 17.00 Film: „Harpa de iarbă" (SUA, 1995) 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Steaua ta norocoasă 21.30 Fotbal: Steaua – Dinamo 23.35 Serial: „N.Y.P.D. Blue – Viaţă de poliţist" 0.30 Film: „Splendoarea blondă" (SUA, 1997).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Uriaşul Harry" 12.00 Serial: „Benny Hills" 13.00 Serial: „Beverly Hills" 14.00 Serial: „Dragul de Raymond" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Hercule" 16.00 Superbingo 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Film: „Femeile clanului Santangelo" (SUA, 1993) 21.30 Fotbal: Naţional – Braşov 1.30 Film: „Printre dune" (SUA).

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Academia de Poliţie" 12.20 Film: „Clubul de golf" (SUA, 1988) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Lumi diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Vinovăţie ascunsă" (SUA) 22.00 Film: „Înapoi în viitor 3" (SUA, 1990).

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 10.50 Serial: „Academia de Poliţie" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Lumi diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Serial: „Protectorii" 22.00 Film: „Sergentul Highway" (SUA, 1986). Cu: Clint Eastwood 0.30 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 2.00 Film: „Cu tristeţea în inimă" (SUA, 1996).

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Academia de Poliţie" 14.30 Serial: „Specialiştii" 16.05 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Lumi diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Unul nu vede, celălalt nu aude" (SUA, 1989) 22.00 Film: „Misiunea" (Marea Britanie, 1986). Cu: Robert De Niro 0.15 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 1.45 Film: „Trădarea unui tată" (SUA, 1997).

JOI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Academia de Poliţie" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Lumini diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Intenţii criminale" (SUA, 1995) 22.00 Film: „Iubire blestemată" (SUA, 1982). Cu: Nastassja Kinski 0.30 Serial: „Doi poliţişti şi jumătate" 2.00 Film: „Cu crima în suflet" (SUA, 1997).

prima

VINERI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 18.35 Impact 20.00 Film: „Batalionul 21" (SUA, 1988). Cu: Gene Hackman 22.00 Serial: „Vremuri de război"(ep.1) 23.00 Serial: „Comisarul Rex" 0.00 Sex cu Nadine.

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Sport Magazin 14.30 Exploziv 15.00 Film: „Un băiat şi o fată" (SUA) 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Justiţie militară" 20.00 Film: „A sosit ziua răzbunării" (SUA, 1964). Cu: Gregory Peck, Anthonny Quinn, Omar Sharif 22.00 Serial: „Vremuri de război" 23.00 Serial: „Comisarul Rex" 0.00 Serial: „Confesiuni erotice".

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Mare distracţie mare! 12.00 Cinemagia 12.30 Serial: „Aeroportul" 13.30 Serial: „Will şi Grace" 14.00 Producţie locală 18.00 Focus 18.35 Impact 19.00 Perechea potrivită 19.30 21 20.00 Film: „Trenul de noapte spre Kathmandu" (SUA, 1988) 22.00 Film: „Povestea lui Kate" (SUA).

LUNI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Detectivi de elită" 20.00 Film: „Legile comediei" (SUA, 1991) 21.50 Serial: „Aeroportul" 23.00 Serial: „Comisarul Rex".

MARŢI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Raven" 20.00 Film: „Din nou acasă" (SUA, 1998, partea I). Cu: Peter O'Toole 23.00 Serial: „Comisarul Rex".

MIERCURI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Justiţie militară" 20.00 Film: „Din nou acasă" (ultima parte) 22.00 Mare distracţie mare! 23.00 Serial: „Comisarul Rex".

JOI 8.00 Taifas 13.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvaţi de clopoţel" 17.00 Serial: „Comisaru Rex" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Cavalerul rătăcitor" 20.00 Film: „Îngerul negru" (SUA) 22.00 Mare distracţie mare! 23.00 Serial: „Comisarul Rex".

GENE HACKMAN
ACASĂ
luni, 22.00

tvr2

VINERI 8.35 Toţi împreună 11.30 Arta apărării 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 15.30 Tradiţii 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 20.00 Grădina lui Cupidon 21.15 Afaceri la cheie 22.10 Film: „Hollywood Safari" (SUA, 1997) 23.35 Armonii clasice.

SÂMBĂTĂ 9.50 Film: „Circul Vega – Anuşka" (Franţa, 1999) 14.20 Serial: „Un înger adolescent" 14.50 Atlas 15.20 Ghidul călătorului independent 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 18.40 Serial: „Lumini şi umbre" 20.35 Adevăratele poveşti hollywoodiene 21.20 Serial: „Primul val" 23.15 Serial: „Star Trek - Voyager" 23.05 Film: „En garde, Bruma!" (Franţa, 1998).

DUMINICĂ 9.30 Orizont spiritual 10.00 Ferma 11.00 Ferestre spre cer 13.20 Arta apărării 13.50 Desene animate 14.20 Serial: „Un înger adolescent" 15.30 Ghidul călătorului independent: Bruxelles 16.45 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.35 Serial: „Femeia misterioasă" 18.30 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Înrolată de bună voie" (SUA, 1981). Cu: Jamie Lee Curtis 21.10 Serial: „Primul val" 22.30 Teatrul naţional TV prezintă: „Muşcata din fereastră" de Victor Ion Popa.

LUNI 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia ispititoare" 18.30 Telejurnal TVR2 19.45 Film: „Un ţinut îndepărtat" (SUA, 1954). Cu: James Stewart 21.15 E dreptul tău! 21.55 Sport Plus 22.35 Lumea vitezei 23.20 Retrospectiva premiilor APTR 1996.

MARŢI 8.35 Toţi, împreună 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia ispititoare" 18.30 Telejurnal TVR2 19.55 Credo 21.20 Puls 2000 22.20 Film: „Insula" (partea a III-a) 23.10 Omul şi muzica.

MIERCURI 8.35 Toţi, împreună 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 15.45 Documentar 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia ispititoare" 18.30 Telejurnal TVR2 20.00 Film: „Fata Morgana" (România, 1981). Cu: Dinu Manolache, Diana Lupescu 21.20 Mit şi istorie 22.20 Film: „Insula" (partea a IV-a) 23.10 Omul şi muzica.

JOI 8.35 Toţi, împreună 9.20 Antologia jocului popular 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnişoara Andrea" 17.40 Serial: „Femeia ispititoare" 18.30 Telejurnal TVR2 19.45 Film: „Unchiul Vania" (Rusia, 1971) 21.15 Turnul de control 22.15 Un secol de cinema 23.05 Enigmatica Terra 23.35 Armonii clasice.

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineţi LaTine 10.10 Desene animate 12.00 Serial: „Agentul secret" 13.15 Film: „Aventuri pe mare" (coprod., 1990) 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Graniţele iubirii" 19.00 Observator 20.00 Film: „Casa bântuită" (SUA, 1996) 23.00 Party Time 0.00 Film: „Hate, copilul nimănui" (SUA, 1995).

SÂMBĂTĂ 7.00 Film: „Tabăra de vară" (SUA, 1988) 9.00 Serial: „Aventuri în junglă" 9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.00 Film: „Fantomas se dezlănţuie" (Franţa, 1965) 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 16.00 Serial: „A treia planetă de la Soare" 16.30 Clanul Popeştilor 17.30 Film: „Chemarea pământului" (SUA, 1995) 19.00 Observator 19.45 Film: „Mulholland Falls" (SUA, 1996) 22.00 Concert Britney Spears 23.00 Party Time 0.00 Film: „Kalifornia" (SUA, 1993) 2.00 Film: „Soare, sex şi crimă" (SUA, 1991).

DUMINICĂ 8.00 Credinţa şi viaţa 9.00 Film: „Fetiţa de pe Marte" (SUA, 1991) 10.30 Desene animate 12.00 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 14.00 Totul va fi bine 16.00 Film: „Nebuni de legat" (SUA, 1980) 18.00 Serial: „Casa de pe plajă" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Secretul din mansardă" (SUA, 1995) 1.00 Film: „Bătălie aeriană" (SUA, 1997) 2.30 Film: „Mielul furios" (coprod., 1974). Cu: Romy Schneider.

LUNI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Kelly" 8.30 Desene animate 10.10 Film: „Pierduţi în sălbăticie" (Canada, 1990) 12.00 Serial: „Agentul secret" 13.15 Film: „Lupta pentru libertate" (SUA, 1994) 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Pasărea spin" 19.00 Observator 20.00 Film: „O împuşcătură în întuneric" (SUA, 1964) 22.45 Film: „Dorinţă pătimaşă" (SUA, 1994).

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Kelly" 8.30 Desene animate 12.00 Serial: „Agentul secret" 13.15 Film: „Povestea lui Bruce Curtis" (Canada, 1991) 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Pasărea spin" 19.00 Observator 20.00 Film: „Un adevărat geniu" (SUA, 1985). Cu: Val Kilmer 22.45 Film: „Guy de Maupassant" (Franţa, 1982) 1.00 Serial: „Rezervaţia" 2.00 Serial: „Camila".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Kelly" 8.30 Desene animate 12.00 Serial: „Agentul secret" 13.15 Film: „Ringul de dans" (SUA, 1987). Cu: Winona Ryder 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Pasărea spin" 19.00 Observator 20.00 Film: „Fantoma din Monte Carlo" (Marea Britanie, 1990) 22.45 Film: „Câlâul" (SUA, 1994) 1.00 Serial: „Rezervaţia" 2.00 Serial: „Camila".

JOI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Kelly" 8.30 Desene animate 12.00 Serial: „Aventuri în Miami" 13.15 Film: „Norma se înrolează" (Marea Britanie, 1958) 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Pasărea spin" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Sub soarele Africii" 22.30 Joi TeleEurobingo 2 23.50 Film: „Pasiune şi paradis" (SUA, 1989, partea I). Cu: Armand Assante 1.30 Serial: „Cronici paranormale".

VAL KILMER
ANTENA 1
marţi, 20.00

TELE 7 abc

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.25 – 14.00 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 În justiţie 19.00 Telejurnal 19.45 Gura lumii 21.00 Ţara de dincolo de Bucureşti 1.00 Tentaţii 1.30 Concert.

SÂMBĂTĂ 9.00 Ţara spiriduşilor 11.00 Ţara de dincolo de Bucureşti (r) 13.05 Studioul Tudor Vornicu 16.30 Lumea misterelor 17.00 Rendez-vous la TELE 7 18.00 Lumea în clipa 2000 19.00 Telejurnal 19.45 Serial: „Derrick" 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.15 – 12.00 Reluări 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forţa destinului 19.00 Telejurnal 19.30 Documentar 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Cântecul şi casa lui 22.00 Cenaclul „Totuşi iubirea".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 Dan Diaconescu în direct (r) 12.15 Ora unu a venit (r) 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Primul pas 19.00 Telejurnal 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Ofsaid 22.30 Telemedicina.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.25 – 14.00 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 24 din 24 19.00 Telejurnal 19.30 Economic ABC 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Măştile puterii 22.30 Viaţa noastră cea de toate zilele 1.05 Nopţi albe.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.25 – 14.00 Reluări 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Clubul microbiştilor 19.00 Telejurnal 19.30 Economic ABC 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Reporter TELE 7 22.30 Viaţa noastră cea de toate zilele 1.05 Nopţi albe.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.25 – 14.00 Reluări 15.30 Tinereţe fără bătrâneţe 17.00 Daţi vina pe Corina 18.00 Cutia muzicală (r) 19.00 Telejurnal 19.30 Economic ABC 19.45 Gura lumii 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Linia întâi 22.30 Viaţa noastră cea de toate zilele 1.05 Nopţi albe.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Monica Bellucci

o Romy Schneider mai puţin misterioasă

Monica Bellucci, tânără actriţă de origine italiană, care a debutat într-un rol de mică întindere în „Dracula" (1992) al lui Coppola şi apoi s-a afirmat lucrând în cinematografia franceză, are toate şansele să devină un star internaţional, mai ales după ce a atras asupra sa atenţia Hollywood-ului şi a jucat împreună cu Gene Hackman şi Morgan Freeman în „Under Suspicion" (2000, regizor Stephen Hopkins). Din punctul ei de vedere, rolul pe care l-a obţinut în acest film a fost, în primul rând, o mare şansă pentru viitorul carierei sale artistice dar, totodată, un examen dificil: în urmă cu aproape două decenii el fusese interpretat în „Arest preventiv" (1981, regizor Claude Miller) de Romy Schneider, aflată deja în culmea gloriei, simbol al frumuseţii şi talentului. Va reuşi oare să anuleze din mintea criticilor şi a spectactatorilor inevitabila comparaţie cu o actriţă legendară? Va avea forţa de a aduce un suflu nou, cu notă de originalitate, asupra rolului pe care, altfel, şi-l dorea din tot sufletul? Acestea au fost întrebările la care nimeni nu-i putea oferi un răspuns când a pornit în marea aventură hollywoodiană, acceptând-o ca pe o provocare. Dar, de câte ori se gândea că ea nu este la fel de misterioasă ca Romy Schneider, teama de eşec sporea.

Cartea de vizită?

Ştia bine, în drumul spre cetatea filmului american, nimeni n-avea să deruleze covoare roşii la primire. Cândva, Gina Lollobrigida sau Sophia Loren plecaseră şi ele spre Statele Unite, cu singura diferenţă că ele deţineau deja statutul de staruri. *„La vremea aceea, cinematograful italian domina planeta, era normal să fie primite cu jerbe de flori, pe poarta principală,* spune Monica. *În ce mă priveşte, mi-am plătit un bilet de avion spre Los Angeles şi m-am trezit printre sute de fete care, şi ele, ca şi mine, voiau rolul din „Under Suspicion". Eram o perfectă necunoscută care, pe deasupra, mai vorbea americana şi cu accent italian."* Şi totuşi...

Monica Bellucci nu era chiar o oarecare. Avusese norocul să joace în două filme de vârf ale cinematografiei franceze – „L'Appartement" (1986) şi „Dobermann" (1987) – care, lucru mai rar, s-au bucurat de succes şi peste Ocean. Stephen Hopkins, regizorul celebrelor „Predator 2" şi „Pierduţi în spaţiu", a avut astfel prilejul să o remarce şi a contactat-o pentru audiţie. La Londra, trecuse prin filtrul unui... pre-casting, urma proba decisivă din Statele Unite. Cert este că, mai puţin misterioasă ca Romy Schneider şi cu accent italian, în două săptămâni Monica Bellucci a obţinut mult râvnitul rol.

Aceeaşi poveste, altfel spusă

Prinsă în joc, avea să afle că teama de o comparaţie distrugătoare a actualului film cu varianta originală îi preocupase şi pe alţii, producător, regizor, actori... Dar intenţia tuturor nu era să facă o copie a celebrului „Arest preventiv". De altfel, se spune că nu ar fi vorba nici măcar de un remake în adevăratul sens al cuvântului, ci de o altă adaptare cinematografică a romanului „A table" scris de John Wainwright, care a constituit deopotrivă sursa narativă şi a primului film. E drept, fascinat de filmul „Arest preventiv", actorul Gene Hackman a cumpărat drepturile de autor asupra cărţii, având apoi grijă să existe cât mai multe elemente care să diferenţieze cele două adaptări cinematografice, în primul rând personajele să fie abordate din perspective total noi, cât mai îndepărtate de cele create în „Arest preventiv".

De la top model la actriţă

Traiectoria destinului profesional al Monicăi Bellucci nu e ieşită din comun: o fată dăruită de natură cu frumuseţe fizică, eleganţă şi sensibilitate care visează la celebritate, libertate financiară, călătorii şi experienţe de viaţă de tot felul. Perfectă pentru lumea modei în care pătrunde fără dificultate şi unde rămâne trei ani şi jumătate. *Dar, mirajul se destramă. „Ideea de a fi manechin,* mărturiseşte Monica Bellucci, *nu-mi mai spunea mare lucru, nu-mi oferea satisfacţii. Simţeam nevoia să exprim o altă faţetă a personalităţii mele, să dovedesc că sunt capabilă şi de ceva creator. Din cauza acestei continue nemulţumiri şi ezitări, nu m-am transformat într-un veritabil manechin, n-am atins nivelul celebrităţii în această meserie şi n-am fost prinsă iremediabil într-un sistem. Dacă ar fi fost aşa, probabil că mi-ar fi fost imposibil să scap din acel mecanism, să-mi schimb pielea şi etichetele. Aşadar, nu am avut niciodată impregnate în mine caracteristicile tipice ale profesiei de top model şi, cu toate astea, trecerea spre o nouă meserie, cea de actriţă, n-a fost deloc uşoară. Cel mai greu este să înveţi să te mişti din nou firesc. Într-o paradă a modei, tot ce faci trebuie să exprime eleganţă. În film, tot ce faci trebuie să exprime naturaleţe. De aceea, a trebuit mai întâi să mă debarasez de artificial, de gesturile afectate pe care le învăţasem acolo. Ca actriţă începătoare, eram îngrozită când mi se spunea să merg 10 metri şi să pronunţ o frază. Treptat, firescul s-a reinstalat."*

Fata de pe copertă

Încă de pe vremea când se afla doar în stadiu de proiect, filmul lui Jan Kounen, „Doberman", se anunţa a fi o creaţie extrem de provocatoare, care, cu bună ştiinţă, îşi propunea *„să treacă peste limitele rezonabilului, să pulverizeze convenţiile, să nu menajeze nici un pic sensibilitatea publicului, să-i facă pe critici să părăsească sala de cinema, să încalce atât de multe reguli încât să poată să verifice dacă democraţia mai funcţionează".* După cum îi plăcea însuşi regizorului Jan Kounen să-l definească pe scurt, filmul urma să fie un western urban, bazat în proporţie de 99% pe scene de o cruzime şi o violenţă greu de suportat, scăldate în valuri de sânge, care preced moartea. Şi aşa a fost. Tocmai în acest film, începătoarea Monica Bellucci urma să joace alături de Vincent Cassel (actualul ei soţ) rolul unei ţigănci surdo-mute, capabilă să ucidă fără să clipească. Un rol cu totul diferit de cel din „Apartamentul", care îi oferise prilejul să treacă de la meseria de top model la cea de actriţă. La început, lui Jan Kounen i-a fost imposibil să vadă în Monica personajul feminin de care avea nevoie în „Dobermann", nu şi-o imagina altfel decât dulce şi atrăgătoare, aşa cum apăruse pe coperta revistei „Vogue". Cum să scoată din ea o criminală de şocat lumea? Monica a învăţat timp de două luni limbajul surdo-muţilor, a observat cu atenţie modul lor de a se comporta, a mers la teatru însoţită de o profesoară, a văzut piese de teatru de mare ţinută artistică şi a descoperit cât de importantă e comunicarea cu ajutorul privirii, a expresiei feţei şi a trupului, în special în lumea surdo-muţilor. Întâmplător, aceste „lecţii" sunt valabile în actorie, indiferent de rol, aşa că pentru Monica a fost un mare câştig pentru viitorul meseriei pe care o îmbrăţişa. La filmări, ca un elev cuminte, a ascultat cu sfinţenie indicaţiile lui Jan Kounen şi rezultatul a fost cel scontat: credibilă, naturală, fără ezitări, violentă, crudă, dar fascinantă.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Italia, iubirea cea dintâi

Când a terminat de filmat „Under Suspicion" s-a întors în Europa. Nu s-a gândit nici o clipă să se stabilească în America. *„Sunt prea europeană, nu-mi pot schimba natura,* mărturiseşte actriţa. *În plus, consider că cea mai bună modalitate de a fi star internaţional este, în mod paradoxal, capacitatea de a-ţi păstra identitatea naţională. În Franţa, de exemplu, unde am lucrat cel mai mult, nu pretind că sunt franţuzoaică, eu sunt ceea ce sunt, adică italiancă. Şi, dacă am succes în Franţa, în primul rând e pentru că aduc ceva diferit prin prezenţa mea."*

Sută la sută italiancă, născută la Perusa, Monica Bellucci navighează între Monaco, unde are un apartament, Paris, unde locuieşte împreună cu soţul ei, Vincent Cassel, şi Roma, unde trăiesc părinţii ei. Revenită din America, îşi continuă cariera în Europa: adică în Italia, unde lucrează la un film regizat de Guiseppe Tornatore („Malena"), şi în Franţa, la filmul lui Stanislas Merhar, „Pactul cu lupii".

CE SENTIMENTE NE INSPIRĂ FIGURA LOR?

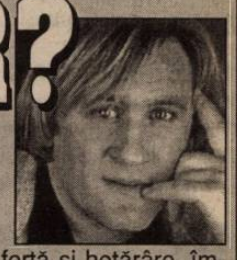

De ce unele figuri ale oamenilor ne inspiră mai multă simpatie decât altele? Potrivit opiniei unor psihologi francezi, fiecare detaliu al feţei – gură, dinţi, ochi, nas, frunte, urechi, profil – influenţează felul cum caracterizăm persoana respectivă. Evident, regulile de bază înregistrează şi numeroase excepţii. Totuşi, profesorul Joseph Lejoyeux de la facultatea de stomatologie Garanciere (Paris), membru al Academiei franceze de chirurgie dentară, consideră că „fiecare figură umană are şi trăsături simpatice. Chiar şi persoanele mai puţin răsfăţate de mama-natură pot inspira sentimente pozitive, fiecare fiinţă umană are în ea... o parcelă de aur, ceva care merită interesul celorlalţi, şi acest lucru se regăseşte printr-un semn distinctiv al feţei." Iată câteva exemple, având ca „material didactic" figuri de actori celebri.

SOPHIA LOREN – Ochii fericirii

Ochii mari, prelungi, uşor ridicaţi spre tâmple în marginile exterioare dau senzaţia de permanent optimism, de veselie şi dinamism. Contrar acestui tip de ochi sunt cei cu tăietură descendentă spre coada ochilor, cu aer depresiv, posibil de corectat doar printr-un surâs, eventual misterios, aşezat pe faţă.

GÉRARD DEPARDIEU – Bărbie de învingător

Faţa mare, ovală, dar cu un contur format din linii drepte, sugerează dinamism, forţă şi hotărâre, împletite cu putere de seducţie. O asociere care îl face deosebit de popular.

ROSANNA ARQUETTE – Nas adolescentin

Nasul în vânt oferă un aer de inocenţă, specifică

adolescenţei, dar poate sugera şi lipsa autocontrolului în privinţa propriilor impulsuri. Asociat cu frivolitatea şi dezinvoltura, acest „nas franţuzesc" este fără îndoială un element al farmecului şi seducţiei.

HOROSCOP

21 - 27 AUGUST

BERBEC (21.03 – 20.04): Cel mai remarcabil aspect din constelaţia dv. este excelenta relaţie dintre Jupiter şi Marte. Aceasta indică faptul că veţi lua o decizie promptă şi justă în legătură cu o afacere sau în carieră. Despre bani nimic nou.

TAUR (21.04 - 21.05): În primele zile ale acestui interval s-ar putea să vă loviţi de un ghinion financiar destul de urzicant. Dar l-aţi putea evita dacă aţi fi mai precaut atunci când vă faceţi planuri şi judecaţi cu mintea, nu cu inima.

GEMENI (22.05 - 21.06): Pe la mijlocul săptămânii veţi fi nevoit să luaţi o decizie importantă, având în vedere deteriorarea relaţiilor cu un anume partener de afaceri. Pe de altă parte, curba financiară este în plină ascensiune, s-ar putea să primiţi bani.

RAC (22.06 - 22.07): Cu toate frământările şi zbuciumul din jurul dv., ceea ce vă interesează acum cel mai mult este dragostea. Curba afectiv-emoţională are un maxim miercuri sau joi, ceea ce înseamnă că veţi avea o întâmplare foarte picantă…

LEU (23.07 - 22.08): Având în vedere aspectul „năbădăios" pe care-l face Luna faţă de Soare, se pare că veţi fi sclavul unor excese temperamentale cu urmări nu tocmai plăcute. Învăţaţi să vă stăpâniţi orgoliile, altfel acestea se răzbună cumplit.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Eticheta acestei săptămâni pare să fie şansa. Aceasta vă poate surâde fie în domeniul profesional, fie în dragoste, fie la bani. Cert este că vă aşteaptă o surpriză cât se poate de plăcută. Atenţie, în weekend s-ar putea ivi mici probleme cu sănătatea!

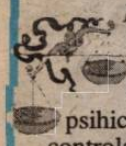

BALANŢA (22.09 - 22.10): Dominantă pare să fie acum nesiguranţa în dragoste. Sub influenţa mai puţin favorabilă a lui Marte, aţi putea parcurge chiar şi o uşoară criză de gelozie. Oricum, curba psihicului are oscilaţii puternice, astfel că va trebui să vă controlaţi atitudinea faţă de partener.

SCORPION (23.10 - 21.11): Un aspect care ar trebui să vă dea de gândit are acum curba sănătăţii. Sinuozităţile ei sunt destul de alarmante, astfel încât să începeţi să vă menajaţi mai mult, să vă depărtaţi de tensiunile inerente ale vieţii cotidiene. Pe de altă parte, curba financiară este în creştere.

SĂGETĂTOR (22.11 – 20.12): Farmecul şi prezenţa dv. de spirit vă vor fi de mare ajutor în acest interval. Veţi traversa câteva situaţii delicate, în care doar înţelepciunea nu va fi suficientă. Atenţie, curba financiară este în scădere, luaţi-vă măsuri de precauţie!

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Seninul şi calmul din sufletul dv. va fi perturbat de o ştire nu tocmai bună, din domeniul profesional, sau din mediul familial. Dar curba psihicului staţionează la nivele acceptabile, de aceea se pare că veţi parcurge cu bine toate încercările.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): O mare rază de speranţă străbate până la dv. şi ea soseşte din sfera materială. Miercuri sau joi veţi primi o sumă consistentă de bani, iar în weekend o veste foarte bună despre o altă sumă de bani… parcă aţi devenit un magnet al bancnotelor foşnitoare.

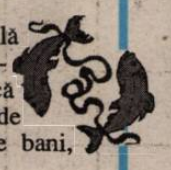

PEŞTI (19.02 - 20.03): Venus, în combinaţie dificilă cu Luna, vă poate induce o stare melancolică prelungită şi total nefavorabilă. Randamentul în muncă scade vertiginos şi fără un efort considerabil de voinţă vă veţi crea singur necazuri. Cât despre bani, mimic vesel.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Toma Caragiu, Sebastian Papaiani, Ana Szeles, Jorge Louis Borges, Leonard Bernstein, J.W.Goethe, Johann Gottfried Herder, Claude Debussy, Lev N.Tolstoi, Ferdinand I de Hohenzollern Sigmaringen, G.Apollinaire, Maica Tereza (Nobel pace 1979). (P.I.)

Lev N. Tolstoi

De vorbă cu avocatul casei

CHELTUIELILE PENTRU ÎNCĂLZIREA LOCUINŢELOR

Asociaţiei de Locatari, Bd. Lascăr-Catargiu, nr.24-26, sector 1, Bucureşti

După cum am mai precizat, având în vedere că asociaţia dv, nu a dobândit încă personalitate juridică, ca asociaţie de proprietari, aceasta îşi va desfăşura activitatea pe baza statutului propriu şi a dispoziţiilor Legii locuinţei nr.114/1996 (inclusiv Normele metodologice şi Regulamentul-cadru al asociaţiilor de proprietari), şi nu pe baza vechii legislaţii pe care mi-o indicaţi dv. Astfel, cheltuielile pentru încălzirea locuinţelor, precum şi cele pentru încălzirea spaţiilor aflate în folosinţă comună, într-o clădire (casa scării, culoare, spălătorii, uscătorii, holuri etc.) se repartizează proporţional cu cota-parte indiviză care îi revine fiecărui proprietar din proprietatea comună aşa cum aceasta este înscrisă în actul de proprietate.

Legea mai prevede că în cazul în care în clădire sunt şi spaţii cu altă destinaţie decât aceea de locuinţă, precum şi locuinţe folosite şi/sau pentru alte activităţi, cheltuielile pentru încălzire se defalcă corespunzător cotelor stabilite anual prin convenţii cu deţinătorii spaţiilor respective. Depinde în ce categorie aţi inclus acele spaţii de depozitare: ca fiind proprietate comună şi care deci sunt destinate folosirii în comun de către toţi proprietarii din acea clădire, iar legea prevede că asemenea spaţii sunt proprietate comună şi atunci cheltuielile s-ar repartiza proporţional cu cota-parte indiviză; ca fiind spaţii cu altă destinaţie decât aceea de locuinţă şi atunci cheltuielile s-ar defalca corespunzător cotelor stabilite anual de către adunarea generală a asociaţiilor prin convenţii cu deţinătorii acelor spaţii. Faţă de faptul că acele spaţii de depozitare nu sunt încălzite, nefiind dotate cu calorifere, iar legea prevede plata cheltuielilor pentru „încălzirea spaţiilor" şi nu pentru spaţii pur şi simplu, nu există, consider eu, o justificare în a percepe deţinătorilor acelor spaţii cheltuieli de încălzire, pentru că aceste cheltuieli nu există. Această situaţie o puteţi reglementa în cadrul adunării generale a asociaţilor.

Avocat
NELI PĂDURARU

Scrisori primite

Raluca Vlad, Braşov: E greu de crezut că vom asista prea curând la o „transformare revoluţionară", aşa cum îţi doreşti, a actualelor tehnici şi metode de zbor. În atmosferă, se pare că vor mai domni încă multă vreme tehnicile aeroreactive specifice actualelor avioane turbopropulsoare sau turboreactoare, precum şi elicopterele, iar în spaţiul cosmic cunoscutele lansatoare grele şi navete cosmice. Şi aceasta, în pofida faptului că omenirea nu duce lipsă de idei, de la motorul ionic la cel fotonic. Dar ne împotmolim la capitolul tehnică şi tehnologie. Ca să nu spunem că nici din punct de vedere ştiinţific multe fenomene nu sunt încă bine studiate. Însă cu siguranţă, până când tu vei ajunge la maturitate, sunt convins că multe din visurile noastre, inclusiv ale tale şi ale mele, se vor împlini! Poate chiar ţie îţi va fi dat să le împlineşti, dacă vei învăţa la fel de bine ca până acum! Îţi doresc din inimă mult succes!

Radu Sârbu, Constanţa: Aveţi, desigur, mare dreptate! Educaţia ecologică a tinerelor generaţii, grija pentru ocrotirea naturii, a mediului ambiant ar trebui deprinse încă din primii ani de viaţă, de la părinţi, şi mai apoi şcoala, încă din clasa întâia, ar trebui să se preocupe de problemă. Întrebarea e cine îi va învăţa pe... părinţi să nu neglijeze acest capitol deosebit de important al educaţiei propriilor copii. Şi cine îi va sensibiliza pe dascăli să acorde mai multă atenţie acestui domeniu. Nu de alta, dar cei mai nepăsători faţă de problemele mediului ne dovedim a fi, din păcate, noi, „maturii", fapt dovedit inclusiv prin modul în care arată localităţile în care trăim. Iar copiii fac şi vor face la fel, luându-ne drept „exemplu". Iată de ce acordăm în revistă o atenţie deosebită problemelor ecologice, de mediu, cruciale pentru destinul civilizaţiei contemporane.

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

MEMENTO

21 august – în anul 1723 a murit Dimitrie Cantemir, iar în anul 1972 a murit Nichifor Crainic
22 august – în anul 1917 s-a născut Al.Piru, iar în anul 1890 a murit Vasile Alecsandri
23 august – în anul 1873 s-a născut Lucia Sturdza-Bulandra, iar în 1924 Paul Everac
24 august – în anul 1820 a murit Ion Budai-Deleanu
25 august – în anul 1907 a murit Bogdan Petriceicu Hasdeu
26 august – în anul 1881 s-a născut Panait Cerna; în anul 1884 a murit Carol Davila, iar în anul 1907 a murit Iosif Vulcan
27 august – în anul 1930 s-a născut Zigu Ornea
28 august – în anul 1917 a murit Calistrat Hogaş

Mai sunt
136
de zile până la începutul Mileniului III

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Mai mulţi semnatari ai scrisorilor adresate acestei rubrici solicită amănunte despre îngrijirea lămâiului. Răspunsul din acest număr îl vizează pe domnul Luchian Gheorghe din Brădişorul de Jos, jud. Caraş-Severin.

◆ Lămâiul, ca de altfel toate citricele (portocalul, mandarinul, grepfrutul) sunt foarte sensibile la transplantare, deoarece rădăcinile lor nu au peri absorbanţi, ci trăiesc în simbioză cu nişte ciuperci care îndeplinesc rolul perilor absorbanţi (micoriza). În cazul unei transplantări incorecte, când planta este scoasă brutal din pământ şi lăsată fără pământ pe rădăcini, micoriza poate să sufere sau chiar să moară şi planta de asemenea. De aceea trebuie avută multă grijă la operaţia de transplantare. După transplantare (se poate efectua în august-septembrie), noul vas (lădiţă de lemn, ghiveci de teracotă sau de plastic, în nici un caz un recipient din metal) lămâiul se aşază la loc umbrit (în cazul în care se ţine afară). După transplantare, veţi constata o perioadă de stagnare în creştere, dar nu trebuie să vă faceţi probleme, lămâiul va începe să se dezvolte după ce îşi va reface echilibrul sistemului radicular, ba chiar creşterea va fi spectaculoasă, dacă va fi îngrijit corect. Pământul ideal la transplantare este un amestec format din pământ de grădină, mraniţă şi nisip.

◆ Cele mai bune straturi de cultură pentru lămîi (pentru citrice în general) sunt cele argiloase, uşoare, fertile, permeabile, deoarece nu suportă apa stagnată care provoacă asfixierea rădăcinilor.

◆ Cerinţele faţă de temperatură sunt următoarele: îi place căldura moderată, e sensibil la frig şi suportă greu (cu riscuri) temperaturile negative. Creşterea intensă a lăstarilor începe la 18-20 grade C; înfloritul începe la 15 grade C şi se desfăşoară normal până la 18-20 grade C şi peste; coacerea fructelor necesită 18-20 grade C. Cu alte cuvinte condiţiile de apartament satisfac aceste cerinţe. În privinţa temperaturilor scăzute: la -2, -3 grade C (de scurtă durată) se produce căderea frunzelor; la -3, -4 grade C sunt în pericol lăstarii tineri; la -5, -6 grade C degeră ramurile de 2-3 ani; la –7, -10 grade C degeră şi ramurile lemnoase.

Îngrijirea lămâiului

◆ Lămâiul este o plantă de lumină, dar atenţie, nevoile lui de lumină sunt corelate cu temperatura. Astfel: la temperatura de 16-20 grade C, are nevoie de lumină multă, insuficienţa acesteia determinând căderea frunzelor şi a fructelor; la temperatura de 4-7 grade C, citricele suportă bine lumina difuză şi chiar întunericul. Pe această particularitate se bazează iernarea citricelor în gospodării, în camere puţin încălzite.

◆ În privinţa fertilizării, cele mai bune rezultate se obţin (în cultură, de exemplu) cu îngrăşăminte organice. Se utilizează în acest scop gunoiul de grajd descompus (mraniţă), cel mai indicat fiind cel de cal. Acesta se presară la suprafaţa pământului primăvara, o dată cu intrarea plantei în perioada de vegetaţie. În timpul verii, de 3-4 ori pe lună, se pot administra o dată cu apa şi îngrăşăminte chimice, recomandate fiind cele solubile în apă. Concentraţiile nu trebuie să fie mari, iar reţeta de fertilizare se stabileşte în funcţie de faza de vegetaţie, în perioada de creştere a lăstarilor administrându-se mai mult azot, iar în cea de înflorire şi legare a fructelor, mai mult fosfor şi potasiu.

Pentru ca planta să fructifice şi să păstreze rodul până în momentul dezvoltării depline şi al coacerii, foarte importante sunt, pe lângă respectarea acestor câtorva reguli de îngrijire, şi tăierile de formare a coroanei, operaţiune de pregătire care poate să dureze şi 3-4 ani, când e vorba de o plantă tânără. Pomii bătrâni sau care au suferit din cauza unor îngrijiri incorecte pot şi ei să fie... reîntineriţi.

(A. Popescu)

Ştiaţi că...

◆ *...câinele este primul animal domesticit de om? El însoţeşte omul încă din neolitic, adică circa 5000 de ani î.Ch.*

◆ *...piramida lui Kheops este singura dintre cele şapte minuni ale lumii antice, care a supravieţuit până în zilele noastre? Ea acoperă o suprafaţă de patru hectare, are o înălţime de 146,60 m şi cele patru feţe ale sale sunt orientate spre cele patru puncte cardinale.*

◆ *...levănţica este originară din regiunea mediteraneană? Uleiul acestei plante este mult întrebuinţat în industria parfumurilor.*

◆ *...Kalevala este un amplu poem epic (peste 22000 de versuri) considerat epopeea naţională a Finlandei? Opera este alcătuită din legende mitologice şi cântece populare, adunate de Elias Lönnrot, ediţia definitivă fiind din 1849.*

◆ *...gimnastica aerobică a fost pusă la punct în 1981? Această metodă de revigorare şi întreţinere se datorează medicului american Kenneth Cooper.*

LA PLAJĂ

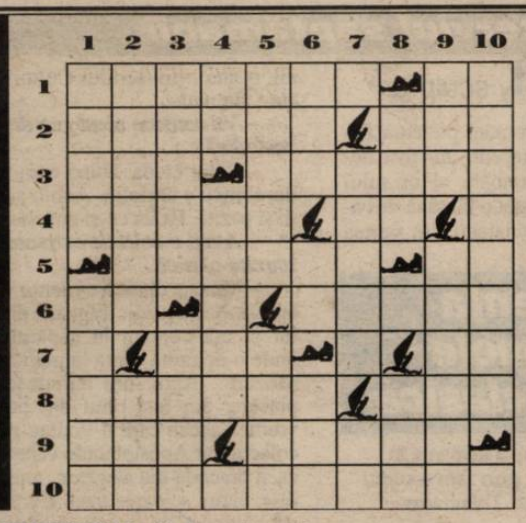

ORIZONTAL: 1) Atracţie estivală – Cură pe litoral! 2) Mersul la mare – Mare în miniatură. 3) Lac în Franţa – Perla litoralului. 4) Staţiunea zeilor pe litoral – Floare albastră. 5) Boare, binevenită în zilele caniculare – Intrare în Sulina! 6) Trai! – Fantastic. 7) Teme făcute fără cap! – Tudor Ciortea. 8) Expunerea corpului gol la soare – Localitate în Indonezia. 9) Plin de nisip! – Pictor belgian, autorul pânzelor „Cabină pe plajă". 10) Renumită plajă braziliană.

VERTICAL: 1) Plajă la Marea Adriatică (lângă Veneţia) – Precum cura de mare (masc.). 2) Ca un recif din mările calde – Cuprins de muson! 3) Timp bun de plajă – A dezlegat enigma Sfinxului (leg.). 4) Şmecher (fam.) – Plajă în Florida. 5) Balustrade – Ratarea timpului frumos de plajă. 6) Transpirată la spate! – Arid în fond! – Monedă grecească. 7) Produs apicol – Simion Bărnuţiu. 8) Se coace în toiul verii – Şarpe tropical. 9) Vara la plajă (fig.) – Un astru în constelaţia litoralului. 10) Plajă mexicană.

DICŢIONAR: DER, BUO, MNA.

GHEORGHE NISTOROAIA
Bucureşti

Soluţia careului „GUSTAR"

Orizontal: DRAGOMIR - B - RALEA - SASO - ABAN - TAUTU - GAB - MAC - UR - OLARIU - BRE - I - LEU - RAZA - SAV - COLUN - BU - EXIMA - U - AMAN - NASA - BASTA - NAUM.

UMOR

Fără noua secretară nu mai funcţionează nimic!
– De ce?
– A încurcat aşa de tare lucrurile că numai ea le poate desface!

Pot vorbi cu directorul dumneavoastră?
– Deocamdată nu! E la tribunal!
– Şi când să revin?
– Încercaţi peste doi ani şi jumătate.

La o benzinărie vin câţiva copii cu găleţi în mână.
– Umpleţi-le repede, vă rugăm! Şcoala arde deocamdată mocnit!

De ce plângi puişor?
– Mama i-a spus tatei că e un bivol şi el a făcut-o gâscă!
– Bine, şi?
– Şi atunci eu ce sunt?

Frăţiorul tău a învăţat să vorbească? îl întreabă învăţătoarea pe Ionel din clasa întâi.
– Nu, dar nici nu are nevoie! E suficient să urle şi i se dă imediat tot ce poftеşte!

Alo, Costel, îţi aminteşti ce ne-a dat ieri la gramatică?
– Sigur! Câte un patru la fiecare!

Cum se pot împărţi şase mere la patru persoane?
– Cel mai bine e să se facă din ele compot!

PAR(anormale) de ToPAN

PERSPICACITATE

Din faţă şi din spate

Cele două persoane (A, B, C, D) sunt aceleaşi văzute din spate (1, 2, 3, 4) dar nu în ordine cronologică. Încercaţi să aflaţi care sunt desenele pereche. (După modelul A-4) *(Gh.R.)*

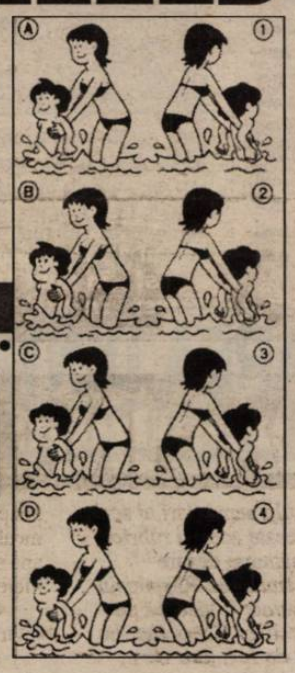

A-4, B-3, C-1, D-2.

Completarea

Care din cele patru cercuri trebuie folosit pentru a completa exact cercul alb, respectiv desenul? *(Gh.R.)*

Cercul central aflat sus, între alte două cercuri.

Fotografii de la cititori

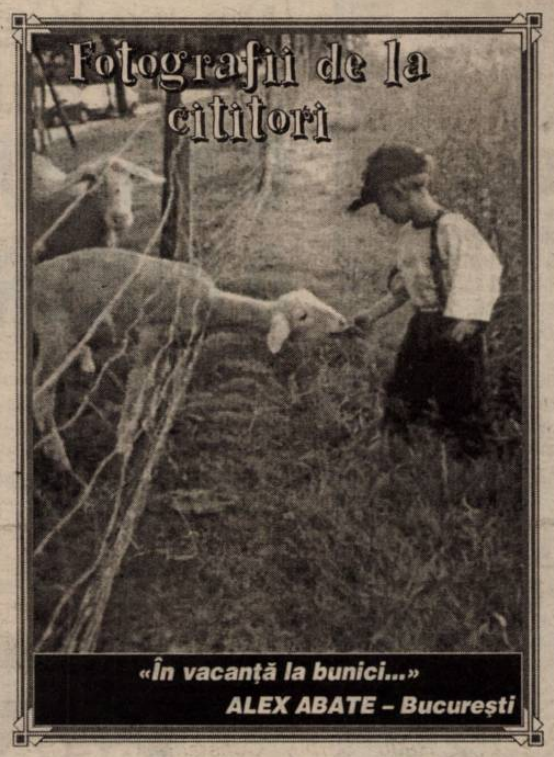

„În vacanţă la bunici..."
ALEX ABATE – Bucureşti

Verificaţi-vă cunoştinţele

MAREA NEAGRĂ

1. Cum numeau coloniştii greci „Marea Neagră"?

2. Cum se numesc operele marelui poet latin Publius Ovidius Naso (43 i.Ch. – circa 17 d.Ch.) scrise în timpul exilului său la Tomis, pe malul Mării Negre?

3. Cine a compus muzica operetei „Nimfa litoralului" a cărei premieră a avut loc în februarie 1968 la Constanţa?

4. Cine a pictat tabloul în ulei pe lemn, intitulat „Portul Constanţa"?

5. Cine a regizat filmul „BD la munte şi la mare" în care una dintre acţiuni se desfăşoară pe ţărmul Mării Negre?

Răspunsurile din numărul trecut

1) La vechii greci zeul soarelui era Helios dar existau şi alte divinităţi solare, dintre care cel mai cunoscut este Apollon. 2) Pământul se află la o distanţă medie de 149,6 milioane kilometri faţă de Soare. 3) Cartea „Soarele în baltă sau aventurile şahului" a fost scrisă de Mihail Sadoveanu (1880-1961). 4) Lucrarea pentru voce şi orchestră a fost compusă în 1948 de compozitorul francez Pierre Boulez (n. 1925). 5) Floarea soarelui este originară din America de unde a fost adusă în Europa în 1510.

Poşta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Alexandra Cristescu* – Satu Mare; *Mioara Preda* – Timişoara; *Cornelia Vâlcu* – Suceava; *Viorica Dima* – Ploieşti; *Crina Simionescu* – Bucureşti; *Viorel Marcu* – Suceava; *Mugur Vintilă* – Arad; *Costi Neagu* – Bucureşti.

Viorel Marcu – Suceava. După cum vedeţi v-am ascultat rugămintea de a ne ocupa de Marea Neagră. S-ar putea să vină şi rândul altor mări, aşa cum ne sugeraţi dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„ILUZII"

FOARTE ONORAT / PROST CRESCUŢI	M	ROLE / COLECŢIE DE PÂNZE	R	URMĂRITĂ / UNIVERSURI	F	DENUNŢAŢI / VALURI		TRANDAFIR / A ŞLEFUI	R	A, B, C / PLINE...	V
→	N	E	P	O	L	I	T	I	C	O	S	I
NUMIT / FOARTE REDUSĂ →	T	I	T	U	L	A	R	I	E	A	T	
	M	I	N	I	M	A	L	I	Z	Ă	Ţ	Ă
TURN / NOBIL →	C	A	Ţ	I	T	Ă			DIN LUME! / POARTĂ HAINE →	U	A	
→	N	U	C	E	ULTIMELE CASE / FREZAT →	A	Z	I	L	U	R	I
DIN BLOC! / DOMOLIRI / DIVAN →	L	O	PUSE PE CASĂ	A	OAMENII INULUI	U	PICTOR ROMÂN / RÂU LA NOI →	A	M	A	N	
→	P	O	T	O	L	I	R	I	EXCLAMAŢIE / CAMPIONI →	E	T	E
→	A	S	E	L	E	N	I	Z	A	R	E	SINGURĂ
	T	A GĂZDUI / CALCIU →	C	A	Z	A	ASTFEL / AMIC! →	A	S	A	SAU	U
VENIRE PE LUNĂ / PĂSĂRI / ABIS! →	C	A	N	A	R	I	COMPANIE SONORĂ... →	I	S	O	N	
→	A	A	MERGE CU MORALA →	E	T	I	C	A	EPOCĂ →	E	R	A

Dezlegarea integramei ***„POSTURI"***

Orizontal: A - P - V - B - C - I - INCAPACITATE - TARAGANATI - MILA - ABATERI - PILA - ARAGON - CAFENELE - OL - TIL - SE - ARES - VICIAT - OMIZI - ZASS - GRESIT - HATMANI - TI - A - TIE - UNDITAR - TIV - INACTIVI.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	18000 LEI	❑ 4 LUNI	76500 LEI
❑ 2 LUNI	36000 LEI	❑ 5 LUNI	94500 LEI
❑ 3 LUNI	58500 LEI	❑ 6 LUNI	117000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

„Zeno, mă bagi în pământ!”

După ce Steaua a plecat cu un egal de la Petrolul, derbiul etapei a doua a Diviziei A, Dinamo – Rapid, se anunţa foarte interesant. O victorie a oricărei echipe ar fi însemnat locul 1 în clasament şi, în acelaşi timp, câştigarea unui avans important faţă de favoritele la titlu din acest sezon.

Partida s-a jucat în nocturnă, pe Stadionul Naţional din Complexul *Lia Manoliu*, la ora 21:00, destul de târzie pentru o zi de sfârşit de week-end. Cert este că tribunele au fost cam goale, numai 5-6 mii de oameni obosindu-se să traverseze Bucureştiul până la Naţional, în mod egal suporteri ai celor două formaţii. S-a spus că iubitorii de fotbal nu ştiu să aprecieze un derbi acum, la început de campionat, însă mai mult ca sigur tribunele ar fi fost arhipline, dacă meciul s-ar fi jucat pe Ştefan cel Mare, fieful alb-roşilor.

După o primă repriză destul de anostă, în care au fost numai două faze de gol, una a lui Sergiu Radu şi una a lui Mihalcea. Dinamovistul s-a trezit faţă în faţă cu portarul Răzvan Lucescu, în urma unei erori în lanţ a apărării vişinii, dar a tras exact în picioarele lui Lucescu, deşi acesta era deja culcat la pământ, complet vulnerabil în faţa unui lut lobat sau plasat. De altfel, atacantul Mihalcea a avut multe alte faze de gol, inclusiv una în minutul 92, însă nu a reuşit să marcheze nici un gol.

Repriza a doua a fost mult mai animată. Bundea s-a remarcat prin stângăcii, iar Iordănescu, exasperat, i-a strigat „Zeno, mă bagi în pământ!”. Ca să nu se întâmple aşa, antrenorul rapidist l-a schimbat pe Bundea cu Mutică. Iencsi a fost eliminat de pe teren după ce a acumulat două cartonaşe galbene, ambele în dueluri cu Mihalcea. Echipa din Grant a rămas în zece oameni, iar Lucescu a înţeles că poate face un meci foarte bun. Măldărăşan a avut şansa de a duce Dinamo în avantaj, dar Preada a deviat în corner mingea trimisă în dreapta sa, la firul ierbii, printr-un reflex foarte elastic. Bucuria portarului dinamovist nu avea să dureze mult: el l-a faultat pe Constantin în afara careului şi a fost eliminat fără ezitare de arbitrul Marcel Lică. Cornel Dinu a ales să îl scoată pe Lupu, pentru a-l introduce pe Tene în poartă. Imediat după schimbare, Iftodi a executat în bară lovitura liberă de la 25 de metri, la care Tene a fost, ca şi cei din tribune, spectator. De cealaltă parte, Lucescu a făcut şi el nişte parade, salvând practic Rapidul de la o înfrângere în minutul 92, când a deviat lovitura de cap a lui Mihalcea.

Hakkinen trece în frunte.

Campionul mondial al F1 declara în urma Marelui Premiu al Germaniei că startul reuşit a fost din categoria „unul pe an”. Acum, după ce a câştigat etapa din Ungaria în urma unui start excelent, Hakkinen şi-a retuşat afirmaţia: sunt două starturi de excepţie pe an. Finlandezul se afla pe locul trei al grilei de start, dar a reuşit să treacă la conducere

Totul e OK la McLaren

imediat după aprinderea luminilor verzi, depăşindu-i pe Coulthard şi M. Schumacher. Hakkinen şi-a păstrat locul întâi până la sfârşit, declarând că a reuşit o setare foarte bună a maşinii, deşi fusese mult mai lent ca Schumacher în calificări. Marele Premiu al Ungariei a fost lipsit de evenimente, cel mai frumos şi palpitant moment fiind chiar startul. Cele 10 puncte obţinute de finlandez îi aduc un total de 64, cu 6 mai mult decât Schumacher, sosit pe locul doi la Hungaroring. Impresia generală a fost că Hakkinen a fost cel mai rapid pilot de pe traseu şi chiar dacă nu l-ar fi depăşit pe Schumi la start, ar fi reuşit să o facă în timpul cursei, lucru confirmat chiar de pilotul numărul unu al Ferrari, la conferinţa de presă de după încheierea etapei. Victoria campionului mondial face ca tandemul său cu Coulthard să egaleze performanţa lui Senna şi Prost, pe vremea când pilotau împreună la McLaren, cu acelaşi număr de victorii: 25.

VADIM G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

CONSTANTIN LUCACI, sculptor

– Ce-aţi mai făcut în ultima vreme, domnule Lucaci?

– S-a încheiat aproape un an de când am avut o expoziţie importantă la Muzeul Naţional.

– Retrospectivă?

– Nu, pentru mine retrospectiva înseamnă un fel de finalizare a vieţii. Am expus lucrări recente sau, mai bine spus, neexpuse. Apoi am terminat o lucrare la care am lucrat 2 ani. E vorba de o fântână arteziană, de amploare, amplasată în oraşul Giurgiu, care se înscrie în ciclul fântânilor mele. Asta ar fi cea de-a opta.

– Cum a fost inaugurarea?

– S-a adunat foarte multă lume şi s-au auzit strigăte de bucurie, ca atunci când echipa ta favorită înscrie un gol... Dar să nu uit. În ianuarie-februarie am fost la Roma unde am deschis o expoziţie a sculptorilor români pe tema *Divina Comedia*. Şi, recent, am fost declarat cetăţean de onoare al oraşului Reşiţa unde am realizat o fântână de care se bucură toţi bănăţenii din partea locului.

«Esenţa vieţii mele – muzica clasică»

– Ce sentimente vă încearcă în zilele în care treceţi prin faţa sculpturilor expuse în curtea Televiziunii Române?

– Din moment ce trec aproape în fiecare zi, vă daţi seama că uneori nici nu le văd. Când mă uit la ele, mă gândesc, aici e bine, aici nu e bine...

– Sunt proprietatea Televiziunii?

– Sculptura centrală intitulată „Dialogul undelor” aparţine Televiziunii, o alta Ministerului Culturii. Restul sunt ale mele.

– Vă convine acest gen de custodie?

– Sigur că da. După cum vezi, atelierul meu e arhiplin. Acolo sunt expuse şi păzite. Exact ce-şi doreşte un artist.

– Aveţi o colecţie extraordinară de muzică clasică...

– Muzica clasică e esenţa vieţii mele. Când eram mic fugeam din dormitor şi mă opream în capătul grădinii unde o doamnă cânta la pian Schubert, Mozart... Apoi, îmi amintesc asta cu plăcere, am fost unul din puţinii din vremea aceea care îl vizitau pe marele colecţionar Apostol unde venea şi Enescu şi de unde mă alegeam, uneori cu un disc, care i se părea uzat. Cu timpul am devenit şi eu un mare colecţionar.

– Sculpturile dv. au o mare încărcătură muzicală.

– În momentul în care am epuizat figurativul, m-am îndreptat spre o artă care să transmită emoţii, sentimente... Muzica m-a ajutat să ajung la o astfel de artă.

DORIN MĂRAN

De peste 30 de ani CONSTRUIEŞTE O CATEDRALĂ

Justo Gallego avea 40 de ani când s-a lansat de unul singur într-o aventură ce părea multora o dovadă de nebunie: în urma unei boli grave, a renunţat la haina de călugăr, dar nu s-a desprins total de viaţa şi simbolurile vieţii monahale pentru că şi-a pus în minte să construiască, prin forţe proprii, o catedrală. Pariul cu sine însuşi a fost câştigat, lucrarea a durat mai mult de 30 de ani, însă madrilenii pot astăzi să-i admire opera, situată la 15 km de capitala Spaniei. Catedrala se întinde pe o lungime de 15 metri, are 20 de metri în lăţime şi o înălţime de 30 de metri. *(A.P.)*

REGENERAREA DINŢILOR este posibilă!

La Universitatea Texas a fost experimentată cu succes o metodă de creştere a dinţilor, din celule umane selectate care pot – într-un anume mediu nutritiv – reface pulpa dentară. Procedeul are la bază studii genetice asupra proteinelor care conduc la regenerarea completă a dentiţiei, indiferent de vârsta pacienţilor. În mai puţin de zece ani, dinţii falşi vor fi astfel înlocuiţi cu „dinţi reînviaţi din propria cenuşă”. Totodată, Institutul Naţional al Sănătăţii din SUA a anunţat şi elaborarea unui tratament care reglează activitatea glandelor salivare, astfel încât deteriorarea danturii să nu se mai producă din cauza unor disfuncţii ale căii digestive şi stomacului. *(P.I.)*

Ce le trece unora PRIN MINTE?!

◆ *Când vine vorba de concediu de odihnă, te gândeşti la un loc cât mai relaxant, care să-ţi ofere un confort psihic şi fizic cât mai mare... În consecinţă, cererile unor familii americane de a-şi petrece vacanţa în... închisoare par „aproximativ normale”. Nu vă miraţi, vestea că în statul Alabama a fost dezafectată o pârnaie de maximă siguranţă (criminali periculoşi, capi ai reţelelor mafiote etc.) de 250 de locuri a trezit interesul publicului. „Cu câţel şi cu purcel”, familiile respective au plătit 50 de dolari pe zi, rezistând regimului de penitenciar – uşor modificat – între 3 şi 15 zile. Nu s-a consemnat nici o plângere.*

◆ *La rândul lor, cinci familii din Arizona şi-au propus şi au reuşit să-şi petreacă un însorit concediu în deşert, la peste 150 de kilometri de cea mai apropiată aşezare omenească. Înarmaţi cu cisterne de apă şi felurite ingrediente alimentare, cele 20 de persoane (între 14 şi 45 de ani) şi-au durat patru cabane-adăpost, au vânat şopârle şi insecte şi au rezistat până s-a terminat apa (raţionalizată), adică 12 zile şi 12 nopţi. Fiecare persoană a slăbit între 5 şi 7 kilograme, deci aviz amatorilor!*

◆ *Trei naturalişti francezi, împreună cu soţiile lor, au testat viaţa exclusiv arboricolă în jungla guatemaleză. Au trăit în mini-colibe (ca să nu spunem „cuiburi”) amenajate în copaci, la 15-20 de metri de sol şi s-au hrănit numai cu fructe specifice. Cele trei săptămâni de „trai suspendat” – în care au uitat că sunt bipezi – au fost posibile mai ales datorită unguentelor care i-au protejat împotriva agasantelor insecte.* (P.I.)

Casa Editorială „MAGAZIN” caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

PĂMÂNTUL o capodoperă văzută din cer

NAMIBIA. 18º 50’ sud – 15º 32’ est. În Parcul naţional din Etosha, unul dintre cele mai mari spaţii naturale protejate din Africa (22270 km pătraţi), sarea se acumulează în scobiturile malurilor unui lac, dând impresia unor măiestrite filigrane, opera vreunui mare bijutier sau sculptor. (Lucrare fotografică semnată de Yann Arthus-Bertrand). *(A.P.)*

ORIGINALITATE îndoielnică

Moda coafurilor Punk (mai ales la bărbaţi) a primit o grea lovitură graţie unui articol publicat într-o revistă germană de Edgar Willy, de profesie sociolog. Pe două pagini pline de argumente şi imagini grăitoare, autorul desfiinţează total şi definitiv pretenţia de originalitate a punk-iştilor şi sfidarea societăţii de către aceşti rebeli fără cauză, „jalnici urmaşi ai mişcării naturiste hippy”. Mai mult, luând apărarea ecologiştilor, expertul afirmă că aşa-zisa inventivitate punkistă aduce atingere demnităţii unor animale, cum ar fi porcul spinos. „Dacă ar avea grai, sărmanul porc spinos – victimă a felinelor şi braconierilor –, i-ar da în judecată pentru plagiat şi lezarea onoarei”, adaugă sociologul german. *(P.I.)*

În numărul viitor

■ Dirijabilul se reîntoarce ■ Reflexoterapia şi vindecarea unor boli grave ■ Aeroportul, un ecosistem primejdios ■ Din nou pe Lună cu... Apollo-II! ■ Veneţia - Puntea suspinelor ■ Bani negri, bani murdari ■ Tom Cruise, cel mai puternic actor din Hollywood ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Mini-interviul săptămânii: MARIAN IACOB, cascador ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN”!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10^00 - 14^00

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin” îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

SERIE NOUĂ - 483 • ANUL XLIII • 24 AUGUST 2000 • 16 PAGINI • 5000 LEI Nr. 34 (2233)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

24 AUGUST

79 Erupţia Vezuviului care a îngropat sub lavă oraşul Pompei.

1814 Trupele engleze invadează Washingtonul şi distrug clădirea Capitoliului.

1940 Prima purificare a penicilinei, de către Howard Florey şi Ernest Chain.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1903 Graham Sutherland, pictor portretist englez.

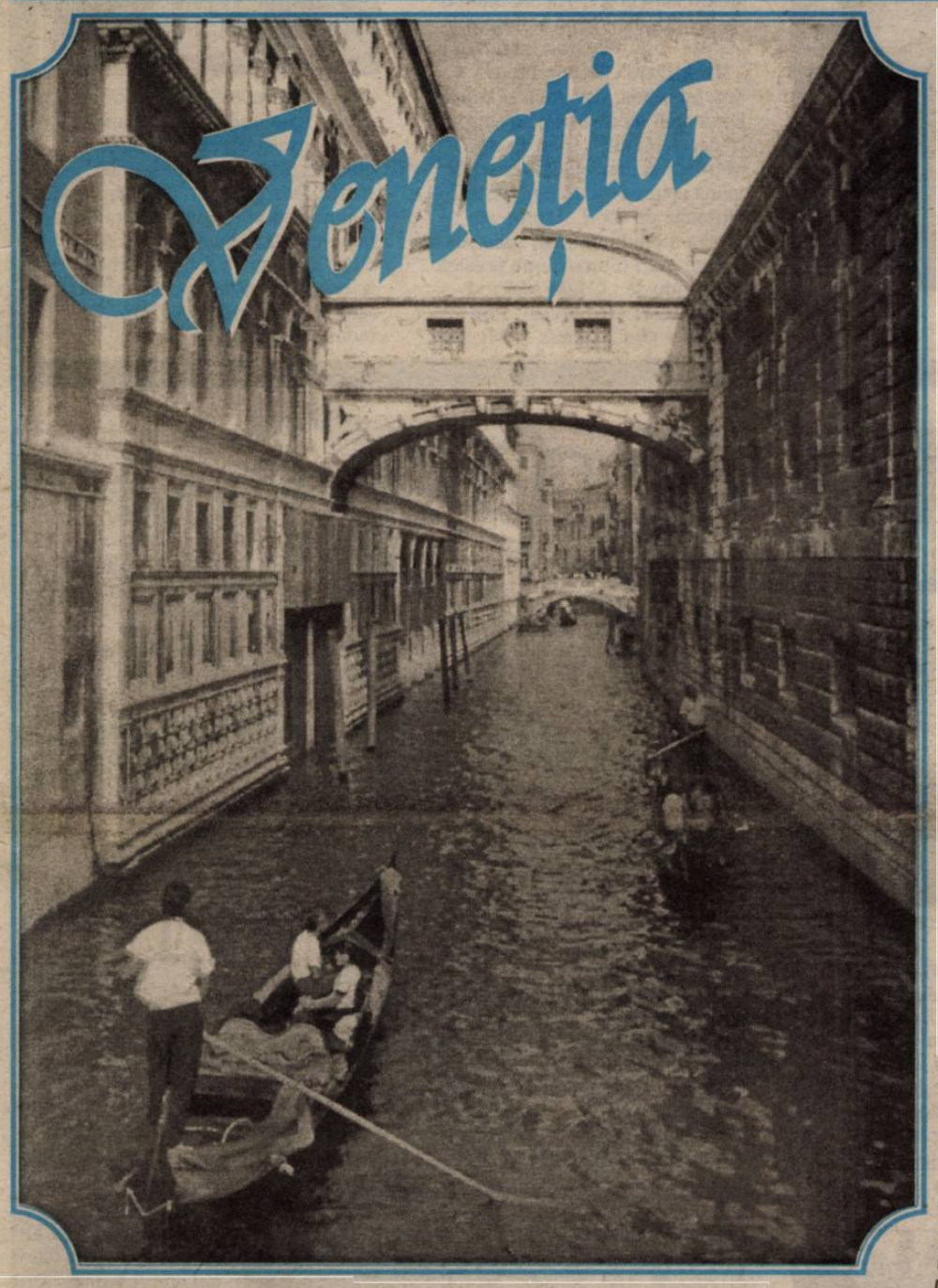

Veneţia

Premieră mondială

BIOCALCULATOARE CU MEMBRANĂ

În România, prima reuniune internaţională dedicată acestui subiect

În perioada 21-25 august, Curtea de Argeş este gazda primei întâlniri internaţionale dedicată calculatoarelor cu membrană. Calculatoarele cu membrană îşi leagă numele, ca invenţie recentă, de cel al matematicianului Gheorghe Păun, membru corespondent al Academiei Române. La reuniune, au fost invitaţi numeroşi profesori şi cercetători de la universităţi din România, Japonia, SUA, Grecia, Italia, Austria, Franţa, Spania, India, Australia, Ungaria, Olanda şi Noua Zeelandă. Organizarea aparţine Institutului de matematică al Academiei Române şi Liceului „Vlaicu-Vodă" din oraşul Curtea de Argeş, în colaborare cu Universitatea din Aukland şi Politehnica din Madrid. În conferinţa de presă, găzduită joi, 17 august, de World Trade Plaza, matematicianul Gheorghe Păun spunea: „Ne aflăm la un moment al ştiinţei calculatoarelor, când suntem foarte aproape de marginea dinspre SF a acesteia. Se vorbeşte tot mai mult şi mai insistent despre faptul că suportul electronic pentru calculatoare e aproape de limita de dezvoltare. Calculatoarele electronice mai au 15-17 ani de evoluţie. Soluţia e să mergem spre construirea unor calculatoare biologice. Se va vorbi şi despre calculatoarele cu ADN, dar mai ales despre calculatoarele celulare. Într-un spaţiu extrem de mic vom avea miliarde de procesoare." *(A.P.)*

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

Care este adevărul despre GIULGIUL din Torino

femina club

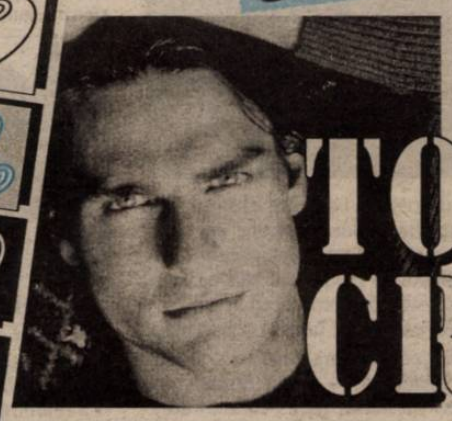

TOM CRUISE

cel mai puternic actor de la Hollywood

NASA

optează pentru un robot în viitoarea misiune marţiană

Agenţia spaţială NASA a decis să trimită un nou robot pe Marte. Acesta va fi asemănător celui din misiunea Mars Pathfinder din 1997 şi va putea parcurge zilnic o sută de metri pe solul marţian. Robotul va fi echipat cu o serie de instrumente ştiinţifice care vor avea misiunea de a găsi urme de apă şi de a monitoriza clima Planetei Roşii. Robotul va ateriza cu ajutorul unei paraşute. NASA a avut de ales între două opţiuni – robot sau sondă spaţială. În cele din urmă a învins robotul! Lansarea, zborul şi atingerea solului sunt prevăzute pentru anii 2003-2004. *(D.M.)*

- Misterele lumii
- Consultaţii fără plată
- Avocatul casei
- Bani negri, bani murdari
- Sport

CONFLICT DESCHIS

între păsări şi avioane

DIRIJABILUL

se reîntoarce?!

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

cartea albă

Don Quijote, prostituata şi alte povestiri

La editura *Allfa* din Bucureşti, Dan-Silviu Boerescu, cel mai prolific critic literar al perioadei de tranziţie, atras mai mult de „Playboy" în ultima vreme decât de producţia literară, dar, oricum, îndrăgostit încă de literatura română contemporană, propune o nouă versiune a antologiilor lui intitulate „Cele mai bune povestiri", de data asta alegând cele mai interesante povestiri publicate în presa literară a anului 1999. În cuvântul înainte, Lista lui Don Quiijote, Dan-Silviu Boerescu îşi justifică alegerile: „În 1999, pe lista personajelor din cele mai bune povestiri se înghesuie o seamă de personaje celebre ale istoriei mai mult sau mai puţin recente. E drept, ele apar într-o nouă înfăţişare, alta decât cea acreditată de manuale, presă sau subconştientul colectiv. Isus devine astfel un vindecător sui-generis care preia empatic surplusul de greutate al nefericiţilor obezi din mizerul cartier bucureştean Berceni. Gingis-Khan nu este decât un patruped îndrăgostit care sfârşeşte tragic – asemenea lui Roland Barthes, bunăoară – strivit de un camion de zece tone. Faimosul Bobbitt – cel deposedat de soţia lui, Lorena, de chiar trofeul virilităţii – ar putea ajunge predicatorul unui nou cult, generat de falicul său asteroid pierdut în spaţiu. În fine, generalul Berthelot, înainte de a fi ajuns nume de stradă în capitala României, este un militar cinic implicat în pocherul politic care decide în 1919, într-o Constanţă apocrifă, viitorul de mare putere europeană al ţării în curs de apoteotică reîntregire. În fine, din eroul lui Cervantes – reînvestit cu rolul de nou Schindler al unei Apocalipse oricând posibile – n-a mai rămas decât proiecţia fantomatică a unei minţi de muribund încercând să-şi recupereze existenţele anterioare într-o parabolă metempsihotică." Sunt prezenţi în această nouă antologie subiectivă câţiva foarte talentaţi tineri autori: Emilian Galaicu-Păun de la Chişinău prezintă cititorului o „Scriere la patru mâini", Costi Gurgu, publicat cu câteva povestiri s.f. şi în revista noastră, are viziunea extraordinară a unei „Ciume de sticlă". Ioan Neşu scrie „Don Quijote şi prostituata", iar Jean-Lorin Sterian este autorul unui „Isus din Berceni". O literatură lipsită de convenţionalism, care ia în râs tabuurile literare, o literatură care seamănă cu vigoarea senilă şi visele înfricoşătoreroice ale celebrului Don Quijote, cel care amesteca viaţa cu aspiraţiile şi prostituatele cu puritatea sonetelor. O literatură citadină, a cartierelor bucureştene în care există bălţi (niciodată pline cu peşte), gunoaie şi doar rareori câte un diamant care străluceşte în noapte. Nimeni nu l-a găsit, poate şi pentru că este confundat cu un ridicol şi sâcâitor licurici.

Pe ulițele Iașului

Lucrarea unui cărturar uitat, Vasile Panopol, apare la editura *Allfa*, fiind o adevărată bijuterie de memorialistică şi istorie. În rândul împătimiţilor scormonitori ai trecutului, cu privire asupra aspectelor sale genealogice, se numără şi acest istoric Vasile (zis Bubi) Panopol (1881-1956) al cărui interes ştiinţific s-a îndreptat cu precădere asupra Moldovei. Vasile Panopol este produsul, dar şi exponentul unei atmosfere unice: cea a boemei ieşene de la cumpăna secolelor al XIX-lea şi al XX-lea. „Cunoscător excelent al vechilor case din capitala Moldovei, el le-a evocat cu mult talent în scrierea sa *Pe ulițele Eșului*. Am descoperit şi am transcris acest manuscris la secţia de Manuscrise a Bibliotecii Academiei Române" spune Mihai Sorin Rădulescu, îngrijitorul ediţiei ieşite de sub tipar la editura *Allfa*. Fiu natural al lui Vasile Pogor , a cărui arhivă a moştenit-o depunând-o ulterior la Biblioteca Academiei Române, Vasile Panopol şi-a petrecut copilăria şi adolescenţa în aerul impregnat de cultură a Iaşului. A rămas un îndrăgostit al acestui oraş pe care l-a cunoscut în profunzime pe baza studiului hrisoavelor, al relaţiilor de călătorie, ca şi al tradiţiilor orale. Cartea recent apărută, *Pe ulițele Iașului* este o lectură captivantă, un pas spre cunoaşterea istoriei noastre.

GEORGE CUŞNARENCU

cronica săptămânii

Crush - Bon Jovi

Revenire, îndelung aşteptată de lumea rock-ului, a ultimei trupe mari apărute înainte de explozia stilului grunge... Cinci ani de relativă tăcere au trecut peste *Bon Jovi*, de vină fiind *Jon* care a tot cochetat în această perioadă cu filmul, cea mai recentă aventură a sa fiind cea din *„U-571"*, performanţa actoricească a lui *Buongiovanni* „culminând" cu scena în care acestuia îi explodează capul... Înapoi la rock, *Jon*! Albumul se deschide cu *„It's My Life"*, o întoarcere spre rădăcini, o melodie exact cum doreau fanii grupului să asculte, ceva care să amintească de excelentul sound din albumul multiplatinat *„Slippery When Wet"* (e drept că noul single aduce teribil de mult a *„Livin''On A Prayer"*...). Responsabili de noul album sunt *Jon* şi *Richie Sambora*, cei doi încercând să facă din *„Crush"* o producţie superioară lui *„These Days"* păstrând totuşi aceeaşi reţetă: pop-rock şi balade. Din capul locului trebuie să spun că acest *„Crush"*, scos de casa Mercury şi ajuns deja bestseller (până acum s-au vândut peste 2 milioane de copii...), propune câteva melodii cu mari şanse de a deveni mari hituri, dintre acestea detaşându-se *„Could Make A Livin' Out Of Lovin' You"*, *„Got The Girl"*, *„She's A Mystery"* şi *„One Minute Silence"*, compoziţii care trădează, cel puţin pentru mine, oarece influenţe dinspre *Beatles*, *Oasis* şi chiar *Bruce Springsteen*... Un lucru este mai mult decât sigur: albumul de faţă nu ne-a înşelat aşteptările, chiar dacă nu va fi un punct de referinţă în istoria rock-ului! *Bon Jovi* şi-au reconfirmat, fără îndoială, valoarea...

Ştiri pe bandă rulantă

◆ *Tina Turner* a anunţat că actualul turneu va fi ultimul din cariera sa!. La 60 de ani, celebra solistă a luat această decizie spunându-le fanilor că preferă să o facă acum, când se află la vârf! Tot *Tina* a spus că nu va refuza, totuşi, nici o invitaţie venită din partea prietenilor ei *Sting* sau *Elton John*, pentru concerte de binefacere. Din fericire, va continua să facă muzică, albumul *„Twenty Four Seven"*, lansat în februarie (şi prezentat şi în *Music Box*-ul nostru...) nefiind ultimul din discografia celei pe care nu mă sfiesc să o numesc solista secolului! Amatorilor le recomand să-i viziteze site-ul: www.tina/turner.com.

◆ *Wyclef Jean*, liderul celor de la *Fugees* (despre care nu s-a mai auzit nimic de o bună bucată de vreme...) a lansat pe 25 iulie al doilea său album solo, tot sub semnul casei *Columbia*, album la care a lucrat trei ani! Titlul acestuia este *„Ecleftic: Two Sides Of The Book"* şi beneficiază de o pleiadă de guest stars de mare valoare, printre aceştia fiind şi *Kenny Rogers*. *Wyclef*, deţinător al unui *Grammy* pentru albumul său solo de debut din 1997 – *„Wyclef Jean Presents The Carnival Featuring Refugee Allstars"*, se întoarce acum spre muzica străzii...

◆ Casele *Apple* şi *Capitol-EMI* au confirmat lansarea, – unei noi compilaţii *„The Beatles – Greatest Hits"* la începutul lunii noiembrie, care va conţine 25 de melodii şi va fi precedată de lansarea cărţii *„Anthology"* pe 5 octombrie...

◆ *Liam Gallagher* liniştește fanii trupei sale, solistul promiţându-le un nou album semnat *Oasis*, pentru ianuarie 2001.

◆ Rockerii britanici de la *Radiohead* au încheiat lucrul la noul lor album *„Kid A"* care va fi editat de *Parlophone/EMI* pe 2 octombrie. Vă reamintesc că precedentul CD al trupei *„OK Computer"* a fost bestseller şi Number One în Regatul Unit şi pe Continent.

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU
E-Mail: shl@totalnet.ro

CAZIER discografic

Tom Jones

Albume: From Las Vegas To London (septembrie, 1999) ● Reload (august, 1999) ● Hot and live (iulie, 1999) ● Send in the clowns (iunie, 1999) ● The Essential (aprilie, 1999) ● Rock and soul (martie, 1999) ● The Great (februarie, 1999) ● Coast to coast (februarie, 1999) ● 26 classic pop hits (ianuarie, 1999) ● 26 country hits (ianuarie, 1999) ● 26 love songs (ianuarie, 1999) ● The Biggest hits (ianuarie, 1999) ● Duets (ianuarie, 1999) ● 60 TV Classics (octombrie, 1998) ● The Television Shows (octombrie, 1998) ● Hits of the sixties (septembrie, 1998) ● Show Vancouver 1981 (iulie, 1998) ● The Sensational Tom Jones (iulie, 1998) ● Fever (mai, 1998) ● Tom Jones sings country (mai, 1998) ● I who have nothing/She's a lady (martie, 1998) ● Young new Mexican Puppeteer/Body and soul Of Tom Jones (martie, 1998) ● Ultimate performance (februarie, 1998) ● Songbook (februarie, 1998) ● 20 great love songs (ianuarie, 1998) ● The Ultimate collection (octombrie, 1997) ● Sings the all – time hits (octombrie, 1997) ● Great songs of our time (septembrie, 1997) ● At his best (iunie, 1997) ● Touch my heart (august, 1996) ● Tom Jones at Caesars Palace (mai, 1996) ● The Legendary Tom Jones (mai, 1996) ● The Collection (februarie, 1996) ● Kiss (februarie, 1995) ● The Lead and how to swing it (octombrie, 1994) ● Simply the best – She's a lady (aprilie, 1994) ● Hits (martie, 1994) ● Atomic Jones (martie, 1993) ● Tom Jones live in London (martie, 1993) ● Velvet & Steel/ Gold (martie, 1993) ● What a party (martie, 1993) ● The Complete Tom Jones (mai, 1992) ● The Soul of Tom Jones (februarie, 1992) ● The Voice (februarie, 1992) ● Live at Caesar's Palace (septembrie, 1991) ● Carrying a torch (martie, 1991) ● Tom Jones (octombrie, 1990) ● After Dark (mai, 1989) ● A this moment (martie, 1989) ● Not unusual (iunie, 1987) ● Greatest hits vol.2 (mai, 1987) ● The Great love songs (aprilie, 1987) ● Matador (martie, 1987) ● Love songs (martie, 1986) ● The Soul of (ianuarie, 1986) ● Country side of Tom Jones (februarie, 1985) ● Somethin'bout you baby I like (octombrie, 1983) ● The Tom Jones album (august, 1983) ● 16 love songs (iulie, 1983) ● Contry style – Green grass of home (iulie, 1983) ● Darlin' (septembrie, 1981) ● Golden hits (septembrie, 1980) ● The Very best of Tom Jones (ianuarie, 1980) ● Rescue me (ianuarie, 1980) ● Do you take this man (septembrie, 1979) ● Tom Jones sings the hits (septembrie, 1979) ● Sings 24 great standards (noiembrie, 1976) ● 20 greatest hits (februarie, 1975) ● Greatest hits (februarie, 1974) ● Close up (mai, 1972) ● Tom (mai, 1970) ● Live in Las Vegas (octombrie, 1969) ● This is Tom Jones (mai, 1969) ● 13 Smash hits (noiembrie, 1967) ● Live at The Talk Of The Town (mai, 1967) ● From the heart (septembrie, 1966) ● Along came Jones (mai, 1965).

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Mâran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Aurora Popescu
Secretar de redacţie: Cojocaru Ionel

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul:
INTACT S.A.

DIRIJABILUL se reîntoarce?!

TRANSPORTURI

Între 1 și 5 iulie 2000, la Fridrichshaffen, la nordul lacului Constance, a avut loc un simpozion dedicat marcării unui secol de la primul zbor al unui zeppelin (2 iulie 1900).

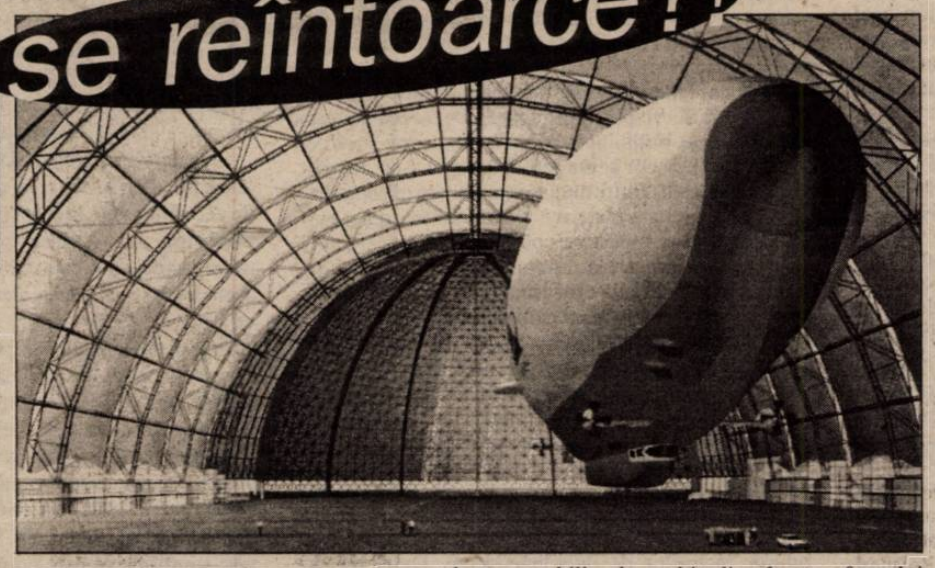

ADRIAN HOAJĂ

Ne este încă vie în fața ochilor imensa trenă de flăcări care mușcau din trupul zvelt al avionului supersonic de pasageri „Concorde", în cele câteva zeci de secunde ale disperatei încercări de a se desprinde de pământ, într-un ultim, tragic avânt spre înalt... În catastrofa recent petrecută la Gonesse, în apropiere de Paris, au pierit 113 oameni. Indiferent care sunt cauzele de natură tehnică ale catastrofei, se pare că, și în acest caz, zeii parcă au vrut să ne aducă aminte că trebuie mereu și mereu să plătim pentru cutezanță tributul de jertfe...

...Cu 63 de ani în urmă, pe 6 mai 1937, la Lakehurst (New Jersey, SUA), dirijabilul „Hindenburg", un imens trabuc zburător, s-a transformat, ca și „Concorde", în numai câteva secunde, într-o gigantică torță de hidrogen în care au pierit 36 de persoane. A fost tragedia care a aruncat în uitare, pentru decenii, mașinile de zbor „mai ușoare decât aerul".

După 63 de ani...

...Paranteza care s-a deschis la 6 mai 1937 în istoria dirijabilelor s-a închis în anii din urmă. Necesitățile economice forțează căutarea unei soluții de înlocuire a transporturilor maritime – ieftine, dar mult prea lente –, a celor aeriene – foarte rapide, dar mult prea costisitoare –, dar și a transporturilor terestre – care presupun mari investiții în infrastructură, sunt foarte energofage și poluante. Așa a fost redeschis sertarul în care zăcea dosarul dirijabilului.

Fără îndoială, nu chiar din punctul catastrofei lui „Hindenburg", ci ținându-se cont de progresele științei și tehnicii petrecute în tot acest răstimp. Astfel, hidrogenul, extrem de ușor inflamabil, a fost înlocuit cu heliu, un gaz rar, de asemenea mai ușor decât aerul, însă neinflamabil. Firma olandeză RA Design lucrează în prezent la proiectul „Rigid Airship 180", unicul proiect de dirijabil dotat cu o structură rigidă, care realizează sinteza dintre structurile metalice clasice ale zeppelinelor germane din perioada interbelică și tehnologiile actuale – îndeosebi motorizarea, sistemele de comandă și învelișul din materiale sintetice ultrașoare, antistatice. Aparatul măsoară circa 180 m lungime (de 2,5 ori mai lung decât fuselajul unui „Boeing" 747!) iar volumul său este în jur de 180.000 mc. El poate transporta o sarcină utilă de 35 t și poate primi în cabina sa 240 de pasageri.

Alte două programe, „Zeppelin NT" și „Cargo Lifter C 160", au fost dezvoltate în patria dirijabilelor, Germania, marcând renașterea acestui gen de mașini zburătoare. „Zeppelin NT" (de la *New Technologies*) a efectuat deja primul său zbor în septembrie 1997, acumulând până în prezent aproximativ 400 de ore de încercări în zbor, dar are nevoie de încă alte 300 de ore pentru a putea primi de la autoritatea aeronautică germană certificarea pentru transportul de pasageri. Aparatul evoluează cu o viteză de croazieră de 100 km/h (130 km/h viteză maximă), dispune de o cabină care poate adăposti 12 pasageri și 2 piloți, are o autonomie de zbor de 900 km la o altitudine de 2055 m. Chiar dacă este mai mic decât strămoșii săi – „Graf Zeppelin", care a făcut înconjurul lumii, avea 236 m lungime – motorizarea și structura sa sunt cu totul originale. Structura semi-rigidă este realizată dintr-o armătură metalică extrem de ușoară și de rezistentă, realizată din materiale compozite și aliaje de aluminiu.

Cum zboară un dirijabil?

Simplu, s-ar zice! și totuși, nu atât de simplu pe cât suntem tentați a crede... Pentru că, pe măsură ce aparatul se înalță tot mai sus în văzduh, volumul fuselajului se umflă, datorită diferenței de presiune dintre interiorul și exteriorul anvelopei, și ar trebui ca heliul să fie evacuat pentru echilibrarea presiunii, ținând seama de faptul că volumul dirijabilului este și trebuie să fie constant. Soluția aleasă de constructorii contemporani este deosebit de elegantă: interiorul conține, pe lângă heliu, și niște balonașe umplute cu aer care, pe măsură ce dirijabilul își continuă mișcarea de ascensiune iar gazul inert își mărește volumul – și deci presiunea asupra pereților –, este evacuat printr-un sistem dirijat de valve. Practic, este vorba de aplicarea faimoasei Legi a lui Arhimede, descoperită de acesta, zice tradiția istorică, pe când se afla în scăldătoare (forța, dirijată de jos în sus, este egală cu greutatea volumului de fluid dislocat). În momentul în care aerul este evacuat în întregime din balonașe, sub presiunea heliului, dirijabilul a atins altitudinea maximă, mișcarea ascensională oprindu-se. Pentru coborâre, este suficient ca balonașele să fie din nou umplute – parțial sau total – cu aer din exterior și aparatul se va stabiliza la o altitudine în care forța lui Arhimede a momentului echilibrează greutatea. Pentru a contracara efectul curenților de aer, mai ales la plecare și la sosire, dirijabilele actuale sunt dotate, în plus față de motoarele de marș, cu încă un motor amplasat în coadă, a cărui elice este orientabilă, spre a permite menținerea stabilă a aparatului în condițiile unui vânt lateral.

Viitorul unui „monstru" aerian

Nu, nu e deloc exagerat să socotim viitorul „Cargo Lifter C 160" – proiectat de firma germană cu același nume, „Cargo Lifter AG" – ca fiind un veritabil monstru zburător! Studiile, începute în 1994, au luat în calcul dimensiuni cu adevărat uimitoare: 260 m lungime, 65 m diametru, 420.000 mc volum de heliu! Cu alte cuvinte, cel mai mare dirijabil al tuturor timpurilor! Dotat cu o structură semi-rigidă, el va putea transporta 160 t sarcină utilă pe o distanță de 10.000 km (o sarcină utilă superioară celui mai mare avion actual de transport din lume, AN 124, care are o capacitate de 124 t). Sistemul destinat transportului de marfă măsoară 50 m lungime și o lățime de 7,5 m, având o capacitate de 36 containere standard! Specialiștii firmei estimau, în februarie 2000, că intrarea în serviciu comercial a primului aparat va avea loc în cursul anului 2004. Un aparat demonstrativ similar, însă la scara 1/8, a și efectuat primul său zbor în octombrie 1999. Cât privește primul prototip destinat testelor de certificare, acesta va zbura pentru prima dată în anul 2002. Calculele economice au dovedit că, la o cerere mondială anuală de transport mărfuri de circa 300 milioane t, cât este în prezent, fie și numai 10 la sută din cerere dacă va fi asigurată cu circa 200 de dirijabile „Cargo Lifter C 160", atunci proiectul se va dovedi un mare succes nu numai tehnic și tehnologic, ci și economic... În prezent, firma este preocupată de instalarea unei rețele cu acoperire mondială, pentru servirea acestor dirijabile. Acestea fiind premisele prezentului, se poate estima că dirijabilelor le sunt larg deschise porțile viitorului!

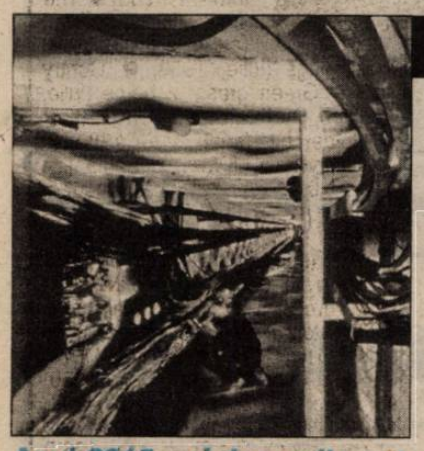

Minerii atomilor 2

ENERGIA CURATĂ!

CALD SAU RECE?

Aparent „descalificată" în chiar anul descoperirii sale, fuziunea rece ar putea reveni în forță pe scena tehnologiei anilor 2000.

Anul 2015 – și deșeurile pot fi arse, nu-i așa? Deșeurile radioactive constituie în fond marea – și oricum adevărata! – problemă a centralelor nucleare. Estimările Departamentului de Energie al SUA anunță o uluitoare cantitate de peste 85000000 tone de deșeuri radioactive depozitate în diverse locuri din lume! Care ar putea deveni otrăvuri chimice, sau să conducă la topirea gheților polare prin căldura degajată, sau să se infiltreze în pânza de apă freatică sau... În fond nici o metodă imaginată sau imaginabilă de depozitare nu este perfectă. Și atunci? Claudio Filippone, un italian de 35 de ani care a lucrat la Politehnica din Torino și la Universitatea din Maryland, a anunțat punerea la punct a unui reactor care să utilizeze drept combustibil tocmai aceste deșeuri. Astfel, pe de o parte se prelungește de aproape patru ori (de la 3 la 10-14 ani) „viața" unei doze de combustibil și, pe de altă parte, se diminuează drastic cantitatea de deșeuri care împovărează Terra.

Anul 2020 – fuziunea rece își ia revanșa? În primăvara anului 1989 exploda o adevărată bombă științifică: anunțarea mai întâi într-o conferință de presă și doar apoi în reviste de specialitate (caz fără precedent în cercetarea științifică) a descoperirii unui nou mod de a produce energie, numit imediat „***Cold Fusion***" – fuziunea rece (deși la noi a circulat cu precădere formularea „fuziune la rece"). Martin Fleischmann și Stanley Pons, de la Universitatea statului Utah, obțin „în eprubetă" o reacție chimică al cărei rezultat este o extraordinară degajare de energie. S-a raportat uneori un factor de amplificare de 100! A urmat un adevărat val de frenezie, inclusiv în țara noastră. Unele experiențe au reprodus rezultatele Fleischmann-Pons, altele nu. Cei doi au anunțat în 1993 refacerea cu succes a experienței, dar între timp fuziunea rece a fost „îngropată" de ironia unei imense părți a comunității științifice. Cum să reproduci într-o eprubetă reacțiile din Soare? Și de ce experiența nu este repetabilă? „Nu știm încă" spun o seamă de specialiști, adăugând: „fuziunea rece există însă – aceasta este o certitudine." Să fie ea „soluția surpriză" despre care vorbea Carlo Rubbia? O sursă absolut curată și ieftină de energie pentru mileniul trei?

Anul 2070 – obiectiv: Soarele

Deocamdată rămânem cu marea promisiune a fuziunii „calde", reacția în care doi atomi ușori sunt „aruncați" unul spre altul cu o asemenea viteză încât ei se „contopesc", „fuzionează", dând naștere unui atom greu. De exemplu, pornind cu cei doi izotopi ai hidrogenului, deuteriul și tritiul, se realizează la început o plasmă – o stare specială a materiei în care toți electronii atomilor sunt „smulși" de pe aceștia; în această nouă stare, ciocnirile între atomii „dezbrăcați" pot fi atât de puternice încât să genereze atomi de heliu, neutroni și... energie. Câtă? Este suficient să spunem că temperaturile care pot fi create într-o asemenea reacție sunt de ordinul a 100000000 de grade! Diferența față de fisiunea nucleară, procesul invers, este că aici nu există deșeuri radioactive. Fuziunea este mecanismul care asigură energia Soarelui și a celorlalte stele. Problema pe Terra este că cercetarea mai are de făcut pași mulți până să ajungă să controleze cu adevărat reacția de fuziune. Ca atare, această nouă sursă de energie nu poate fi încă soluția previzibilă pentru viitorul apropiat.

MIHAELA DOROBANȚU

planet@IT

Păcălelii pe Internet

Farsele pe Internet sunt multe, ideea este să știi să le deosebești de lucrurile serioase. Cele mai dese sunt emailurile cu fel de fel de povești și care îl roagă pe cel care le citește să le trimită mai departe, oferindu-se o recompensă în bani, ce crește cu cât numărul destinatarilor este mai mare. Mesajele oferă orice, de la sfaturi medicale la cadouri din partea prietenilor sau colegilor, iar tot ce se cere în schimb este ca textul să fie trimis mai departe la cât mai multe cunoștințe, formându-se un fel lanț electronic. Una dintre păcălelile cele mai cunoscute este una pornită acum câțiva ani și care face și acum victime. Emailul se prezintă ca un „beta test" și îi încurajează pe cei care îl citesc să îl trimită mai departe, pentru a ajuta America OnLine (AOL) și Intel la finalizarea unui proiect. Se promite o recompensă de maximum 4000$, în funcție de câte ori este retrimis. Pentru veridicitate s-a inserat și o adresă de email de la Universitatea Baylor din Texas. Inginerii de sistem ai acestei instituții au primit luna trecută peste 2000 de mesaje zilnic din cauza acestei păcăleli, fiind nevoiți să introducă pe server un răspuns automat de negație. Unii doreau să știe câți bani au strâns în urma acestei acțiuni. Purtătorul de cuvânt de la AOL a declarat că acest email este o farsă cu „f" mare. Acest gen de mesaje dau dureri de cap, pentru că încarcă mult și inutil serverele de email. Pentru a nu fi păcăliți de astfel de capcane este bine să nu răspundeți mesajelor care au multe nume în bara de adresă.

Star Wars: Episodul II

Acesta este conținutul sitului conceput de un tânăr american. Este un fals, dar a adunat în scurt timp peste un milion de vizitatori. Conținutul este complet trucat, însă pare foarte veridic, iar rolul principal îi este atribuit lui Leonardo DiCaprio. Producătorii filmului original, LucasArts, nu pot fi decât fericiți să vadă că lumea este foarte interesată de o eventuală continuare a seriei. Singurul lucru cu care nu sunt de acord este că Episodul II nu a fost prezentat ca o glumă, ci ca un proiect oficial. Autorul Episode II, rămas anonim pentru a nu fi acuzat de încălcarea drepturilor de autor, a conceput chiar și un film de 13 megabiți în care prezintă scene din așa-zisul Episod II. Pentru realizarea lui a apelat la scurte cadre din Bravheart și Dune, însă le-a modificat așa bine încât cu greu se poate observa. El a compus însă și animații originale, precum și o coloană sonoră proprie, lucrând la tot proiectul aproximativ două luni de zile. Adevăratul „Star Wars: Episod II", al lui LucasArts, va apărea abia peste doi ani.

Americancele și Internetul

Că Internetul a fost la început un mediu de comunicare pus în slujba cercetării, știe toată lumea. De asemenea, se știe că bărbații erau cei care îl foloseau din plin. Am spus „erau" pentru că lucrurile nu mai stau deloc așa. În SUA cel puțin: numărul femeilor de pe net este acum mai mare decât cel al bărbaților și diferența crește rapid. Excepție face categoria de vârstă 18-24, care a scăzut față de anul trecut. Cu toate acestea 50,4% din numărul utilizatorilor de ciber-spațiu a fost de fapt de utilizatoare, pentru prima oară în istoria Internetului. Femeile își petrec mult timp online, interesându-se despre sănătate, îngrijirea copilului, rețete culinare sau „mergând" la cumpărături. Cititoarelor noastre le sugerăm să viziteze ClubMom.com, Women.com sau Oxygen.com. (G.V.C.)

Inexplicabilul de lângă noi

REFLEXOTERAPIA

şi vindecarea unor boli grave

ION ŢUGUI

În suita de reconsiderări moderne ale unor tehnici şi practici terapeutice vechi, la loc de frunte se pare că se situează reflexoterapia. Cum va fi intuit acel medic imperial chinez din nu se mai ştie care secol, că în „banala" talpă a piciorului se află nu mai puţin de 53 de „puncte" energetice care pot decide, spre exemplu, imunitatea organismului uman?

Dacă adăugăm la cele 106 puncte energetice alte zeci care se află în călcâie, obţinem un fel de hartă a unui ansamblu energetic cu o funcţie decisivă asupra întregului. Paradoxal, dar interesul faţă de reflexoterapie a fost trezit în aceşti ani în Occident. Câţiva preţuiţi în domeniu, fără a face vâlvă în jurul acestei practici au început să lucreze pe voluntari. Persoane cu anumite suferinţe, aparent intratabile sau cronice, s-au pomenit revigorate după experienţa reflexoterapeutică. Aşa s-a ajuns că, de pildă, în Franţa, o şedinţă de reflexoterapie să depăşească costurile unei zile dintr-o clinică medicală. La fel şi în America. Dar să nu uităm că în acest domeniu nu sunt suficiente doar „darul şi harul", termeni curenţi în medicina neconvenţională şi terapiile alternative. Reflexoterapia însumează în practica obişnuită *specialişti!* Acel tip de specialist care trece în revistă fiecare meridian energetic din cele 106 de la ambele tălpi, care se „ocupă" de fiecare în parte. Efectul este de bumerang, în sensul că fiecare acţiune sau acţionare asupra unui nucleu energetic se adresează direct creierului uman, iar prin creier se produce „comanda" asupra organului bolnav.

Reflexoterapia este de fapt o ştiinţă care respinge improvizaţiile şi pe improvizaţi. De aceea în ţara noastră avem puţini specialişti în domeniu, însă cei care practică acum acest gen de terapie s-au dovedit a fi performanţi, confirmaţi prin rezultate excepţionale. În România s-a obţinut – pentru a oferi un exemplu straniu – repigmentarea părului la bărbaţi şi femei care albiseră înainte de vreme! De asemenea, s-au evidenţiat influenţe excepţionale asupra consolidării stării de imunitate a organismului uman. Una din cele mai valoroase practiciene în reflexoterapie este la noi Georgeta Băloiu, din Bucureşti, elevă a reputatului Ion Riti, cel care a creat de fapt o „filozofie a reflexoterapiei". Prima reacţie şi totodată primul efect în reflexoterapie este eliminarea din organism a „reziduurilor, deşeurilor tuturor bolilor". Activarea zonelor reflexogene aflate pe talpă şi gambă obţine o irigare sanguină a organelor şi ale întregului corp. Principiul este holistic, de cuprindere a întregului şi a tuturor factorilor de interdependenţă. După ani de practică ferită de popularizare şi de reclame, Georgeta Băloiu a ajuns la concluzia că, vorbind despre profilaxia bolilor, în sfârşit se poate afirma: Pentru prevenirea tuturor bolilor nu există metode de tratament mai eficace decât reflexoterapia. „Organele fiind interdependente în funcţiile lor, se vor însănătoşi precum s-au îmbolnăvit, prin simpatie".

Caracterul acceptat în lume al unei revelaţii în terapiile alternative cred că trebuie să se însoţească de accesibilitatea la acest gen de tratament. Pe de altă parte, aşa cum declara specialista Georgeta Băloiu, trebuie creată o şcoală a domeniului la noi în ţară, cumulând cunoştinţele teoretice şi rezultatele practicii cu ceea ce se face azi în lume şi în România. Este adevărat că avem puţini specialişti în domeniu, dar ei există şi sunt dintre cei mai performanţi. Repertoriul de boli care răspund tratamentului prin reflexoterapie este practic nelimitat. Deschiderea în Bucureşti şi, dacă este posibil, în ţară a unor centre specializate în reflexoterapie, cred că constituie încă o şansă pentru atâtea boli şi atâtea suferinţe. Această practică milenară se reproiectează azi sub auspiciile unei înţelegeri ştiinţifice de care domeniul avea nevoie...

Dosarul gândurilor comunicante

Premoniţii... cu patru picioare

MIHAELA DOROBANŢU

Aţi remarcat vreodată că pisica dumneavoastră sare pe fereastră în momentul când aţi parcat maşina şi că nu face niciodată acest lucru atunci când este vorba de orice altă maşină? Dar câinele sau, iarăşi, pisica zgâriind uşa când de abia aţi intrat în bloc?

Telepatia este una din „puterile" noastre nedemonstrate experimental dincolo de orice „dubiu raţional", cum se spune uneori în practica juridică. Şi totuşi: creierul nostru este recunoscut pentru faptul că înregistrează coincidenţe extraordinare, fără să pară – cel puţin la o primă vedere – să observe cazurile mult mai numeroase în care previziunile pe care le facem sunt greşite (cum ar fi, de pildă, bine cunoscutele reacţii „ştiam că eşti tu la telefon" care de destul de puţine ori sunt efectiv corecte). Şi dacă la om este atât de complicat de decis dacă telepatia este sau nu reală, ce se întâmplă în cazul animalelor? Nimic deosebit, vor răspunde mulţi cercetători: câinele se culcă în faţa uşii aşteptând venirea stăpânului fără ca acest lucru să presupună cine ştie ce mesaj telepatic între cei doi. Dar cel puţin un cercetător şi-a exprimat în mod clar un punct de vedere diferit. Şi nu un cercetător oarecare! Este vorba de Rupert Sheldrake, deţinătorul unei diplome în ştiinţe naturale la vechea şi celebra Universitate Cambridge şi al unei alte diplome, de data aceasta în filosofie, la nu mai puţin binecunoscuta Universitate Harvard. Recunoscut şi apreciat pentru cercetările sale la limita normalului şi considerat un nume de referinţă al literaturii parapsihologice, Rupert Sheldrake este catalogat drept un „savant eretic" de către comunitatea ştiinţifică. După 20 de ani de cercetări, după interviuri cu sute de persoane, după propriile sale experienţe, el este convins de capacităţile telepatice ale câinilor. Motiv pentru care a şi scris o carte: „Câini care ştiu când stăpânul lor vine acasă". Multe din experienţele descrise îl au ca subiect pe Jaaytee, un terrier în vârstă de 10 ani. Şi toate experienţele şi interviurile, discuţiile cu persoane din cele mai diverse categorii sociale, sprijină, după părerea sa, această teză. Interesant este că şi unii dintre cercetătorii „tradiţionali" au obţinut rezultate care sprijină această ipoteză, confirmând, chiar dacă doar parţial, „fenomenul câinilor". Mulţi dintre aceşti cercetători sunt însă de părere că este vorba de simple coincidenţe. Nu ar fi nimic neobişnuit, adică, în faptul că un câine se aşază în faţa uşii – ei se duc mereu acolo în aşteptarea stăpânului absent. Şi, se spune, este uşor de acceptat din punct de vedere statistic că acest lucru se întâmplă şi exact în momentul în care stăpânul ajunge de partea cealaltă a uşii.

Însă: la cât de multe întrebări nerăspunse şi aspecte încă foarte puţin clare există la ora actuală în ceea ce priveşte creierul, fie el al omului, fie al animalelor, a accepta, măcar ca „ipoteză de lucru", punctul de vedere al lui Sheldrake nu poate face rău nimănui...

Înconjuraţi de baze extraterestre

Ce OZN-uri a văzut Gordon Cooper?

DAN D. FARCAŞ

Maiorul Gordon Cooper, în 15 mai 1963 a înconjurat Pământul de 22 ori într-o capsulă *Mercury*. În timpul ultimei rotaţii, a anunţat staţia de urmărire de lângă Perth (Australia) că un obiect luminos, verzui se apropie din faţă de capsula sa, pe sensul est-vest, sens pe care nu zburau niciodată sateliţii sau navele pământene. Cei de pe Pământ au confirmat obiectul care, pe ecranele radarelor, părea a fi metalic. Postul de radio NBC, care urmărea pas cu pas zborul, a difuzat imediat ştirea, astfel încât reporterii s-au înghesuit să-i ia lui Cooper un interviu la aterizare. Acesta însă a refuzat orice comentariu.

Unii autori au scris că tot Cooper, ar fi văzut un OZN şi în timpul zborului, cu capsula *Gemini 5*, la 21 august 1965. Există totuşi şi o declaraţie a lui Cooper, în revista OMNI, conform căreia el nu ar fi văzut *niciodată vreun OZN în Cosmos*, şi n-au văzut nici alţi astronauţi despre care s-a scris; singura observaţie pe care o ştia autentică fiind cea a astronautului James McDivitt, în iunie 1965, la bordul lui *Gemini 4*.

Gordon Cooper a afirmat totuşi, în repetate rânduri, că în 1951, fiind staţionat, ca aviator, în Germania de Vest, a văzut, în două rânduri, formaţiuni de astfel de OZN-uri, discoidale, zburând la o înălţime pe care avioanele de vânătoare n-o puteau atinge. El a mai spus că la 2 mai 1957, la baza Edwards în deşertul Mojave din California, subordonaţii săi filmaseră, timp de câteva minute, un OZN discoidal, care a şi aterizat pentru câteva clipe. Filmul a fost trimis, urgent, la Washington D.C. cu avionul generalului comandant, dar Cooper a apucat să-l vadă, înainte de expedierea sa. Nu s-au mai dat nici un fel de explicaţii şi nimeni n-a mai auzit nimic despre preţioasa peliculă. Tot Cooper declara că a avut ocazia să vadă şi alte OZN-uri, zburând în jurul bazei Edwards, dar personalul de aici era obişnuit să vadă tot soiul de bizarerii, considerate aeronave experimentale.

Gordon Cooper s-a retras din Air Force, cu gradul de colonel, în 1970, devenind unul dintre cei care vor cere Congresului american, în repetate rânduri, să se facă public tot ceea ce autorităţile cunosc despre fenomenul OZN. În martie 1978 Cooper a scris o scrisoare unei comisii a Naţiunilor Unite, în care afirmă că astronauţii „sunt foarte reticenţi în a discuta despre OZN-uri (...). Sunt mai mulţi dintre noi care cred în OZN-uri şi care au avut ocazia să vadă OZN-uri pe sol ori din avion". Cooper a mai trimis o scrisoare Organizaţiei Naţiunilor Unite, scrisoare care a fost citită, în şedinţa plenară din 27 noiembrie 1978, consacrată problemei OZN. În scrisoare scria între altele: „Eu cred că aceste vehicule extraterestre şi echipajele lor ne vizitează planeta venind de pe alte planete, care sunt, evident, ceva mai avansate decât suntem noi, aici, pe Pământ".

Mai recent, el a declarat că „eu am trăit mulţi ani cu un secret, impus tuturor specialiştilor în astronautică. Acum pot să spun că în fiecare zi în SUA, radarele noastre captează obiecte cu o formă şi o compoziţie necunoscute nouă. Şi există mii de rapoarte de la martori şi mari cantităţi de documente care pot proba aceasta, dar nimeni nu vrea să le facă publice".

Gordon Cooper este o persoană cu o reputaţie mai presus de orice suspiciune. Totuşi, în 1996 James Oberg a făcut investigaţii detaliate, asupra cazurilor de mai sus. După el, echipa care a văzut un OZN la baza Edwards era formată doar din două persoane şi acestea nu au făcut decât fotografii, care au fost reproduse în lucrări cunoscute. Varianta oficială era că obiectul respectiv ar fi fost un balon meteorologic... Apoi, nici unul dintre foştii camarazi ai lui Cooper din Germania 1951 nu-şi aducea aminte de OZN-urile de care acesta vorbea, nici nu există vreun document care să le ateste. În plus, OZN-ul văzut din capsula Mercury ar fi fost aurora boreală (însuşi Cooper ar fi sugerat această variantă), fără nici o legătură cu obiectul neidentificat urmărit de radarele de la sol...

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ____, ZIUA NAŞTERII ____ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/34

NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Între scepticism şi credulitate

Un adevăr dureros:

VINDECĂTORI-ŞARLATANI

PAUL IOAN

Ceea ce nu de puţine ori am semnalat la această rubrică, şi anume existenţa unor infractori (alt cuvânt mai „moale" nu mi se pare adecvat) care, dându-se drept vindecători „supranaturali", atentează la viaţa unor oameni disperaţi, profitând de credulitatea şi speranţele lor.

Puzderia de „bio-energo-terapeuţi" apăruţi precum ciupercile după ploaie – unii cu avizul Ministerului Sănătăţii, alţii pe ocolite – a fost suspectă încă din 1990. Şi iată că după zece ani, Colegiul Medicilor din Bucureşti avertizează oficial împotriva impostorilor care se joacă pe bani cu sănătatea clienţilor lor, FĂRĂ A SE AFLA SUB STRICTA SUPRAVEGHERE A UNOR MEDICI ACREDITAŢI – după cum sună prevederile Ministerului. Încep să se ridice la suprafaţă cazuri critice, oameni cu suferinţa accentuată sau provocată de aşa-zişii vindecători – dintre care unii, în ticăloşia lor, îşi sfătuiesc clientela să nu se mai ducă la medicii specialişti.

Spinoasa problemă, pe lângă primejdia socială dovedită, are şi o altă nuanţă. Este pusă sub semnul întrebării şi chiar discreditată şi *activitatea energoterapeuţilor cinstiţi, cu rezultate bune confirmate, cu activitate la lumina zilei, în cabinete publice oficializate. Impostorii dau o grea lovitură credibilităţii autenticului har providenţial al unor vindecători, atentând la credibilitatea lor.*

Din păcate, categoria aceasta de şarlatani este cea mai periculoasă din perimetrul parapsihologiei, comparabilă cu cea a „vizionarilor ştiinţifici" de teapa unui cutremurat precum Hâncu – zis „bufonul vrâncean". În acest caz nu este vorba de presimţiri, halucinaţii sau mese de spiritism trucate. Destinul unor persoane cade în mâna unor criminali, la care se poate vorbi chiar de premeditare. Aceştia nu au şi nu cunosc Jurământul lui Hipocrate, deci n-au cum să-l respecte. *S-ar impune ca opinia publică să-i denunţe cu promptitudine, iar justiţia să aleagă grabnic bobul de neghină.*

Sfidarea mediului înconjurător

DEZASTRU

Dacă nu se iau măsuri urgente, câteva dintre simbolurile culturale ale omenirii de astăzi nu vor mai exista peste 100 de ani.

CRONICA UNUI SFÂRŞIT ANUNŢAT!

Ş-ar putea ca unii să pună totuşi această întrebare: ce se poate de fapt întâmpla în „doar" o sută de ani? Iată doar trei aspecte: efectul de seră va fi mult mai puternic; temperatura globală va creşte cu 6 grade; nivelul mărilor va creşte cu o jumătate de metru. Vi se pare puţin? Consecinţele pot fi de-a dreptul dezastruoase, inclusiv dispariţia unor monumente arhitectonice care deja de pe acum sunt într-un proces continuu de deteriorare. Nu se poate face nimic? Se pare că soluţiile totuşi există!

2010 – 2050: din rău în mai rău Efectul de seră poate fi considerat, într-un fel, un rău necesar. El este legat de... jocul dioxidului de carbon în Natură. Faimosul CO_2 este unul din factorii care „decid" situaţia vieţii pe Terra. El este necesar pentru a reţine în aer o anumită cantitate de căldură fără de care nu am putea exista. Prea puţin CO_2 ar permite căldurii să „fugă" în spaţiu; prea mult CO_2 reţine căldura şi în felul acesta se ajunge la o creştere din ce în ce mai accentuată a temperaturii medii a globului terestru. Acesta este în linii mari efectul de seră. De la calitatea aerului la problemele majore legate de gospodărirea marilor oraşe (din ce în ce mai industrializate), un număr important de factori sunt implicaţi în menţinerea acestui echilibru atât de fragil.

2100: sfârşitul care trebuie evitat Dacă nu se intervine relativ imediat, primele semnale majore de alarmă vor fi înregistrate în zonele polare şi tropicale. Aici încălzirea va fi cea mai puternică. Drept rezultat, temperatura va înregistra o creştere globală de 6 grade în următoarea sută de ani. Numai în Italia creşterea netă va fi de 4 grade, conform UNEP, Agenţia ONU pentru Protecţia Mediului Înconjurător. Consecinţa se poate imagina cu uşurinţă: creşterea temperaturii va duce la topirea gheţurilor polare. „Secvenţa" este de-a dreptul stupefiantă: o creştere de 9 cm a nivelului apelor din mările şi oceanele lumii în 2025; aceasta va deveni 21 cm în 2050, pentru a ajunge la nu mai puţin de 55 cm în 2100. Lăsând la o parte faptul (deloc neglijabil) că practic toată Veneţia va dispărea şi că faimosul Turn din Pisa se va prăbuşi pentru că baza sa va fi complet scufundată în apă, aceeaşi UNEP a calculat că numărul persoanelor care vor fi afectate direct de creşterea nivelului Oceanului Planetar va fi de 100 de milioane!

Soluţia? Într-o măsură însemnată, omul se află la orginea multor lucruri. Lui îi revine aşadar obligaţia de a le „repara". Una din primele sale măsuri va trebui (inevitabil!) să fie reducerea poluării aerului, care constituie un factor de creştere a efectului de seră. Cum? Recurgând de pildă la motoare de maşini nepoluante (cum ar fi de exemplu motorul cu hidrogen) şi la surse de energie curate. Se poate calcula de pe acum că păstrând ritmul actual – care a dus la o scădere cu 23 la sută a nivelului dioxizilor de azot şi de sulf în aer – se va ajunge ca peste 30 de ani aceştia să dispară complet din atmosferă.

Iar reciclarea apelor urbane, combinată cu aceeaşi reducere a efectului de seră, va duce la rezolvarea dilemei actuale a apei: pe de o parte problema amintită mai sus, a inundării unor insule, oraşe şi poate chiar ţări întregi iar, pe de altă parte lipsa acută de apă potabilă în zone alarmant de întinse ale globului.

Poate că nu toate deşerturile vor deveni verzi, poate nu se va putea oricând şi în orice loc să se „fabrice" apă bună de băut din apă de mare, poate chiar ca unele din soluţiile la care omenirea se gândeşte astăzi să aibă la rândul lor o serie de „efecte secundare", dar un lucru este sigur: peste un secol lucrurile vor fi mult diferite de cele de astăzi. Sau poate chiar şi mai devreme...

MIHAELA DOROBANŢU

Aeroportul, un ecosistem primejdios

Conflict deschis între PĂSĂRI ŞI AVIOANE

PAUL IOAN

Pentru prima oară în istoria aviaţiei, în luna august a.c. se desfăşoară la Bloomington o *Conferinţă mondială asupra „îndepărtării păsărilor din zonele aeroportuare".* Acest anunţ a fost făcut de Comisia Metropolitană a Aeroporturilor doar cu cinci zile înaintea catastrofei aeriene din 25 iulie, când un avion Concorde s-a prăbuşit imediat după decolare, lângă Paris.

La câteva ore după tragedie, un oficial francez enumera (înainte de analiza cutiei negre a Concord-ului) printre posibilele cauze şi „aspirarea unei păsări în unul sau două motoare". Ipoteza nu era deloc hazardată. Marea listă a accidentelor şi incidentelor civile şi militare, cu numeroase pierderi de vieţi omeneşti, a determinat convocarea de urgenţă a sus-amintitei Conferinţe. *De ce păsările (porumbei, pescăruşi, graури, vulturi, berze etc.) sunt numite „gloanţele avioanelor"?*

TOT OMUL E DE VINĂ. Marile spaţii de verdeaţă din întinsa zonă a pistelor de decolare/aterizare atrag zburătoarele din două mari motive: 1. viaţa lor a fost grav perturbată de extinderea oraşelor, care le-a privat de ecosistemul lor firesc şi 2. zonele de verdeaţă sunt populate, în absenţa unor măsuri preventive, de insecte şi rozătoare – elemente nutritive ce atrag păsările. Şoarecii şi şobolanii se adăpostesc aici, alungaţi (şi nu omorâţi) la rândul lor din oraşe. De foarte multe ori – spun statisticile – păsările sunt aspirate întâmplător de motoarele avioanelor, perturbându-le activitatea tocmai în timpul delicatelor manevre de decolare (în rimul rând). Piloţii nu au cum să prevadă asemenea ghinioane fatale, înaripatele sunt deja obişnuite cu zgomotul „suratelor lor din oţel".

CE-I DE FĂCUT? Una din măsurile de descurajare a populării ecosistemului aeroportuar de către păsări este aşa-numitul *tun acustic, dispozitiv ce emite puternice sunete specifice alarmării anumitor specii.* O altă măsură prevăzută a se discuta la respectiva Conferinţă este intercalarea unui *„gazon albastru"* cu cel verde, natural, simultan cu stârpirea chimică a rozătoarelor. Totodată, *gazonul albastru* va îndepărta şi mamifere precum iepuri, căprioare sau vulpi din acelaşi năpăstuit ecosistem (pare greu de crezut, dar au existat mamifere strivite de trenurile de aterizare, provocând derapajul aparatului).

În mod paradoxal, o anume industrie de distrus ecosistemul aeroportuar va prospera în dauna vietăţilor nevinovate. Dezechilibrarea destinului lor are însă la bază tot un prejudiciu adus de om naturii, prin extinderea zonelor de construcţie în pofida spaţiilor naturale.

Anatomia secundei

Apăruţi din neant

ALEXANDRU MIRONOV

Călătoria educaţională iniţiată de Asociaţia Jurnaliştilor Români de Ştiinţă a reuşit cu brio, un grup de ziarişti efectuând traseul Bucureşti-Viena (Kunsthistorische Museum) – Melk (mănăstirea unde Umberto Eco a imaginat trama romanului „Numele trandafirului") – München (Deutsche Technik Museum) – Paris (Cité des Sciences et de l'Industrie, Muzeul Omului) – Bruges – Bruxelles – Hanovra (Expo 2000) – Berlin-Bucureşti. În autocarul companiei *Crossline,* specializată în *călătorii educaţionale,* s-au aflat încă şi câţiva elevi şi studenţi, cei pe care, practic, am efectuat experienţa acestei adevărate *şcoli pe roţi.*

Cum, din păcate, revista *Magazin* nu şi-a trimis ambasadori proprii la această acţiune, voi folosi eu spaţiul de „anatomie a secundei" – cel pe care revista mi-l pune la dispoziţie pentru a povesti câte-n lună şi-n stele – şi vă voi relata întâmplări din jurnalul de bord al expoziţiei.

Iau astăzi o asemenea întâmplare, o vizită la Musée de l'Homme, în piaţa Trocadero, aflată vizavi – peste Sena – de turnul Eiffel.

Exponatele aşezate în săli povestesc epopeea civilizaţiei noastre, a fraţilor noştri întru raţiune de pe întreg Pământul – dar nu despre muzeu în sine vă voi vorbi astăzi ci despre unul dintre experţii lui, celebrul profesor de antropologie Yves Coppens, custode al muzeului.

Cunoscut în lumea întreagă pentru cercetările pe care le-a făcut, alături de familia de antropologi Leakey (tată, mamă şi fiu – cei care au găsit-o pe celebra hominidă *Lucy),* în perimetrul dintre lacurile africane Ono şi Rodolpho, Yves Coppens are un cuvânt greu în capitolele de ştiinţă care girează originea, cu adevărat misterioasă, a lui *Homo sapiens.* Căci dacă o primă teorie a originii africane a bipedului dotat cu raţiune a fost acceptată, mesajul ulterior al specialiştilor în genetică a răsturnat datele, bulversând tabloul ce se înfiripase.

Astfel că, spune Yves Coppens, la ora actuală ne aflăm în faţa a trei ipoteze privind originea omului modern. Cea a geneticienilor, lăsând perplexă lumea antropologilor, este susţinută, în principal, de Christopher Springer şi Peter Andrews, care consideră că omul modern a apărut recent pe scena festivă a lumii, cam acum 200000 de ani – rezultat al unei mutaţii petrecută într-un singur exemplar al speciei, a Evei care este mama noastră, a tuturor. Au dus la acest rezultat studiul şi subtilele calcule ale evoluţiei moleculei de AND din mitocondriile celulelor mai multor femei, aparţinând tuturor raselor de pe Terra: o Evă africană, precizează Springer şi Andrews – deoarece studiul ADN-ului din osemintele cercetate confirmă o convergenţă către un moment petrecut în acelaşi spaţiu unde a fost găsită Lucy, adică Africa Subsahariană. A doua teorie, cea a „evoluţiei multiregionale" este opera profesorului Milford Wolpoff şi ea elimină principiul unei nişe izolate în care s-ar fi petrecut mutaţia, propunând ipoteza că hoardele de Homo erectus plecate în bejenie din Africa Subsahariană către Europa, Asia, nordul Africii, ar fi evoluat, paralel, spre specia Homo sapiens. A treia ipoteză modernă este cea susţinută de Günter Brëner şi postulează apariţia relativ recentă a omului modern, tot de sursă africană, prin metisarea cu Homo erectus.

Descriind cele trei teorii, profesorul Yves Coppens le analizează pe toate, cu plusurile şi minusurile lor, socotind însă că mai ales recentele descoperiri din China îl fac să se îndoiască de pretenţiile de exactitate ale geneticienilor: este ilogic, din punct de vedere anatomic, ca omul modern să fi apărut brusc, ca la comandă, sub forma *Homo sapiens sapiens* – aşa cum au pretenţia geneticienii – şi să fi fost capabil, din prima clipă, să intre în competiţie cu celelalte forme de Homo deja prezente în Europa şi Africa, de la primele exoduri ale lui Erectus, spune profesorul Coppens. Dimpotrivă, susţine el, în paleontologie se ştie că orice specie este la originea unei următoare specii. Omul modern este rezultatul unui proces complex, de risipiri succesive ale unor grupuri de *Homo erectus,* primele pornite din Africa acum 2,5 milioane de ani, altele în miile de milenii următoare, cu inevitabilul amestec dintre descendenţii lor – afirmă profesorul Coppens. Capabil să-şi construiască şi să mânuiască unelte, prin adevărate tehnologii ale vremii lui, capabil, prin dentiţie, să-şi asume calitatea de omnivor, *Erectus* era deja perfect dotat pentru adaptare la orice nişă ecologică, încă de la prima sa apariţie. A evadat mereu spre Nord şi Est, în valuri succesive care „roiau", la fiecare 50-100 de ani, în căutarea unor spaţii de vânătoare, de viaţă – un calcul simplu arată, de altfel, că la o asemenea viteză de înaintare este nevoie doar de 20000-30000 de ani pentru a „cuceri" Eurasia şi Africa! Un *Homo ergaster,* consideră el, vechi de 200000 de ani, pare a fi legătura dintre speciile Homo africane foarte vechi *(Homo rudolphensis* şi *Homo habilis)* şi *Homo erectus.* Aşa că „primul om", conchide el, s-a transformat într-un „al doilea om", apoi într-un al treilea, schimbându-şi dentiţia, crescându-i craniul. Istoria lui *Homo* este istoria unei singure specii, care a evoluat, în etape succesive, spre ceea ce suntem astăzi, încheie custodele de la Muzeul Omului fascinanta poveste a omului...

E bine de ştiut

Deşi conţin zahăr natural, merele dulci sunt fructele ideale ce se recomandă diabeticilor. Şi aceasta pentru că merele dulci conţin procentele zahărului din sânge, 60-100 mg/dl.

Este foarte posibil ca alcoolul şi unele medicamente ca barbituricele – pastile împotriva insomniei – sau calmantele care conţin codeină să aibă adeseori efecte inverse. Dezvoltă agresivitatea.

Mustul proaspăt din struguri negri în special are efecte protectoare asupra inimii şi a circulaţiei. Trei pahare cu must dulce, băute zilnic sunt excelente pentru sănătate.

După baie ori după duşul din fiecare seară, tălpile, degetele picioarelor, trebuie bine masate cu ulei de măsline. Pielea zonelor unse cu acest miracol va deveni fină şi fără bătături.

Nu trebuie date copiilor prea multe dulciuri, oricât de mult i-am iubi. Zahărul, ciocolata fac să le crească adrenalina din sânge. Pe loc „micii consumatori" devin agresivi şi nervoşi fără motiv. Specialiştii recomandă înlocuirea acestora cu fructele dulci, iaurt cu fructe ori cu miere.

Nu rămâneţi în fotoliu, aşteptând factorul cu pensia. Dacă nu aveţi deja nişte hobiuri, formaţi-vi-le acum, lucrând în grădină, îngrijind culturi de plante şi flori, duceţi nepoţii la şcoală, faceţi cumpărături.

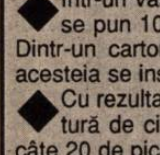

Se recomandă a se consuma zilnic o jumătate de ceapă mijlocie. Această legumă reduce la jumătate riscul ca persoana respectivă să facă un cancer de stomac. Substanţele conţinute de ceapă blochează acţiunea bacteriilor – helicobacter pilori – această cauză declanşatoare a îmbolnăvirilor stomacului. (Dr. V.M.)

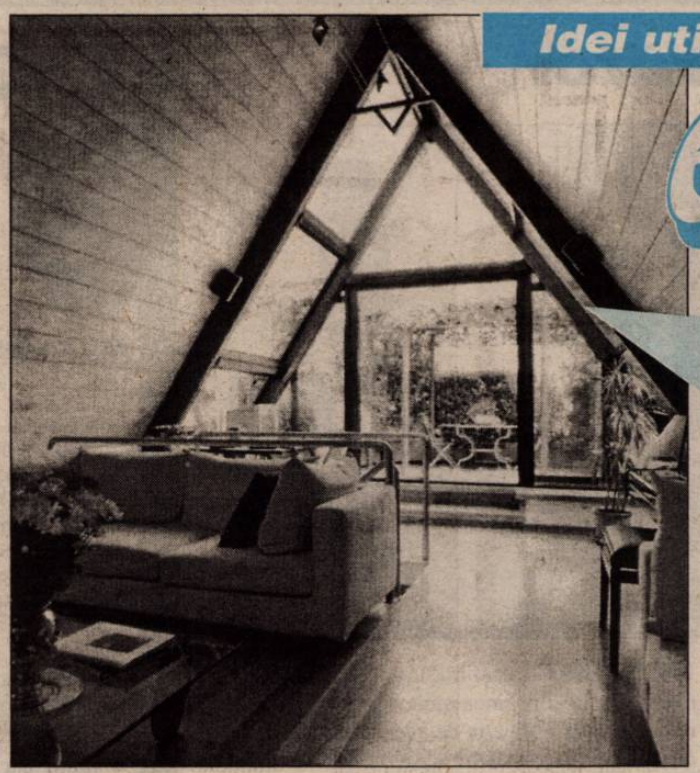

Idei utile

AMBIANŢĂ exotică

Dacă doriţi să schimbaţi aspectul încăperii în care vă petreceţi cel mai mult timp, vă sugerăm să vă gândiţi la un sistem de ferestre foarte mari. Efectul spectacular al unor ferestre ce descind din plafon până la podea este deosebit. În plus, spaţiul respectiv va fi tot timpul inundat de soare şi lumină.

Atunci când într-o anumită cameră lumina abundentă devine sursă de disconfort, cu ajutorul unor panouri din trestie, ce glisează pe un suport din lemn, puteţi filtra ingenios lumina. În plus, ambianţa devine... exotică. Totul pare şi uşor de realizat. Imaginile pledează în acest sens.

Dosarele frumuseţii

Nu ocoliţi ROUA!

Apa, elementul esenţial al vieţii, întreţine şi frumuseţea feminină. O bună hidratare menţine o piele întinsă, mătăsoasă. Reversul, deshidratarea, ce implică şi accentuarea ridurilor. Iată câteva remedii simple:

Dacă sunteţi în vacanţă la munte, faceţi baie de... rouă. Dimineaţa puteţi aplica pe faţă câteva flori acoperite cu rouă. Dacă vă place apa, puteţi face şi băi scurte, de câteva minute, în apele repezi ale râurilor. Efectul nu se va lăsa mult aşteptat: tonifierea musculaturii, a pielii şi relaxarea sistemului nervos. „Duşurile" sub apa cascadelor de la munte au efectul unui masaj revigorant şi activează circulaţia sangvină.

Este recomandabil ca o dată pe săptămână după baie sau duş să vă clătiţi tot corpul cu apă minerală! Efectul asupra pielii va fi miraculos, mai ales acum, vara, când temperaturile ridicate şi razele ultraviolete conduc la deshidratarea rapidă a pielii.

Importanţa unei decizii

Să iei o hotărâre nu este un lucru uşor. Oricât ar fi de greu, problemele nu-şi vor găsi singure soluţii. Toţi ne confruntăm cu situaţii în care trebuie să luăm decizii. Mulţi rămân împietriţi când trebuie să aleagă o singură variantă din mai multe propuneri. În spatele ezitării de a lua o decizie stă frica de a nu greşi. Ne temem să nu alegem o variantă mai proastă decât alta, pentru ca nu cumva să ratăm vreo ocazie. Ne pierdem în lamentări, iar sentimentul de nesiguranţă ne determină ulterior să conştientizăm că nu ne place să luăm decizii. O dată încercate aceste trăiri, mulţi dintre noi refuză sau renunţă să se implice în luarea unei decizii. Ne îndoim de deciziile luate sau le criticăm şi renunţăm la obiectivele propuse. Rezultatul: o viaţă plină de nemulţumiri, multe eşecuri, ocazii ratate, amânări interminabile şi o senzaţie de disconfort generalizat. O astfel de atitudine este total ineficientă, pentru că stopează orice iniţiativă. Dar nu trebuie să disperăm; luarea deciziilor este un proces care se poate învăţa şi care poate deveni deprindere. O decizie înseamnă o alegere, iar o alegere presupune o renunţare. O opţiune devine decizie când ne implicăm în luarea acestei hotărâri. Ce facem ca o decizie să dea rezultate? Depinde de persoana care ia decizia şi de modul în care ea o prezintă, nu de alegerea în sine. Dacă eşti hotărât, capeţi siguranţă de sine şi intimidezi orice opoziţie. Orice eşec are prea puţin de-a face cu alegerea. Eşecul poate fi direct proporţional cu lipsa de implicare. Alegerea noastră este corectă dacă noi o determinăm să fie corectă. Cu cât luăm mai multe decizii, cu atât mai firesc devine acest proces.

Toate opţiunile trebuie analizate cu răbdare şi seriozitate, fără a ne crampona de părerea altora, fără a privi înapoi.

Decizia ne aparţine întru-totul, iar deciziile potrivite sunt posibile numai atunci când conştientizăm ceea ce simţim.

IOANA POPA

BRONŞITA sperie plămânii

Îmbolnăvirea aceasta presupune inflamaţia ţesutului bronhopulmonar, stare însoţită de tuse şi expectoraţii mucopurulente. Cauzele pot fi: infecţii, manifestări alergice, sistem imunitar slab.

Pentru început se recomandă bolnavilor renunţarea la alimente solide şi administrarea de lichide cum sunt: ceaiuri şi sucuri din legume şi fructe. Cele mai indicate sunt: morcovi, varză albă, sfeclă roşie, ţelină şi citrice, îndeosebi grapefrut şi lămâie.

Vanga, regretata clarvăzătoare bulgară, indica, în caz de bronşită, să se bea seara câte o ceaşcă de decoct din lapte dulce (1/2 l) în care se fierb 10 minute 3-4 frunze de podbal. La sfârşitul fierberii se adaugă aici un vârf de cuţit untură proaspătă.

Se ia de 3 ori pe zi cu, 15 minute înainte de masă, o linguriţă cu rădăcina măcinată de obligeană.

1/2 litru zeamă de ridiche neagră, obţinută cu ajutorul mixerului, se combină cu 400 g de miere şi se păstrează la frigider. Se iau câte 2 linguri seara, cu 10 minute înainte de masă.

O parte răşină de brad, o parte ceară de albine, se topesc într-un vas pe baie de aburi. Când amestecul s-a răcit, se pune pe cărbuni încinşi, se inhalează fumul degajat.

Într-un vas, cu 1/2 pahar mare de apă, aşezat pe foc domol, se pun 10-12 muguri de pin uscaţi ori 5-6 frunze de eucalipt. Dintr-un carton gros, se face o pâlnie şi prin partea îngustă a acesteia se inspiră aburul.

Cu rezultate excelente, în caz de bronşită, se recomandă: tinctură de cimbru de cultură sau flori de lumânărică, luându-se câte 20 de picături pe zi, la distanţă de 4-5 ore.

Cu aceste leacuri mărunte, plămânii, cuprinşi de bronşită, se vor elibera, vor respira mai adânc, restabilind sănătatea acestor atât de importante organe vitale.

Dr. VALERIU MANTA

Voaletă şi Dantelă Veche

Pentru cine a fost compusă SONATA LUNII?

Un fulg zănatic, cu bucle castanii asuprite de o pălărioară dantelată. Aşa era italianca *Giulietta Guicciardi* în vara lui 1802, cea care a străpuns iremediabil spiritul unui burlac de profesie, ursuzul, taciturnul şi „repetentul şcolii de bune maniere" pe nume *Ludwig van Beethoven*. Aflat la Heiligenstadt, „Titanul din Bonn" devenise definitiv surd, la 32 de ani. N-avea nici o experienţă cu femeile şi a crezut în încurajările alunecoasei Giulietta. Declaraţiile lui stângace, scrisorile palpitând de o dragoste „cosmică" i-au stârnit un zâmbet discret. Căci „fulgul zănatic" l-a preferat pe contele Gallenberg. Şi din tragismul resemnării s-a născut într-o noapte Sonata 14/2 opus 27, supranumită „a Lunii" de către poetul Rellstab, care, ascultând-o, şi-a imaginat discul argintiu răsărind din Lacul Leman. Deşi măritată, Giulietta nu va ezita să-i ceară bani morocănosului Ludwig, neştiind că acesta îşi scrisese deja testamentul – cu un sfert de veac înaintea morţii (1827). Ea înviase şi ucisese ceva inefabil în sufletul unui geniu care a compus pentru ea singura sonată din lume care debutează cu un sfâşietor adagio sostenuto, împotriva canoanelor muzicale. Cel mai frumos adio şoptit de clapele pianului. *(P.I.)*

Gastronomice

Iată alte idei pentru meniurile noastre, sugerate de doamna Chereji Clara din Vişeul de Sus.

Borş de legume

3 l apă, borş, 2 morcovi, 1 pătrunjel, 1 păstârnac, 1 ceapă, 2 cartofi, câteva frunze de varză, puţină fasole verde, 150 g mazăre verde, 1 dovlecel mic, 3-4 bucăţele conopidă, 1 ardei gras, 3 roşii, 100 ml ulei sau 100 g unt, 2 gălbenuşuri, 2-3 linguri smântână, leuştean, sare, piper.

Se curăţă zarzavatul şi se taie fideluţă sau cubuleţe; la fel ceapa. Se încinge uleiul, se călesc morcovul şi ceapa apoi se pun şi celelalte zarzavaturi şi se înăbuşă bine. Se toarnă o ceaşcă de apă caldă şi se fierbe înăbuşit. Se pune apă, se sărează, se piperează şi când zarzavaturile sunt aproape fierte se agaugă roşiile decojite şi tăiate mărunt. Se mai dă un clocot şi se adaugă borşul fiert şi strecurat. Se pune leuşteanul tocat mărunt şi după ce a dat în clocot se trage deoparte oala, se drege borşul cu gălbenuşurile bătute cu smântână. Se serveşte cu saleuri cu chimen.

Supă-cremă de Bruxelles

½ kg varză de Bruxelles, 500 g oase, 100 g unt, 2 cepe, 1 lingură făină, 150 g cartofi, ½ pahar lapte, 1 ou, sare, 2 ½ l apă.

Se spală bine oasele, se sparg pe lungime apoi se aşază pe foc cu apă. Se lasă să fiarbă 1 ½ - 2 ore. Se curăţă ceapa, se taie felii subţiri şi se amestecă într-o cratiţă cu ¾ din cantitatea de unt, se adaugă făina, apoi cartofii tăiaţi felii şi varza. Se amestecă totul bine lăsându-se 5-10 minute în vasul acoperit. Se adaugă zeama de oase, se lasă să dea câteva clocote apoi se răstoarnă în oala cu zeama strecurată. După 30-40 minute, totul fiind foarte bine fiert, se trece printr-o sită şi se aşază din nou la foc, se potriveşte de sare şi se lasă să mai dea 2-3 clocote. La sfârşit se drege cu ou şi laptele călduţ. Înainte de a servi se adaugă restul de unt şi verdeaţă tocată. Drept garnitură se servesc gogoşile din aluat sau saleuri. Supa se poate prepara şi fără oase, cu zeama în care a fiert zarzavatul sau cu apă.

Salată de ciuperci cu sfeclă

600-700 g ciuperci, 500 g sfeclă roşie, 1 căpăţână usturoi, 1 ceapă, 500 ml ulei, zeama de la o lămâie, sare, piper, pătrunjel verde.

Sfecla se coace sau se fierbe întreagă, după care se curăţă şi se taie cubuleţe. Ciupercile curăţate se fierb în apă cu sare, se scurg şi se taie în felii nu prea subţiri. Ceapa se taie felii, se opăreşte cu apă clocotită apoi se tece sub un jet de apă rece, astfel îndepărtându-se mirosul. Usturoiul se pisează cu sarea ca pentru mujdei. Se adaugă uleiul amestecând mereu, se pune zeama de lămâie şi se diluează apoi cu supa de la ciuperci. Se amestecă împreună cu ciupercile şi ceapa. La sfârşit se adaugă sfecla, ca să nu coloreze prea tare. Se pune totul într-o salatieră şi se ornează cu frunze de pătrunjel.

Dovlecei umpluţi cu telemea

4-5 dovlecei tineri, 2 ouă, 200 g telemea, mărar verde, 2 linguri făină, 4 linguri lapte, 2 linguri smântână.

Se curăţă dovleceii, se scobesc şi se umplu cu brânză telemea rasă amestecată cu gălbenuşurile, albuşurile bătute spumă şi mărarul verde. Se pun într-un vas şi se toarnă deasupra sosul alb preparat frecând făina şi laptele câteva minute şi adăugând smântâna. Se toarnă acest sos peste dovleceii umpluţi şi se dau la cuptor 20-30 minute, să fiarbă. Dacă dovleceii sunt mai mari, se fierb înainte de a se umple (câteva clocote). Se pot prepara şi cu sos de roşii în loc de sos alb.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

DOCTORUL casei

Din nou despre TETANOS

Într-o scrisoare sosită la redacţie (adresată acestei rubrici şi semnată de domnul Cornel Tudor din Bucureşti), expeditorul relatează modul mai puţin obişnuit în care a devenit victima infecţiei cu bacilul tetanic: era în concediu la ţară, l-au ros baretele de la sandale şi rănile s-au acoperit cu praf infectat; nu şi-a imaginat nici o clipă că există risc de tetanos, nu a luat nici o măsură specială, nici măcar de igienă locală imediată, dar după câteva zile s-a simţit bolnav. A considerat că e vorba de o uşoară răceală care va trece de la sine, a dus boala pe picioare deşi se simţea epuizat, până când i s-au încleştat maxilarele, iar muşchii feţei i-au transformat expresia într-un „rânjet grotesc", după cum ne spune. Chemat de urgenţă, medicul a recunoscut semnele infecţiei cu bacilul tetanosului, boală ajunsă deja în forma ei paroxistică. Având în vedere experienţa prin care a trecut, semnatarul scrisorii ne roagă să insistăm mai mult pe căile de pătrundere a agentului patogen în organism, în special asupra acelora cărora nu le dăm de obicei atenţie, pentru că le considerăm „accidente minore", şi să nu uităm că primele victime ale accidentelor minore sunt copiii.

Atenţie mărită

☛ Sporii de bacili tetanici sunt foarte rezistenţi în natură, (mai ales în pământ), în conţinutul intestinal al animalelor (mai ales al ierbivorelor), precum şi al omului. O dată pătrunşi în tubul digestiv al ierbivorelor, bacilii se multiplică intens, apoi sunt eliminaţi prin fecale în mediul înconjurător. Sporii de bacili tetanici se găsesc în sol atât la munte, cât şi la şes, în special în solul îngrăşat cu dejecţii animale şi acolo unde sunt crescute vite.

☛ Transmiterea tetanosului se face prin contact direct cu solul sau cu praful contaminat cu bacili tetanici sau cu spori.

☛ Sporii sunt introduşi în organism de obicei prin plăgi traumatice, mai ales prin cele pofunde, cărora de obicei li se acordă mai multă atenţie. Infectarea se poate produce însă şi prin microtraumatisme (tăieturi uşoare cu obiecte din metal, înţepături în talpă sau în degetele de la mâini cu spini, aşchii, cuie, pioneze, cioburi), care adesea sunt neglijate.

☛ Accidentele de circulaţie oferă la rândul lor posibilităţi frecvente de pătrundere a sporilor în organism.

☛ Plaga ombilicală a nou-născutului, tratată fără a se respecta regulile de igienă (cu mâinile murdare) constituie de asemenea o poartă de intrare pentru tetanosul nou-născutului.

☛ Teoretic, orice plagă murdărită cu pământ sau praf poate reprezenta locul prin care bacilii tetanosului pot intra în organism.

Imunitatea antitetanică după boală este de obicei slabă sau absentă. Rezultă deci necesitatea ca bolnavilor să li se administreze anatoxină tetanică pentru a avea o imunitate corespunzătoare. Fără aplicarea imunizării active, reîmbolnăvirile prin tetanos sunt posibile.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

MUNTELE
agent terapeutic

Fascinaţia pe care marea o exercită asupra fiinţei umane e unanim recunoscută, ea naşte chiar prejudecăţi potrivit cărora o vacanţă cu adevărat reuşită este doar cea care a inclus în programul ei o perioadă cât mai lungă petrecută pe litoral. Muntele este o variantă de loc II în topul preferinţelor generale sau sinonimă cu... opţiunea mai cuminte, potrivită oamenilor de vârsta a doua sau a treia.

Muntele este „un medicament" universal, care se adresează deopotrivă trupului şi spiritului, cu o acţiune benefică asupra oricărei vârste. Dacă despre cura heliomarină (corect abordată) se vorbeşte întruna că face minuni asupra sănătăţii, deloc mai prejos decât aceasta este cura... montană. Doar că ea acţionează cu alte mijloace, poate mai blânde. Care este elementul cheie prin care muntele acţionează asupra sănătăţii? În primul rând prin intermediul caracteristicilor climatului, particularizate în funcţie de altitudine (subalpin şi alpin).

Sub raportul altitudinii, climatul subalpin se situează între 500 şi 1000 de metri de la nivelul mării; presiunea atmosferică, gradul de umiditate relativă şi temperatura scad proporţional cu înălţimea, în timp ce radiaţia luminoasă şi implicit cea reprezentată de ultraviolete cresc. Modificările climatice impuse de acest mecanism fin al naturii pot influenţa în mod distinct organismul uman, starea lui de sănătate sau de boală. De exemplu, presiunea atmosferică mai redusă determină o mai bună circulaţie sangvină în alveolele pulmonare; umiditatea mai redusă, o mai uşoară pierdere a apei prin evaporare la nivelul căilor respiratorii şi al pielii; scăderea presiunii parţiale a oxigenului, generată de diminuarea presiunii atmosferice, favorizează atenuarea proceselor oxidative. În schimb, creşterea uşoară a altitudinii permite o creştere tot uşoară a presiunii arteriale sistolice şi diastolice. De aceea, în limita climatului subalpin, organismul uman înregistrează influenţe benefice, în ceea ce priveşte tuberculoza pulmonară în faza de remisiune, ca şi în toate formele de tuberculoză cu evoluţie lentă, în afecţiuni cardiace compensate, în emfizemul incipient, în convalescenţă, astenii fizice şi neurastenii de tot felul. Climatul alpin se situează între 1000-1200 metri şi se caracterizează prin presiune atmosferică, temperatură şi umiditate reduse. În timp ce umiditatea scade până la limita celor 2000 m de la nivelul mării cu 1/2, cea a presiunii atmosferice scade cu numai 1/3. Pe de altă parte, climatul alpin se caracterizează printr-o ionizare intensă a aerului şi printr-o intensă radiaţie solară, mai ales în privinţa ultravioletelor. În plus, puritatea aerului, lipsa de microbi şi substanţe alergene fac din zona alpină un spaţiu ideal de cură de sănătate, cu efecte benefice în tuberculoza osteoarticulară, ganglionară şi pulmonară (dacă leziunile sunt în faza de vindecare). De asemenea, rahitismul, astmul bronşic, anemiile feriprive, sechelele după pleurezii sau pneumonii găsesc un mediu propice de vindecare în spaţiul alpin.

Muntele ne sporeşte rezistenţa la stres

Dar, muntele nu este atrăgător doar pentru virtuţile sale terapeutice, recomandate în tratarea a numeroase maladii. Muntele este în măsură să transmită o stare de euforie şi beatitudine, îndemnând totodată la visare, la deconectare şi purificare. Mai mult, muntele oferă condiţii excelente de călire a organismului; aerul, apa, radiaţiile solare, variaţiile de temperatură, vântul etc., specifice climatului montan, au capacitatea de a spori rezistenţa organismului faţă de multiplele forme agresiune ale mediului în care ne desfăşurăm viaţa cotidiană. Nu trebuie să uităm că viaţa modernă, înţesată de tehnicizare şi automatizare, de perfecţionarea mijlocelor de transport, au comprimat la maximum mişcarea, deschizând porţile sedentarismului. La rândul lor, ştiinţa şi tehnica, din ce în ce mai perfecţionate, au oferit omului mijloace de climatizare artificială, alimentaţie bazată pe produse ultra-prelucrate, îmbrăcăminte adaptată temperaturii fiecărui sezon..., toate acestea făcându-i viaţa mai uşoară, dar, în acelaşi timp, reducându-i capacitatea de a reacţiona la stimulii de tot felul, veniţi din partea mediului natural. Omul tinde să devină tot mai mult o creatură de seră, fragilă, incapabilă la adaptare. Or, muntele reprezintă un mediu excelent de exersare a organismului pentru a face faţă la solicitările permanente ale mediului exterior, manifestate prin variaţiile de temperatură, vânturi, ploi, furtuni etc.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

OSTEOPOROZA ŞI MENOPAUZA

MIOARA POP din Satu-Mare – *Dacă presupuneţi că aveţi antecedente genetice privind riscul de osteoporoză favorizat de menopauză, e bine să solicitaţi un consult medical, în urma căruia să vi se stabilească o conduită complexă de urmat, bazată în general pe regim alimentar bogat în calciu, exerciţii fizice şi, eventual, un tratament hormonal. Era de preferat să nu fi aşteptat vârsta menopauzei, pentru a da importanţă faptului că numeroase rude de gradul I (mamă, mătuşă, soră mai mare) au avut de-a face cu fracturi după traumatisme minore, care în mod normal nu duc la fisurarea oaselor. Deşi vă vom oferi, după cum ne-aţi solicitat, o listă cu alimente bogate în calciu (specificând câte miligrame de calciu sunt conţinute în 100 grame de aliment), e bine să nu vă rezumaţi doar la această măsură de protecţie împotriva osteoporozei cu risc crescut la menopauză.* ◆ **Vegetale:** *soia uscată (226), napi (179), fasole (106), spanac (106), linte (79);* ◆ **Fructe** *(seminţe): alune turceşti (250), migdale (234), nuci (99), arahide (74);* ◆ **Cereale:** *făină integrală (265), făină albă (84);* ◆ **Lactate:** *brânză Ceddar (750), iaurt (150), lapte integral (133), lapte degresat (129);* ◆ **Peşte şi fructe de mare:** *sardele cu os (354), somon cu os (259), creveţi (115); Dulciuri: melasă (273), ciocolată cu lapte (228), caramele cu lapte (148), sirop de arţar (104).*

CURA LUI KNEIPP
(călirea organismului, în spaţiul montan, cu ajutorul apei)

Abatele bavarez Sebastian Kneipp, considerat la vremea sa un geniu tămăduitor, a creat la mijlocul secolului trecut o adevărată psihoză socială prin metoda sa de călire a organismului pe calea plimbării cu picioarele goale prin iarba încărcată de roua dimineţii. Cercetările de mai târziu, menite să explice efectele pozitive ale acestei cure asupra sănătăţii, au arătat că apa rece, în multitudinea de forme în care poate fi aplicată, provoacă profunde modificări vitale, nu numai asupra învelişului cutanat, ci, prin intermediul aceştuia, şi asupra diferitelor ţesuturi şi organe interne. Mai mult, s-a demonstrat că hidroterapia în general şi cura lui Kneipp în particular duc, deopotrivă, la creşeterea numărului de globule roşii şi a anticorpilor. Cura lui Kneipp a fost considerată una dintre cele mai celebre cure practicate de medicina secolului trecut şi ea are încă şi astăzi nenumăraţi adepţi, în sute de staţiuni balneoclimaterice, sanatorii şi case de cure în special din Germania, Elveţia şi Austria, practicându-se cu mare succes.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Înălţimea şi CANCERUL DE SÂN

Un studiu al institutului american de cancer dovedeşte faptul că femeile înalte prezintă un risc de două ori mai mare decât femeile scunde de a dezvolta un cancer de sân. Explicaţia? Influenţa hormonală care determină înălţimea ar putea favoriza apariţia cancerului de sân.

Caut ieşirea din labirint!

– Corespondenta noastră L.C.D. din Constanţa are 37 de ani şi s-a mai adresat şi alteori revistei noastre. De data aceasta ea mărturiseşte că nu poate să răspundă la o serie de întrebări care o frământă, se confruntă zilnic cu „eul interior", simte că se situează între hazard sau întâmplare, fericire sau singurătate. Ne roagă să o ajutăm.

– Dragă doamnă L.C.D., visul dumneavoastră vă zugrăveşte foarte bine starea de spirit. Vă simţiţi „prinsă" într-o căsnicie, cu trei copii şi nu ştiţi dacă vă doriţi viaţa pe care o aveţi. Aţi intrat, probabil, în rutina zilnică, dar asta nu de acum, ci de mulţi ani. Experienţele prin care aţi trecut cu copiii v-au marcat într-un mod exagerat, tocmai pentru că sunteţi mai sensibilă şi nu reuşiţi să vă bucuraţi de viaţă.

Spuneţi că nu ştiţi diferenţa dintre un psiholog şi un psihiatru. Eu vă sfătuiesc să mergeţi la un psihiatru, să-i povestiţi ce vă frământă, şi să-i spuneţi că aţi dori să faceţi psihoterapie, iar el vă poate ajuta să găsiţi persoana potrivită. După cum am mai spus şi în alt număr al revistei, psihoterapia poate fi practicată şi de psihologi, şi de psihiatri, totul este să fie pregătiţi, instruiţi în acest sens.

Proverbul de care pomeniţi, adică „a i se urî cuiva cu binele", exprimă tocmai faptul că dumneavoastră aveţi o problemă, o sensibilitate deosebită, care vă face ca în condiţii relativ normale, având o viaţă obişnuită pentru mulţi, să nu fiţi fericită, să simţiţi că vă lipseşte ceva. Iar asta înseamnă că aşa este, şi nu vorbim neapărat despre lucruri palpabile, ca banii sau confortul sau chiar iubirea soţului, ci de faptul că ceva din interiorul dumneavoastră nu este în regulă, şi de aceea nu vă găsiţi liniştea sufletească.

Probabil că soţul dumneavoastră vă iubeşte, dacă vă „suportă ieşirile, vorbele rele", aşa cum spuneţi. Altfel, ar pleca şi v-ar lăsa singură, nu?!

Cred că vă iubiţi copiii, pentru că este în instinctul nostru să îi iubim pe cei cărora le dăm viaţă, oricât de mult ne-ar supăra: sunt sânge din sângele nostru. E adevărat că există şi femei care au inhibat simţul matern, dar nu cred că este cazul dumneavoastră.

Este normal să creşti copii? Este normal să-ţi iubeşti soţul? Este normal să fii gospodină? Pentru cele mai multe femei, da. Pentru unele, nu. De multe ori uităm că suntem fericiţi, că avem în jur tot ce ne-am dorit – un soţ care ne iubeşte şi pe care îl iubim, copii, o casă. Ne obişnuim cu toate acestea şi uităm că alţii nu le au. Cum ar fi fost dacă nu le-am fi avut? Nu se ştie. Numai dumneavoastră puteţi răspunde la întrebarea dacă sunteţi fericită cu ceea ce aveţi, dacă v-aţi dori altceva!

Faptul că tocmai aţi dat naştere unui copil demonstrează că sunteţi o femeie vie, dar aţi avut de suferit în tinereţe şi nu aţi reuşit să treceţi singură peste asta. De aceea este neapărat nevoie de ajutorul unui specialist. Noi aşteptăm să ne mai scrieţi, dar cred că doar consultaţiile acordate în spaţiul acestei rubrici nu vă vor putea ajuta, decât pentru scurt timp. Vă dorim succes!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Penicilina nu-i a lui Fleming!

Dr. Simion Deselnicu, Craiova: *„...Presa franceză nu uită să amintească, şi încă apăsat, că descoperitorul penicilinei este compatriotul lor Ernest Duchesne, care ar fi folosit culturile respective de ciuperci (mucegaiuri) cu 30 de ani înainte de scoţianul Alexander Fleming (...) laureat «dubios» al Premiului Nobel în 1945. Este vorba de o simplă atitudine patriotică ?"*

sir Alexander Fleming

Nu, nu este vorba de o simplă atitudine patriotică, ci de o realitate. Numai că medicul militar francez Ernest Duchesne (care a activat la Şcoala de Sănătate Militară din Lyon şi a descris în 1897 activitatea microbiană a unor mucegaiuri şi a iniţiat pe animale – porci de Guineea – acţiunea lor terapeutică) este precedat de observaţiile luptei pentru existenţă în lumea bacteriilor făcute de biologul englez J.Tyndall , în 1875. În consecinţă, Ernest Duchesne (1843-1922) nu poate fi revendicat de francezi aşa cum noi îl revendicăm, de exemplu, pe Nicolae Paulescu – descoperitorul insulinei –, a cărui recunoaştere mondială s-a produs, totuşi, în anii '80. Adevărul istoric arată că însuşi Fleming (1881-1955) nu a realizat importanţa practică, umană, a acţiunii antibiotice a secreţiei ciupercilor microscopice Penicillium notatum – era anul 1928.

Abia 10 ani mai târziu, echipa de patologi englezi condusă de Howard Florey şi Ernst Chain a obţinut în laborator compusul penicilat de sodiu. Cu acesta au vindecat mai întâi şoareci, apoi, în 1941, scapă de la moarte şase oameni bolnavi de septicemie (boală mortală pe atunci). Războiul a făcut ca penicilina să fie repede folosită la tratarea rănilor, pe toate fronturile aliaţilor, inclusiv la Moscova. Şi Florey, şi Chain au primit Nobelul în '45. Duchesne rămâne un mare precursor şi atât.

Teme controversate propuse de dumneavoastră

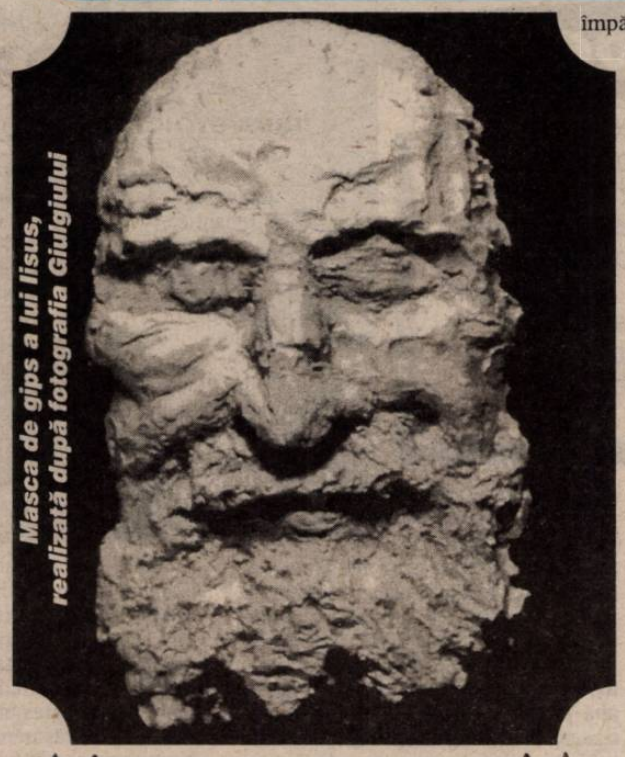

Masca de gips a lui Iisus, realizată după fotografia Giulgiului

Care este adevărul despre „Giulgiul din Torino"?

DI Ioan Panait din Bucureşti: *„De curând (iunie 2000- n.n.), în presa italiană şi la unele posturi TV s-a anunţat că Vaticanul ar putea permite o nouă examinare ştiinţifică a Giulgiului. Care este motivul? Ce ascunde de fapt această problemă?"*

Ştirea menţionată de dv. este însoţită şi de precizarea că Giulgiul va fi expus publicului la Torino între 12 august şi 22 octombrie a.c., apoi va fi rulat (şi nu împăturit) şi depozitat într-un container special de maximă siguranţă.

Reverificarea autenticităţii (vârstei) lui cu carbon radioactiv este legată de o aşa zisă controversă. Pe scurt, aceasta poate fi prezentată astfel: dacă Giulgiul este un fals datând din secolul XIV (cum s-a publicat în 1988, în urma a trei teste independente), atunci nu este o relicvă; dacă Giulgiul este chiar pânza cu care a fost învelit Iisus Christos după Răstignire, atunci analizele urmelor – în viziunea unor autori – arată că ele aparţin unui om care încă mai trăia, căci – în viziunea preopinenţilor Bisericii – sângerarea şi transpiraţia nu încetaseră... Considerând în mod unilateral că ipoteza lor denigratoare este o „certitudine", un grup de cercetători independenţi şi neautorizaţi concluzionează: „Giulgiul este autentic, iar Iisus nu a murit la Răstignire. A existat o conspiraţie, cu Nicodim şi Iosif din Arimateea în frunte, care I-au luat trupul încă în viaţă, aflat doar în moarte clinică, L-au înfăşurat în Giulgiu şi L-au transportat la grota special pregătită. Acolo L-au făcut să-şi revină complet (reanimare) prin metode naturale tradiţionale". Aceasta este, ultrarezumativ, concluzia cărţii „The Jesus Conspiracy", scrisă de Holger Kersten şi Elmar Gruber (München, 1992).

Prin aceste idei ce contrazic flagrant toate Canoanele creştine, susţinătorii acestei ipoteze se prefac a nu voi să destrame doctrina de bază a Morţii şi Învierii lui Iisus, ci pretind că se „războiesc" numai cu doctrina Sf.Apostol Pavel.

În realitate, Kersten şi Gruber aparţin aceloraşi şcoli de gândire din care a făcut parte şi Ernest Renan (ce promovează ideea că Noul Testament este un amestec de fapte istorice, mituri şi doctrine), care şi-au propus să speculeze denigrator unele diferenţe de detaliu nedoctrinar ale celor patru Evanghelii şi anumite nuanţe din tonul uneori intransigent al Epistolelor Sf. Apostol Pavel. Poleiala aşa-zis ştiinţifică a analizei lor este extrem de meticuloasă – pentru a fi cât mai convingători –, dar pleacă de la premise false, făcând fatala greşeală a unui cercetător amator: a lua ipotezele drept certitudini şi de aici a trage concluzii „certe". Ei se laudă a fi descoperit astfel şi marele secret al catarilor şi templierilor...

Se mai produc vehicule pe pernă de aer ?

DI. Manole Grigoraşcu, Bucureşti: *„În anii '70 asistam la apariţia unui nou şi revoluţionar vehicul, numit «cu pernă de aer», care se deplasa şi pe apă, şi pe sol. Dar o dată cu trecerea anilor, auzim tot mai puţin despre această invenţie extrem de interesantă a secolului XX. Este această realizare trecută la index, se mai fabrică aşa ceva?"*

Într-adevăr, prima demonstraţie cu un vehicul pe pernă de aer (VPA sau *aéroglisseur* în franceză, *hovercraft* în engleză) a produs mare senzaţie; era 30 mai 1959 când pe Insula Man (din Marea Irlandei) un VPA de 4 tone promitea industriei transporturilor o mare lovitură tehnico-economică (primul patent fusese solicitat în... 1877 de englezul John Thornycroft). În principiu, două turbopropulsoare şi patru ventilatoare de sustentaţie, ajutate de patru elice de propulsie orientabile asigurau deplasarea pe apă, mlaştină şi sol accidentat, chiar într-o anume pantă. VPA poate transporta mari cantităţi de mărfuri, fiind prevăzut şi cu spaţii pentru pasageri. Numai că vehiculele clasice n-au stat pe loc, perfecţionarea acestora a condus la rămânerea în umbră a VPA, chiar dacă în 1981 a fost realizat şi efectul de suprafaţă portantă mărită şi gabarit de 3 mii de tone (Bell Aerospace, SUA), iar în 1969 a dovedit că poate avea o autonomie de peste 8 mii de kilometri (traversarea Africii). Una din cele mai mari lovituri a primit-o de la Tunel pe sub Canalul Mânecii, chiar dacă un VPA reuşea să-l străbată (Calais-Dover) în numai 24 de minute. Astăzi se fabrică VPA doar la comandă, pentru cazuri speciale, mai ales pentru industria militară, raportul preţ-randament-amortizare rămânând inferior vehiculelor clasice. Un exemplu grăitor este utilizarea unui VPA la traversarea lacului Titicaca din Peru, aflat la 3.811 metri altitudine. Se pare că şi trenurile cu sustentaţie magnetică (deci tot „fără frecare") vor avea aceeaşi soartă.

Unde este locul faimoasei „Pietre de la Rosette"?

D-na Elena Vidroiu, Ploieşti: *„...Am citit în presă că la British Museum a fost sărbătorită descoperirea uneia din cele mai valoroase piese ale istoriei antichităţii, şi anume «Piatra de la Rosette», de către un ofiţer al lui Napoleon, în timpul campaniei acestuia în Egipt. La respectiva conferinţă, istoricii egipteni n-au fost prezenţi, în semn de protest. Locul ei nu este, oare, la Muzeul din Cairo?"*

„Sustragerea unui sarcofag", pictură din secolului XIX

Cel mai elocvent răspuns îl constituie însăşi declaraţia dr.Gaballah Ali Gaballah, preşedintele Consiliului suprem egiptean al antichităţilor, publicată chiar în presa franceză, din care citäm: „Această comoară ne-a fost furată. Ce-ar trebui să sărbătorim, absenţa ei? Noi vom sărbători întoarcerea ei (în Egipt – n.n.)".

Cazul „Pietrei de la Rosette" (fragment de stelă cuprinzând un ordin al lui Ptolemeu V (204-181 î.Ch.) este al unui obiect de patrimoniu devenit pradă de război. Ofiţerul bonapartist Pierre Bouchard a descoperit-o în aşezarea Rachid, pe braţul vestic al Nilului. Apoi Napoleon a fost învins de amiralul Nelson la Aboukir şi inestimabila inscripţie a luat drumul Angliei. Fiind gravată în trei variante lingvistice – hieroglific, demotic (limbaj popular egiptean) şi grecesc, ea a fost descifrată în 1822 de Champollion – realizare istorică, „limba faraonilor" devenind astfel accesibilă.

După mai bine de două secole de la descoperire, „comoara" este un mare punct de atracţie al British Museum, deci prezenţa ei acolo are implicit şi o nuanţă financiară, dar şi una de orgoliu militar (Napoleon zdrobit de Nelson). Eforturile diplomatice de repatriere au eşuat, din păcate. Noi considerăm că locul ei legitim este în patria mamă. Cum ar suna ca „Gânditorul" de la Hamangia să aparţină Muzeului Louvre? Dar „Piatra de la Rosette" este doar vârful aisbergului. La British Museum se află, printre altele, şi sarcofage extrem de importante (de fapt epitetele îşi pierd valoarea), cum ar fi unul din perioada ptolemeică şi unul reprezentând-o pe zeiţa cerului Nut, înconjurată de semnele zodiacale, dar şi picturi murale ca „Vânătoare de păsări în Delta Nilului"; statuete, figurine din teracotă şi sarcofage se află şi la Louvre, şi la Museo Egizio din Torino etc. Comparativ, unele din comorile furate de nazişti au fost repatriate, după îndelungi discuţii şi acorduri (cu tezaurele e mai greu, după cum ştim bine şi noi, românii). Egiptul, la data invadării de către Napoleon (1798), era provincie a imperiului otoman, guvernată de un paşă... Asta credem că spune totul despre necesitatea repatrierii obiectelor de patrimoniu, care în cazul „Pietrei de la Rosette" este unul naţional şi universal.

Vă mulţumim şi vă aşteptăm să propuneţi alte teme interesante.

Pagină realizată de PAUL IOAN

De ce este considerat Marco Polo un impostor?

În preajma împlinirii a 700 de ani (în 1998) de la apariţia „Milionului – Cartea Minunatelor călătorii ale lui Marco Polo" – s-au amplificat atacurile care vor să demonstreze, în rezumat, un singur lucru: Marco Polo n-a ajuns în China. *Autorul însuşi furnizează motivele marilor dubii asupra călătoriilor sale.* Polo a dictat prima variantă într-o închisoare din Genova (1298), în *dialectul venetian* (fiind originar din Veneţia), colegului de celulă Rusticiano din Pisa (vorbitor al *dialectului toscan*), iar acesta din urmă a redactat-o în... *franceza veche*! Nimeni nu ştie cât a stat Polo în închisoare (oficial 3 luni, dar ar fi fost prea puţin), ce manuscrise a avut la îndemână?...

Argumentele ce susţin „impostura" lui Marco Polo ca voiajor-negustor în China au în vedere: 1. Predecesorii, (printre care şi fraţii Polo – tatăl şi unchiul lui Marco, misionarii franciscani (în frunte cu Piano Carpini), documentele persane şi ruseşti (memoriile cneazului Iaroslav Vsevolodovici) etc.

D-na Pătraşcu Iuliana, Braşov: *„Am citit recent că în Italia s-a constituit o «Asociaţie de apărare a memoriei lui Marco Polo» (alcătuită din istorici şi geografi), ca reacţie împotriva denigratorilor săi francezi şi englezi. Pe ce se bazează aceştia din urmă?"*

2. Marile omisiuni, confuzii geografice, cronologii false, denumiri geografice neidentificabile şi *neprecizarea rutei.* Cum a fost posibil ca un european al veacului XIII să nu remarce în prea puţin cunoscuta Chină următoarele: a) *Marele Zid Chinezesc* – chiar dacă la acea perioadă era în stadiul unor înalte valuri de pământ nezidite, fără creneluri? b) fascinanta *grafie chinezească,* prezentă în inscripţiile ce abundau pe temple şi pavilioane, la porţile oraşelor şi în marile grădini? c) *„banii de hârtie"* sau bancnotele? d) ceremonialul servirii *ceaiului*? e) *bandajarea picioarelor femeilor* din înalta societate? f) arta *porţelanului*? g) folosirea *cărbunelui* drept combustibil?

Chiar şi numai aceste întrebări sunt suficiente pentru a-l considera pe talentatul Marco Polo un dubios călător în Extremul Orient. Istoricul englez Francis Wood este mai tranşant. El subliniază că numai cine a citit documente de epocă şi atât poate da denumiri persane pentru nume mongole şi chinezeşti; dacă le-ar fi bătut cu piciorul, le-ar fi transliterat în dialectul veneţian, chiar şi defectuos. În concluzie, pentru Wood şi mulţi alţii, Marco Polo n-a trecut dincolo de strâmtoarea Ormuz.

Marco Polo echipat pentru expediţie

Şi dacă istoria Terrei ar fi fost alta?

ISTORII VIRTUALE

MIHAELA DOROBANŢU

EVALUARE

Scenariile imaginate de specialişti permit o comparare a diverselor opţiuni înaintea unei decizii politice majore.

Hitler atacă pe râul Aa! Primăvara anului 1940. Trupele lui Hitler opresc armatele franceză şi engleză pe râul Mosella. Retragerea este haotică. Naziştii ajung până pe râul Aa, la doar 10 km de trupele engleze. Ar fi putut ataca şi cu siguranţă le-ar fi nimicit. Inexplicabil, Hitler le dă însă ordin să se oprească.

Ce s-ar fi întâmplat dacă...? Scenariul este simplu de imaginat. Trupele sunt decimate, guvernul englez demisionează. Nimeni nu ar fi putut opri declanşarea Operaţiunii Leul de Mare. Anglia ar fi fost invadată şi nimeni nu ar fi manifestat nici cea mai mică opoziţie. Conform unui plan bine cunoscut, familia regală s-ar fi refugiat în Canada. Mai mult, s-ar fi putut ca Hitler să se bucure chiar de sprijinul ex-regelui Eduard VII (care abdicase în urma scandalului legăturii sale cu Hariett Simpson, de care nu a acceptat să se despartă). La Londra ar fi fost instalat un guvern marionetă pronazist, ca acela de la Vichy, de exemplu. Stăpânind Franţa şi Anglia, Germania ar fi ptutut invada Rusia, nu mai înainte totuşi de a fi preluat coloniile anglo-franceze din Orientul Mijlociu pentru a-şi asigura necesarele rezerve de petrol. Reichul ar fi fost peste tot. Americanii ar fi putut cu greu oferi mai mult decât cuvinte de îmbărbătare guvernului englez în exil. V-aţi gândit vreodată că Hitler ar fi putut să fie încă în viaţă în 1970? Stăpânind lumea, din Europa Centrală până în Orientul Mijlociu. Ceea ce i-ar fi permis să-i înfrunte pe americani în Vietnam. Cu condiţia ca aceştia să mai fi avut ideea de a porni un asemenea război...

Ministrul Turgot nu mai este demis! Aţi auzit vreodată de Jacques Turgot? Probabil că cei mai mulţi dintre noi nu am auzit. El a fost numit de Ludovic XVI în funcţia de ministru al finanţelor cu destul de puţină vreme înainte de izbucnirea Revoluţiei Franceze din 1789. Şi proaspătul ministru ce face? Liberalizează comerţul, aboleşte o serie de privilegii, reduce datoria publică. Generând, evident, animozităţi pe măsură! Marii bancheri se simt ameninţaţi şi se duc la Maria Antoaneta. Regele îl demite pe Turgot, care ajunge Ambasador. Regina nu este mulţumită: îi cere capul. Şi îl obţine. Şi dacă...? De ce a avut loc Revoluţia Franceză? Pentru că ţara rămânea închisă la noile idei economice şi la avântul burgheziei. Cu Turgot economia s-ar fi relansat, iar după exemplul său şi alte ministere ar fi fost încredinţate unor „tehnocraţi" iluminaţi. Statul ar fi fost gestionat corect şi după reguli moderne. Revoluţia nu ar mai fi avut rost! Şi noi? Fără Revoluţia Franceză, tot restul Europei ar fi arătat altfel. Feminismul şi garanţiile juridice ar fi întârziat în absenţa „drepturilor inalienabile" ale persoanei, impuse de Revoluţie, sclavagia ar fi fost şi ea desfiinţată ceva mai târziu, chiar şi colonialismul ar fi supravieţuit ceva mai multă vreme...

Şi astfel ne dăm seama că, la fel ca în exemplele de mai sus, prezentul nu este nici o consecinţă inevitabilă a trecutului, nici cea mai bună dintre lumile posibile...

Pe urmele paşilor pierduţi

DORIN MĂRAN

POMPEI

Cenuşa Vezuviului n-a încetat să-şi dezvăluie secretele.

Ultima descoperire făcută de arheologi în apropiere de Pompei: un edificiu luxos rezervat negustorilor romani şi oamenilor de afaceri, dotat cu instalaţii termale. Descoperirea e cu totul excepţională. La poalele muntelui Vezuviu, de sub cenuşa vulcanului a fost degajată Vila Muracino, îngropată în urma dramaticei erupţii din 24 august 79. În preajma edificiului la suprafaţa crustei împietrite de cenuşă au fost dezvelite de curând urme de paşi atribuite unor locuitori care s-au întors la locul catastrofei înainte ca cenuşa vulcanului să se întărească. O mărturie zguduitoare a supravieţuitorilor care au încercat să dea de urma rudelor sau prietenilor îngropaţi de vii, să-i salveze sau să recupereze trupurile neînsufleţite. Descoperirea recentă a vilei Muracino nu e chiar o premieră. În urmă cu 40 de ani, în timp ce se efectuau săpături în cadrul lucrărilor la autostrada dintre Neapole şi Salerno, câteva vestigii ale vilei Muracino au apărut sub un strat gros de tuf vulcanic. Cu acest prilej a fost degajat un coş de răchită conţinând 200 de tablete de ceară, reprezentând contracte comerciale. Din păcate, în acea vreme, săpăturile nu au putut continua întrucât o jumătate din edificiu se afla sub apele unui afluent al fluviului Sarno. Pe de altă parte explorarea locului a fost rapidă şi superficială, subestimându-se anvergura şi valoarea arheologică a edificiului. De curând au reînceput săpăturile şi vila Muracio şi-a dezvăluit în mod spectaculos comorile. De sub cenuşa pietrificată au ieşit la iveală fresce murale de o mare frumuseţe, reprezentând figuri de zeiţe pictate pe un fond purpuriu: Clio, zeiţa istoriei, Euterpe, zeiţa muzicii, Thalia, zeiţa teatrului, Terpsichore, zeiţa dansului etc. Pentru a salva aceste picturi murale arheologii s-au angajat într-o competiţie contra cronometru întrucât apele de infiltraţie continuă să atace pereţii vilei. Pentru a salva picturile, arheologii încearcă să izoleze frescele pentru a le putea restaura. Cu ocazia săpăturilor s-a observat că o parte din clădire se afla în plin şantier în momentul declanşării catastrofei din august 79. Erupţii devastatoare au mai avut loc în anii 203, 472 şi 512, ultima manifestare a Vezuviului având loc în 1944. Prognozele seismice anticipează o nouă erupţie în următorii 20 de ani. Până atunci arheologii speră să smulgă Pompeiului ultimele mărturii ale unei civilizaţii înfloritoare.

Furtună geomagnetică. La 13 martie 1989, ultima furtună geomagnetică a scos din funcţiune, în întregime, pentru 90 de secunde, reţelele celui de-al doilea furnizor de electricitate din America de Nord, Hydro Quebec. Produse de activitatea solară, aceste furtuni sunt deosebit de puternice în perioadele de maxim al acestei activităţi – aşa cum va fi şi în anul 2000 – la fiecare 11 ani. Perturbat de vânturile solare, câmpul magnetic terestru va fluctua anormal, creând curenţi induşi de-a dreptul devastatori în interiorul reţelelor electrice. Pentru evitarea unor astfel de evenimente de genul celui petrecut în 1989, un sistem de previziune a furtunilor magnetice a fost dezvoltat de societatea californiană Metatech. Folosind datele recepţionate de satelitul american ACE (Advanced Composition Explorer), devenit operaţional de la începutul anului 1998 pentru studierea Soarelui, acest sistem permite anticiparea apariţiei uraganelor magnetice cu trei sferturi de oră înainte – timpul necesar vânturilor solare să atingă Terra. Un răgaz suficient pentru protejarea reţelelor electrice. Sistemul este deja folosit de la 31 ianuarie 2000 de National Grid Company, societatea care aprovizionează cu electricitate Marea Britanie. *(A.H.)*

Veneţia

Puntea suspinelor

IRINA STOICA

Oraş al gondolierilor şi al întâlnirilor romantice, Veneţia este în acelaşi timp un oraş muzeu. Numele său este strâns legat de adevărate comori de artă, cum sunt Basilica San Marco sau Palatul Dogilor. Acestea nu sunt însă singurele simboluri ale Veneţiei, simboluri printre care trebuie neapărat amintită „Puntea suspinelor".

Devenită unul dintre cele mai cunoscute monumente ale oraşului, faima sa se datorează nu atât arhitecturii, cât faptului că scriitorii secolului al XIX-lea s-au referit la ea în operele lor, dându-i numele pe care-l poartă şi astăzi. De atunci a înflăcărat imaginaţia pictorilor, dramaturgilor şi cineaştilor, devenind un loc râvnit de toţi îndrăgostiţii lumii, care visează să se sărute sub vestita punte. De fapt acest vis al tinerilor nu are nimic în comun cu această construcţie. Ea trebuie să fi fost cu adevărat o punte a suspinelor, a suferinţei, de vreme ce a fost construită ca un loc de trecere pentru condamnaţi, de la închisoare la tribunal şi înapoi, în celulele întunecoase. Închisorile au fost construite în secolele XVI-XVII de cealaltă parte a lui Rio de Palazzo. Dogele Marino Grimani a ordonat construcţia unui pod care să lege locurile de detenţie şi cele ale tribunalelor prin două pasaje de trecere suprapuse. Puntea a fost construită în 1602, probabil după desenele lui Antonio Contin. Ea se diferenţiază net de toate celelalte poduri şi pasarele ale Veneţiei, chiar de cele aflate în imediata ei apropiere. Se deosebeşte vizibil şi de Ponte Rialto, un alt pod vestit al Veneţiei, având o mare deschidere şi adăpostind o serie de magazine.

„Puntea suspinelor" impresionează în primul rând prin înălţimea la care este situată şi apoi prin sobrietatea construcţiei. Ea este complet acoperită atât deasupra, cât şi pe ambele părţi. De fapt ea însăşi pare o mică locuinţă aşezată între două palate impunătoare. Ferestrele, două pe fiecare parte, acoperite cu o adevărată dantelărie de zăbrele, sugerează legătura celor care trec sau trăiesc aici cu restul lumii. Ferestrele sunt mici, amplasate pe o bandă orizontală decorată cu pilaştri, formaţi şi ei din benzi orizontale suprapuse, un motiv rustic des întâlnit în Italia acelor vremuri. Dedesubt, arcul este decorat cu capete părând să străjuiască deschiderea. Sunt câte 11 asemenea capete, de o parte şi de cealaltă a punţii. Arcul de deasupra are volute sobre şi, sub ele, se află un basorelief reprezentând justiţia aşezată între doi lei. Timpul şi-a pus pecetea şi asupra acestui monument, dar el rămâne veşnic tânăr prin mulţimea de legende ce se ţes încă în jurul lui.

Palatul Dogilor

Viitorul aparţine spaţiului

Din nou pe Lună cu... APOLLO-II!

Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Una din concluziile rapoartelor provenite de la grupa de specialişti care a descifrat informaţiile tehnice şi ştiinţifice aduse de sondele lunare de tip „Lunar Prospector", a constat în aceea că, în primii ani ai Mileniului III, omul poate reveni pe Lună! Mai mult, că pe Lună există posibilitatea instalării, până la finele primului deceniu al secolului în care ne pregătim să păşim, a unei baze selenare semi permanente! Nu numai nostalgicii programului „Omul pe Lună", care a adus în deceniul '60-'70 gloria astronauţilor din Programul APOLLO, ci tot mai mulţi specialişti sunt de părere că noile tehnologii şi sisteme de propulsie ar putea asigura, cu costuri mult mai mici decât programul „Omul pe Marte", revenirea pe Selena şi instalarea acolo a unei baze semi permanente! În acest scop s-ar putea folosi multe din echipamentele şi sistemele care au fost testate cu succes prin programul APOLLO, evident retehnologizate şi direcţionate pentru a fi folosite un timp mai îndelungat decât au fost ele validate iniţial. Primele faze ale unui aşa numit Program APOLLO-II ar putea evolua după următorul scenariu, simplificat şi schematizat, astfel:

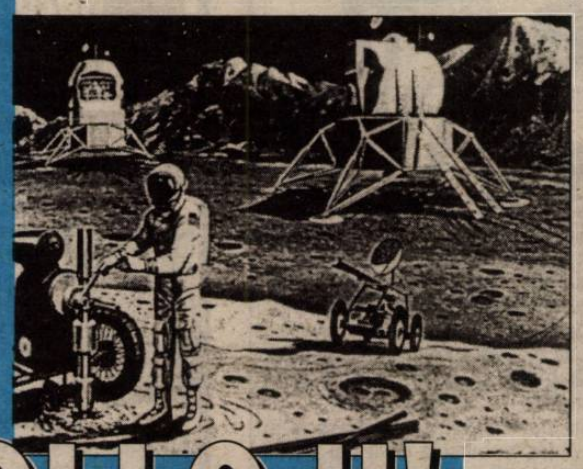

– În cadrul primei faze, după reactivarea marelui simulator al Modulelor lunare de la Houston, pe partea vizibilă de pe Terra a Lunii, vor „aluniza" două module lunare similare conceptional cu cele care l-au adus pe solul lunar pe Neil Armstrong şi pe colegii acestuia; unul dintre aceste module, bineînţeles reechipate şi omologate pentru mai multe reîntrebuinţări (!), va servi ca bază temporară pentru doi astronauţi, în timp ce cel de al doilea va avea rolul de... taxi pe traseul Lună – Terra – Lună! Acesta din urmă va aduce pe Selena tot ceea ce este de trebuinţă pentru desfăşurarea activităţilor timp de 4-6 săptămâni, ale echipei celor doi lunauţi. Aceste activităţi de „taxi cosmic" vor fi derulate la fiecare 3-4 săptămâni, deoarece tot cu acest mijloc de transport vor fi schimbate şi echipele de constructori lunari! (vezi şi figura)

În Faza a 2-a, pe Selena urmează a fi adus un vehicul de explorare autonom, cu motor electric şi alimentat de la baterii solare; acesta va fi denumit MOLAB şi va prelua de la fostul Lunar Rover (folosit în Programul APOLLO), principalele sisteme, în noua variantă, autonomia fiind crescută la circa 400 km (!), iar echipajului urmând să i se asigure protecţia la radiaţii... Detalii, în numărul următor!

(Va urma)

Yeti – oamenii zăpezilor

ÎNTRE SCEPTICISM ŞI... GORILE

DAN APOSTOL

Există însă şi sceptici, al căror reprezentant de frunte este zoologul şi activistul de partid Tan Bangje din Beijing. Acesta a publicat faimosul articol *„Există Yeren? Răspund: Nu!"* – în revista *„Daziran" („Nature Magazine")* a Muzeului de Istorie Naturală din Beijing. Autocaracterizându-se ca singurul adevărat specialist chinez în maimuţe antropoide, Tan Bangje afirmă: „Toate poveştile astea despre «Yeren» mă irită profund. Afacerea are exclusiv o latură pseudoştiinţifică şi propun ca expediţiile viitoare să nu se mai ocupe de căutarea creaturilor, ci mai curând cu demonstrarea faptului că declaraţiile martorilor şi probele sunt false". Deci o anchetă de miliţie în locul cercetării ştiinţifice...

Într-un buletin special al SCERY, publicat în octombrie 1985, Li Jian a reprodus în întregime articolul respectiv şi apoi i-a răspuns punct cu punct. Argumentaţia sa a fost considerată de toţi specialiştii chinezi şi străini drept o adevărată performanţă de documentare şi logică ştiinţifică. În plus, toată lumea a remarcat tonul calm şi ponderat al profesorului din Shanghai prin comparaţie cu fulgerele olimpiene ale zoologului-activist, deranjat că nu i se ceruse avizul la înfiinţarea SCERY. Tan Bangje a afirmat că toţi martorii sunt „ţărani ignoranţi şi greoi" sau „nesiguri moralmente", însă Li Jian i-a răspuns recenzând o impresionantă listă de ingineri, profesori, ofiţeri sau cadre de partid care afirmă că l-au văzut pe „Yeren" şi observând în acelaşi timp că articolul din *„Daziran"* nu ia în discuţie nici una dintre probele materiale existente, analizate de specialiştii *din afara* SCERY.

Unii primatologi străini consideră „Omul Zăpezilor" din China ca fiind o specie necunoscută de gorilă, urangutan sau maimuţă aurie. Însă aceste ipoteze sunt departe de a fi realiste. Maimuţele aurii ating rareori 1 metru înălţime şi *au coadă,* ceea ce nu a fost semnalat la „Yeren". Ele nu pot merge mult timp în poziţie verticală, nu au picioarele mai lungi decât mâinile şi nu îşi pot îndrepta picioarele din genunchi. Urangutanul (Pongo pygmaeus) este singura specie asiatică de maimuţă antropoidă şi trăieşte astăzi doar în Borneo şi Sumatra. Cu milioane de ani în urmă însă era destul de răspândit şi în China, astfel că unii zoologi afirmă posibilitatea existenţei unei specii străvechi, supravieţuitoare a epocilor geologice, care a rămas nedescoperită până în prezent. Este adevărat că urangutanii au blana cafeniu-roşcată, uneori portocalie, nu posedă coadă şi că masculii adulţi ating 1,94 m înălţime. Însă există şi diferenţe notabile faţă de „Yeren": picioarele urangutanilor rămân foarte scurte (trunchiul ajungând în schimb la 1,35 m), iar braţele sunt atât de lungi încât animalele îşi pot atinge gleznele chiar când stau în poziţie verticală. În plus, aceste făpturi preferă pădurile umede şi nu coboară decât foarte rar pe pământ.

Gorilele nu trăiesc decât în Africa. Totuşi, paleontologul olandez G.H.R. van Koenigswald consideră că numai o specie de gorilă poate atinge dimensiunile „Omului Zăpezilor" din China. Într-adevăr, unii masculi vânaţi în Congo aveau 2,50 m înălţime, 1,70 circumferinţa pieptului, 2,70 m deschiderea braţelor şi 350 kg greutate. Gorila este un animal terestru şi calcă pe toată talpa, nu doar pe marginea exterioară, asemeni celorlalte primate. Mâinile şi picioarele ei sunt mai scurte, având un aspect relativ humanoid, însă rămân organe de apucat, căci trecerea de la viaţa arboricolă la cea de pe sol s-a făcut destul de recent (în termeni geologici). Dar asemănările cu „Yeren" se opresc aici.

Amprente ale spiritualităţii noastre

Sfântul Ilie - Craiova

Construită în secolul al XVIII-lea, biserica Sfântul Ilie din Craiova este cea de a doua biserică de zid a oraşului, după biserica Sfântul Dumitru, ctitoria lui Matei Basarab din 1651. Biserica Sfântul Ilie a fost înălţată de vornicul Ilie Otetelişeanu pe la 1720, dar vechea pisanie nu se mai păstrează. Noua inscripţie menţionează în acest sens anul 1751, dar acesta nu corespunde realităţii, de vreme ce edificiul este menţionat în testamentul vornicului în 1732. Biserica înălţată de Ilie Otetelişeanu era modestă, cu un singur turn, aşa cum reiese din catagrafia anului 1838 care înregistra stricăciunile suferite în urma cutremurului. Ridicată într-un loc aglomerat, ea a fost administrată o vreme de fraţii Crăciun şi Şava Ivanovici, negustori de vază ai oraşului. In „Istoria Daciei", Dionisie Fotino o menţionează drept mănăstire, aşa cum este amintită, de altfel, şi de Nicolae Iorga. Intre 1840-1841 i se fac severe restaurări de către Iordache şi Grigore Otetelişeanu. Cu acest prilej, pe lângă alte modificări, i se dărâmă turnul, şi i se desface pridvorul, montându-se deasupra uşii „o marchiză metalică" acoperită cu tablă. Din contractele încheiate cu acest prilej ni se transmit numele unor meşteri care au lucrat aici: Printre aceştia pot fi amintiţi: Ioniţă Tâmplarul şi Grigore Ocruţchi fierarul, care au lucrat la amvon dar şi zugravii Barbu şi Petre, care îşi ofereau serviciile scăzând chiar din preţul cerut iniţial. Biserica a fost zugrăvită de Constantin Leca, ajutat de Tudorache Zugravul. Singura parte rămasă nemodificată este clopotniţa, care este dărâmată însă la 1889. Între 1889-1896 biserica este recladită şi între 1892-1893 este pictată de Ioanid, sub directa îndrumare a lui Gheorghe Tatarescu. Între 1939-1940 biserica este restaurată conturându-i-se şi mai bine aspectul pe care îl are şi astăzi.

Numele ei este strâns legat de şcoala Centrală de fete din Ţara Românească, prima şcoală de acest gen, înfiinţată şi susţinută de veniturile bisericii. Această şcoală, ca şi pensionul de fete din casele Otetelişeanu, funcţionând încă din prima jumătate a secolului trecut, dovedeşte faptul că ctitorii ţării noastre au manifestat, pe lângă credinţă în Dumnezeu, o nestăvilită sete de cultură.

IRINA STOICA

VIAŢĂ ŞI MOARTE

în înalta societate thebană

DORIN MĂRAN

Asemenea multor altor popoare, vechii egipteni credeau în viaţa după moarte. Defuncţii erau îngropaţi împreună cu un mobilier funerar care să le fie util în marea trecere şi să le asigure o nouă viaţă confortabilă. Bineînţeles că acest mobilier funerar varia în funcţie de statutul social al defunctului. Cei săraci erau îngropaţi laolaltă cu câteva vase sacre

şi câteva articole de olărit. Obiectele de care erau înconjuraţi cei din clasa conducătoare, erau, firește mult mai valoroase. Bogăţiile acumulate în morminte nu puteau să nu stârnească „invidia" şi lăcomia semenilor. Jefuirea mormintelor, uneori imediat după închiderea acestora, a fost o practică curentă în Egiptul faraonic. O îndeletnicire care a prefigurat jafurile din epocile romană, bizantină, arabă şi care nu a încetat nici chiar în zilele noastre.

Viziunea oficială a vieţii după moarte intră deseori în contradicţie cu dorinţa de viaţă, cu bucuria de a trăi intens deseori într-un desfrâu deşănţat, a funcţionarilor din înaltele sfere ale puterii. Una din ţările care circulau în timpul banchetelor suna cam aşa: „În sănătatea ta! Profită de viaţă şi de timpul care trece". Aleşii egipteni erau mari iubitori ai banchetelor udate din plin cu vinuri înmiresmate şi încărcate cu platouri cu delicatese. Se dădeau în vânt după podoabe, parfumuri, în săli amenajate sau în aer liber, la umbra copacilor, în grădini răcorite de havuzuri. Banchetele erau însoţite de muzica harpelor, a tamburinelor sau a corurilor de orbi ale căror voci erau serafice. Dar mai ales, înalţii demnitari erau foarte sensibili la trupurile de femei, care unduiau în sunetele muzicii. Herodot vorbeşte, în secolul V î.e.n., de un obicei straniu care vine să confirme acel *carpe diem* egiptean. În timpul unor banchete, printre mese circula un sarcofag miniaturizat în care odihnea un simulacru de momâie menit să sublinieze iminenţa morţii. Societatea austeră impregnată de religiozitate a thebanilor, atât de „mediatizată" de documentele epocii, e, adesea, contrazisă de o serie de „scrisori pierdute" cum ar fi *Papyrusul erotic din Turin,* în care o parte din înalta societate thebană se dezvăluie în toată gâunoşenia sa.

Informaţii despre concursul de admitere 2000

INSTITUTUL BIBLIC ROMÂN *Facultata de Teologie Ecumenică* organizează concurs de admitere pentru anul universitar 2000-2001 la următoarele specializări:

1. Teologie Ecumenică Pastorală - 25 de locuri
2. Teologie Ecumenică Muzică - 10 de locuri
3. Teologie Ecumenică Limbi străine - 25 de locuri
4. Teologie Ecumenică Asistenţă-Socială - 25 de locuri
5. Teologie Ecumenică Litere - 25 de locuri
6. Teologie Ecumenică Psihologie - 25 de locuri
7. Teologie Ecumenică Jurnalism şi Ştiinţele Comunicării - 25 de locuri
8. Teologie Ecumenică Istorie - 25 de locuri

PERIOADA DE ÎNSCRIERE: 15 – 31 AUGUST
PERIOADA EXAMENELOR: 5 – 15 SEPTEMBRIE

La Institutul Biblic Român Facultatea de Teologie Ecumenică se pot înscrie *absolvenţi de liceu cu diplomă de bacalaureat sau echivalente.* De asemenea se pot înscrie *absolvenţi de orice facultate cu diplomă de licenţă în orice domeniu;* aceştia vor fi declaraţi admişi (fără a susţine examenul de admitere).

TAXE:

- înscriere – 20 $ (la cursul zilei)
- taxe şcolare:
  400 $ - cursuri de zi + 650 $ masă şi cazare (la cursul zilei)
  300 $ - cursuri f.f. + 100 $ masă şi cazare (la cursul zilei)

Institutul Biblic Român acordă burse între 100 $ - 450 $ din costul total. Pentru fiecare specializare se vor trimite tematica şi fişa de înscriere tip şi se vor comunica datele examenelor (Ghidul candidatului) – 50.000 lei

Facultatea este autorizată de Guvernul României prin hotărârea de Guvern nr. 442 din 31.07.1998.

Pentru relaţii suplimentare sunaţi la telefon: 01/340.14.25; 01/340.07.29 sau tel/fax: 01/340.07.23.

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

BANI NEGRI, BANI MURDARI

Trafic de droguri, de arme, de animale rare, baruri, bănci, restaurante – toate, sub oblăduirea CIA sau a unora dintre agenţii săi – tot atâtea mijloace de „făcut" bani pentru operaţiuni mai mult sau mai puţin „curate"! Aşadar, noi file din dosarul agenţiei americane, reproduse, în exclusivitate, din lucrarea „Servicii secrete străine" vol. II autori: M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, 2000 ***(A.H.)***

Directoratul pentru Administraţie a patronat, împreună cu Directoratul Operaţii, numeroase şi ample activităţi cu un statut legal discutabil, care constituie importante surse de finanţare secretă.

De reţinut în acest sens că unele dintre acţiunile iniţiate şi organizate de C.I.A. sunt acoperite şi susţinute financiar de diverse societăţi sau bănci şi derulate prin agenţi ce conduc aceste structuri: o astfel de structură a fost şi banca „Nugan-Hand" fondată în Australia în 1970. Activitatea băncii demarează cu un milion de dolari pentru a ajunge, în câţiva ani, la o cifră de afaceri de peste un miliard. De subliniat faptul că în Consiliul de Administraţie al băncii au fost incluşi mulţi foşti ofiţeri de stat major ai forţelor armate americane dislocate în Pacific şi înalţi funcţionari ai C.I.A.. Câteva nume mai sonore: amiralul Earl Eates, generalul Earl Cocke, generalul Roy Mannor, generalul Edwin Black etc.

Fondatorii băncii sunt Frank Nugan şi Michael Hand. Banca serveşte drept acoperire diverselor operaţiuni de destabilizare iniţiate de C.I.A. Un alt obiectiv l-a constituit „spălarea" banilor murdari obţinuţi din traficul de arme, de droguri sau animale rare. Frank Nugan şi Michael Hand au fost implicaţi în multe activităţi de contrabandă cu droguri şi arme cu diverse „sindicate" asiatice, precum şi în activităţi de acelaşi gen ce s-au derulat prin reţeaua lui Edwin Wilson sau prin generalul Richard Secord, consilier al Secretarului de Stat al apărării, Caspar Weinberger. Secors, agent C.I.A. a avut un rol important în derularea unor acţiuni secrete în Laos, în Iran, precum şi în America Latină.

Tandemul Nugan-Hand a fost implicat, de asemenea, în activităţi de contrabandă cu arme în Libia, Laos, Arabia Saudită, Iran, Irak, în Rhodesia şi Africa de Sud, şi în achiziţionarea unor importante cantităţi de fildeş. Traficul de droguri era efectuat pe scară largă, Australia fiind placa turnantă a contrabandei în zonă. Drogurile proveneau din „Triunghiul de Aur" al Asiei iar de la baza secretă a C.I.A. (Pine Gap) ele erau expediate în diverse puncte ale globului, inclusiv în S.U.A. Implicarea în traficul cu droguri a însemnat uneori pentru banca „Nugan-Hand" şi executarea la comanda unor sindicate asiatice ale heroinei („Mr. Asia") – unor acţiuni mai „speciale" inclusiv de eliminare a unor informatori importanţi ai poliţiei australiene.

Altă relaţie însemnată a băncii a fost aceea cu Bernard Houghton, ofiţer cu vechi state în C.I.A. Întinsa lui reţea de baruri şi restaurante serveşte şi ca loc de întâlnire pentru serviciile secrete australiene şi mai ales pentru diverşi agenţi şi informatori ai C.I.A.

Un caz cu totul special în care banca „Nugan-Hand" a fost implicată este înlăturarea primului ministru australian, Gough Witlam, neagreat de Administraţia S.U.A. şi de C.I.A. pentru acţiunile sale diplomatice de recunoaştere a Cubei, a R.P.D. Coreene, a R.D. Germane cât şi pentru contactele realizate cu lideri ai O.E.P.. Dar după toate probabilităţile, cel mai mult au deranjat iniţiativele primului ministru australian de mutare a bazei secrete a S.U.A. de la Pine Gap care avea un statut juridic special (un veritabil stat în stat pe teritoriul Australiei).

Fondurile alocate de Nogan-Hand pentru sprijinirea adversarilor lui Whitlam şi căderea guvernului său au însumat mai multe milioane de dolari. Contracandidatul său liberal a primit, de pildă, circa 2,5 milioane de dolari. Ca urmare a întinsei şi susţinutei campanii de presă organizate de agenţii C.I.A., din Australia, Whitlam a fost forţat să demisioneze.

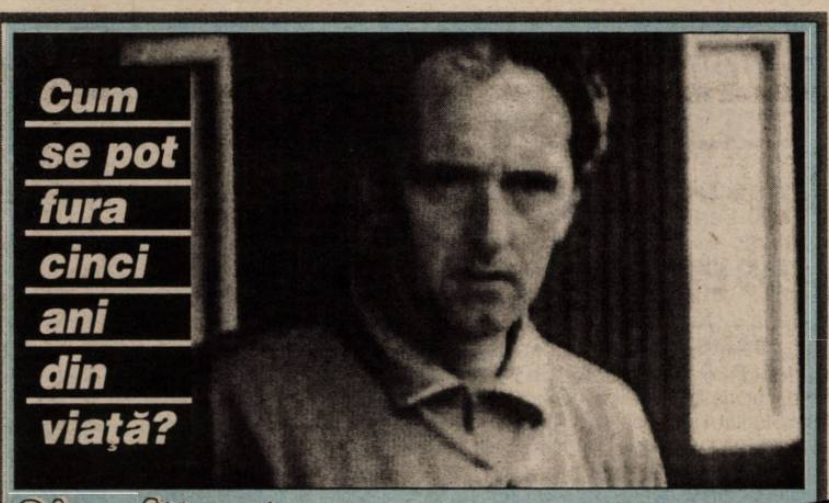

Cum se pot fura cinci ani din viaţă?

Şi-a făcut singur dreptate...

Richard Gordons (38 de ani) a devenit unul din cei mai celebri puşcăriaşi americani. În 1995 el a fost acuzat de tentativă de omor şi condamnat la 12 ani de închisoare. Richard, mărunt funcţionar la instituţia în a cărei parcare s-a petrecut fapta, a primit un avocat din oficiu, care nu prea s-a „agitat" pentru a-i dovedi nevinovăţia – pe care inculpatul a susţinut-o fără încetare. Sentinţa a rămas definitivă şi după apel.

Nedreptăţit şi cu viaţa distrusă, condamnatul nu s-a resemnat. A angajat un alt avocat şi a făcut recurs la Curtea Superioară. Şi de această dată judecătorii l-au găsit vinovat. Atunci, Gordons s-a decis să se apere singur. Pentru a stăpâni cât mai bine situaţia şi a face faţă hăţişurilor legii, el a început un curs prin corespondenţă de Drept penal...

Studentul de după gratii a primit din partea unei facultăţi de drept din Alabama toate cursurile necesare, la care s-a adăugat – la insistenţele lui – şi cazuistica infracţiunilor cu violenţă judecate în ultimii zece ani. Renunţa, cu acordul directorului penitenciarului „Grimms", la orele de „time-out" pentru a se dedica studiului, iar nopţile şi le petrecea lecturând la lumina lanternei. Pe de altă parte, cu ajutorul soţiei sale a făcut investigaţii asupra unicului martor al acuzării – paznicul de noapte al parcării.

În iunie 1999, Gordons a primit licenţa de avocat. Pregătise şi noul dosar al apărării sale, prin care demonta toate dovezile incriminatoare. El demonstra, în esenţă, că acestea sunt circumstanţiale (indirecte) şi nu directe; lucrase peste noapte la firmă, dar nu avea alibi, în schimb calculatorul memorase minut cu minut activitatea sa. Martorului mincinos îi descoperise legătura cu victima – afaceri comune discrete –, arătând că adevăratul făptaş este acesta (care acţionase mascat), iar mobilul atentatului nu a fost furtul, ci interese financiare mult mai mari.

Noul dosar a fost acceptat în cele din urmă. Gordons a fost admis ca avocat al apărării... În februarie 2000, pe când trebuia anunţată noua sentinţă, suspectul principal a dispărut. Această situaţie a grăbit achitarea puşcăriaşului şi fixarea unor daune morale de 24 de milioane de dolari. *(P.I.)*

■ *Dragostea de viaţă şi voinţa...*

...L-AU FĂCUT ÎNVINGĂTOR!

Rudy Garcia-Tolson este un învingător. Unul din marii învingători handicapaţi care, animaţi de o extraordinară ambiţie şi o încredere în forţele lor fizice, lezate parţial, au reuşit să-şi depăşească condiţia, să devină puternici şi fericiţi. Un atu pe care oamenii sănătoşi rareori îl au. Rudy are 15 ani şi a suferit nu mai puţin de 15 operaţii complicate. În cele din urmă medicii au fost „nevoiţi" să-i amputeze ambele picioare. Rudy a avut nefericirea de a se naşte cu picioarele lipite şi de a trăi mulţi ani târându-se, fără ca în acest timp să se pună problema amputării. În cele din urmă, împotrivindu-se voinţei părinţilor, Rudy a decis să renunţe la picioare. După vindecare a recurs la picioare artificiale, extrem de performante (costul lor s-a ridicat la 20000 de dolari). Rudy a învăţat din primele zile să le folosească, antrenându-se până la epuizare. Apoi a trecut la antrenamente serioase. A început să alerge zilnic câte două ore, să înoate, reuşind să stabilească un nou record american la stilul bras, în cadrul competiţiilor la care au participat copii handicapaţi. Rudy e pasionat de computerul său, de călătorii, de întâlnirile cu prietenii. Printre ei se numără Robin Williams şi David Duchovny care sunt fascinaţi de personalitatea puştiului, de forţa lui morală şi fizică, de optimismul şi încrederea sa în viaţă. Rudy dispune de o maşină care valorează nu mai puţin de 50000 de dolari şi de un şofer care îl poartă pe toate meridianele Statelor Unite. Rudy ţine discursuri în universităţi, săli de sport, diverse instituţii, strânge fonduri pentru handicapaţi, dă autografe, interviuri şi nu face un secret din faptul că are un cont în bancă. Deocamdată este foarte prins cu antrenamentele la 200 metri bras în vederea participării la Jocurile Paraolimpice din Australia. *(D.M.)*

Persoanele din imaginea alăturată sunt, în majoritate, oameni din întreaga Europă cărora li s-a efectuat un transplant de ficat la clinica Paul-Brousse de la Villejuif (Franţa). Pe 22 iunie 2000, în faţa clinicii, s-au reunit nu mai puţin de 500 de pacienţi cu grefă de ficat, pentru a fi alături de colectivul de medici condus de profesorul Henri Bismuth (figura încercuită), care marca efectuarea celui de-al 1500-lea transplant, începând din 1974 şi până la data respectivă. Iată, pe scurt, istoria câtorva dintre foştii bolnavi de ficat, a căror viaţă continuă şi astăzi, datorită faptului că au primit un ficat sănătos.

Trăiesc normal, în urma unui transplant de ficat

SOPHJE BOUCHARD (33 de ani)

În urmă cu zece ani, un grav accident de maşină a aruncat-o pe Sophie la un pas de moarte: comă profundă, fracturi multiple şi, cel mai grav, ficatul zdrobit. A avut totuşi şansa să beneficieze de o grefă de ficat şi să revină la o viaţă normală. Nu după mult timp de la acest episod tragic din existenţa ei, avea să-l cunoască pe cel ce i-a devenit soţ, Cyril, şi, după o sarcină dificilă, a adus pe lume un băieţel, pe Theo. Când s-a prezentat la întâlnirea din 22 iunie, echipa de medici care efectuaseră transplantul a considerat că au primit cel mai frumos cadou: Sophie reprezenta pentru ei prima femeie care a devenit mamă după un transplant de ficat. După reuniune, Sophie a primit „foc verde" din partea medicilor pentru un al doilea copil.

ANTOJNE ROZANOFF (13 ani şi jumătate)

Născut cu un ficat malformat, copilul a trebuit mai întâi să aştepte să atingă greutatea de 10 kg şi, totodată să fie găsit un donator compatibil cu talia lui (deci un copil aproape la fel de mic), pentru a putea fi operat. Au trecut însă doi ani de calvar pentru părinţii lui Antoine. Abia în 1989 a fost găsit organul compatibil. Când s-a trezit din operaţie, primele cuvinte pe care băieţelul le-a spus au fost: „mi-e foame", îşi aminteşte mama lui. Apoi, Antoine a fost considerat unul dintre cei mai tineri pacienţi care au suportat un transplant de ficat, soldat cu succes. Duce o viaţă normală, chiar dacă periodic face controale medicale amănunţite. Vrea să devină la rândul lui chirurg pentru a salva vieţile oamenilor, aşa cum a fost salvată şi a lui.

JEAN-FRANCOJS CHAUVET (44 de ani)

Este crescător de cai. În 1996, s-a simţit brusc deosebit de obosit şi cuprins de o stare generală de rău. Diagnosticul: hepatită A. După doi ani, medicii au hotărât că e nevoie... să i se schimbe ficatul, după cum spune Jean-Francois. A avut noroc, n-a trebuit să aştepte decât trei luni şi, pe 8 iunie 1998, a fost supus operaţiei de transplant. „Mi s-a schimbat o piesă la motor, acum ea merge bine...", glumeşte fostul bolnav. De la transplant încoace, are două griji suplimentare: caii şi revenirea la silueta dinainte de operaţie, care s-a modificat din cauza tratamentului cu cortizon. Îşi promite în fiecare zi că va da jos kilogramele suplimentare, dar...

THJERRY POVEN (44 de ani)

Poreclit Popoye, el e un om fericit pentru că se află în viaţă, alături de soţia sa şi de băiatul lor, Jimmy. În 1986, a fost victima hepatitei B. Singura cale de salvare a vieţii a fost transplantul de ficat. Ceea ce s-a întâmplat. În timpul lungii spitalizări, a descoperit cât de mult i-ar plăcea să fie sculptor. Când a revenit la viaţa normală, s-a apucat tocmai de această meserie, pe care n-a mai părăsit-o. A găsit forţa necesară pentru a realiza opere monumentale din marmură, unele sunt chiar amplasate în faţa primăriilor din localităţi din sudul Franţei. În 1998, sănătatea sa i-a dat semne că din nou există ceva în neregulă. Ficatul începuse să nu mai fie suficient irigat. A fost nevoit să suporte o a doua grefă de ficat, care a reuşit, oferindu-i din nou şansa de a duce o viaţă normală. Şi-a continuat meseria de sculptor, lucrarea cea mai dragă lui fiind o miniatură în argint, reprezentând două mâini, una îndreptată spre cealaltă, cu intenţia de a se atinge şi de a se împleti. Simbolizează ajutorul dintre oameni, fapt care azi îi permite să trăiască.

JSRAEL BENCHAYA (peste 70 de ani)

Trăieşte, de peste 7 ani, cu ficatul unui anonim. „Acest ficat nou este acum al meu de parcă dintotdeauna mi-a aparţinut. Trebuie să recunosc că mă simt mult mai bine acum decât cu zece ani în urmă când ficatul meu îmi făcea numai necazuri", spune Israel. Atins de hepatita C, Israel Benchaya a fost programat de patru ori pentru intervenţie chirurgicală, dar de fiecare dată s-a constatat o incompatibilitate care a tot amânat operaţia definitivă. Abia în 1993, transplantul s-a efectuat. Deşi nu mai era foarte tânăr, fostul bolnav şi-a regăsit după intervenţia chirurgicală energia fizică, aşa că a revenit la sportul lui preferat, tenisul, pe care îl practică de două ori pe săptămână. Mare iubitor de călătorii, nu renunţă nici la această plăcere. Doar o dată la şase luni, îşi înscrie în program şi câte o vizită la medic, pentru controlul sănătăţii. (A.P.)

S-a întâmplat în oraşul Baltimore. Tânăra Stela Young a devenit pentru a doua oară consecutiv mama a trei gemeni fără să apeleze la tratamente de fertilitate.

În cadrul unei licitaţii desfăşurate la Los Angeles, au fost prezentate manuscrise din perioada Renaşterii ale unui italian, Gaspare Tagliacozzi, care, pentru prima oară în lume, se referă la intervenţii pentru refacerea nasului şi a urechilor. (Gh.R.)

Ed. Ryder (34 ani) din Pennsylvania s-a arătat dispus să ofere 25 de mii de dolari unei fete care să accepte să devină soţia sa cu următoarele condiţii: să iubească animalele, cultura rusă şi go-kart. Oferta a fost publicată în situl său de Internet astfel: www, searchingforher.com. Notă suplimentară: suma ar putea fi mult majorată pentru că are acţiuni ale unor societăţi puternice.

Paula Anthony s-a decis să participe la un concurs organizat de un post de radio din statul Virginia care oferea unui cuplu de ascultători o vacanţă de cinci zile la Las Vegas. Singura condiţie era următoarea: cei doi câştigători înainte de a pleca în voiaj, să se căsătorească fără să se fi cunoscut în prealabil. În ziua respectivă, când şi-a văzut viitorul soţ, Paula s-a retras din „competiţie"... (Gh.R)

Viaţa bate TOBA FILMULUI

Un studiu efectuat în rândul a mii de persoane, demonstrează că optimiştii trăiesc în medie cu 19 la sută mai mult decât pesimiştii.

Se prezintă într-un mod straniu, de fapt printr-o întrebare: „What's Your Name"? (întrebarea pe care Moise a pus-o lui Dumnezeu pe muntele Sinai). Trăieşte din pomeni, are barbă şi plete lungi şi umblă îmbrăcat numai în alb. Carl Joseph (acesta îi este numele adevărat) este un personaj notoriu care predică în diferite comunităţi religioase, mai ales în regiunile miniere, şi nu refuză invitaţiile unor posturi TV, prilej pentru a-şi exprima mesajele religioase.

Un crocodil-femelă, numit „Dentona", a fost mutat din zona clubului „Deering Day Golf" din Miami pentru că teroriza pe jucătorii care încercau să recapete mingile de golf căzute în zona unde sălăşluia. A fost mutat la „Collier Seminole State Park", în altă parte a Floridei. Şase luni mai târziu, s-a produs un fapt incredibil: „Dentona" a reapărut la locul de unde a fost mutat după ce a parcurs nu mai puţin de 250 de kilometri... (Gh.R.)

Săptămâna 25 - 31 august

TV ROMANIA

ROBERT MITCHUM
ROMÂNIA 1
marți, 22.40

VINERI 7.00 Telematinal **14.15** CiberFan **15.30** Emisiune în limba germană **16.55** Fotbal: FC Bacău – FC Argeș **19.15** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.30** „Mamaia 2000" **21.45** Fotbal: Galatasaray Istanbul – Real Madreid **0.00** Doppo festival.

SÂMBĂTĂ 8.30 Desene animate **9.50** Serial: „Zorro" **11.50** Film: „Microcosmos" (Franța, 1996) **13.10** Serial: „F.B.I.-16" **14.00** Arca Marinei **16.35** Spectacolul lumii **17.05** Serial: „Dinastia Strauss" **18.00** Teleenciclopedia **19.10** Serial: „Hotelul Payne" **19.35** Serial: „Ai vrea tu!" **20.00** Jurnal **20.30** „Mamaia 2000" **22.00** Serial: „Niciodată nu e prea târziu" **23.00** Recital Divertis.

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deșteptător **8.00** Universul credinței **9.00** Desene animate **9.25** Kiki Riki Miky **11.00** Viața satului **12.30** Tezaur folcloric **13.45** Național TV Bingo Liberty **17.00** Fotbal: FC Brașov – Rapid **20.00** Jurnal **20.30** „Mamaia 2000" **22.00** Film: „Phenomenon" (SUA, 1996). Cu: John Travolta, Robert Duvall.

LUNI 12.00 Callatis 2000 (r) **14.15** Ciberfan **15.00** Pro Patria **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.30** Serial: „Orice e posibil" **18.30** Garantat 100% **19.15** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.45** Iartă-mă! **21.45** Cu ochii'n 4 **22.35** Serial: „Cazuri ciudate" **23.40** Estival Jazz.

MARȚI 7.00 Telematinal **12.55** TVR Cluj-Napoca **14.15** CiberFan **14.30** Repere sacre **15.30** Convietuiri **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.30** Serial: „Orice e posibil" **18.00** Medicina pentru toți **18.30** Garantat 100% **19.15** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.45** Serial: „Justiție militară" **21.35** Economia **22.40** Telecinemateca: „Promontoriul groazei" (SUA, 1962). Cu: Robert Mitchum, Gregory Peck.

MIERCURI 7.00 Telematinal **11.20** TVR Cluj-Napoca **14.15** CiberFan **16.05** O vedetă... populară **17.30** Serial: „Orice e posibil" **18.30** Garantat 100% **19.15** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.45** Serial: „Justiție militară" **22.20** Film: „Inelul cu scorpion" (Australia, 1990, partea I). Cu: Jack Scalia.

JOI 7.00 Telematinal **11.20** TVR Timișoara **14.15** CiberFan **15.00** Convietuiri **16.00** Evrika! **17.30** Serial: „Orice e posibil" **18.30** Garanta 100% **19.15** Serial: „Sunset Beach" (ultimul ep.) **20.00** Jurnal **20.45** Serial: „Justiție militară" **23.50** Teatrul Național TV: „Cabina de montaj" **0.40** Rock la miezul nopții.

tvr2

VINERI 8.35 Toți împreună **11.30** Arta apărării (r) **12.00** Desene animate **12.30** Trupa DP2 **15.30** Tradiții **16.05** Serial: „Obsesia" **16.50** Serial: „Domnișoara Andrea" **17.40** Serial: „Femeia ispititoare" **18.30** Telejurnal TVR2 **20.00** Grădina lui Cupidon **21.15** Afaceri la cheie **22.05** Film: „Viața e o carte" (Franța, 1993) **23.50** Armonii clasice.

SÂMBĂTĂ 9.50 Film: „Nu mai sunt tineri" (Franța, 1994) **14.20** Serial: „Un înger adolescent" **14.50** Atlas **15.20** Ghidul călătorului independent: Scoția **16.50** Serial: „Domnișoara Andrea" **17.40** Serial: „Femeia ispititoare" **18.30** Telejurnal TVR2 **18.40** Serial: „Lumini și umbre" **20.40** Adevăratele povești hollywoodiene **21.30** Serial: „Primul val" **22.25** Serial: „Star Trel - Voyager" **23.15** Film: „Nestor Burma și frumoasa parizianca" (Franța, 1998).

DUMINICĂ 9.30 Orizont spiritual **10.00** Ferma **11.15** Documentar **13.25** Arta apărării **13.55** Desene animate **14.20** Serial: „Un înger adolescent" **15.30** Ghidul călătorului independent: Cipru **16.45** Serial: „Domnișoara Andrea" **17.35** Serial: „Femeia ispititoare" **18.30** Telejurnal TVR2 **19.30** Film: „Renunțarea la fantomă" (SUA, 1998) **21.10** Serial: „Primul val" **22.30** Teatrul național TV prezintă: „Cumetrele" de Michel Tremblay.

LUNI 12.00 Desene animate **12.30** Trupa DP2 **16.05** Serial: „Obsesia" **16.50** Serial: „Domnișoara Andrea" **17.40** Serial: „Femeia ispititoare" **18.30** Telejurnal TVR2 **19.20** Teatru liric: „Boema" de Giacomo Puccini **21.15** E dreptul tău! **21.45** Sport Plus **22.30** Retrospectiva premiilor APTR 1996.

MARȚI 8.35 Toți, împreună **12.00** Desene animate **12.30** Trupa DP2 **15.30** Tribuna partidelor parlamentare **16.05** Serial: „Obsesia" **16.50** Serial: „Domnișoara Andrea" **17.40** Serial: „Femeia ispititoare" **18.30** Telejurnal TVR2 **20.00** Credo **21.20** Puls 2000 **22.20** Film: „Insula" (partea a VII-a) **23.05** Omul și muzica.

MIERCURI 8.35 Toți, împreună **12.00** Desene animate **12.30** Trupa DP2 **15.45** Documentar **16.05** Serial: „Obsesia" **16.50** Serial: „Domnișoara Andrea" **17.40** Serial: „Femeia ispititoare" **18.30** Telejurnal TVR2 **20.00** Film: „Serenadă pentru etajul XII" (România, 1977). Cu: Toma Caragiu, Ileana Stana Ionescu **21.15** Mit și istorie **22.15** Film: „Insula" (partea a VIII-a) **23.05** Omul și muzica.

JOI 8.35 Toți, împreună **9.20** Antologia jocului popular **12.00** Desene animate **12.30** Trupa DP2 **16.05** Serial: „Obsesia" **16.50** Serial: „Domnișoara Andrea" **17.40** Serial: „Femeia ispititoare" **18.30** Telejurnal TVR2 **19.40** Documentar **20.00** Film: „Aprilie" (Italia, 1998) **21.15** Turnul de control **22.15** Un secol de cinema **23.05** Enigmatica Terra **23.35** Armonii clasice.

prima

VINERI 8.00 Taifas **13.00** Serial: „Milagros" **16.00** Serial: „Salvați de clopoțel" **17.00** Serial: „Comisarul Rex" **18.00** Focus **19.30** Impact **20.00** Film: „Lupul" (SUA, 1994). Cu: Jack Nicholson, Michelle Pfeiffer **22.00** Serial: „Vremuri de război" **23.30** Serial: „Comisarul Rex" **0.30** Sex cu Nadine.

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii **11.00** Sport Magazin **14.30** Exploziv **15.00** Film: „Iubire trădată" (SUA, 1992) **17.00** Serial: „Comisarul Rex" **18.00** Focus **19.30** Impact **20.00** Film: „Dr. Strangelove" (SUA, 1964) **22.00** Serial: „Vremuri de război" **23.30** Serial: „Comisarul Rex" **0.30** Serial: „Confesiuni erotice".

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii **11.00** Mare distracție mare! **12.00** Cinemagia **12.30** Serial: „Aeroportul" **13.30** Serial: „Will și Grace" **14.00** Clubul de duminică **18.00** Focus **19.00** Real TV **19.30** Impact **20.00** Perechea potrivită **20.30** 21 **21.00** Film: „Avioane, trenuri și automobile" (SUA, 1987) **23.30** Film: „Povestea unui succes" (SUA, 1989).

LUNI 8.00 Taifas **13.00** Serial: „Milagros" **16.00** Serial: „Salvați de clopoțel" **17.00** Serial: „Comisarul Rex" **18.00** Focus **19.00** Real TV **20.00** Film: „Dragoste la... prima mușcătură" (SUA, 1979) **22.00** Serial: „Aeroportul" **23.00** Impact **23.30** Serial: „Comisarul Rex".

MARȚI 8.00 Taifas **13.00** Serial: „Milagros" **16.00** Serial: „Salvați de clopoțel" **17.00** Serial: „Comisarul Rex" **18.00** Focus **19.00** Real TV **20.00** Film: „Dreptul de a spune «nu»" (SUA, 1993) **23.00** Impact **23.30** Serial: „Comisarul Rex".

MIERCURI 8.00 Taifas **13.00** Serial: „Milagros" **16.00** Serial: „Salvați de clopoțel" **17.00** Serial: „Comisarul Rex" **18.00** Focus **19.00** Real TV **20.00** Film: „Câmpul" (SUA, 1989). Cu: Sean Bean **22.00** Mare distracție mare! **23.00** Impact **23.30** Serial: „Comisarul Rex".

JOI 8.00 Taifas **13.00** Serial: „Milagros" **16.00** Serial: „Salvați de clopoțel" **17.00** Serial: „Comisarul Rex" **18.00** Focus **19.00** Real TV **20.00** Film: „Cameleonii" (SUA, 1989) **22.00** Mare distracție mare! **23.00** Impact **23.30** Serial: „Comisarul Rex".

ROCK HUDSON
ACASĂ
duminică, 22.20

acasa

VINERI 10.00 – 12.25 Reluări **13.20** Serial: „Guadalupe" **15.00** Serial: „Milady" **16.35** Serial: „Dragoste și putere" **17.00** Desene animate **17.30** Serial: „Trei femei" **18.30** Știrile de acasă **19.05** Serial: „Războiul pasiunilor" **20.00** Serial: „90-60-90 Fotomodele" **21.00** Serial: „Femeia vieții mele" **22.00** Film: „Viu sau mort" (SUA, 1982) **0.00 PRO TV INTERNAȚIONAL.**

SÂMBĂTĂ 10.00 – 12.10 Reluări **13.30** Doctorul casei **14.00** Serial: „Verdict: Crimă!" **15.00** Serial: „Milady" **16.35** Serial: „Dragoste și putere" **17.00** Serial: „Lassie" **17.30** Serial: „Trei femei" **18.30** Serial: „Diagnostic: crimă!" **19.30** Acasă la români **21.00** Film: „Recruții" (SUA, 1981) **0.00 PRO TV INTERNAȚIONAL.**

DUMINICĂ 12.30 Acasă la români **14.00** Serial: „Verdict: crimă!" **15.00** Film: „Gașca lui Beniker" (SUA, 1985) **17.00** Serial: „Lassie" **17.30** Serial: „Trei femei" **18.20** Serial: „Micuțele doamne" (ultimul ep.) **20.40** Film: „Candidat pentru crimă" (SUA, 1973). Cu: Peter Falk **22.20** Film: „Ambasadorul" (SUA, 1984). Cu: Robert Mitchum, Rock Hudson **0.00 PRO TV INTERNAȚIONAL.**

LUNI 10.00 – 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Milady" **16.35** Serial: „Dragoste și putere" **17.00** Desene animate **17.30** Serial: „Trei femei" **18.30** Știrile de acasă **19.05** Serial: „Războiul pasiunilor" **20.00** Serial: „90-60-90 Fotomodele" **21.00** Serial: „Femeia vieții mele" **22.00** Film: „Mărturisirea" (SUA, 1953) **0.00 PRO TV INTERNAȚIONAL.**

MARȚI 10.00 – 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Milady" **16.35** Serial: „Dragoste și putere" **17.00** Desene animate **17.30** Serial: „Trei femei" **18.30** Știrile de acasă **19.05** Serial: „Războiul pasiunilor" **20.00** Serial: „90-60-90 Fotomodele" **21.00** Serial: „Femeia vieții mele" **22.00** Film: „A doua zi dimineață" (SUA, 1986). Cu: Jane Fonda, Jeff Bridges **0.00 PRO TV INTERNAȚIONAL.**

MIERCURI 10.00 – 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Milady" **16.35** Serial: „Dragoste și putere" **17.00** Desene animate **17.30** Serial: „Trei femei" **18.30** Știrile de acasă **19.05** Serial: „Războiul pasiunilor" **20.00** Serial: „90-60-90 Fotomodele" **21.00** Serial: „Femeia vieții mele" **22.00** Film: „Lagărul morții" (SUA, 1986) **0.00 PRO TV INTERNAȚIONAL.**

JOI 10.00 – 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Milady" **16.35** Serial: „Dragoste și putere" **17.00** Desene animate **17.30** Serial: „Trei femei" **18.30** Știrile de acasă **19.05** Serial: „Războiul pasiunilor" **20.00** Serial: „90-60-90 Fotomodele" **21.00** Serial: „Femeia vieții mele" **21.55** Film: „Colina" (coprod., 1965). Cu: Sean Connery **0.00 PRO TV INTERNAȚIONAL.**

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! **11.40** Serial: „Academia de Poliție" **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.30** Serial: „Lumini diferite" **18.30** Serial: „Seinfeld" **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „La limita imposibilului" **21.00** Serial: „Profiler" **0.15** Serial: „Doi polițiști și jumătate".

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate **8.30** Serial: „The Eb Adventure" (ep.1) **10.10** Film: „Singură pe lume" (SUA, 1934). Cu: Shirley Temple **12.00** ProMotor **14.00** Serial: „Dragul de Raymond" **14.30** Serial: „Cybill" **15.00** Serial: „Benny Hill" **15.30** Serial: „Hercule" **17.00** Fotbal: Rocar – Steaua **19.00** Știrile PRO TV **19.30** Steaua ta norocoasă **21.30** Film: „Pericol în Harlem" (SUA, 1991) **23.20** Serial: „Doi polițiști și jumătate" **0.15** Film: „Fantezii erotice" (SUA).

VAL KILMER
PRO TV
miercuri, 22.00

DUMINICĂ 7.00 Desene animate **9.00** Super Abracadabra **9.30** Serial: „Uriașul Harry" **12.00** Serial: „Benny Hills" **13.00** Serial: „Beverly Hills" **15.00** Formula 1 **16.45** Superbingo **19.00** Știrile PRO TV **19.30** Film: „Custodia" (SUA, 1994) **21.30** Fotbal: Dinamo – Oțelul **1.30** Serial: „Fantezii erotice" (SUA).

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! **10.45** Serial: „Academia de Poliție" **12.15** Film: „Fac ce vreau cu viața mea" (SUA, 1981). Cu: Richard Dreyfuss **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.30** Serial: „Lumi diferite" **18.30** Serial: „Seinfeld" **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „Încredere zdruncinată" (SUA, 1995). Cu: Tom Selleck **22.05** Film: „Potopul" (SUA, 1993).

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! **10.50** Serial: „Academia de Poliție" **16.05** Serial: „Tânăr și neliniștit" **16.50** Sens unic **17.30** Serial: „Lumi diferite" **18.30** Serial: „Seinfeld" **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Nikita" **21.00** Serial: „Protectorii" (ultimul ep.) **22.00** Film: „Bobocul" (SUA, 1990). Cu: Clint Eastwood **0.30** Serial: „Doi polițiști și jumătate" **2.00** Film: „Trei ceasuri rele" (SUA, 1997).

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! **11.30** Serial: „Academia de Poliție" **14.30** Serial: „Specialiștii" **16.05** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.30** Serial: „Lumi diferite" **18.30** Serial: „Seinfeld" **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „O dădacă musculoasă" (SUA, 1993) **22.00** Film: „Lanțuri rupte" (SUA, 1987). Cu: Val Kilmer **0.15** Serial: „Doi polițiști și jumătate" **1.45** Film: „Nemuritorul 2" (SUA, 1991).

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! **11.40** Serial: „Academia de Poliție" **16.00** Serial: „Tânăr și neliniștit" **17.30** Serial: „Lumini diferite" **18.30** Serial: „Seinfeld" **19.00** Știrile PRO TV **20.00** Film: „O dragoste neașteptată" (SUA, 1998) **22.00** Film: „Invazie ucigașă" (SUA, 1995) **0.00** Serial: „Doi polițiști și jumătate" **1.30** Film: „Pierduți în timp" (SUA, 1991).

antena 1

VINERI 7.00 Observator **8.00** Serial: „Kelly" **8.30** Desene animate **12.00** Serial: „Aventuri în Miami" **13.15** Film: „Polițist sau delincvent" (Franța, 1978). Cu: Jean-Paul Belmondo **15.00** Serial: „Air America" **16.00** Serial: „Scandalul" **17.20** Film: „Numai dragostea" (SUA, 1998, partea I) **19.00** Observator **20.00** Film: „Văduva neagră" (SUA, 1994) **23.00** Film: „Răfuiala" (SUA, 1995) **1.00** Film: „Goana după fete" (SUA, 1984).

SÂMBĂTĂ 7.00 Film: „Condiția umană" (SUA, 1991) **9.00** Casa de piatră **9.30** Roata de rezervă **10.30** Atletism **13.00** Serial: „În căutarea gloriei" **14.00** Serial: „Totul despre Sydney" (ep.1) **14.30** Film: „Villa Vanilla" (Franța, 1998, partea I) **16.30** Clanul Popeștilor **17.30** Film: „Numai dragostea" (SUA, 1998, ultima parte) **19.00** Observator **19.45** Film: „Născut învingător" (SUA, 1984). Cu: Robert Redford **22.15** Film: „Arma crimei" (SUA, 1985) **0.15** Film: „Triunghiul de platină" (SUA, 1988) **2.00** Film: „Soția infidelă" (Franța).

DUMINICĂ 8.00 Credința și viața **9.00** Film: „Un întârziat la Times" (Marea Britanie, 1966) **10.30** Desene animate **11.30** Buni prieteni **12.30** Serial: „Totul despre Sydney" **13.00** Serial: „În căutarea gloriei" **14.00** Film: „Villa Vanilla" (ultima parte) **16.00** Film: „Legenda lui Billie Jean (SUA, 1985) **18.00** Serial: „Casa de pe plajă" **19.00** Observator **19.50** TeleEurobingo Show **23.00** Film: „Răzbunătorul" (SUA, 1990) **1.00** Film: „Pericol în deșert" (SUA, 1993) **3.00** Film: „Viciul" (SUA, 1995). Cu: Faye Dunaway.

LUNI 7.00 Observator **8.00** Serial: „Kelly" **8.30** Desene animate **10.10** Film: „Spioni juniori" (SUA, 1988) **12.00** Serial: „Aventuri în Miami" **13.15** Film: „Eroare judiciară" (SUA, 1986) **15.00** Serial: „Air America" **16.00** Serial: „Scandalul" **17.20** Serial: „Casa de pe plajă" **18.10** Serial: „Pasărea spin" **19.00** Observator **20.00** Film: „Blestemul Panterei" (Marea Britanie, 1983) **22.00** Marius Tucă Show **23.35** Film: „Viața în minciună" (SUA, 1994).

MARȚI 7.00 Observator **8.00** Serial: „Kelly" **8.30** Desene animate **12.00** Serial: „Aventuri în Miami" **13.15** Film: „Călătorie în timp" (SUA, 1988) **15.00** Serial: „Air America" **16.00** Serial: „Scandalul" **17.20** Serial: „Casa de pe plajă" **18.10** Serial: „Pasărea spin" **19.00** Observator **19.45** Film: „Stargate – Poarta stelară" (SUA, 1994). Cu: Kurt Russell **22.00** Marius Tucă Show **23.35** Film: „Femei galante" (Franța, 1990). Cu: Isabella Rossellini.

MIERCURI 7.00 Observator **8.00** Serial: „Kelly" **8.30** Desene animate **12.00** Serial: „Aventuri în Miami" **13.15** Film: „Reîntâlnirea cu Jeannie" (SUA, 1991) **15.00** Serial: „Air America" **16.00** Serial: „Scandalul" **17.20** Serial: „Casa de pe plajă" **18.10** Serial: „Pasărea spin" **19.00** Observator **20.00** Film: „Duelul inimilor" (Marea Britanie, 1990) **22.00** Marius Tucă Show **23.35** Film: „Supravegherea" (SUA, 1991).

JOI 7.00 Observator **8.00** Serial: „Kelly" **8.30** Desene animate **12.00** Serial: „Aventuri în Miami" **13.15** Film: „Încurcă-lume" (Marea Britanie, 1955) **15.00** Serial: „Air America" **16.00** Serial: „Scandalul" **17.20** Serial: „Casa de pe plajă" **18.10** Serial: „Pasărea spin" **19.00** Observator **20.00** Film: „Asasinul Mafiei" (SUA, 1991). Cu: Chuck Norris **22.00** Marius Tucă Show **23.30** Joi TeleEurobingo 2 **0.50** Film: „Pasiune și paradis" (ultima parte). Cu: Armand Assante.

FAYE DUNAWAY
ANTENA 1
duminică, 3.00

TELE 7 abc

VINERI 7.00 Bună dimineața, România **10.25** – **14.00** Reluări fără bătrânețe **17.00** Dați vina pe Corina **18.00** În justiție **19.00** Telejurnal **19.45** Gura lumii **20.00** Dan Diaconescu **21.00** Țara de dincolo de București **1.05** Tentații **1.35** Concert.

SÂMBĂTĂ 9.00 Țara spiridușilor **11.00** Țara de dincolo de București (r) **13.05** Studioul Tudor Vornicu **16.30** Lumea misterelor **17.00** Rendez-vous la TELE 7 **18.00** Lumea în clipa 2000 **19.00** Telejurnal **19.45** Serial: „Derrick" **21.30** O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.15 – 12.00 Reluări **13.00** Ora unu a venit **15.45** Cinetour **16.15** Cutia muzicală **17.00** Forța destinului **19.00** Telejurnal **19.30** Documentar **20.00** Dan Diaconescu în direct **21.00** Îți mai aduci aminte, Doamnă? **22.00** Cenaclul „Totuși iubirea".

LUNI 7.00 Bună dimineața, România **12.15** Ora unu a venit (r) **16.00** Post Meridian **17.00** Dați vina pe Corina **18.00** Primul pas **19.00** Telejurnal **20.00** Dan Diaconescu în direct **21.00** Telemedicina **22.30** Ofsaid.

MARȚI 7.00 Bună dimineața, România **10.25** – **14.05** Reluări **15.30** Tinerețe fără bătrânețe **17.00** Dați vina pe Corina **18.00** 24 din 24 **19.00** Telejurnal **19.30** Economic ABC **20.00** Dan Diaconescu în direct **21.00** Măștile puterii **22.30** Viața noastră cea de toate zilele **1.05** Nopți albe.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, România **10.25** – **14.00** Reluări **16.00** Post Meridian **17.00** Dați vina pe Corina **18.00** Clubul microbiștilor **19.00** Telejurnal **19.30** Economic-ABC **20.00** Dan Diaconescu în direct **21.00** Reporter TELE 7 **22.30** Viața noastră cea de toate zilele **1.05** Nopți albe.

JOI 7.00 Bună dimineața, România **10.25** – **14.00** Reluări **15.30** Tinerețe fără bătrânețe **17.00** Dați vina pe Corina **18.00** Cutia muzicală (r) **19.00** Telejurnal **19.30** Economic ABC **19.45** Gura lumii **20.00** Dan Diaconescu în direct **21.00** Linia întâi **22.30** Viața noastră cea de toate zilele **1.05** Nopți albe.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

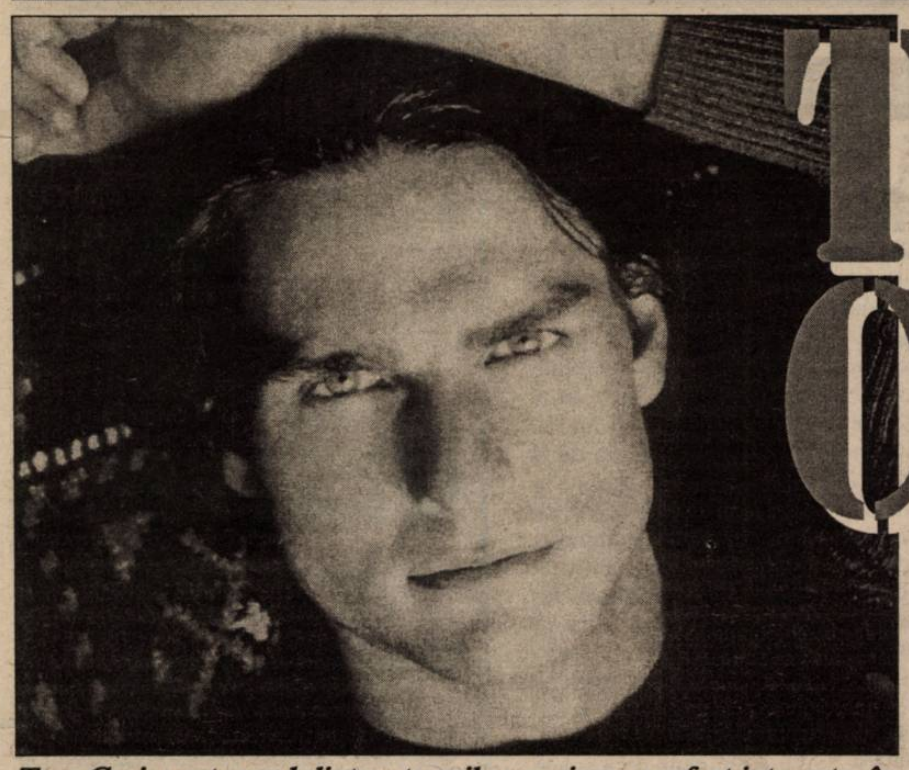

TOM CRUISE

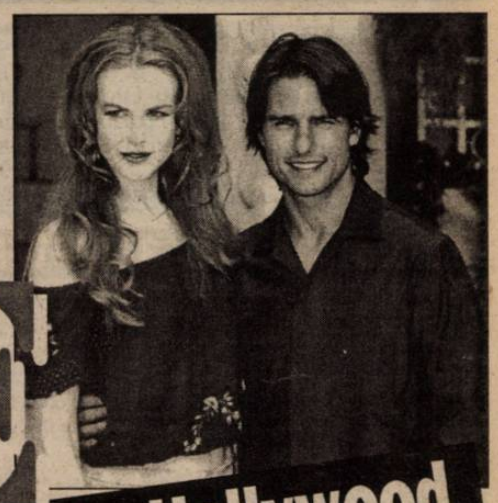

cel mai puternic actor de la Hollywood

Tom Cruise este unul dintre starurile americane perfect integrate în sistemul de la Hollywood. În primul rând, ştie că pentru a fi primul, trebuie să îţi asumi... o misiune aproape imposibilă. Dacă îţi asumi acest rol şi mai şi reuşeşti, aproape că te poţi considera un personaj... invincibil. Or, mister Tom Cruise trăieşte, de vreo zece ani încoace, exact acest sentiment: a atins cotele înaltei celebrităţi în cariera artistică, se bucură de succes la nivel planetar, este unul dintre cei mai bine plătiţi actori de la Hollywood, este căsătorit cu o femeie frumoasă şi la fel de celebră, Nicole Kidman, de care, după zece ani, este la fel de îndrăgostit ca-n prima zi, au împreună doi copii (chiar dacă adoptaţi!) care le completează fericirea, dând un sens mult mai consistent vieţii lor de familie... perfectă.

Nimic surprinzător din punctul ambiţiosului şi perfecţionistului Tom Cruise. După 20 de ani de actorie, nu consideră că a ajuns în vârf. Pentru marea sa pasiune, filmul, e dispus încă să-şi asume orice risc, ca un adevărat începător gata să ofere tot ce are mai bun în el, să-şi asume orice risc, pentru a se face remarcat. Conform criteriilor comerciale tipic americane, după succesul repurtat cu „Misiune imposibilă I" trebuia să vină momentul inevitabilei continuări, o... „Misiune imposibilă II", în care invincibilul Ethan Hunt să-şi rişte viaţa în noi aventuri. Tom Cruise nu s-a mai mulţumit însă de data aceasta doar cu rolul de actor, l-a vrut şi pe cel de producător, ceea ce s-a şi întâmplat, regizorul rămânând acelaşi, John Woo. Mult aşteptat de iubitorii genului, precum şi de admiratorii necondiţionaţi ai actorului, „Misiune imposibilă II" s-a dovedit a fi un nou succes, difuzat mai întâi în Statele Unite, apoi în America Latină, Asia, Australia, iar de curând şi în Europa. Producătorul n-a făcut rabat de la calitate, iar protagonistul n-a precupeţit nici un efort. Tom Cruise s-a antrenat şi a executat el însuşi suita infernalelor cascadorii din acest thriller, a acceptat să refacă chiar şi de şapte ori unele scene (cum ar fi secvenţa antologică de escaladare a muntelui de la începutul filmului) şi a ştiut să creeze o atmosferă plăcută de lucru pentru întreaga echipă, ceea ce pentru mulţi a fost o adevărată surpriză.

Un etern explorator

„Încerc întotdeauna să fac totul mai bine, apoi şi mai bine, mărturisea actorul după încetarea filmărilor. Când turnez, nu pot să dorm noaptea, e ca o obsesie. Când termin, ştiu că n-am atins maximum posibilităţilor mele, simt că mai există ceva neexplorat. Ştiu că dacă vrei să continui să evoluezi, trebuie să te mişti, să-ţi spargi nasul eventual şi să o iei de la capăt. De fapt, cred că acest lucru este cel mai pasionant. Este ca un pariu permanent. În ceea ce priveşte ambiţia mea de a face singur toate cascadoriile, am fost sigur că pot să le fac, indiferent câtă muncă presupunea acest pariu cu mine însumi. Dacă aş fi crezut doar un moment că îmi pun viaţa în pericol, aş fi abandonat ideea. Avantajul filmului este enorm, s-au putut realiza gros-planuri, spectatorul a primit ceea ce îşi dorea: însuşi actorul care întruchipează invincibilul erou îşi asumă riscul şi nu un cascador profesionist care îl dublează. Ideea legată de credibilitate are de câştigat."

Pagină realizată de AURORA POPESCU

Micul Tom, nevasta şi... mama

S-a spus adesea, Tom Cruise nu face parte din categoria celor dispuşi să-şi risipească banii în mod necugetat. Unii spun că e extrem de cumpătat, alţii îl numesc de-a dreptul: zgârcit. Povestea aceasta se ţese şi pe seama faptului, mai puţin obişnuit la Hollywood, că Tom Cruise nu acceptă să-şi angajeze un manager. *„Niciodată n-am avut aşa ceva, spune el. Ştiu că adevăratele vedete consideră că nu mai pot trăi dacă nu îşi angajează impresari, publicişti, manageri şi avocaţi proprii. Cel puţin câte unul din fiecare. Toată această mică... lume care îţi pretinde un procent pentru ceea ce faci tu însuţi este pentru mine de neînţeles. În ultimă instanţă, impresarul este cel care îţi negociază câştigurile de pe urma unui contract, ce nevoie e să mai fie secondat şi de un avocat? Publicistul îţi asigură legătura cu presa, asta mai merge. Dar în ceea ce priveşte rolul managerului, ăsta îmi scapă cu desăvârşire. Să-i dau un procent unui manager care să mă sfătuiască că să nu fac ceea ce eu sunt decis să fac? Dacă am nevoie de sfaturi, le găsesc întotdeauna la soţia şi la mama mea. Ca şi în 1980 când am părăsit New Jersey pentru a veni la New York pentru a-mi încerca norocul ca actor, şi acum mama este prezentă de fiecare dată la turnări, când îmi asum riscuri prea mari după părerea ei. Nu se poate abţine şi, uneori, o aud strigând: Dumnezeule! Dumnezeule!, apoi, când vede că am reuşit, trece într-un râs uşor nervos".*

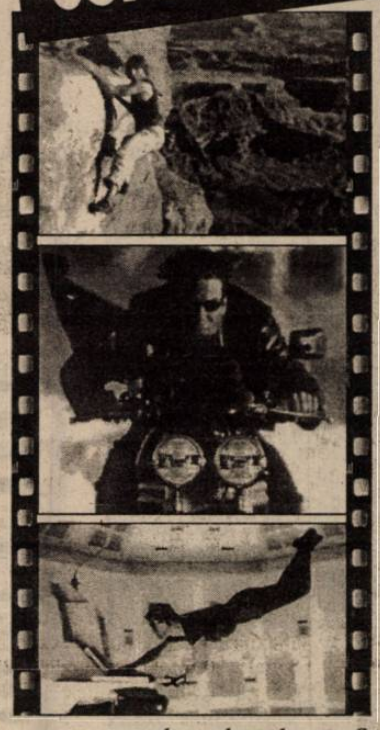

Gustul pentru... adrenalină

Pentru „Misiune imposibilă II", regizorul John Woo a fost cel înspăimântat. Uneori rămânea de-a dreptul împietrit, alteori repeta într-una „şi dacă se întâmplă ceva rău? Dacă se rupe vreun cablu?" *„Filmam la Moha, în Utah,* povestea Tom Cruise într-un interviu acordat revistei „Paris Match". *Era vorba de alpinism în stare pură. În unele zone, existau spaţii atât de mici pentru a te prinde cu degetele încât senzaţia mea era de-a dreptul exaltantă. Se instala un frison comparabil cu cel pe care l-am resimţit când am zburat pentru prima dată cu un F-14, apoi cu un F-18. Simţeam gustul adrenalinei pure. Mai era şi acel elicopter al operatorului pe care uneori îl simţeam fâlfâindu-mi la ureche, o senzaţie... nebunie. Când eram copil nu-mi doream nimic altceva mai mult decât să zbor cu avionul. De aceea nu pot să uit sentimentul pe care l-am avut când am avut şansa extraordinară să urc într-un F-14 în timpul turnării la „Top-Gun". În ciuda anilor care au trecut, acesta rămâne unul dintre cele mai extraordinare momente din existenţa mea. Ceva fantastic, emoţionant, magic."*

Şoferul... „iadului"

În viaţa privată, Tom şi Nic se mulţumesc cu un aparat de zbor mai modest, un mic avion cu două locuri. Când simt nevoia unei evadări totale, se urcă la bordul acestuia şi pleacă... *„să se ascundă în nori, în căutarea unui colţ de cer albastru".* De undeva, de deasupra munţilor, aşteaptă apusul soarelui, *„şi nu există ceva mai romantic".* După cum el însuşi mărturiseşte, mai prost se descurcă în traficul rutier. De fapt, este o adevărată calamitate. *„Când mă aflu la volanul unei maşini de curse, nu stau aşa de rău,* mărturiseşte actorul. *De altfel, fac parte din echipa lui Paul Newman şi întotdeauna m-am situat pe un loc onorabil. Dar, în oraş, la volanul maşinii mele, e cu totul altceva. Nimeni nu se pierde atât de uşor ca mine: greşesc ieşirile pe autostradă, o iau invers pe străzi cu sens unic... ce mai, e un adevărat coşmar. La 13 ani am luat maşina mamei mele şi am avut un accident..."*

Dans cu coaste rupte

În ciuda cascadoriilor periculoase pe care le-a efectuat în „Misiune imposibilă II", Tom Cruise n-a avut de trecut prin nici un accident. În schimb, Nicole Kidman care, în aceeaşi perioadă, lucra la filmările pentru „Moulin-Rouge", s-a ales cu două coaste rupte. *„Să joci într-un music-hall poate fi un lucru foarte periculos,* spune actorul râzând. *Gândiţi-vă la toate acele piruete care se execută în timpul unui dans! Adevărul e că Nic a făcut o mişcare greşită, a căzut şi şi-a rupt două coaste. La început nu şi-a dat seama că e vorba de aşa ceva şi a continuat să lucreze. Dar, după câteva zile, mi-a spus: „Ştii, e ceva ciudat, simt că mă doare pieptul când respir." Ne-am dus la doctor şi am aflat că are coastele fracturate. A continuat să lucreze şi, cum e vorba de un film de epocă, a profitat de faptul că trebuia să poarte corset. S-au sudat din mers..."*

PAMELA

are simţul... afacerilor

Maliţioşii spun că sub decolteu şi bikini Pamela Anderson ascunde un inegalabil simţ al afacerilor. Dar, starului din V.I.P. nu i-a păsat niciodată de gura lumii, ba, mai mult, a făcut tot posibilul să atragă cât mai mult atenţia asupra sa, folosindu-se chiar de armele ei imbatabile: bustul (cândva supradimensionat cu ajutorul chirurgiei estetice) şi viaţa personală destul de picantă. Un timp, a fost încântată să joace rolul de victimă, călăul fiind nimeni altul decât soţul ei, irascibilul rocker Tommy Lee. Acum, la 34 de ani, promite tuturor că viaţa sa va lua o întorsătură încredibilă. În primul rând, a renunţat la opulenţa sânilor prea provocatori, apelând din nou la plasticieni, pentru... ajustare. Apoi, se hotărăşte să renunţe definitiv şi irevocabil la „bărbatul vieţii ei" şi totodată tatăl copiilor ei, care, în ciuda tuturor restricţiilor poliţiei şi tribunalului şi a promisiunilor făcute, dovedeşte că nu poate renunţa la alcool şi că nu-şi poate controla crizele de nervi. Şi profesional, Pamela vrea să evolueze, să... consolideze cariera ei de actriţă. În fond, s-a remarcat făcând reclamă la un tricou, apoi a devenit vedetă graţie serialului „Baywach" şi, când s-a plictisit de această ipostază, s-a gândit că n-ar fi rău să-şi producă propriul ei serial în care să şi joace, ceea ce s-a întâmplat – e vorba de V.I.P. Cu un buget de 1,3 milioane de dolari şi-a făcut moftul. În serial, ea este o fostă vânzătoare de hot-dogs, convertită în specialistă în asigurarea securităţii starurilor. În realitate, este fiica unei chelneriţe dintr-un bar, care a devenit vedetă.

HOROSCOP

28 AUGUST - 3 SEPTEMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Străbateţi o perioadă favorabilă din punct de vedere financiar, de parcă aţi cunoaşte intrarea secretă în peştera lui Ali Baba. Curba financiară se odihneşte la o cotă impresionantă, în tot intervalul. Atenţie! Începând de miercuri sau joi pot apărea probleme sentimentale sau specifice domeniului profesional.

TAUR (21.04-21.05): Săptămâna vă rezervă două evenimente surprinzătoare. Primul se referă la bani şi vă înseninează, iar al doilea se referă la relaţiile interumane, care cunosc o consolidare binevenită. Pentru cei născuţi în ultimul decan, pot apărea mici probleme cu sănătatea la mijlocul perioadei.

GEMENI (22.05-21.06): Perioadă de indecizie, de calcule şi tăiere a firului în patru, de scormonire obsesivă a avantajelor şi dezavantajelor unei decizii care nu mai suportă amânare. Din fericire, pe fondul unui psihic robust şi cu influenţa benefică a unor amici, hotărârea dv. va fi optimă. Nimic nou despre bani.

RAC (22.06-22.07): Se pare că vă veţi afla în mijlocul unor situaţii delicate, care vă vor solicita din plin tactul şi înţelepciunea. Rolul de arbitru nu prea vi se potriveşte, Racii fiind îndeobşte prinşi în pânza de păianjen a stărilor emoţionale. Curba financiară este în continuă creştere, poate veţi primi şi ceva bani.

LEU (23.07-22.08): Parcurgeţi o săptămână mult mai dinamică decât precedenta. Iniţiativele dv. profesionale (sau de afaceri) şi extraprofesionale au mulţi sorţi de izbândă şi încrederea în sine este acum arma secretă. Pregătiţi astfel câteva reuşite pentru viitorul apropiat, care vor avea consecinţe şi-n plan material.

FECIOARA (23.08-21.09): Incertitudini şi căutări în domeniul sentimental, ambiţii rămase fără rezultat în sfera profesională. Iată care ar fi caracteristicile perioadei, dacă astrele nu mint (nici ele nu sunt uşă de biserică!). Partenerul vă produce o iritare destul de profundă, dar veţi şti să-l temperaţi la timp, ca să nu ajungeţi la resentimente.

BALANŢA (22.09-22.10): O dorinţă mai veche este pe cale să se îndeplinească (luni sau marţi), însă ezitările dv. riscă să provoace o nouă amânare. Pe de altă parte, curba financiară are o alură avantajoasă, deşi creşterea ei este lentă. Având în vedere cotele pe care le atingeţi vineri, s-ar putea să primiţi bani, o sumă frumuşică.

SCORPION (23.10-21.11): Pânzele destinului dv. sunt umflate la maximum de un alizeu neastâmpărat care bate din direcţia financiarului. Se pare că vi se vor îndrepta paşii spre casierie. Dar zâmbetul dv. va fi, probabil, dijmuit de un mic incident sentimental, provocat de o glumă nesărată.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Simţiţi dorinţa nestăvilită de a schimba ceva. Vitalitatea este acum aliatul cel mai de preţ şi ar fi bine să nu vă pierdeţi energia pe direcţii minore ale vieţii. Prilejurile de afirmare vin în întâmpinarea celor ce-şi propun lucruri mari, nu vă risipiţi potenţialul intelectual şi psihic. Veşti bune de departe, duminică.

CAPRICORN (21.12-19.01): Toate curbele astrale importante se află peste normal, cea mai „răsărită" fiind cea a emoţionalului. Se pare că s-a instalat în cugetul dv. o relaxare ce vă demobilizează şi totodată vă nutreşte speranţa pentru câteva zile cu adevărat relaxante. Nu lăsaţi întâmplarea să vă păstorească destinul.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Suprasolicitările intelectuale şi fizice din ultimul timp încep să-şi lase amprenta asupra randamentului dv. O stare de iritare se instalează în sufletul dv. Dar Soarele şi Mercur vor favoriza primirea unei veşti financiare foarte bune şi tonusul se va redresa curând. Atenţie la un Capricorn din anturaj !

PEŞTI (19.02-20.03): Alura curbei financiare este cel mai remarcabil aspect astral al perioadei, în rest e linişte şi pace. Se pare că miercuri sau joi veţi primi bani (sau o veste semnificativă în acest sens), iar în weekend este posibilă o întâlnire în urma căreia va trebui să luaţi de urgenţă o decizie importantă.

De vorbă cu avocatul casei

IMPOZITUL PE TEREN ŞI CLĂDIRI

Domnului Tache Vasile, Ianca, Brăila

Într-adevăr, potrivit Legii 27/1994 privind impozitele şi taxele locale, modificată prin două ordonanţe de urgenţă, văduvele de război, precum şi văduvele necăsătorite ale veteranilor de război sunt scutite de plata impozitului pe clădiri şi teren.

Numai că, în urma contractului de vânzare-cumpărare încheiat cu rezerva defunctului de uzufruct, mama dv., care era şi beneficiara scutirii de plată a impozitului, nu mai este proprietara imobilului respectiv, ci dv. sunteţi proprietarul de drept de la momentul încheierii contractului.

Vânzătorii, şi anume părinţii dv., au numai un drept de uzufruct, adică acela de a folosi imobilul, respectiv de a locui în el până la sfârşitul vieţii lor. Dv. aţi dobândit un drept de proprietate, care în cazul contractului de vânzare-cumpărare se numeşte nudă proprietate, întrucât este lipsit de atributul folosinţei, urmând ca la încetarea uzufructului să vă exercitaţi şi acest atribut.

Prin urmare, dv. în calitate de proprietar vă revine obligaţia de a achita impozitul pe clădire şi teren şi nu mamei dv., care nu mai are calitatea de proprietar, ci pe aceea de uzufructuar.

Avocat NELI PĂDURARU

Scrisori primite

Domnica Radu, Craiova: Vă mulţumim pentru aprecieri! Aţi câştigat, desigur, pariul cu prietena Dv.! Într-adevăr, Jules Verne, în romanul său „De la Pământ la Lună", a anticipat uimitor de multe din elementele care au stat la baza programului „Apollo", inclusiv locul de pornire a aventurii cosmice – peninsula Florida! Care i-au fost temeiurile intuiţiei, ce calcule a efectuat, nu vă pot spune, fiindcă nu ştiu, tot astfel cum nu ştiu cum un alt mare scriitor, Jonathan Swift, a putut să descrie cei doi sateliţi ai lui Marte, Phobos şi Deimos, cu mult înainte ca ei să fie descoperiţi de către astronomi... Enigme de acest gen sunt mult mai numeroase decât credem şi despre ele nu o dată am scris în revista noastră. Îl vom ruga, eventual, pe colaboratorul nostru Dan Apostol să realizeze un astfel de „Inventar al intuiţiilor enigmatice", dacă va fi interesat!

Valentina Radu, Bucureşti: Într-un anume sens, aveţi, desigur, dreptate! Dacă secolul XX a fost prin excelenţă veacul „marilor descoperiri" ştiinţifice, secolul următor va fi cu siguranţă cel al stăpânirii, al folosirii acestora. Cele trei revoluţii ştiinţifice succesive care au schimbat faţa cunoaşterii umane – revoluţia cuantică, prin care am pătruns în tainele structurii atomice a materiei, revoluţia biomoleculară, care ne-a făcut cunoscute misterele viului, şi revoluţia informatică, binecunoscută azi. Toate trei sunt mult mai legate între ele decât îndeobşte ne imaginăm. Bunăoară, revoluţia informatică nu ar fi fost cu putinţă fără cea cuantică, din simplul motiv că, de la primul computer şi până la cele mai noi, am intrat în era aplicaţiilor fizicii cuantice, computerul fiind cea dintâi maşină cuantică pe care am folosit-o! Aşadar, ne putem îngădui să anticipăm că secolul XXI se va edifica pe trei piloni fundamentali: cel informatic, înainte de orice, întrucât societatea informatizată, care începe azi să se structureze, se va generaliza la nivel planetar şi va fi absolut diferită de tot ce a cunoscut omenirea în istorie; cel biomolecular, care va da naştere la noi forme de viaţă, necunoscute în natură; şi pilonul cuantic, cel care ne va oferi noi forme ale materiei. Că va fi sau nu aşa, urmaşii noştri o vor vedea! Noi ne-am născut prea devreme pentru minunile veacului ce va să vină...

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

I. Bergman

R. Gere

D. I. Suchianu, Dan Deşliu, Irina Răchiţeanu Şirianu, Gherase Dendrino, Frank M. Burnett (Nobel medicină 1960), Maurice Maeterlinck (Nobel literatură 1911), Charles Boyer, Ingrid Bergman, Jean-Claude Killy, Richard Gere, Téophile Gautier, William Saroyan. (P.I.)

Ştiaţi că...

◆ *...tezaurul cunoscut sub numele „Cloşca cu puii de aur" a fost descoperit în 1837 în comuna Pietroasele (Pietroasa) din judeţul Buzău? Piesele acestuia, din secolul al IV-lea, au fost atribuite vizigoţilor.*

◆ *...compozitorul Gherase Dendrino (1901-1973) a fost unul dintre cei mai de seamă reprezentanţi ai operetei româneşti din acest secol? El a compus muzica operetelor „Lăsaţi-mă să cânt" şi „Lysistrata" şi cea a filmelor „Afacerea Protar" şi „Pe răspunderea mea".*

◆ *...ergurile sunt deşerturi cu dune mişcătoare pe fundul unor regiuni mai coborâte? De obicei aceste regiuni sunt bazine în care foste râuri au cărat aluviuni.*

◆ *...tarantela este un dans rapid care se accelerează treptat? El este originar din sudul Italiei.*

◆ *...roza lerihonului este o plantă din Orientul apropiat adusă şi comercializată de călugări şi negustori? Când se usucă, ramurelele se strâng, iar când sunt umezite, se redeschid.*

◆ *...apa minerală gazoasă a fost inventată de englezul William Browning în 1741? El a avut ideea de a introduce înainte de îmbuteliere în apa simplă de izvor acid carbonic pentru a produce bule.* (I.S.)

MEMENTO

28 august – în anul 1927 s-a născut baritonul Nicolae Herlea
29 august – în anul 1975 a murit Teodor Constantin
30 august – în anul 1910 s-a născut Augustin Z.N.Pop
31 august – în anul 1927 s-a născut Radu Petrescu
1 septembrie – în anul 1944 a murit Liviu Rebreanu
2 septembrie – în anul 1950 a murit Traian Vuia
3 septembrie – în anul 1887 a murit Timotei Cipariu

Mai sunt 129 de zile până la începutul Mileniului III

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Tăierile de fructificare a lămâiului

Tăierile de fructificare şi întreţinere a coroanei lămâiului sunt deosebit de importante pentru obţinerea de fructe. Numai prin executarea de tăieri corecte se pot realiza creşteri echilibrate ca vigoare şi menţinerea cât mai mult posibil a ramurilor productive, fără graba de a trece la o mărire rapidă a coroanei cu ramuri nou apărute, care sunt mai puţin productive. De fapt, tăierile de formare a coroanei durează 3-4 ani, în funcţie de ritmul de creştere al plantei. Scopul este să se realizeze plante cu volum redus al coroanei şi schelet ramificat până la ramuri de ordinul IV-VI, purtătoare de rod. Pentru aceasta:

◆ În primul an după altoire (pentru că e absolut obligatoriu ca pomul să fie altoit pentru a rodi), nu se fac intervenţii asupra lăstarului altoi decât în cazul unei creşteri extrem de viguroase, când sunt indicate doar ciupiri ale vârfurilor.

◆ În anul al doilea an, primăvara devreme, se face scurtarea lăstarului altoi astfel încât să rămână 25-35 cm de tulpină de la nivelul solului. Tăierea se face cu 2-3 milimetri deasupra unei frunze complet dezvoltate şi are drept scop stimularea ramificării pomului. Această tăiere va determina pornirea în vegetaţie a mugurilor de sub secţiune şi creşterea lăstarilor laterali. Din ei se opresc doar trei lăstari mai viguroşi, repartizaţi

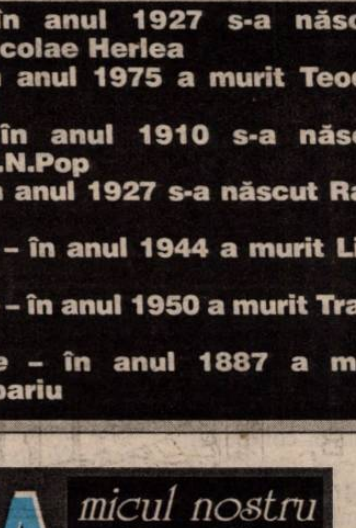

cât mai uniform în jurul axului, ceilalţi eliminându-se de la bază. Pentru a ramifica, ei se ciupesc la 5-6 frunze, eliminându-se vârful crud (aproximativ 10 cm). După două-trei săptămâni, lăstarii ciupiţi încep să se ramifice. Se lasă doar două ramificaţii pe lăstar. Toamna, lăstarii ajung la 30-40 cm.

◆ În al treilea an, primăvara, planta are deja forma unui pom cu trunchi scurt şi scheletul coroanei, format din trei ramuri de ordinul I, pe care se inseră câte două ramuri de ordinul III, dispuse alternat, una pe stânga, alta pe dreapta. Ramurile de ordinul II se vor tăia la 15-20 cm de la bază, într-o zonă în care lemnul este copt şi cu secţiunea rotundă. Tăierile se fac întotdeauna deasupra unei frunze situată spre exteriorul coroanei, pentru ca noul lăstar să aibă o poziţie corectă, adică orientat spre exterior. Ramurile astfel scurtate se ciupesc la 15-20 cm de la bază în scopul stimulării apariţiei lăstarilor de ordinul IV care cresc destul de mult până în toamnă.

◆ În al patrulea an, plantele care au vegetat normal prezintă ramuri de ordinul I, II, III şi IV şi sunt capabile să rodească.

În ceea ce priveşte dozarea cantităţii de fructe, aceasta se face progresiv: în primul an de fructificare se lasă 2-3 fructe, în al doilea an, 3-8 fructe, iar în al treilea an se lasă 10-15 fructe, numărul lor crescând o dată cu volumul pomului. Pomii foarte productivi au tendinţa să se supraîncarce cu fructe, fapt care dereglează ritmul lor de creştere. De aceea, primăvara, dacă se observă tendinţa unei supraîncărcări cu rod, se scurtează 1/3 din ramurile fructifere. Ramurile de rod se recunosc şi înaintea apariţiei bobocilor florali, deoarece au o poziţie orizontală şi sunt mai scurte. În mod normal, pentru fiecare fruct trebuie asigurate 20-30 frunze. Când pomii leagă prea multe fructe, se procedează la rărirea acestora la 10-15 cm între ele pe ramură.

(Aurora Popescu)

FOTBAL

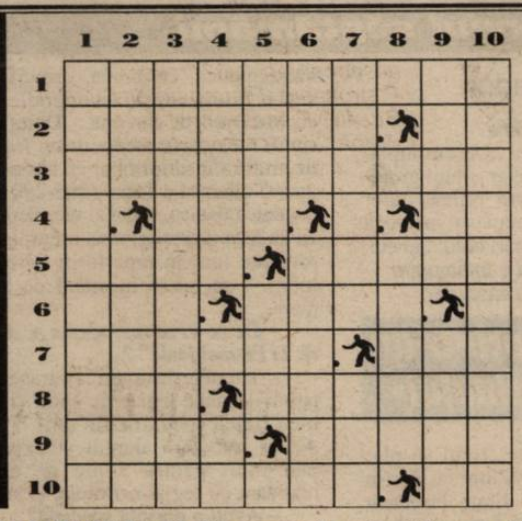

ORIZONTAL: 1) Plonjează în gol. 2) O echipă slabă... – ...în tur! 3) Lovitură cu răsunet. 4) Afişată pe tabela de marcaj a stadionului – Vârf de atac! 5) Lăsată de crampoane pe gazon – Un meci fără miză. 6) Localitate în Norvegia – Schimbă direcţia de înaintare a Rapidului. 7) O echipă de fotbal de la noi cu pretenţii – Început de campionat. 8) Tendon rupt! – Trăgători de precizie. 9) O echipă spaniolă de valoare – E fără pic de viaţă. 10) Armă de luptă... la „Poartă" – Ca efort în retur!

VERTICAL: 1) Infiltrări spre poarta adversă. 2) Susţine plasa... cu cârlige – Un arbitru federal român, care şi-a pus fluierul în cui. 3) Expediat în viteză... cu adresă. 4) O fază dureroasă pentru microbişti – Înscrie în plasă! 5) Susţinător al Rapidului – ...la grămadă! 6) A năuci la picioare – A dicta o lovitură de pedeapsă... 7) :..bătută la poartă – Centru înaintaş! 8) Omul galeriei. 9) Luminează faţa spectatorului la un şut periculos – Un portar cu vechime. 10) Conducător în teren.

DICŢIONAR: NAA.

IULIAN IONESCU
Constanţa

Soluţia careului **„LA PLAJĂ"**

Orizontal: LITORAL - RA - INOTAT - LAC - DER - MAMAIA - OLIMP - IN - P - ADIERE - SU - TR - A - IREAL - O - EME - E - TC - NUDISM - BUO - ISI - ENSOR - COPACABANA.

UMOR

Ce deosebire e între fulger şi electricitate?
– Fulgerul e gratis, iar electricitatea costă de ne usucă!

Mi-e foarte frică, domnule doctor! Sunt la prima operaţie din viaţa mea!
– Nu vă temeţi! şi eu sunt tot la prima!

Stimată domnişoară, dumneavoastră deveniţi în fiecare zi mai frumoasă!
– Vai, domnule, cred că exageraţi!
– Bine, atunci o dată la două zile!

Luaţi această minunată haină de blană, spune vânzătorul! O puteţi purta tot timpul anului!
– Şi vara?
– Bineînţeles! Puteţi s-o purtaţi pe mână!

Să te ajut la lecţii, Vasilică? întreabă grijuliu tatăl.
– Nu, că a zis doamna învăţătoare să fac eu singur toate greşelile!

Tăticule, de ce fug oamenii aceia atât de repede?
– E un concurs! Primul care va ajunge la capăt va primi un premiu!
– Atunci de ce mai aleargă şi ceilalţi?

PAR(anormale) de ToPAN

Fotografii de la cititori

«Ultimile zile de vacanţă!»
TUDOR MAREŞ, ANA MARIA ILIESCU – Bucureşti

Verificaţi-vă cunoştinţele

PICTORI ŞI PICTURI

1) Cum se numeşte cunoscutul autoportret al lui Ştefan Luchian (1868-1916) în care artistul apare ţinând în mână pensula?

2) Care era, de fapt, meseria cunoscutului pictor român Ion Ţuculescu (1910-1962)?

3) Cine a compus muzica operei „Boema", în care unul dintre eroi – Marcel – este de profesie pictor?

4) Cine a scris romanul „Bucuria vieţii", avându-l ca erou pe Vincent Van Gogh?

5) Cine a interpretat rolul lui Michelangelo şi cel al Papei Iulius al II-lea în filmul „Agonie şi extaz", regizat de Carol Reed?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Marea Neagră era numită de coloniştii greci „Pontul Euxin". 2) În timpul exilului la Tomis, pe malul Mării Negre, Publius Ovidius Naso a scris „Tristele" şi „Ponticele", sub forma unor scrisori adresate rudelor şi prietenilor de la Roma. 3) Muzica operetei „Nimfa litoralului" a fost compusă de Viorel Doboş. 4) Tabloul în ulei pe lemn, intitulat „Portul Constanţa", a fost pictat de Teodor Aman (1831-1891). 5) Filmul „BD la munte şi la mare" a fost regizat de Mircea Drăgan.*

Poşta cititorilor Au răspuns corect la întrebările noastre: *Ioana Marcu* – Arad; *Crina Vâlcu* – Timişoara; *Maria Stoica* – Urziceni; *Cătălina Grecu* – Bucureşti; *Vasile Ion* – Botoşani; *Dan Petre* – Bucureşti.

Ioana Marcu – Arad. Vom încerca să răspundem dorinţelor exprimate de mai mulţi cititori şi anume acelea de a ne ancora şi mai mult în realitatea românească şi în contemporaneitate. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

În patru timpi

Un fotograf a realizat patru fotografii (A, B, C, D) care nu sunt prezentate în ordine cronologică. Examinându-le cu atenţie puteţi să stabiliţi ordinea lor exactă de prezentare? *(Gh.R.)*

C, D, A, B.

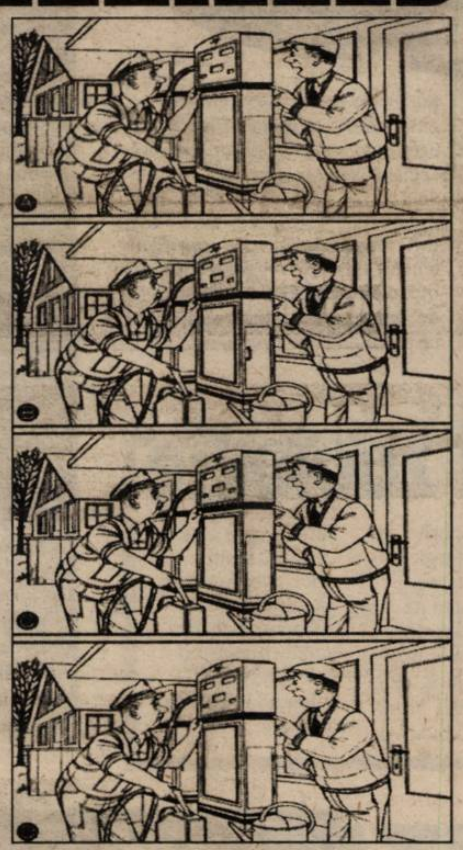

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„CONTROVERSE"

FĂCUTĂ LA RĂZBOI ORDINE		LUCIZI ARMATA PLĂTITĂ		VINE CU EMOŢIA NEGAŢIE		BUN DE SPRIJIN PRENUME FEMININ		AMIN! EXPUS		FĂURAR REFREN	
RESTITUIT PRIMA STRIGARE!								E T	CURS! SOCOTITOR		
				MASCAT ACUŞI				A			
OBIECT DE CULT JIGNIRE							DIN CLUB! STAT	L		BRĂZDAT	
						PUS PE CAL LEZAT		A		A	
MARINA DEFORMATĂ				SCRIPCAR ABANDONAT		A		T		R	OALĂ MARE...
						A		CRUSTACEU CAFENIU	R	A	C
PURI A FI ÎN TEMĂ						N	OPACĂ COPAC	M	A	T	A
S	T	I	DĂNŢUIT CUTĂ!			I	P	A		CALCIU	
PRIVEŞTE CASTELE	U	I	T	A	ORAŞ LA NOI	T	O	R		C	
P	A	L	A	T	E	BIBLIA LUI ALI	M	O	R	A	N

Dezlegarea integramei ***„ILUZII"***

Orizontal: M - R - F - P - R - V - NEPOLITICOSI - TITULARIZAT - MINIMALIZATA - CALITATE - UM - DUCE - AZILURI - LO - A - U - AMAN - POTOLIRI - ETE - ASELENIZARE - T - CAZA - ASA - U - CANARI - ISON - AA - ETICA - ERA.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	18000 LEI	❑ 4 LUNI	76500 LEI
❑ 2 LUNI	36000 LEI	❑ 5 LUNI	94500 LEI
❑ 3 LUNI	58500 LEI	❑ 6 LUNI	117000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Mireasa albă, mireasa neagră

Episodul I – Mireasa albă. Dacă blaturile, mitocănia suporterilor, infatuarea şi analfabetismul unor persoane (multe, din păcate) din fotbalul românesc sunt la ordinea zilei, trebuie să recunosc că etapa a 3-a a Diviziei A din anul 2000 le-a întrecut pe toate.

Ţărănia a fost la ea acasă. În pauza meciului-vedetă Steaua-Dinamo o mireasă şi-a făcut apariţia pe gazon, furată prin „frumosul" obicei ţărănesc românesc şi adusă chiar în mijlocul terenului din Ghencea de nişte băieţi arşi de soare. Totul în direct la tv. Cu un fular roş-albastru la gât, „stelista" a fost salutată prompt de galeria dinamovistă: „Să f... mireasa" au lătrat „câinii" cu trei clase la seral. Tot ei s-au remarcat prin imensul banner, cât tot sectorul de peluză, ce conţinea un text concis, explicit şi elevat: „M... Steaua". Acest din urmă îndemn trebuia să fie precedat de un alt banner: „Ochii voştri nu merită să vadă decât...". Oamenii de ordine au fost foarte vigilenţi şi l-au confiscat pe cel care nu conţinea nici un cuvânt obscen, scăpându-l exact pe cel mai important: un fel de „Operaţiunea Luna". Scandările galeriei steliste au fost de asemenea hilare, dar cu umor: „Liga Campionilor, un vis erotic pentru voi" sau „Ştim! Din august vă urmărim la Animal Planet!"

De neoprit. În rest, fotbal de calitate, cu Vlădoiu în centrul acţiunii. El a alergat, el a pasat, el a centrat, el a şutat şi, deşi nu îi stă deloc în fire, el a marcat. A dat în acest meci cam câte goluri nu a reuşit în tot campionatul german, atunci când a retrogradat-o în B pe FC Köln. 3 le-a şutat în plasă Vlădoiu foştilor săi coechipieri, suficient cât să-i facă să îşi blesteme zilele că nu l-au ţinut la Ştefan cel Mare pe orice alt post în afară de cel de jucător de fotbal. Primul său gol a fost cu capul, pe care de obicei nu prea şi-l foloseşte, fiind mai mic de înălţime faţă de majoritatea apărătorilor. Va reuşi Vlădoiu să ne facă să uităm fazele de cascadorii râsului în care capul de afiş îl mai ţine, după ani de zile , performanţa de a fi eliminat cu cartonaş roşu de la turneul final al unui Campionat Mondial, fără ca măcar să atingă mingea? Va face Vlădoiu şi altceva decât sprinturi pe un gazon de fotbal, când ar putea să se ducă la o pistă de atletism? Greu de crezut dar, cine ştie, poate acesta a fost doar începutul...

4-1 a fost umilirea pe care Dinamo a înregistrat-o la Ghencea, un scor suficient de sever pentru ca scaunele conducerii echipei Dinamo să tremure sever, iar suporterii alb-roşii să plângă la colţurile telefoanelor pe la Procesul Etapei.

Un gest neaşteptat pentru peisajul fotbalului nostru a fost cel al lui Baciu. Eliminat în minutul 81, la scorul de 2-1 pentru Steaua. El a ieşit rapid de pe teren, fără să protesteze, dând mâna cu arbitrul.

Episodul II – Mireasa Neagră. A urmat tot o mireasă, tot în Divizia A, tot în pauza unui meci, de data asta acasă la Rapid, deci într-un cadru în care o astfel de manifestare nu este ceva deosebit. Poate din sezonul viitor sau chiar în cel actual, să apară pe gazon şi alte atracţii: alba-neagra, ghicit la minut sau dresură de purici. Poate aşa va veni şi mai multă lume la meciuri. Se spune că mireasa aduce noroc şi poate chiar aşa este, cu menţiunea că norocul nu vine neapărat celui care aduce mireasa.

Dacă „mireasa Ultra" a purtat Steaua spre victorie, „Grant mireasa" a zâmbit Rocarului. Echipa lui Ţiţi a pornit fără complexe şi a deschis scorul, însă rapidiştii au plecat cu 2-1 la cabine. După ce au văzut mireasa, cei de la Rocar au marcat două goluri, pentru ca la scorul de 2-3 lui Rapid să i se anuleze golul egalizator, în ultimele secunde ale meciului, pe motiv de afară din joc a patru „vişinii".

Divizia SA. Dacă Divizia A ne-a obişnuit cu un desert gustos, blatul, acum se pare că începe să se extindă şi să ofere servicii din ce în ce mai variate, cum ar fi nunţile. De aceea sugerez conducerii acestui for să îi schimbe numele în Divizia SA, apoi să ne anunţe tarifele unei astfel de nunţi. Iar televiziunile care transmit evenimentul LIVE, să ne dea prin fax preţurile drepturilor TV, să ne comunice cât costă patru-cinci cameramani care să facă primplanuri cu mireasa şi să specifice dacă asigură şi montajul casetei finale.

VADIM G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

MARIAN IACOB, cascador

– Domnule Marian Iacob, sunteţi supranumit „omul cu cel mai mare braţ din Europa anilor '70". De unde această denumire?

– Făcând sport, am reuşit prin muncă şi dăruire să ating circumferinţe musculare considerabile, ceea ce mi-a adus titlul de „Multiplu campion naţional (junior) de haltere" şi selecţionarea pentru Campionatele Mondiale de Haltere de la Paris, 1975.

– Şi cum aţi ajuns cascador?

– Printr-un joc al destinului. Într-o anumită împrejurare m-a cunoscut Szobi Csec şi, impresionat de impozanţa şi alura mea, mi-a propus să mă apuc de cascadorie. Primul rol l-am avut în „Întoarcerea lui Vodă Lăpuşneanu" al Doamnei Malvinia Urşianu. Au urmat aproape 50 de filme...

– Cum colaboraţi cu alţi cascadori?

– Să începem cu Szobi Csec: el a fost tipul cascadorului complet, care se descurcă în orice situaţie. Dar mai sunt şi alţii cu care colaborez foarte bine.

– Aveţi un rol preferat?

– Da, cel din filmul „Un om luptător" în care am interpretat „omul grotelor", ceea ce mi-a oferit prilejul unor sărituri spectaculoase, luptă cu măciucă de piatră, aruncări de mari bolovani etc.

– Ne puteţi povesti o întâmplare specială în timpul unei cascade?

«Cascador printr-un joc al destinului»

– Filmul se numea „Totul se plăteşte", unde a trebuit să lupt cu Florin Piersic şi Szobi Csec. Eram îmbrăcat de epocă şi mă aflam în faţa unei chervane, adică o căruţă de epocă. Am început lupta, le-am dat câţiva pumni, dar ei mă atacau din amândouă părţile. La un moment dat, Florin Piersic, cu pumnul lui de uriaş, a reuşit să-mi spargă buza şi să mă rănească la faţă. Ulterior am căzut peste căruţă, pe care am reuşit s-o dărâm şi să o dezmembrez...

– Ce alte pasiuni aveţi?

– Iubesc istoria, deţin o colecţie de numismatică, ceramică, armuri, carte veche bisericească, iconografie, cruci cu inscripţii în slavonă... Datorită pasiunii mele am descoperit un fragment de amforă inscripţionat cu „boneta frigiană" din insula Tasos (295-290 î.Ch.), ceramică dacică, monezi etc. Scriu poezii cu teamtică religioasă, eseuri istorice, romanţe (am în repertoriu 53 de melodii) – un talent moştenit de la tatăl meu...

– De ce vi se mai spune şi „uriaşul de la Petrăchioaia" ?

– Numele ăsta mi se trage de la isprăvile mele legate de sport şi forma mea fizică specială din anii '70-'80. Acum folosesc talentul şi experienţa mai mult pentru filme pe care le realizăm cu regizori români şi străini.

– Aveţi o dorinţă specială?

– Doresc un lăcaş oficial, un mic muzeu pentru toate colecţiile adunate de mine, ca să se bucure şi alţii de rezultatele pasiunilor mele. Piesa de rezistenţă ar fi însăşi inaugurarea, concepută ca un spectacol de epocă, pe care l-aş dedica fratelui meu de curând decedat, şi el un mare iubitor de istorie...

MIHAELA DOROBANŢU

Telefon brăţară fără taste

Cu ce ne mai uimeşte micro-electronica japoneză? Cu telefonul-brăţară – de dimensiunea unui ceas obişnuit –, care nu are taste. Pentru că la aceste dimensiuni formarea numerelor ar fi fost extrem de nesigură şi s-ar fi impus folosirea unor „beţişoare de chibrit", specialiştii de la Nippon Telegraph Corporation au pus la punct un micro-dispozitiv de recunoaştere vocală. Este piesa esenţială, care particularizează această bijuterie tehnică. Inconvenientul este că numai proprietarul poate forma numărul, doar inflexiunile vocii sale sunt identificate de micro-procesor. În memoria aparatului pot fi stocate 50 de numere telefonice codificate, ce pot fi activate prin parolă. *(P.I.)*

Glorie şi zoologie

Asociaţia germană nonprofit „Biopat" a luat o iniţiativă interesantă şi aducătoare de fonduri în scopuri ştiinţifice şi umanitare: botezarea unor vieţuitoare nou descoperite cu numele unor personalităţi celebre, pentru o taxă de 3 mii de dolari. Recent, un melc marin a primit numele de *Bufonaria borisbeckeri!* Ghiciţi şi singuri cine este „naşul". Pentru orice eventualitate, vă anunţăm că „Biopat" aşteaptă amatori pentru o coleoptera şi o splendidă anemonă de mare. *(P.I.)*

Ce le trece unora PRIN MINTE?!

◆ *Pentru a-şi câştiga existenţa, mulţi semeni ai noştri recurg la aşa-zise meserii spectaculoase cu mare atractivitate publică. Una din aceste bizare găselniţe este mâncatul unor vietăţi aflate încă în viaţă. Ugandezul Simo Namenya, de 22 de ani, se specializase în consumatul public de şopârle, şerpi mici, omizi, păianjeni, broaşte şi chiar şoareci – enumerarea are darul să ne lămurească asupra disperării acestui om. Numai că, atunci când a înghiţit un cameleon (şopârlă arboricolă), Simo s-a rănit fatal la gură. S-a declanşat o infecţie fulgerătoare şi medicii nu l-au mai putut salva...*

◆ *În urma unui ciudat pariu pierdut, Thomas Leredisk din Detroit, SUA, trebuia să-şi mănânce... uşa de la apartament. Fiind în joc onoarea lui, Thomas a recurs la un tâmplar, care a prefăcut-o în rumeguş. Apoi, ghinionistul parior şi-a propus să consume talaşul în două săptămâni, după indicaţiile unui „specialist", amestecându-l în pilaf şi piure (printre alte bucate). După două zile, el a fost internat cu grave afecţiuni digestive, iar o parte din stomac a trebuit să-i fie extirpată.*

◆ *Un caz fericit este cel al australianului Peter Sullivan, care a fost filmat în timp ce mânca un mesteacăn – pentru 10 mii de dolari. Copacul avea doar 3,5 metri înălţime, iar bucăţelele tăiate din tulpină erau direct băgate în gură, fără nici o altă intervenţie de mărunţire. Tot arborele i-a luat 22 de zile, iar Peter făcea radiografii la stomac din două în două zile. La sfârşitul mesei, el nu a fost găsit cu nici o afecţiune serioasă. Doar glandele salivare parcă se „prostiseră".* (P.I.)

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

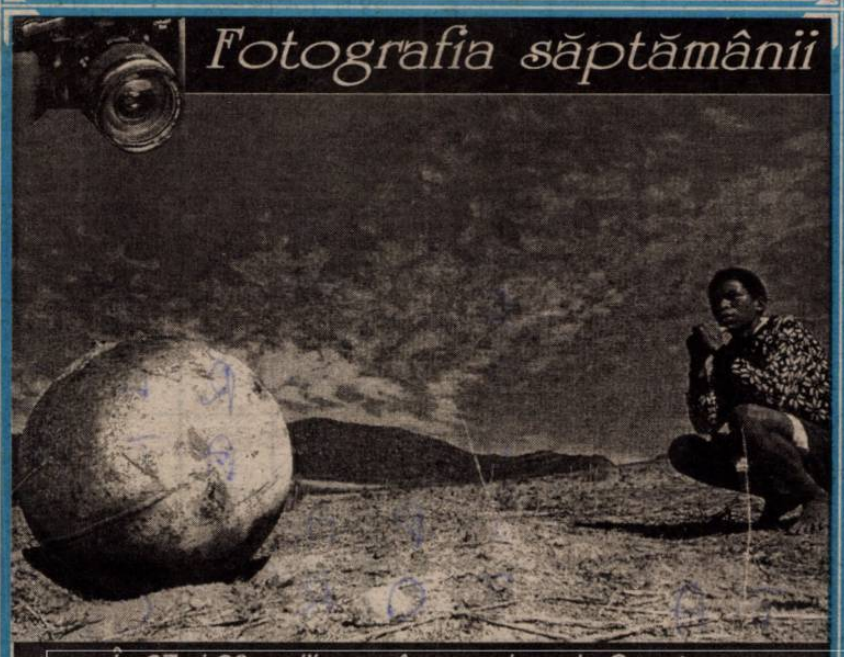

În 27 şi 28 aprilie a.c. în apropiere de Capetown (Africa de Sud) au căzut două sfere „cereşti" în greutate de 30 şi 100 kg. Ele provin de la o rachetă Delta lansată de NASA în 1996. Din fericire, ucigaşele daruri cereşti nu au făcut victime. (D.M.)

TRADIŢIE şi echilibru ecologic

Costumul tradiţional al mireselor japoneze conţine şi un fel de pălărie ornamentată cu piepteni sculptaţi dintr-o scoică rară, minunat colorată. Oamenii de ştiinţă se tem că acest obicei ar duce la pieirea speciei, dar japonezii nu pot renunţa la acest obicei străvechi şi continuă să le comercializeze. Se pare însă că echilibrul demografic nu va avea de suferit datorită mireselor, deoarece scoicile respective au început să fie cultivate în rezervaţii speciale. *(I.S.)*

În numărul viitor

■ Avioanele mileniului III ■ Inimă artificială „definitivă" ■ Şi noi suntem Gaia! ■ Genii pe „lista de aşteptare" ■ Prima zi de şcoală! ■ Insulele de buzunar ale Terrei ■ Poveştile Vezuviului ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Michael J. Fox – actorul cu figură de copil şi boală de om bătrân ■ Mini-interviul săptămânii: CONSTANTIN GĂUCAN, specialist în implantologia dentară ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 484 • ANUL XLIII • 31 AUGUST 2000 • 16 PAGINI • 5000 LEI Nr. 35 (2234)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

31 AUGUST

1900 Coca Cola este vândută pentru prima oară în Marea Britanie.

1972 Înotătorul american Mark Spitz cucereşte 5 din cele 7 medalii de aur la Jocurile Olimpice de la München.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1928 Actorul american James Coburn.

Premieră medicală

TRANSPLANT DE CORNEE de la un peşte

Xu Xian Yong, un tânăr chinez în vârstă de 19 ani, care îşi pierduse ochiul stâng ca urmare a unui ulcer virotic, poate să vadă din nou datorită unui senzaţional transplant de cornee prelevată de la un peşte. Profesorul Wang Yuan Gui, Directorul Spitalului de Oftalmologie din Shenzeng, cel care a realizat operaţia extraordinară, se declară optimist în privinţa acestui transplant neobişnuit, chiar dacă va mai trebui aşteptat un timp pentru a se afla dacă recuperarea vederii va fi completă. *(M.D.)*

TERRA un organism viu

TV
- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

femina club

HOROSCOP

AVIOANELE mileniului III

GENII pe „lista de aşteptare”

Michael J. Fox

actorul cu figură de copil şi boală de om bătrân

- Bani, arme, droguri, bani...
- Consultaţii fără plată
- Întâmplări adevărate
- Misterele lumii
- Avocatul casei

Insule de buzunar

VIAŢĂ la marginea Sistemului Solar?

Ar putea într-adevăr să existe viaţă pe unii din marii sateliţi ai planetelor Jupiter şi Saturn? Iată o tulburătoare posibilitate pe care o sugerează imaginile transmise în continuare de sonda spaţială Galilei. Zbuciumata lume de gheaţă şi foc, dezvăluită prima oară de istoricul zbor din 1979 al sondei Voyager, este gata să ne ofere noi surprize. Cinci sateliţi – Io, Europa, Ganymede, Callisto şi Titan – par să întrunească cel puţin condiţiile de bază pentru existenţa vieţii. Până în anul 2004, când sonda Cassini se speră că va furniza noi date fundamentale, oamenii de ştiinţă sunt preocupaţi să înţeleagă cât mai bine această zonă a spaţiului cosmic pe cât de stranie, pe atât de surprinzător de asemănătoare uneori cu lumea noastră terestră. (M.D.)

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

cartea albă

Etica presei

Pare aproape comic, aproape hilar, faptul că există şi o etică a presei. De acest serios domeniu, cu care ar fi bine, ba chiar ar fi şi momentul să nu se mai glumească în mass-media românească, se ocupă Miruna Runcan, cadru didactic la Facultatea de Jurnalism şi Ştiinţele Comunicării, absolventă a Facultăţii de filologie a Universităţii din Bucureşti şi o acerbă cercetătoare în acest domeniu atât de haotic care este presa din ţara noastră. „Introducere în etica şi legislaţia presei" se numeşte ultima ei lucrare teoretică pe care editura All a editat-o spre folosul studenţilor care aspiră să devină jurnalişti, dar şi al jurnaliştilor care s-au aruncat în această aventură fără să ştie prea bine despre ce este vorba. „În această lume întortocheată şi confuză, talentul (care te ajută să scrii «frumos») şi agresivitatea (care te ajută să obţii repede ceva, numai orice fel de «ceva» să fie) nu mai sunt suficiente pentru a face adevărata presă, adică acea presă responsabilă, devotată intereselor, nevoilor şi aspiraţiilor publicului" scrie prof. dr. Mihai Coman în Cuvântul înainte al lucrării. Citind lucrarea Mirunei Runcan poţi afla, dacă citeşti atent, de ce mai e nevoie pentru ca un ziarist adevărat să atingă un asemenea deziderat, niciodată atât de simplu de atins pe cât e de simplu să scrii o ştire la ziar.

Dramele decăderii

Dramaturgul George Genoiu tipăreşte la Fundaţia şi Editura „Rampa şi Ecranul" un voluminos volum intitulat *Dramele decăderii* care reuneşte şase piese de teatru scrise între 1994 şi 2000. Ce l-a împins pe autor să scrie aceste piese aflăm chiar de la George Genoiu, cel retras pe domeniile din Marvila: „ În timpul ce se scurge ireversibil, m-am străduit să mă înţeleg pe mine într-o lume contradictorie, însingurându-mă spre a discerne şi percepe cu detaşare realitatea în care trăiesc pentru o singură dată. Astfel am ajuns „privitor ca la teatru" la spectacolul „globalizării umanităţii" – totalitarismul ajuns la apogeu – într-o lume ce poartă de veacuri cu sine Paradisul şi Infernul, pe Oedip şi Antigona, pe Don Quijote şi Hamlet sau pe ademenitorul Don Juan". Cel interesat să afle unde sunt plasate domeniile din Marvila primeşte şi explicaţia: „Domeniile mele din Marvila îmi aparţin şi le dezvălui acum, ele fiind de fapt proprietatea unor ficţiuni despre individualităţi umane într-un univers imaginar, o lume pe care am plăsmuit-o pentru a supravieţui în vremuri ale decăderii". Cine citeşte *Trivial Tango, Bătrânul şi Inocenta, Văduve la tinereţe, Cantonul de vânătoare, Rătăciţi în amurg şi Împăcare târzie* îşi dă repede seama că vorbele autorului nu sunt goale. Personaje alienate, însingurate, fără memorie care se târăsc prin viaţă ca nişte viermi, decăzute de la statutul de om la cel de automat întors cu cheia. Piese pline de nelinişte existenţială, cu personaje care trăiesc într-un spaţiu al captivităţii.

GEORGE CUŞNARENCU

cronica săptămânii

Whitney Houston – The Greatest Hits

Un dublu album antologic pentru una dintre cele mai bune soliste din soul-ul mondial, o voce care a dominat autoritar finalul anilor '80 iar în acest ultim deceniu al mileniului a intrat în galeria nemuritorilor! Colecţia, pe care *Whitney* o merita pe deplin, este împărţită în două: *„Cool Down"* (baladele) şi *„Throw Down"* (melodiile de dans). Deschiderea este făcută de excelentul single de debut *„Saving All My Love For You"* care este dublat de ultramediatizatul, cu ani în urmă, *„I Will Always Love You"*, lansat iniţial de *Dolly Parton*... Avem şi lucruri noi, duetul interesant cu *George Michael* – *„If I Told You That"* (*George* se pare că şi-a propus să cânte cu toate divele de culoare, după *Aretha Franklin* şi *Mary J. Blige* venind acum rândul lui *Whitney*...) şi continuăm cu *„My Love Is Your Love"*, *„It's Not Right But It's Okay"*, *„I'm Every Woman"*, *„So Emotional"* (din soundtrack-ul *Beverly Hills Cop*), *„I Wanna Dance With Somebody"*, *„How Will I Know"* şi *„The Greatest Love Of All"*. Dacă ar fi fost după mine nu aş fi intervenit asupra originalelor, noile versiuni ale celor mai multe dintre melodiile selectate pentru această colecţie fiind sensibil inferioare... Pe ansamblu, o realizare acceptabilă şi care îmi doresc să fie începutul unei noi etape din cariera interpretei care se confruntă acum cu problemele cauzate de droguri... *„Didn't We Almost Have It All"*, nu-i aşa *Whitney*?

Ştiri pe bandă rulantă

◆Pe 19 septembrie casa *Warner Bros Records* va lansa cel de-al optulea album de studio al *Madonnei*, intitulat, foarte „original", -

„Music". Să vedem, va depăşi ştacheta ridicată de excelentul *„Ray Of Light"*? Pregătiţi-vă să citiţi cronica chiar aici!

◆Pe 8 august a fost lansat box-setul *„Art Official Intelligence: Mosaic Thump"* semnat de trupa lui *Tommy Boy – De La Soul*, o revenire spectaculoasă după mai bine de patru ani de absenţă din lumea hip-hop-ului...

◆Turneul *„Return To Love"* intreprins de *Diana Ross & The Supremes* s-a oprit la jumătatea drumului din cauza interesului relativ scăzut al publicului, media fiind una de aproximativ 50% din capacitatea spaţiilor în care au concertat *„Supremele"*...

◆Concurenţă teribilă în interiorul grupului Boyzone între *Stephen Gately* şi *Ronan Keating*, primul trecându-şi în cont un Number One solo în topul *britanic („New Beginning"/„Bright Eyes")*, al doilea dublând performanţa colegului său *(după „Show Me The Meaning Of Being Lonely"* venind acum *„Life Is A Rollercoaster")*. Să fie, oare, începutul sfârşitului pentru *Boyzone*?

◆Veşti bune şi din tabăra lui *Bono Vox:* noul album semnat *U2* va apărea până de anul nou şi va fi

urmat de un mare turneu mondial. Deocamdată iată titlul primului extras pe single – *„Beautiful Day"* – şi confirmarea lansării a încă unei compilaţii live în octombrie – *„Hasta La Vista Baby – Live In Mexico City"*.

◆*Mike And The Mechanics* a pierdut un om de bază în urma decesului solistului *Paul Young*, provocat de un infarct...

◆Venerabilul *James Brown* duce, se pare, dorul

puşcăriei! Altfel nu s-ar putea explica de ce *Godfather Of Soul* sau *Soul Brother Number One* (cum vreţi...) l-a ameninţat cu cuţitul pe un electrician care venise să-şi facă meseria...

◆*Bertelsmann AG* (cunoscut de toţi ca *BMG)* şi-a anunţat intenţia de a cumpăra *CDNow*, unul dintre pionierii vânzărilor de muzică prin Internet. Potrivit contractului *BMG* va plăti preţul de 3 dolari pe acţiune, adică vreo 117 milioane în total...

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU
E-Mail: shl@totalnet.ro

CAZIER discografic

Albume: Christmas party (septembrie, 1999) ● The Best of Boney M (martie, 1997) ● 20 greatest Christmans songs (octombrie, 1996) ● Night flight to Venus/Love for sale (februarie, 1995) ● All the hits (iulie, 1993) ● Happy Christmas (octombrie, 1992) ● The Collection (iulie, 1992) ● Greatest hits (mai, 1992) ● Greatest hits of all time (septembrie, 1990) ● 10,000 light-years (noiembrie, 1988)

Boney M

● Best of ten years (iulie, 1986) ● Eye dance (februarie, 1986) ● Magic of Boney M (martie, 1980) ● Night flight to Venus (iulie, 1978) ● Boonoonoonoos (februarie, 1977) ● Love for sale (mai, 1977) ● Oceans of Fantasy (aprilie, 1977) ● Take the heat off me (septembrie, 1977).

Single: ● Boney M Megamix (octombrie, 1992) ● Stories (martie, 1990) ● Rivers of Babylon (februarie, 1990) ● Everybody wants to dance like Josephine Baker (septembrie, 1989) ● The Summer mega mix (iulie, 1989) ● Bang bang Lulu (iunie, 1986) ● Young free and single (februarie, 1986) ● Kalimba de luna (septembrie, 1984) ● Jambo-hakumamatata (august, 1983) ● Carnival is over (noiembrie, 1982) ● Painter man (aprilie, 1982) ● We kill the world (don't kill the world) (octombrie, 1981) ● Children of paradise (ianuarie, 1981) ● My friend Jack (martie, 1980) ● I'm born again (noiembrie, 1979) ● Gotta go home (iulie, 1979) ● Hooray hooray it's holiday (martie, 1979) ● Sunny (ianuarie, 1979) ● Rasputin (septembrie, 1978) ● Baby do you wanna bump (aprilie, 1978) ● Brown girl in the ring (februarie, 1978) ● Mary's boy child (august, 1978) ● Belfast (septembrie, 1977) ● Ma Baker (mai, 1977) ● Daddy cool (noiembrie, 1976).

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 224.39.96
sau RODIPET S.A. -
P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995,
Piaţa Presei Libere nr.1,
sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu,
Rodica Niţu

Tiparul:
INTACT S.A.

AVIOANELE MILENIULUI III

ADRIAN HOAJĂ

MANTA

Un nou concept, o adevărată revoluţie în tehnologia aeronautică, este pe punctul de a-şi lua zborul: MANTA, adică „Multi-Axis No-Tail Aircraft" (avion fără coadă, fără ampenaj, pe mai multe axe).

Încă mai puţin de un deceniu, mai exact în 2007, primul avion de luptă operaţional, X-44 MANTA (litera X desemnează toate avioanele americane experimentale), va avea un aspect extrem de plat, totul rezumându-se doar la fuselaj, aripă şi „cochilia" din plexiglas a postului de pilotaj. Schimbările de direcţie – în sus sau jos, la dreapta sau stânga – nu vor mai fi efectuate cu ajutorul suprafeţelor verticale şi orizontale existente azi în partea posterioară a oricărui aparat de zbor, ci doar prin „simpla" reorientare, pe axa dorită, a jeturilor de gaz care ies din efuzoarele reactoarelor aparatului. Astfel, în loc ca forţa de tracţiune a motoarelor să se exercite doar în lungul axei avionului, aşa cum este cazul în prezent la toate avioanele cu motor turboreactor, jetul de aer supraîncălzit va fi redirecţionat cu ajutorul unor voleţi mobili, astfel încât aparatul îşi va schimba extrem de rapid, cvasiinstantaneu, traiectoria zborului. Pe lângă avantajul esenţial al obţinerii unei extraordinare manevrabilităţi a aparatului, un alt avantaj, deloc de neglijat: „amprenta" radar a avionului va fi mult mai slabă, datorită dispariţiei suprafeţelor şi unghiurilor pe care acestea le fac cu fuselajul. Următoarea etapă o va constitui realizarea unor avioane care nu vor mai avea nevoie de voleţi pentru redirecţionarea fluxului reactiv, ci vor utiliza o nouă tehnică – „efuzoarele fluide". Devierea jetului de aer cald va fi obţinută injectând aer sub presiune la ieşirea jetului din efuzor. Astfel, sunt eliminaţi voleţii şi mecanismele de acţionare a acestora – deci avionul va avea o greutate mai mică – şi va creşte „invizibilitatea" termică a aparatului.

Concernul american General Electric a brevetat deja un astfel de „efuzor fluid" care va echipa un turboreactor de un tip nou. În prezent, un program finanţat de NASA şi concernul Boeing a pus la punct un avion experimental fără pilot, X-36 (în fotografie), telecomandat, de mici dimensiuni (5,4 m lungime, 1 m înălţime, 3 m anvergura, masa de 550 kg), propulsat de un reactor adecvat.

Dar nu numai avioanele de vânătoare şi bombardament vor fi beneficiarele noului concept revoluţionar. Acelaşi concern Boeing lucrează în prezent la un cvadri-turbopropulsor cu aripă basculantă care va fi lipsit, de asemenea, de ampenajul posterior. Botezat „Notail ATT" („Advanced Theatre Transport"), proiectul îşi propune să realizeze un avion a cărui unică aripă, care susţine patru motoare cu elice, să poată fi basculată la 45 de grade. Va fi un avion hibrid, pe jumătate avion, pe jumătate elicopter, extrem de uşor de manevrat la decolare şi aterizare. În regim de croazieră, aripa îşi va recăpăta poziţia în plan paralel cu axa fuselajului. Schimbarea direcţiei va fi obţinută prin „jonglarea" cu forţa de tracţiune a motoarelor din stânga sau dreapta. Iar urcarea sau coborârea se vor face prin poziţionarea aripii. Şi totul va fi sub controlul unui foarte sofisticat sistem informatic de pilotaj. Încă nu este cunoscută replica motoriştilor şi constructorilor ruşi şi europeni la provocările de peste ocean, dar preocupările acestora nu pot fi decât sensibil aceleaşi, chiar dacă încă sunt ţinute sub vălul celui mai adânc secret sau sunt experimentate undeva, în ţinuturi pustii unde nici musca nu pătrunde... fără permis!

INIMĂ ARTIFICIALĂ „definitivă"

DORIN MĂRAN

Premieră franceză. Un pacient în vârstă de 70 de ani, operat recent într-un spital din Paris de către o echipă de chirurgi condusă de profesorul Iradj Gandjbakhch, a beneficiat de o inimă artificială. Pacientul suferea de insuficienţă cardiacă şi nu putea suporta o grefă de inimă întrucât se afla într-un stadiu diabetic final. Datorită unui dispozitiv pus la punct de societatea americană Arrow, ventriculul stâng, o parte extrem de importantă a pompei cardiace însărcinată cu evacuarea sângelui în circulaţia generală, poate fi înlocuit cu succes. Nu se poate vorbi totuşi de o primă inimă artificială, ci de faptul că dispozitivul realizat de firma Arrow, faţă de cele existente, prezintă un important avantaj. Este vorba de autonomia de funcţionare. Aparatele similare de tip „Novacor" au nevoie de baterii externe care prezintă un risc teoretic de infecţie şi conferă un confort limitat bolnavului. Practic ele sunt folosite temporar până în momentul în care transplantul e posibil. Aparatul Arrow, în schimb, prezintă avantajul folosirii sale definitive excluzând voluminoasele baterii externe. În noul sistem, bateriile, de mică dimensiune, sunt amplasate în cavitatea abdominală. Printr-un simplu contact cu un mic captator prins în curea, ele se reîncarcă în permanenţă. În plus ele au o autonomie completă de aproximativ o jumătate de oră pentru a-i permite pacientului să facă de pildă, un duş. Singura restricţie o constituie durata de funcţionare a bateriilor limitată la doi ani, după care se impune o nouă intervenţie chirurgicală pentru implantarea unor noi baterii. Operaţia, s-a realizat în premieră în Franţa, în spitalul parizian Pitié-Salpetrière. Interesul pentru acest tip de implant în urma succesului francez e din ce în ce mai mare. Printre cei mai grăbiţi beneficiari se numără Australia şi SUA. Americanii mai au însă de aşteptat, întrucât îndeplinirea formalităţilor pentru folosirea dispozitivului cardiac produs de firma Arrow necesită timp.

Destinaţia: Proxima Centauri

Flotele cosmice

MIHAELA DOROBANŢU

Navetele spatiale ale viitorului nu vor avea motor!

Proxima Centauri. 4,3 ani-lumină. Dacă o navă ar călători spre ea cu viteza luminii, i-ar trebui patru ani şi aproape patru luni pentru a ajunge acolo. Cu sonda cea mai rapidă construită până acum, Voyager 1 (70000 km/h), aceeaşi distanţă ar fi parcursă în 70000-80000 de ani. Dacă am putea merge acolo cu maşina ne-ar trebui aproape 50 de milioane de ani... Şi acestea sunt doar „problemele" care se ridică la prima vedere! Ce facem cu marile galaxii, cum ar fi Andromeda? Cu restul spaţiului cosmic? Vom rămâne mereu prizonierii Sistemului nostru Solar? Sau există, totuşi o soluţie?

Navete fără motor

Ce face omul în viaţa de toate zilele, când nu are cum să încalce o lege? Caută o posibilitate de a o ocoli. Evident, o posibilitate tot... legală. Pentru că altfel, pedeapsa ruinează întreaga muncă. Marc Millis, de exemplu, este cercetător la NASA, are la dispoziţie un mic laborator şi un buget anual de doar 50000 de dolari. Sarcina lui: să imagineze posibile prototipuri de nave interstelare şi să caute legile fizice pe care s-ar putea baza funcţionarea lor. „Sunt gata să accept imposibilitatea depăşirii vitezei luminii, dar nu văd de ce nu aş căuta o soluţie alternativă!", spune el. NASA i-a stabilit trei mari obiective: să reducă sau, şi mai bine, să elimine complet folosirea carburanţilor; să găsească un sistem de propulsare a unei nave prin spaţiu, cu viteza maximă admisă de legile fizicii şi, dacă se poate, chiar şi prin spaţiu-timp; în fine, să găsească o metodă revoluţionară de producere a unor enorme cantităţi de energie.

CÂTEVA DECENII!

Aflate încă „parcate" în laboratoarele de cercetare, primele nave interstelare vor decola într-un viitor previzibil spre cele mai fantastice destinaţii.

Energie din...

nimic. Imaginaţi-vă o spirală de aluminiu extrem de uşoară şi încărcată cu electricitate. Extremităţile sale vor tinde, evident (doar sunt încărcate cu acelaşi tip de electricitate) să se îndepărteze. Punem aceeaşi spirală în vid. Vom observa că acum extremităţile... se atrag. Aceasta din cauza unor presiuni negative datorate aşa numiţilor fotoni virtuali. Acest fenomen se numeşte „efectul Casimir" şi duce la acumularea în spirală a unei energii care poate fi apoi utilizată. Oricât ar părea de ciudat, posibilitatea de a obţine energie „din nimic" este absolut reală! Numai că acest „nimic", vidul, cum este şi cazul zonelor de aşa numit „vid cosmic", ...nu este gol! Nevăzute, există „acolo" ceea ce fizicienii numesc „fluctuaţii de vid".

Viaţa în imensitatea aparent împietrită a spaţiului cosmic este departe de a fi una simplă şi monotonă. Există mai peste tot un fel de „joc al morţii şi renaşterii", în care particulele se ciocnesc cu antiparticulele lor generând energie, pentru ca din această energie să se reformeze apoi alte perechi... Problema este cum să reuşeşti să fructifici această energie care se ascunde în adâncurile unui înşelător gol. Soluţia – dacă va fi găsită – va reprezenta nu doar o metodă de îmbunătăţire a sistemelor de propulsie actuale, ci va aduce un element absolut nou. Probabil acel element care să ne permită ca în mai puţin de un secol să călătorim în Cosmos la bordul unor nave fără motor.

Visul cosmic

Este un lucru sigur că din ziua când şi-a ridicat pentru prima oară ochii spre cer, omul visează să călătorească până la stele... şi dincolo. S-au născut mai întâi poveştile, legendele, miturile. La început omul s-a gândit, modest, la planetele „de lângă noi". Vehicul suficient: nave cu propulsie nucleară. Apoi, pe măsură ce nemărginirea cosmică se dezvăluia din ce în ce mai amplu şi mai fascinant, am început să ne gândim şi la alte sisteme stelare, alte galaxii. Şi atunci am realizat existenţa aceastei formidabile bariere care este viteza luminii: ar trebui depăşită pentru a avea o şansă ca la revenirea pe Pământ să... ai cui povesti ce ai văzut şi ce ai aflat! Mai mult! Dintr-o dată ne-am aflat în faţa unui obstacol cu totul neaşteptat: dincolo de orice dificultăţi tehnologice imaginabile, apar limitele, neclarităţile, problemele pe care le ridică legile fizicii. Şi întrebarea: vor putea fi vreodată construite nave cosmice care să poată funcţiona fără a contrazice modelele şi teoriile pe care le cunoaştem astăzi?

Cursa pentru planetele extrasolare va folosi motoare materie-antimaterie.

planet@IT

Internet contra comunism

Conform cifrelor oficiale, numărul utilizatorilor de Internet din China s-a dublat de la începutul acestui an, ajungând acum la 17 milioane. Este un semn că în ţara cu cei mai mulţi oameni din lume, comunitatea internauţilor se află în continuă expansiune. Însă recent, Securitatea chineză a închis unul dintre primele situri democratice din China. Această mutare readuce în actualitate dilema cu care se confruntă liderii politici chinezi: cum să beneficieze de avantajele economiei Web, dar să şi împiedice folosirea Internetului ca metodă de propagandă împotriva partidului comunist aflat la guvernare. Liderii chinezi au impus ca siturile autohtone să creeze o imagine pozitivă a ţării. Conform agenţiei de presă Xinhua, zeci de oraşe vor înfiinţa unităţi de poliţie speciale pentru Internet. În China, multe situri sunt blocate zilnic, pentru că sunt considerate nedemne din punct de vedere politic. Comunitatea online din toată lumea este de părere că aceste acţiuni contravin scopului pentru care a fost creat World Wide Webul.

Hackeri ruşi prinşi la Londra

Proprietarul unei afaceri mari din SUA, Michael Bloomberg, a fost la un pas de a avea probleme destul de serioase din cauza unor hackeri. Ei au reuşit să pătrundă pe unul din computerele firmei şi să fure informaţii confidenţiale. Bloomberg a primit un email ce provenea de la o adresă gratis de la Hotmail, bloomberg-mike@hotmail.com, semnat de un bărbat „Alex". Acesta i-a explicat că sistemele sale de computere nu au o securitate eficientă şi că îi va demonstra acest lucru. S-a ţinut de cuvânt şi în aceeaşi zi, Bloomberg a primit zeci de pagini de fax, cu numere ale cărţilor de credit, date confidenţiale ale afacerilor, conturi din bancă, fişele angajaţilor, parole şi alte informaţii. Aceste date erau accesibile numai şefilor firmei Bloomberg, nefiind nici măcar la dispoziţia clienţilor. Alex i-a cerut directorului 200.000 de dolari, pe care să îi depoziteze într-un cont la Deutche Bank din Londra, în schimbul acelor date furate. Bloomberg a fost de acord, a deschis un cont şi a depus banii, însă Alex l-a contactat după aceea spunându-i că suma a ajuns în cont, dar nu poate să o încaseze. Păcălit de aparenţe, crezând că Bloomberg este cooperant şi va accepta şantajul, Alex i-a propus magnatului american să se întâlnească la Londra, pentru a-i da personal cei 200.000 de dolari. Bloomberg a ajuns la Londra, însoţit de doi poliţişti, unul recomandat drept director şi altul drept translator. Alex, însoţit de complicele său, recomandat ca translator, a cerut banii fără nici un menajament. A fost suficient pentru cei doi poliţişti, care i-au arestat imediat pe hackeri. Cei doi şantajişti sunt ruşi şi au lucrat la Kazkommerts Securities, o firmă cu care Bloomberg avusese contracte.

Lecţii de gătit pe Web

Puţini ştiu, probabil, că se poate face mâncare online. Inspiraţia unei mâncări bune vine acum şi de pe Internet. Revista Bucătarilor oferă contra 40 de dolari lecţii de gătit la cel mai bun standard. Pentru aceşti bani se mai primeşte o carte de bucate şi posibilitatea de a cere sfaturi online, chiar de la autor. Pentru că lecţiile sunt accesibile pe durata a 30 de zile, fiecare se poate ocupa de ele în funcţie de propriul program. Răspunsurile la întrebări sosesc în maxim 24 de ore, iar cursanţii pot schimba idei tematice prin comunitatea de Web a acestui sit. Adresa este cooksillustrated.com. Până acum, peste 2500 de oameni au plătit pentru a învăţa online să gătească. Procedeul de învăţare pe Web este una dintre afacerile care vor avea mare succes în viitorul apropiat. Marele avantaj este că Internetul nu se închide niciodată. (G.V.C.)

Inexplicabilul de lângă noi

EXORCIZARE *şi psihiatrie*

ION ŢUGUI

O dispută deocamdată elegantă se poartă mai ales la noi între cei ce susţin ocuparea unui suflet de către diavol şi o disfuncţie psihică identificată subiectiv şi irevelant cu diavolul. Pe această temă se pot asculta din când în când felurite inepţii; cele care neagă existenţa diavolului şi fenomenul posedării se exprimă invariabil şi aproape exact în limbajul materialismului ştiinţific, rudimentar şi categoric, cum îi stă bine unei ideologii incapabile să vadă dincolo de materie.

Da, ne întrebăm după mii de ani de civilizaţie dacă diavolul există; ne întrebăm apoi dacă acelaşi diavol ocupă un spirit şi îi dă forma mentală şi comportamentală a nebuniei. De îndată ne mai întrebăm ce este în evoluţia fiinţei umane *normalitatea* şi ce este *nebunia?* În general, cam tot ce aparţine misterului şi viziunilor ce se abat de la convenţionala normalitate, intră în contul psihiatriei, deci al anormalului, al bolii.

Ne aflăm de fapt în plin paradox. Nu mai e nevoie să definim obiectul de studiu al psihiatriei şi nici obiectul de studiu ocult al diabolicului. Problema pusă în termeni rigizi şi concreţi ne conduce, spre exemplu, la o situaţie ce ar revolta lumea creştină. Iată despre ce este vorba. Dacă experienţa mistică şi vizionară nu ne-ar fi lăsat în secolul întâi al erei creştine *Apocalipsa* Sfântului Ioan Teologul, carte fundamentală pentru creştini, şi ar apărea în lume cu o întârziere de aproape două mii de ani acelaşi text, autorul lui ar fi considerat de orice psihiatru drept nebun! Viziunile de pe Insula Patmos, ale evanghelistului, exprimate azi ar face obiectul unei analize psihiatrice! Este doar un exemplu prin care psihiatria îşi mobilizează cunoaşterea şi experienţele ştiinţifice pentru a distruge o revelaţie considerată de creştini esenţială pentru viitorul pământesc al istoriei, societăţii şi al oamenilor...

Referindu-ne la fenomenul posedării privit din două unghiuri, mistic şi medical, vom recunoaşte că terapia psihiatrică nu reuşeşte decât rareori să realizeze ceea ce îi reuşeşte unui preot cu putere duhovnicească atestată. Să punem oare fapta preoţească pe seama unui „alt tip" de terapie psihică? Ar fi riscant...

În istorie, fenomenul diavolizării este acceptat cel puţin teoretic sau, aparţinând unei „realităţi virtuale". S-a spus că nu doar concursul împrejurărilor şi conjunctura l-au făcut pe Stalin ucigaşul moral, în acest secol, a zeci de milioane de oameni. Fostul seminarist avea o alergie patologică faţă de imaginea crucii şi a bisericilor. Acelaşi, o ştim abia azi, avea un liber arbitru de o putere colosală. În timpul vieţii lui pământeşti, Stalin nu ar fi putut fi obstrucţionat în planurile lui de nimic şi de nimeni. Autobiografia lui Stalin este asimilată unei forţe diabolice care îl identifică drept unul din Antichriştii acestui secol.

În fine, acceptând fenomenul diavolizării drept „o realitate" ascunsă încă înţelegerii noastre concrete, ar fi lipsit de sens să-l „analizăm" prin cunoaşterea psihiatrică. Acceptând pe de altă parte adevărul indubitabil al psihiatriei cu referire la manifestarea unor boli psihice care fac deja un repertoriu amplu al ştiinţei medicale, va trebui să recunoaştem că o bună parte din evoluţia spirituală, ştiinţifică şi istorică a omenirii o datorăm... nebunilor!

Mai oferim un exemplu. Dacă chimistul evreu londonez i-ar fi descris la începutul anului 1914 visul pe care-l avusese într-un somn de cinci minute într-un autobuz, în Londra, unui psihiatru, acesta i-ar fi sugerat să se interneze într-un centru psihiatric. Chimistul a refuzat să consulte un psihiatru şi s-a dus într-un mic laborator unde a început să pună în experiment elementele „nebuniei", ale visului. Din nebunia chimistului a rezultat în câteva luni de zile cel mai puternic exploziv pe care îl cunoscuse lumea până atunci şi de atunci încoace!

Exemplele de această natură se pot înşira pe sute de pagini.

Înconjuraţi de baze extraterestre

OZN-uri *văzute din navete spaţiale*

DAN D. FARCAŞ

În 15 septembrie 1991, în cadrul misiunii STS-48, o cameră video, aflată la bordul navetei spaţiale *Discovery*, urmărea, de la o înălţime de 570 kilometri, orizontul curbat al Pământului şi transmitea, în direct, imagini printr-o reţea de televiziune prin cablu agreată de NASA. Donald Ratch, cercetător în probleme spaţiale, din statul Maryland, s-a întâmplat să înregistreze transmisia. Nu mică i-a fost mirarea să descopere că, timp de patru minute, pe imagine se distingeau obiecte luminoase, efectuând manevre, cu viteze variabile, aparent la câteva mile distanţă de navetă. Pe peliculă, un obiect luminos se vede zburând paralel cu curbura planetei. La un moment dat, din partea cealaltă, izbucneşte o lumină; în aceeaşi clipă, obiectul îşi schimbă traiectoria într-un unghi de circa 120 de grade şi, accelerând, dispare în spaţiu. Un alt obiect luminos, care până atunci stătuse nemişcat, se pune în mişcare, accelerând în aceeaşi direcţie cu primul. Două alte obiecte luminoase se deplasau în acelaşi timp, în paralel, pe partea dreaptă a imaginii. Se mai vedeau şi alte obiecte în mişcare.

Descoperirea a făcut o oarecare vâlvă printre amatorii de OZN-uri şi, ca urmare, s-a cerut şi s-a obţinut banda originală de la NASA. Aceasta a fost analizată cu cea mai performantă tehnică de calcul disponibilă. Filmul a fost difuzat în toată lumea. Şi telespectatorii români l-au putut vedea, pe canalul Discovery. Unii comentatori au interpretat că de pe un satelit american s-a „tras" într-un OZN, în cadrul unui test secret al programului „Războiul Stelelor", dar că OZN-ul şi-a schimbat traiectoria înainte de a fi atins.

NASA a susţinut că ceea ce s-a filmat erau „cristale de gheaţă" aflate nu departe de obiectivul camerei de luat vederi, reflectând razele Soarelui. Dr. Jack Kasher Ph.D., fizician, profesor la universitatea de stat din Nebraska, fost participant, între 1975 şi 1992, la cercetări legate de Iniţiativa de Apărare Strategică „Războiul Stelelor", a demonstrat că scenariile bazate pe „cristale de gheaţă" nu rezistă unei analize mai atente şi reprezintă „o poziţie imposibil de susţinut". Pentru el, obiectele păreau un soi de „nave controlate inteligent". Între altele, camera video era focalizată la infinit, deci obiectele apropiate trebuia fie să apară ceţos fie să dispară complet. Până la ora actuală nimeni nu a reuşit să găsească o altă explicaţie.

Obiecte neidentificate au fost văzute de pe navetele spaţiale şi în anii următori, de pildă în cursul misiunilor STS-80 şi STS-84. Pe lângă „sfere cu lumină proprie" s-au filmat şi obiecte care intrau în câmpul vizual pentru perioade extrem de scurte, de pildă a treizecea parte din secundă, ca apoi să dispară brusc, ca şi cum niciodată n-ar fi fost acolo. La ora actuală există mai multe filme video, circulând inclusiv printre astronauţi, cu aceste fenomene.

În ianuarie 2000 cercetătorul britanic Graham Birsdall a avut o discuţie cu Guido Nigro, directorul radiotelescopului Golden Grove de lângă Perth (Australia). După ce a văzut filmul înregistrat de misiunea STS-80, Grove a declarat „dacă pelicula se va dovedi autentică şi dacă ea reprezintă într-adevăr o navă extraterestră, sau ceva asemănător, cu alte cuvinte dacă există o muşamalizare, cei ce fac aceasta sunt inamicii întregii rase umane. Deoarece noi nu suntem copii şi trebuie să aflăm adevărul. Nu contează că anumite persoane nu ştiu ce să facă cu acest adevăr – majoritatea noastră va şti – iar dacă este o muşamalizare, cred că a sosit momentul ca ea să înceteze".

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/35

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Dosarul gândurilor comunicante

Înnăscut sau dobândit?

MIHAELA DOROBANŢU

Una din marile realizări ale parapsihologiei experimentale a fost descoperirea facultăţilor paranormale ale animalelor. Consecinţele au fost pe cât de neaşteptate, pe atât de spectaculoase şi s-au referit nu neapărat la relaţia noastră cu partenerii necuvântători, ci la o serie de concluzii care au fost trase despre disponibilităţile telepatice (paranormale în general) ale diferitelor categorii de oameni şi la posibilitatea perfecţionării acestora.

Nu mai puţin interesant, într-un fel, este şi faptul că un număr enorm de asemenea cercetări au fost efectuate în fosta Uniune Sovietică, de cele mai multe ori în institute de cercetări ale statului. Una din ţintele acestor cercetări a fost foarte bine definită: care sunt factorii care pot declanşa forţele para-psihice latente ale unui individ?

Unul din grupurile de oameni de ştiinţă perocupaţi de acest subiect a fost cel condus în 1965 de profesorul Popov. Biologul grupului, numit Gellerstein, ne-a lăsat un raport asupra unui incident parapsihic în care a fost implicat un cunoscut om al legii, A.C. O persoană cu un acut simţ critic şi departe de orice bănuială de misticism. Dr. A.C. se afla la un moment dat într-un tren care îl ducea la Moscova, într-o aglomeraţie cumplită. La un moment dat atipeşte şi începe să-l viseze pe unul din bunii săi amici, Lajecinikov, pe care îl vede efectiv, întinzând spre el mâna într-un gest de implorare. Se trezeşte brusc, îşi aminteşte emoţionat că nu-l mai vizitase de mult şi că era destul de bătrân şi, cu gândul acesta, adoarme din nou. Şi din nou Lajecinikov îi apare! Îl ia de mână şi, cu un ton imperativ, îi cere diverse lucruri. Dr. A.C. nu-şi mai aminteşte în momentul relatării cazului ce anume i-a cerut, dar ştie că insistenţa prietenului era atât de mare încât s-a hotărât ca imediat ce ajungea la Moscova să meargă să-l vadă.

Ajunge, dar îşi dă seama că nu-i mai cunoaşte numărul de telefon. Se îndreaptă spre un chioşc pentru a cere o carte de telefon. Este însă duminică şi totul este închis. Deconcertat, A.C. nu ştie încotro să o ia. Vede o stradă Nikitsky, porneşte pe ea, apoi se trezeşte coborând strada Zoologhiceskaia. Din nou este „invadat" de imaginea prietenului său. Se opreşte pentru a observa că se afla în faţa unei case pe care scria „E.E. Lajecinikov".

Bate la uşă, îi deschide o bătrână şi îl ia de mână conducându-l la etaj. Înainte de a-i deschide o altă uşă, ea îi spune: „ai sosit prea târziu". În cameră se afla sicriul cu corpul neînsufleţit al lui Lajecinikov. „Înainte de a muri s-a gândit la Dv. şi a spus că dacă aţi fi fost aici l-aţi fi putut ajuta."

Ippolit Kogan, directorul grupului Popov a remarcat că realitatea unor asemenea întâmplări nu poate fi pusă la îndoială. Şi a adăugat totuşi o întrebare: „Care ar putea fi însă cauza lor?"

Între scepticism şi credulitate

„BLESTEMUL DE JAD"

PAUL IOAN

Fenomenele tragice şi încă inexplicabile cuprinse sub celebra sintagmă „blestemul lui Tutankamon" nu sunt singulare. Întâmplări asemănătoare s-au petrecut şi cu „profanatorii" (sau cu cei care au fost dornici de suveniruri interzise de o lege nescrisă a spiritualităţii unor morminte) *Palatului Vânătorilor* de lângă cetatea aztecă Teotihuacan (Mexic). Se spune despre personajele ce şi-au găsit veşnicia aici, în morminte de piatră uriaşe, semi-îngropate şi ornate cu o scriere hieroglifică prea puţin deslușită, că s-au sacrificat luptându-se cu spiritele rele care decimau poporul cu boli incurabile. În cripte se aflau statuete (cu dimensiuni de la 10 la 40 de centimetri) ale „Vânătorilor morţii". Ele nu trebuiau mutate de acolo, căci...

„Blestemul de jad" a început să se manifeste încă din anii '50, când s-au făcut primele lucrări sistematice de restaurare a *Palatului Vânătorilor.* Autorităţile mexicane şi americane erau ajutate de muncitori specializaţi în munca pe şantiere arheologice. Unii dintre aceştia au răspândit informaţii despre fabuloasele statuete de jad, înainte ca zona să fie păzită „ca la carte". Astfel, au apărut hoţii de obiecte inestimabile ale patrimoniului mexican. S-a constatat că patru statuete din criptele asociate mormintelor au dispărut fără urmă. În 1976, în mai multe puncte vamale vest-europene au fost descoperite (ascunse cu mare grijă) trei din aceste opere de artă aztecă. Investigaţiile Interpolului au scos la iveală mai multe coincidenţe macabre. Astfel, fără se se fi înţeles între ei, proprietarii – colecţionari din Belgia, Franţa şi Germania – au declarat că persoanele de la care achiziţionaseră statuetele de jad erau membri ai familiilor unor mexicani ce săvârşiseră furtul. Pe adevăraţii hoţi nu-i întâlniseră, întrucât se aflau în clinici de psihiatrie! Toţi sufereau de profunde depresii, deveniseră incapabili de o existenţă normală în familie şi societate. Să fi fost o coincidenţă?

(Va urma)

Terra, unic organism viu?

Şi noi suntem GAIA!

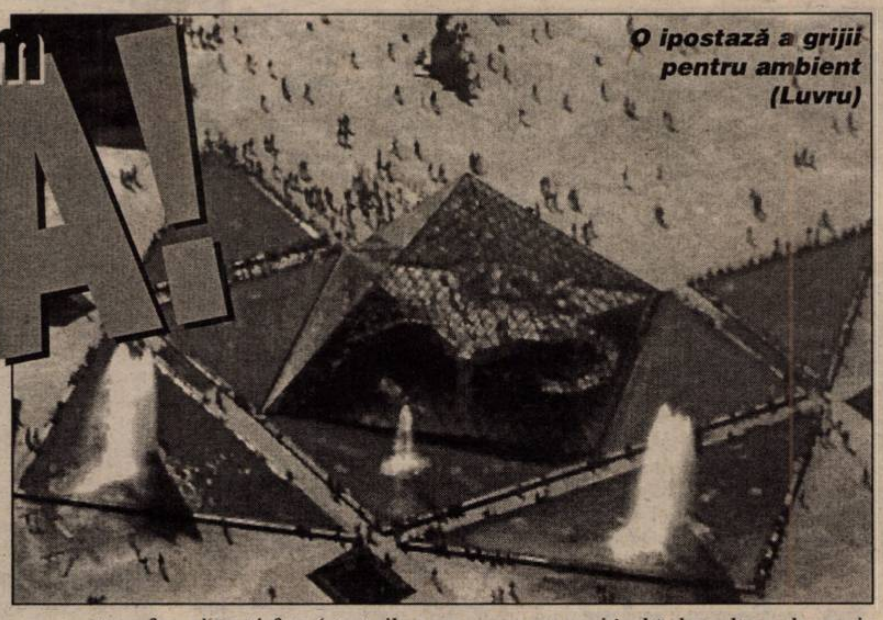

O ipostază a grijii pentru ambient (Luvru)

MIHAELA DOROBANŢU

Ierarhiile Gaiei

Primul lucru pe care l-a înţeles Lovelock a fost că Pământul-Gaia, ca orice organism de altminteri, are capacitatea de a se autoregla. Al doilea lucru a fost şi mai interesant: Gaia funcţionează conform unui sistem de ierarhii paralele. Ea există... pe mai multe planuri. Pe de o parte genele, populaţiile şi speciile; pe de alta, ordinele, familiile şi clasele de organisme vegetale şi animale. În fine, planul aşa numitelor „*avatarii*" – un neologism considerând organismele unei specii nu după forma lor sau zestrea genetică, ci după rolul pe care îl joacă în calitate de „producători" şi de „consumatori" ai unui ecosistem local integrat într-un ecosistem regional, acesta, la rândul lui, făcând parte dintr-unul global. Aşa reuşeşte Gaia să-şi asigure stabilitatea funcţionării. Să ne gândim în fond ce economii extraordinare am realizat trecând la montarea clădirilor sau a automobilelor din module şi nu direct din minuscule componente şi piese!

Nor de nisip în Sahara

Legăturile misterioase

În Univers trebuie să existe surori ale Gaiei! Cel puţin aceasta este părerea profesorului Andrew Watson: „dacă Gaia este un sistem de organisme care trăiesc în simbioză conform unor legi bine stabilite, ar trebui să găsim surorile sale în vecinătatea unor stele care să fi putut permite pe planetele lor generarea unor ecosisteme complexe." Putem însă găsi într-adevăr acolo toate cele patru componente ale Gaiei terestre, adică biosfera, hidrosfera, atmosfera şi stratisfera (straturile geologice)? Răspunsul nu este chair atât de simplu, pentru că semne de viaţă s-au identificat doar în sistemele stelelor tinere. Or, acolo Gaia nu poate exista – nu încă, cel puţin. Să însemne aceasta că apariţia vieţii are totuşi un caracter întâmplător şi că evoluţia sa este haotică?

Să nu uităm însă că ne-am dat seama că Terra face parte dintr-o galaxie doar pentru că la un moment dat am observat, privind prin telescop, că ceea ce noi vedeam ca un simplu punct pe cer era de fapt o aglomerare stelară! Să nu uităm că la început am realizat că pielea noastră este făcută din celule, apoi că în aceste celule există diverşi atomi, iar astăzi ştim că fiecare atom este o lume în care trăiesc şi acţionează particulele elementare subatomice. Nu putem şti de pe acum ce legături misterioase la nivel cosmic ne vor dezvălui cercetările şi descoperirile anilor care vin!

Neuronii planetei

Dar noi, noi oamenii, ce suntem pentru Gaia? Orgoliul nostru de specie cu cea mai înaltă dezvoltare, de specie dominantă, ne-ar putea face să considerăm că suntem... neuronii Gaiei. Noi suntem în fond cei care am descoperit că planctonul este cel care asigură o temperatură medie convenabilă la nivel planetar şi că tot el, de fapt, determină formarea norilor doar pentru ca prin ploaie să-şi poată răspândi propriile gene la distanţe cât mai mari. Noi suntem aceia care am înţeles că Gaia îşi gestionează resursele la scară globală şi că până şi aparent izolatele ecosisteme ale peşterilor fac şi ele parte din Gaia. Noi – unul dintre noi – a inventat-o chiar pe Gaia!

Dar nu ne putem gândi încă la rolul de neuroni ai Gaiei. De sistem nervos care să o conducă încotro consideră mai potrivit pentru ea. Cel puţin nu, atâta timp cât practicăm o adevărată distrugere a biodiversităţii. Un asemenea rol ne cere mai întâi... un pic de modestie: să realizăm, să acceptăm dacă vreţi, că totuşi cunoaştem încă atât de puţin marile sisteme care guvernează globul pământesc.

Dar până să devenim neuronii Gaiei, trebuie să reuşim să nu mai fim celulele sale care par să fi înnebunit şi să o ia razna!

Anatomia secundei

„România profundă"

ALEXANDRU MIRONOV

O scrisoare primită din partea inginerului constănţean Gheorghe I. Basarabeanu analizează o „disecţie" făcută de mine unei clipe a verii trecute şi emite câteva idei relativ la ceea ce Fukuyama numeşte *capitalul social* sau ceea ce Marx numea *forţele de producţie.* Cititorul nostru îşi exprimă speranţa că, în viitor, aportul României la globalizare nu va fi doar o inevitabilă furnizare a elitelor noastre către cei bogaţi. Elitele noastre, ieşite din zestrea nativă a poporului, mediul de existenţă şi educaţie nu sunt bine folosite de societatea noastră, este de părere inginerul Basarabeanu, sugerând diverse modalităţi pentru încurajarea tinerilor de valoare, a creatorilor de bunuri culturale.

Leg această scrisoare de o excelentă iniţiativă a Academiei Române, care a invitat, de curând, politicieni din tot spectrul, la o discuţie despre rolul şi locul pe care trebuie să-l aibă cultura – deci şi ştiinţa – în societatea românească a anilor de după 2000. Au fost prezenţi la întâlnirea organizată de criticul literar Eugen Simion, preşedintele Academiei, multe dintre stelele publice ale momentului, fiecare încercând să creioneze o *strategie de punere în valoare a intelectualului român,* cel pur şi simplu „uitat" la el acasă dar care devine repede rentabil în orice parte a lumii ar merge. Mă aşteptam, mărturisesc, la mai mult, din partea unor conducători de partide care sunt, ei înşişi, adevăraţi intelectuali, dar masa rotundă nu a trecut de generalităţi, cu două excepţii.

Una a venit din partea ministrului de Externe, dl Petre Roman şi a însemnat un fel de anunţ public prin care cercetătorii noştri în ştiinţă au fost informaţi că fonduri ale Uniunii Europene chiar ne sunt puse la dispoziţie şi că ele pot fi fructificate, cu condiţia ca programele prezentate „cenzorilor" de la UE să fie interesante, atrăgătoare, promiţătoare, inovatoare. Or, spune dl Petre Roman, din peste 500 de programe prezentate până acum la ceea ce se numeşte FPS abia 36 sau 37 au trecut de furcile caudine! Bani există, în continuare, Agenţia Naţională pentru Ştiinţă, Tehnologie şi Inovaţie (ANSTI) are cele mai bune intenţii, aşa că lumea cercetării ştiinţifice se poate adresa cu încredere mai marilor Europei...

A doua excepţie: profesorul Dan Voiculescu, cunoscut om de afaceri, de mare succes, interesat de fenomenul inovaţiei, cel care mişcă, în zilele noastre, economia planetei. Preluând o sintagmă a academicianului Eugen Simion – există, dincolo de noi, şi puţin observabilă, o Românie profundă, spune preşedintele Academiei Române – dl profesor Voiculescu propune crearea unui *fond special de risc* (sub forma unei fundaţii? a unei bănci de investiţii? a unei societăţi comerciale pe acţiuni? domnia sa nu ne-a dat detalii) care să acorde credite unor grupuri de cercetători, pe teme şi subiecte acceptate de un juriu sau o comisie de specialişti reputaţi. Şi ca să arate că nu vorbeşte doar pentru partea emoţională a receptorilor, profesorul Dan Voiculescu a adăugat: eu pun 10 miliarde de lei în acest fond şi vă cer să faceţi *apel către toţi oamenii bogaţi din România pentru a depune, fiecare, 6% din averea dobândită după 1989,* în scopul de a strânge suficient de mulţi bani pentru a ne permite proiecte care să ne aducă înapoi acasă marile minţi plecate în exod aiurea în lume!

Mă grăbesc să consemnez evenimentul, mărturisesc că-l aştept de multă vreme – şi că îl aştept pregătit, însăşi această rubrică din revista noastră consemnând, nu de puţine ori, fapte de la o „Bursă a Invenţiilor" care, puse în practică, ne-ar scoate la liman.

Nu mai avem decât şansa de a ne vinde, pe bani buni, cultura, şi-a încheiat profesorul Dan Voiculescu pledoaria de la Academia Română...

Marile speranţe ale secolului XXI

GENII pe „lista de aşteptare"

PAUL IOAN

De aproape două milenii şi jumătate apar, în diverse ramuri ale ştiinţei şi artei, personalităţi de vârf, „excepţii avangardiste", promotori ai unor idei revoluţionare, pe care ne-am obişnuit să le denumim genii. Dar ceea ce deosebeşte contemporaneitatea de alte epoci este trecerea de la uluitoarele realizări individuale la cele de grup. În special în perimetrul ştiinţei, este tot mai grea afirmarea „de unul singur". Argument? Premiile Nobel – ca reper relativ şi nu absolut – este acordat de mai multe decenii unor grupuri şi nu unor persoane.

Vârstele afirmării oamenilor de excepţie

Analizând din mai multe puncte de vedere probabilitatea apariţiei de genii în secolul XXI, sociologii au alcătuit şi o uriaşă bază de date biologice ale talentelor de excepţie. Ideea de la care s-a pornit a fost aflarea răspunsului la două întrebări-cheie:

1. Care este (va fi) vârsta optimă a celui (celei) ce produce o realizare epocală?

2. Care sunt (vor fi) vârstele părinţilor la data venirii pe lume a geniilor?

Această curiozitate sintetizatoare – bazată pe datele certe din secolele XIX şi XX – a condus la următoarele rezultate:

1. vârsta optimă a afirmării unui geniu este: a) *40-42 pentru matematicieni, fizicieni şi chimişti;* b) *45-47 de ani pentru naturalişti şi experţi militari;* c) *47-49 de ani pentru muzicieni, actori, scriitori;* d) *50-52 de ani pentru medici;* e) *52-54 de ani pentru filosofi şi politicieni;* f) *54-56 de ani pentru astronomi şi astrofizicieni, bio-astrofizicieni şi... umorişti (observaţi separarea de scriitori!);* g) *55-57 de ani pentru istorici, antropologi, arheologi;* h) *57-62 de ani pentru jurişti (în special ai Dreptului internaţional şi ai Protecţiei mediului – ecologie globală).*

MASĂ ROTUNDĂ

Reunite în capitala Japoniei, somităţi din varii domenii ştiinţifice – inclusiv filosofi şi sociologi – au analizat problema viitoarelor genii ale lumii.

Aceste concluzii – mult discutabile – sunt contrazise de numeroase excepţii, ele concretizând un fel de medie ponderată a vârstelor avute la data afirmării de către peste 165 (în medie) de persoane (99,9 la sută bărbaţi!) de fiece domeniu. Dar excepţiile s-au coagulat în marea masă a geniilor. Interpretabile sunt şi criteriile avute în vedere, căci însuşi termenul de „geniu" este legat direct de noţiunea relativă de „valoare".

2. În privinţa vârstelor părinţilor la data naşterii geniilor (punct de vedere legat de aşa-zisele şanse ale activării unor gene cu calităţi speciale – o altă problemă foarte controversată), înşiruirea de informaţii ar fi extrem de lungă. Extragem, pentru curiozitatea legitimă a cititorilor noştri, doar câteva exemple: *Leonardo da Vinci – tata=25 de ani, mama 22 de ani; Niels Bohr (Nobel fizică 1922) – tata=30 de ani, mama=24 de ani; Albert Einstein (Nobel fizică 1921) – tata=32, mama=21; Johann Wolfgang Goethe – tata=39, mama=17; Ludwig van Beethoven – tata=32, mama=22; Richard Wagner – tata=43, mama=39; Confucius – tata=70 (!), mama=16 (!); P.I.Ceaikovski – tata=45, mama=27; Iréne Joliot-Curie (Nobel chimie 1935) – tata=38, mama=30* ş.a.m.d.

Cât de reprezentative sunt aceste date? Cât este întâmplare şi cât este necesitate în apariţia unui geniu? Ce rol a avut mediul familial şi macro-social? Dar apartenenţa sau non-apartenenţa religioasă? Dar temperamentul (coleric, flegmatic, sangvin sau melancolic)? Dar anomaliile psihice (inclusiv ale părinţilor)?... Imposibil de răspuns, retorica genialităţii este „infinită".

Ce sperăm de la viitor?

În această privinţă există aproape un consens al punctelor de vedere. Plecând de la problemele urgente ale contemporaneităţii, se detaşează trei macro-domenii pentru care se aşteaptă realizări revoluţionare. Este vorba, prioritar, de pace, poluare, sănătate şi energie neconvenţională, eficientă şi rentabilă.

Astfel, pe „lista de aşteptare" a secolului XXI sunt imperios necesare mari personalităţi politice pacifiste (inclusiv interconfesionale), ştiinţifico-inginereşti în domeniul ecologiei (tehnologii ce diminuează drastic emisiile nocive), macro-biologiei moleculare (genetică-medicină-farmacie), al biotehnologiei (surse alternative combustibililor fosili), al producerii rentabile a fuziunii nucleare (în locul actualei fisiunii, care are deşeuri radioactive extrem de problematice), al producerii, stocării şi utilizării antimateriei (combustibilul astronavigaţiei „ideale").

După cum se observă, sunt aşteptate preponderent genii care să îmbunătăţească viaţa şi coexistenţa terrienilor, şi mai puţin „vârfuri" artistice şi culturale. Este dovada grăitoare a îngrijorărilor ce plutesc asupra destinului viitorimii, plecând de la starea alarmantă de astăzi. Rămâne de văzut dacă hazardul se va supune necesităţii şi speranţele noastre vor fi satisfăcute.

E bine de ştiut

Impetigo contagios

În zilele calde, copiii de toate vârstele pot să contracteze o infecţie extrem se contagioasă, care se declară mai ales în colectivităţi. Mici pustule pruriginoase, în focar roşu cu puncte purulente, care se sparg şi se usucă; acoperă mai ales faţa copilului contaminat. Incubaţia durează 2-5 zile şi bolnavul simte fiecare pustulă ca pe nişte mici înţepături de insecte. La apariţia însă a astfel de simptome, trebuie consultat urgent medicul, pentru că una din complicaţiile posibile este nefrita. Aşadar, un examen de urină este absolut necesar!

Deşi se declară pe faţă şi zona capului, impetigo poate apărea şi pe restul corpului în aceeaşi formă de vezicule pruriginoase, pe fond roşu. Acestea se deschid uşor şi se constituie în plăgi umede. Secreţia se usucă şi formează o crustă galben-brună. După 8-12 zile, crustele se desprind dar lasă în urmă cicatrici roşii pentru multă vreme. Infecţia se poate agrava, se propagă repede, devine trenantă şi sâcâitoare.

Pentru că este o infecţie streptococică se poate frecvent a fi afectaţi rinichii (glomerulonefrită) pentru care medicul va solicita o analiză de urină a bolnavului. Infecţiile pot fi prevenite, dezinfectând orice plagă cutanată, peste care se va aplica o feşă sterilă. Ca tratament este prescris unguent cu antibiotic dar se insistă pe acoperirea zonei infectate. Când infecţia este produsă de streptococ, se prescrie administrarea de penicilină 10-14 zile, iar dacă factorul declanşator este un stafilococ medicamentul indicat va fi ales special.

Dr. VALERIU MANTA

Indiscreţii

Un tată fericit, în vacanţă

Ca in fiecare an, premierul englez şi-a petrecut vacanta undeva în sudul Italiei împreună cu sotia şi copiii. De la înăltimea... vârstei sale de trei luni micutul Leo a devenit deja vedeta familiei. Din fericire Kathryn (sora sa mai mare) pare perfectă în ipostaza de „baby-sister", iar „îngăduinta" cu care este privit Leo de ceilalţi doi fraţi ai săi, este doar aparentă...

Regina Rania, viitoare mamă

Radioasă şi elegantă regina Rania, însărcinată în luna a opta, a participat recent la o ceremonie de familie. Indiscreţii au remarcat în mod special tinuta sa sic...

În afara pistei

Săruturi fierbinţi pentru Jacques Villeneuve, pilotul obişnuit cu frisoanele de la Formula 1. Chiar dacă de câteva luni fostul campion mondial „contabilizează" şi contra-performanţele pe circuite, triumfă în braţele frumoasei Dannii, sora cântăreţei Kylie Minogue.

Puncte de vedere

CONSERVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL

o provocare ecologică fără frontiere

Pentru creatorii tuturor timpurilor, factorii de mediu care acţionează asupra operelor de artă constituie o provocare esenţială. Atmosfera, cu conţinutul ei de vapori de apă şi gaze poluante, deteriorează materialele metalice. Solul, prin sărurile dizolvate şi dezvoltările biologice, acţionează atât asupra metalelor, cât şi a materialelor de construcţie. Acesta este avertismentul ecologic al naturii. De aceea, fiecare creator îşi selectează cu maximă rigurozitate materialele unei opere monumentale. Generaţiilor care se succed le revine obligaţia de a le asigura perenitatea printr-o activitate de conservare fundamentată ştiinţific.

În anul 1886, inginerul francez Gustave Eiffel realiza Statuia Libertăţii, cel mai important simbol al Americii şi al patrimoniului de monumente ale umanităţi. Statuia a fost concepută din cupru la exterior şi oţel carbon la interior. Cuprul a fost utilizat ca urmare a excelentei rezistenţe la oxidare, iar oţelul carbon era singurul cunoscut în acel moment – oţelurile inoxidabile fiind abordate mult mai târziu pentru construcţia monumentelor de artă. Restauratorii anului 1980, proveniţi de la Texas Instruments Incorporation au evidenţiat minunata „patină" a timpului pe care o dobândeşte suprafaţa din cupru expusă atmosferic. După 100 de ani, numai 5% din grosimea iniţială de 2,5 mm s-a deteriorat prin coroziune electrochimică. Rănile profunde ale lui Lady Liberty s-au concentrat în osatura interioară a statuii: barele din oţel carbon au ruginit ca urmare a coroziunii galvanice caracteristice zonelor de contact dintre cupru şi oţel carbon. Eiffel îşi luase o măsură de protecţie prin căptuşeala interioară a statuii cu o umplutură de azbest impregnat cu şelac. Cu timpul, aceasta a devenit poroasă şi a asigurat un mediu electrolitic deteriorării corozive. Statuia Libertăţii a fost restaurată de compania Texas Instruments, între anii 1980 şi 1986, după procedurile pe care însuşi Gustave Eiffel le-a recomandat, dar, în acelaşi timp, au respectat opiniile sculptorului francez Frédéric Auguste Bartholdi. Fondurile de finanţare s-au constituit din contribuţii particulare şi au totalizat 230 milioane de dolari. Stratului exterior din cupru i-a fost redată uniformitatea structurală, iar oţelul carbon de la interior a fost înlocuit cu oţel inoxidabil austenitic. Aceste intervenţii riguroase au fost efectuate pentru a marca un demers durabil. În acest mod, americanii au făcut să triumfe ceea ce sculptorul român Constantin Brâncuşi denumea: „disciplina spiritului asupra efervescenţei materiei." Românii constată, de asemenea, că din 1937 şi până în prezent, monumentul de la poalele Carpaţilor – „COLOANA FĂRĂ SFÂRŞIT" din Tg.Jiu – necesită un efort de restaurare. Au gândit, însă că această activitate poate fi încredinţată unui mecena al artelor plastice, într-o ţară care a pregătit timp de un secol specialişti reputaţi în domeniul construcţiei şi protecţiei suprafeţelor metalice. Adevăratul mecena al Coloanei 2000 s-a remarcat a fi Banca Mondială care a acordat un împrumut cu dobândă, rambursabil în 10 ani, în valoare de 10 miliarde de lei. Este un „business management" specific, în care primează mediatizarea, agrementarea unui cerc de iniţiaţi, cât şi iluzia unui spaţiu românesc redat turismului internaţional. Aceste considerente vor să ilumineze un tunel al speranţei.

Japonezii, avizi de cunoaştere şi comunicare, şi-au împlinit visul de a urmări eclipsa din august 1999 la poalele Carpaţilor, la Tg.Jiu. Ei doreau să perceapă vizual şi „Coloana fără sfârşit". Au fost uimiţi, însă, de un spaţiu plantat cu o mulţime de schele metalice multicolore, din care lipsea Coloana dezmembrată în module depozitate în cabine speciale. Totul, în vederea restaurării atât de necesare după o jumătate de secol. Le-am înţeles, atunci, uimirea: şi japonezii, ca şi românii, sunt mereu în căutarea – nu a „timpului pierdut" – ci a MIRIFICULUI!

Cercetător ştiinţific,
VERGINICA ŞOCU

Pentru părinţi

Încrederea în sine

Atunci când ai încredere în tine, eşti mulţumit de tine însuţi, te simţi bine cu tine, guşti din plin bucuriile pe care ţi le oferă fiecare clipă. Dar deşi toate acestea sunt legate de întreaga noastră personalitate, de cele mai multe ori încrederea în sine apare ca fiind legată mai ales de imaginea corporală. În primul rând, pentru că ne pasă cum anume ne văd cei din jurul nostru şi, din păcate, de foarte multe ori oamenii fac aprecieri ţinând seama de statură, de culoarea ochilor sau de lungimea părului. Şi atunci, când simţi că arăţi altfel decât ceilalţi, începi să ai probleme cu imaginea corpului tău şi, implicit, cu încrederea în tine; „Sunt prea înalt(ă), nu sunt destul de puternic(ă). Adolescenţa este perioada în care se stabileşte o relaţie hotărâtoare între imaginea corporală şi încrederea în sine. Schimbările fiziologice petrecute ne fac să devenim brusc foarte conştienţi de propriul nostru corp. De multe ori, el pare cu totul ciudat, diferit de ceea ce ar trebui să fie motiv pentru care reuşeşte să focalizeze şi atenţia celor din jur, ceea ce nu te poate face să te simţi tocmai în largul tău. Şi nu este chiar atât de uşor să înţelegi că fiecare organism are un ritm propriu şi limite proprii. Şi că atenţia ar trebui să se îndrepte în primul rând nu asupra aparenţei fizice, că asupra tuturor lucrurilor minunate pe care le poţi face şi asupra faptului că, la urma urmelor, eşti o persoană cu totul specială. Mediul cultural are, la rândul său, un rol important de jucat prin imaginile-model pe care ni le propune prin filme, reclame, reviste etc... Din cele 400-600 astfel de „întâlniri" cu care avem de-a face în fiecare zi, 10% au un mesaj care pune în legătură directă frumuseţea şi succesul. Numai că adeseori aceste imagini sunt departe de realitate şi dau naştere la întrebări (de genul „de ce sunt altfel?") şi îndoieli. Însă valoarea personală nu depinde câtuşi de puţin de conformarea cu aceste modele şi, ca urmare, ceea ce contează cu mult mai mult este stilul de viaţă pentru care optăm. Şcoala şi familia se prezintă ca un factor deosebit de important. Adeseori, părinţii sunt mai degrabă dispuşi să îşi critice decât să-şi laude copiii, înclinaţie care are efecte negative asupra încrederii în sine. Cât despre influenţa pe care o au colegii şi prietenii probabil că cel mai important aspect care nu trebuie ignorat este că cele mai multe dintre remarcile răutăcioase se vin din partea unor persoane care au, la rândul lor, probleme legate de încrederea în sine.

IOANA POPA

Voaletă şi Dantelă Veche

Nefericita Mary Hemingway

Nu există o soţie mai lovită de soartă decât nefericita *„miss Mary"* (ultima nevastă a lui Ernerst Hemingway). Acest laureat al Premiului Nobel (1954), mitul masculinităţii americane, „Tarzan la maşina de scris" i-a adresat lui Mary – într-o scenă conjugală de un dramatism apoteotic – următoarea frază: *" Dacă ai o soţie cu adevărat bună, atunci m-ai ucide tu!"* Ce-a fost în sufletul acelei femei care primea un îndemn atât de brutal, conţinând şi nuanţa de şantaj ce făcea din iubire o scuză pentru crimă? „Papa", cum îl alinta ea, nu suferea de nici o maladie incurabilă, doar simţea cum îi apune gloria. Era anul 1960 şi nu mai putea scrie la nivelul unui „Adio, arme", „Pentru cine bat clopotele" sau „Bătrânul şi marea". Înţeleapta şi traumatizata Mary n-a răspuns provocării, dar a fost martoră a trei tentative de suicid ale lui „Papa". Abia la a patra a evadat în neant (2 iulie 1961). Dar Mary n-a mai avut lacrimi, era de mult văduvă... Fără biograful A.E.Hotchner n-am fi ştiut (recunoscut!) ce femei puternice există printre noi. *(P.I.)*

Gastronomice

Continuăm seria reţetelor oferite cititoarelor noastre de doamna Chereji Clara din Vişeul de Sus.

Înghetată de piersici

4 pahare pireu de piersici, 2 ouă 1 1/2 pahar zahăr tos, 1 lingură rasă de făină, 3 pahare lapte, 2 pahare smântână acrişoară consistentă.

Se curăţă de coajă 500-700 g piersici bine coapte, apoi se dau printr-o sită inoxidabilă, iar pireul rezultat se măsoară cu paharul. Separat se bat ouăle întregi, se adaugă zahărul amestecat cu făina, iar la sfârşit laptele călduţ. Se bate compoziţia cu telul, se aşază vasul pe aburi amestecând continuu până când se îngroaşă crema, fără să clocotească. După ce se răceşte se pune smântână şi apoi pireul de piersici. Crema se toarnă în tăviţe sau într-un vas emailat potrivit şi se dă la frigider. Se amestecă la intervale de 20-30 minute până când îngheaţă complet. Înghetata se serveşte simplă sau cu „SOS DE VIN" sau „SOS DE ROM".

Budincă de mere

3 mere frumoase, 3 ouă, 3 linguri zahăr, 3 linguri făină, ½ l lapte, ½ baton vanilie, 7-8 nuci tocate, puţină marmeladă, unt.

Se curăţă uşor merele de coajă, se taie în rondele şi se aşază într-o formă unsă bine cu unt şi presărată bine, pe toate laturile, cu pesmet sau făină. Peste merele astfel aşezate se presară puţin zahăr şi se pune vasul în cuptorul încălzit pentru câteva minute. Separat se freacă gălbenuşurile cu zahărul, se adaugă făina şi laptele care a fost fiert împreună cu vanilia. Se toarnă amestecul peste mere şi se pun din nou la cuptor. Albuşurile se bat spumă, se amestecă nucile şi cu marmelada şi apoi se toarnă peste compoziţia care între timp s-a copt. Se mai ţine budinca la cuptor 4-5 minute. Budinca se scoate pe o farfurie şi se serveşte tăiată felii. Se poate servi călduţă dar e mult mai gustoasă rece.

Cremă de alune

4 ouă, 2 pahare lapte, 150 g zahăr tos, 150 g alune, 3-4 linguri apă rece, 25 g gelatină, coaja rasă de la o portocală, 250 g frişcă bătută.

Gelatina se lasă în apă rece 30 minute după care se dizolvă complet în puţin lapte clocotit (½ pahar din cantitatea de mai sus). Se ţine la cald până la întrebuinţare. Se bat cu telul ouăle întregi împreună cu zahărul şi coaja de portocală şi se adaugă încet restul de lapte clocotit, apoi se pune vasul să fiarbă la bain-marie, amestecând fără întrerupere până când se glasează lingura. Se toarnă gelatina dizolvată în compoziţia fierbinte, se amestecă bine şi se dă la rece. Înainte de a se răci crema complet se încorporează alunele prăjite şi măcinate iar la sfârşit frişca bătută, după care se toarnă într-o formă mai mare stropită bine cu apă sau în ceşti şi se dă la frigider. Când s-a întărit bine, se răstoarnă din formă, după care se înfăşoară într-un şervet umed şi fierbinte. Desertul se serveşte simplu sau ornat cu frişcă bătută.

Cornuleţe pentru cafea cu lapte

50 g drojdie de bere, 2 pahare cu lapte, 200 g unt, 7-8 linguri zahăr, 5 gălbenuşuri, făină cât cuprinde, vanilie, coajă de lămâie sau de portocală.

Se înmoaie drojdia cu lapte şi se amestecă împreună cu untul topit în prealabil lângă o sursa de căldură. Se adaugă gălbenuşurile unul câte unul şi se bat împreună cu zahărul, vanilia şi coaja de lămâie. Făina se pune treptat, atât cât trebuie pentru a obţine o cocă potrivit de tare. Se frământă bine, se întinde o foaie groasă de ½ cm, care se taie în pătrate. Se rulează fiecare pătrat şi se arcuieşte. Se ung cornuleţele cu ou, se presară zahăr tos pe deasupra, se aşază într-o tavă şi se coc la foc potrivit 30-35 minute.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

DOCTORUL casei

Paraziţii intestinali –

ASCARIZII

Posibilitatea infestării cu paraziţi intestinali este mult mai mare în timpul verii decât în restul anului, cei mai afectaţi fiind copiii, care îşi petrec multe ore în aer liber, la joacă, fie în jurul blocurilor, fie în tabere la munte sau la mare, fie la ţară la bunici..., uitând adesea că praful, murdăria, contactul cu animalele şi neglijarea măsurilor de igienă constituie sursa a numeroase boli. Or, în ceea ce priveşte bolile provocate de paraziţi, acestea se transmit chiar prin ouăle, larvele sau chisturile paraziţilor, care se pot afla în apă, pe alimente sau pe mâinile murdare. O dată ajunse în intestinul omului, dau naştere parazitului care provoacă boala. În general, infestarea organismului cu paraziţi se manifestă prin dureri intestinale cu localizare imprecisă, recidivante. La rândul lor, toxinele eliminate pot duce la manifestări alergice cutanate. În timp, copilul infestat cu paraziţi devine palid, slab, încercănat, cu o slabă rezistenţă la infecţii.

Dintre paraziţii intestinali, cel mai răspândit este ascaridul sau limbricul. Acesta are forma unui creion subţire, ascuţit la capete, cu o lungime de 15-20 cm. Femela adultă depune în intestinul omului un număr mare de ouă care sunt eliminate o dată cu fecalele. Eliminate, acestea au nevoie de o perioadă de timp în care se dezvoltă o larvă. În această fază pot ajunge prin apa sau legumele şi fructele contaminate din nou în intestinul omului, de unde intră în vasele sanguine şi se depun în plămâni. De aici ajung în gât, apoi, fiind înghiţite, pătrund pentru a doua oară în intestin într-o formă mai evoluată, unde cresc până la stadiul de paraziţi adulţi. O singură persoană poate găzdui unul sau câteva mii de ascarizi.

Uneori, ascarizii pot duce la complicaţii grave, deoarece prin migrarea lor în intestin pot ajunge în căile biliare, pe care le pot obtrua, sau în apendice, favorizând apariţia unei apendicite acute. Alteori, când sunt în număr mare, pot forma ghemuri de ascarizi, care pot astupa lumenul intestinal, ducând la ocluzie intestinală.

În familie, când copilul se plânge în mod repetat de dureri de cap şi abdominale, de diaree sau constipaţie şi când, concomitent, se constată lipsa poftei de mâncare, paloare, pierderea în greutate, nervozitate, e firesc să se apeleze la medic pentru un consult general. În cazul suspectării existenţei unui parazit, se face examen coproparazitologic, iar diagnosticul şi tratamentul se stabilesc în funcţie de rezultatele analizei. Tratamentul medical este specific fiecărui parazit în parte şi trebuie aplicat şi celorlalţi membri ai familiei, iar în unele cazuri repetat.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

Prima zi de ŞCOALĂ!

Când vara e pe sfârşite, gândul se îndreaptă automat spre... clopoţelul care anunţă începerea şcolii. Grijile şi emoţiile prind contur, iar despre vacanţă începe să se vorbească la timpul trecut. Dacă pentru elevii mai mari debutul unui nou an şcolar e perceput deja ca parte componentă firească, obligatorie, necesară a existenţei lor, pentru copiii mici, care abia îşi fac intrarea în rândul şcolarilor, experienţa necunoscută legată de prima zi de şcoală şi, apoi, de integrarea într-un regim diferit de viaţă faţă de cel cu care era obişnuit înainte este un moment special. De trecerea cu bine a acestei etape depinde în mare măsură felul cum va evolua de-a lungul anilor ulteriori de studiu. Pentru copil, începerea şcolii înseamnă intrarea într-un mediu complet nou pentru el, cu reguli fixe, menite să-i formeze personalitatea, să-l facă să gândească şi să-l înzestreze cu o serie de cunoştinţe ce vor constitui temelia tuturor achiziţiilor intelectuale, înregistrate de el pe parcursul vieţii. În mod firesc, impactul cu această nouă etapă are asupra sa răsunet nu doar psihologic, ci şi afectiv, şcoala presupunând o oarecare separare de mediul familial şi necesitatea integrării într-o nouă colectivitate.

„Fobia şcolară"

După cum se ştie, cel mai dificil este pentru copiii care nu au fost niciodată incluşi în cămine sau grădiniţe. În cazul lor, se observă adesea fie o excitabilitate crescută, manifestată prin agitaţie şi plânsete, fie o atitudine de retragere în sine, manifestată prin tăcere, lipsă de vioiciune, teamă şi nesiguranţă, refuzul de a participa până şi la jocuri colective. Se întâmplă, nu de puţine ori, ca aceştia să spună zilnic părinţilor că nu mai vor să meargă la şcoală, iar faptul că dorinţa nu li se îndeplineşte constituie pentru ei o sursă suplimentară de anxietate, exprimată prin reacţii de panică, pe fondul unei adevărate „fobii şcolare".

Statisticile au demonstrat că fobia şcolară este mai frecventă la copilul unic în familie şi la fete, în timp ce vârsta de apariţie este cuprinsă între 5 şi 10 ani. Tabloul cel mai complet al crizei de anxietate acută apare în primele zile de şcoală, cu ţipete, plâns, opoziţie violentă, şi se poate manifesta ori acasă, în momentul plecării la şcoală, ori la întoarcere. De cele mai multe ori, această anxietate capătă forme de manifestare evidentă, concretizându-se prin vărsături, dureri abdominale, dureri de cap, febră uşoară. Ca prin farmec, aceste simptome dispar, dacă în ziua respectivă copilul este oprit să meargă la şcoală. În general, criza de anxietate acută apare în primele zile ale primului an de şcolarizare (deşi, se poate întâmpla să persiste chiar săptămâni sau luni), precum şi în cazul schimbării şcolii după o perioadă de timp în care copilul a reuşit într-o oarecare măsură să se integreze în colectivitate. De obicei, această fobie se manifestă nu doar în cazul copiilor care nu au beneficiat de programul instituţional de tipul grădiniţei, ci şi în cazul celor care sunt crescuţi de o mamă anxioasă, de o bunică superprotectoare etc., care manifestă exigenţe crescute faţă de copil şi faţă de posibilităţile lui, dar care, în acelaşi timp, îl ocrotesc în mod exagerat. Educaţia prea aspră sau prea indulgentă are consecinţe de obicei nefaste din acest punct de vedere. Alături de aceste forme acute de anxietate, unii copii mai pot manifesta stări de nervozitate crescută, exprimată fie printr-un comportament negativist, cu explozii de furie, tendinţe de despotism şi încăpăţânare, fie dimpotrivă, prin indiferenţă şi timiditate.

Ce-i de făcut în asemenea situaţii? În funcţie de fiecare caz în parte şi de motivele care stau la baza acestor tipuri de reacţie, părinţii şi educatorii trebuie să adopte o conduită specifică şi complexă, în care fermitatea se combină cu blândeţea, răbdarea cu migala, tactul cu încrederea în capacitatea copilului de a se adapta la cerinţele impuse de noua etapă în care a intrat propria lui existenţă.

Performanţele la învăţătură

Se întâmplă, nu de puţine ori, ca performanţele la învăţătură ale micului şcolar să fie sub nivelul de aşteptare al părinţilor şi învăţătorilor. Cum e posibil ca un copil sănătos, bine dezvoltat psihic şi neuropsihic, să aibă un randament scăzut? Explicaţiile pot fi numeroase. Adesea, posibilitatea de acumulare a cunoştinţelor şi de adaptare a şcolarului scade sub acţiunea unei stări de nelinişti, de teamă chiar, provocată de atitudinea severă, excesivă, a profesorilor sau a părinţilor. Pe de altă parte, procesele de dezvoltare a funcţiilor organismului sunt în plină evoluţie, capacitatea de lucru a şcolarului (de concentrare, de atenţie, de memorizare etc.) variind de la o perioadă la alta, până şi în cursul aceleiaşi zile. La prima oră a dimineţii, imediat după trezire, trecerea tuturor celulelor nervoase de la starea de somn la starea de veghe nu se face imediat, ci treptat, prin integrarea progresivă în activitate a celulelor nervoase. Urmează perioada de lucru cu randament maxim, care variază în funcţie de vârsta copilului: aproximativ două ore la şcolarul mic, trei ore la cel între 9 şi 12 ani şi 4 ore la elevul mai mare. După această fază, randamentul scade din nou, pentru ca la două ore după prânz capacitatea de lucru să se amelioreze din nou, ca urmare a odihnei şi alimentaţiei. În acest fel, capacitatea de învăţătură a şcolarului este limitată de apariţia oboselii. Este bine să fie cunoscute momentele când se instalează oboseala pentru a se putea preveni surmenajul şi urmările nefavorabile ale acestuia asupra copilului.

Odihna obligatorie

Cea mai eficientă modalitate de îndepărtare a oboselii şcolarului mic este somnul, în cursul căruia se odihnesc şi se refac nu numai sistemul nervos, ci întregul organism. De aceea este recomandat ca şcolarul să nu depăşească pentru culcare ora 21, iar elevul mai mare ora 22. Nici trezirea copilului nu trebuie făcută prea de dimineaţă, adică nu înainte de ora 7. Sunt copii la care somnul cel mai profund şi odihnitor este în partea a doua a nopţii. Şcolarul mic trebuie să doarmă 10-11 ore din 24, cel mijlociu 9-10 ore, iar cel mare 8-9 ore. În ceea ce priveşte sfârşitul de săptămână, cel puţin o zi trebuie lăsată complet liberă, fără grija şi efortul efectuării temelor pentru săptămâna următoare.

COMPRIMATE

- Hiperaciditatea se datorează hranei pe care o mâncăm şi se declanşează în urma arderilor produse în timpul metabolismului. Din acest proces chimic se nasc acizi şi baze, în procente care ar trebui să corespundă celor normale din sânge: 80% substanţe alcaline (baze) şi 20% substanţe acide, astfel încât să nu apară un dezechilibru în reacţia acido-bazică din sânge.
- Dintre toate alimentele, laptele este singurul în care, după metabolizarea lui, raportul acid-bază corespunde întocmai celui din sânge. De aceea, pentru o perioadă de timp, laptele este singurul aliment din hrana sugarilor.
- Din unele alimente rezultă, după metabolism, numai acizi, din altele numai baze, altele se transformă în ambele categorii de substanţe.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Drojdia de bere, produs de protecţie

DINU CORBEA din Bucureşti – Cercetările efectuate în ultimii ani au justificat introducerea în diverse tratamente a unor diete care conţin produse din drojdie sau chiar a drojdiei ca atare, în scopul ameliorării sau vindecării unor afecţiuni digestive, aterosclerotice, hepatice, inflamatorii, nervoase. Trebuie menţionat că drojdiile au un conţinut ridicat de proteine şi sunt o sursă bogată de vitamine din grupul B, ergosterol şi alte substanţe biologice active. Chiar şi în diabet, s-a constatat o creştere a toleranţei organismului faţă de glucoză prin administrarea de drojdie de bere sub diferite forme. În privinţa problemei care vă interesează în mod special pe dv., studiile au demonstrat că, prin conţinutul său ridicat de proteine şi vitamine, drojdia de bere exercită un efect protector asupra ficatului, contribuind la prevenirea degenerării celulei hepatice şi la revitalizarea funcţiilor acesteia, iar conţinutul ridicat de aminoacizi intensifică acţiunea hepatoprotectoare.

Menopauza şi sarcina

V. S din Lupeni, jud. Hunedoara – Menopauza nu este o boală, ci o evoluţie fiziologică naturală a organismului femeii, corespunzând cu întreruperea ciclului menstrual. Prima consecinţă a instalării menopauzei este imposibilitatea procreării. Nu am înţeles exact în ce sens vă interesează acest aspect, dar precizăm, cu alte cuvinte, că nu există nici riscul de a mai rămâne însărcinată, dar nici şansa de a mai aduce pe lume un copil. Trebuie însă să aveţi certitudinea că menopauza s-a instalat cu adevărat. Simptomele care se asociază menopauzei sunt numeroase şi ele se manifestă diferit (şi cu intensităţi diferite) de la o femeie la alta. În majoritatea cazurilor, femeile aflate la menopauză suferă de bufeuri de căldură, dureri articulare, tulburări urinare, transpiraţie nocturnă, insomnii anxietate, iritabilitate, oboseală, stări depresive, fragilizarea oaselor.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Alternativă la GREFA DE FICAT

O echipă de medici americani, confruntată cu penuria de organe disponibile pentru transplant, în special cea de ficat, a încercat o metodă inovatoare, menită să înlocuiască grefa de ficat printr-o transfuzie de hepatocite (celulele care compun acest organ). Ei au aplicat această metodă unei fetiţe, iar ideea s-a dovedit a fi o reuşită totală. Specialiştii au considerat deocamdată că aceasta poate fi o soluţie în cazurile de extremă urgenţă.

Apomorfina – pastila dorinţei

– Doamna D.M. din Timişoara este căsătorită de cinci ani, nu are copii încă, îşi iubeşte soţul, dar de câtva timp ...are o problema „mai specială", cum o califică dânsa: constată o scădere pronunţată a dorinţei sexuale a partenerului de viaţă. Nu este vorba „de o altă femeie" – ne asigură că a verificat. Nu este vorba de deficienţe organice, pentru că la insistenţe repetate soţul reacţionează, este doar vorba de acea „trecută" vreme din primele zile de căsătorie pe care ar dori-o revenită în viaţa sa. Şi ne pune o întrebare: nu există o pilulă şi pentru regenerarea dorinţei sexuale?

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– De la Viagra în jos, toate substanţele puse la punct până în prezent de industria farmaceutică au fost destinate unei mai bune funcţionări a mecanismelor fiziologice, adică, mai precis, să-i ajute să facă dragoste pe cei care nu reuşeau acest lucru din motive fizice. Există însă o substanţă care avansează puternic în ultimul timp: apomorfina. Scopul acesteia este exact cel dorit de cititoarea noastră, şi anume de a declanşa dorinţa chiar şi la cel care nu o are. Locul acţiunii noii substanţe: creierul. Aici ea interacţionează cu delicata biochimie cerebrală, în particular cu dopamina, substanţa care „prezidează" plăcerea (şi, după cât susţin unii specialişti, şi dependenţa de droguri). Dar apomorfina este doar „capul de serie" al unui adevărat arsenal de medicamente „ale stilului de viaţă", purtând cu ele promisiunea de vindecare a multora: a melancolicilor, a timizilor, a lacomilor, a cheltuitorilor şi chiar a celor care sunt lipsiţi de orice măsură a pericolului. Este bine, este rău? În condiţiile în care s-a ajuns de multe ori la un adevărat abuz de antidepresive, Profesorul Paolo Pancheri, de pildă, care predă psihiatria la celebra Universitate „La Sapienza" din Roma, atrage atenţia că există riscul ca orice caracteristică naturală a comportamentului uman care iese din parametrii medii, prin exces sau prin lipsă, să fie transformată într-o adevărată maladie.

Vom reveni cu un alt prilej asupra acestui subiect deosebit de interesant.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Sfaturile bunicii

Cataplasma umedă

Se face dintr-o bucată de flanelă sau de pânză, care se înmoaie în apă cât mai fierbinte. Se stoarce apoi şi se împătureşte repede, de mai multe ori, ca o batistă. Deasupra ei se aplică o bucată de folie de plastic, după care se acoperă cu un şervet uscat şi se pune pe locul dureros. Se păstrează 5-6 ore sau chiar o noapte întreagă. Cataplasma umedă se poate prepara şi din miez de pâine umed sau tărâţe de grâu, făină integrală, făină de in, flori de fân, rădăcini de hrean, umezite şi introduse într-un săculeţ de pânză care se pune pe locul dureros. Cataplasmele au efecte antiinflamatorii, contra durerii şi contracţiilor musculare.

INSTANTANEU

Cea mai otrăvitoare broască

Într-o rarisimă ciupercă având cupa concavă odihnesc două broscuțe din varietatea „săgeată". Numai că fiecare din ele produce 1,9 grame din cea mai puternică otravă naturală, cantitate ce poate ucide... 1500 de oameni! *Phyllobates terribilis* are niște glande speciale în piele, care secretă continuu criminalul lichid. Există un singur prădător al perfidei broscuțe, șarpele *Leimadophis epinephelus*, unica vietate imună.

„POLUL CULTURAL AL LUMII" VA RENAȘTE ÎN ACEST AN

Noua bibliotecă din ALEXANDRIA

Anul 2000 este declarat oficial „anul renașterii centrului cultural al lumii antice – Biblioteca din Alexandria". Anunțul dat de responsabilii egipteni ai monumentalei construcții din capitala Ptolemeilor încununează eforturile multinaționale excepționale începute în 1988.

În toamna ultimului an al mileniului II, după aproape 1500 de ani de anonimat forțat, o clădire ultramodernă (valorând 180 milioane dolari) va putea adăposti 8 milioane de volume și 2 mii de cititori. Acoperișul transparent circular – cu diametrul de 160 de metri –, parțial îngropat la nivelul solului, simbolizează răsăritul Soarelui (aluzie emoțională la mitologia egipteană), iar *pe pereții de granit vor fi încrustate toate alfabetele cunoscute lumii*. Sute de mii de opere antice, medievale și moderne vor fi accesibile prin mijloacele nondistructive ale computerelor. Filosofia, literatura și știința, prin opere create de-a lungul a două milenii și jumătate, vor acoperi – se speră – setea de cunoaștere a cetățeanului mileniului III. De la Euclid, Eratostene, Arhimede, Hipocrat și până la autorii zilelor noastre, noua Bibliotecă din Alexandria va găzdui „totul". Aceasta este marea ambiție a fondatorilor egipteni, dar...

Zenodot, marele bibliotecar și filolog alexandrin

SECRETELE VOR RĂMÂNE INTACTE. Marile atentate asupra vechii Biblioteci s-au întins pe durata a opt secole. A fost mai întâi Iulius Cezar (48 î.Ch., distrugător a cel puțin 40 de mii de manuscrise), apoi regina Zenobia din Palmyra (270 d.Ch., în timpul luptelor cu Marc Aurelius), apoi asalturile creștine din 391 d.Ch. contra operelor păgânilor și, în sfârșit, primul calif al Egiptului (sec. VII), care a ars în băi publice aproape tot ce mai rămăsese... De ce toată această diabolică înverșunare anti-culturală?

Ne vom sintetiza amploarea răspunsului într-un singur cuvânt: ZENODOT. Acesta a fost primul bibliotecar și filolog al lumii, cel care a știut să catalogheze manuscrisele, să compare variantele de texte, să ierarhizeze originalele și copiile, să le separe după cronologie și limba maternă a scribilor, să semnaleze falsurile și inserturile tendențioase și, nu în ultimul rând, să pună în adăposturi secrete ceea ce el considera a fi nedemn și periculos de a fi cunoscut de către anumiți puternici ai lumii antice.

Astfel, oricât de ultra-dotată va fi noua Bibliotecă din Alexandria, gustul amar de a fi pierdut definitiv marile secrete ale vechilor civilizații (în primul rând ale celor mediteraneene) va persista veșnic. Amintim aici doar unul, fundamental, legat de însăși țara gazdă, Egipt. Unde sunt documentele preotimii tebane pe baza cărora Herodot (484-420 î.Ch.) afirma că *istoria dinastică a Egiptului a avut 341 de generații de-a lungul a 11.340 de ani* – datare ce face indirect aluzie la cataclismul ce a distrus Atlantida, aprox. secolul XI-X î.Ch.? Egiptologii de azi cunosc, cu mari aproximații, doar 6.500 de ani de protoistorie și istorie a acestui pol de civilizație... Nostalgia vechii Biblioteci nu va fi niciodată stinsă.

Macheta noului edificiu

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

UN PREȚIOS DAR AL NATURII

LAPTELE DE IAPĂ

„secretul" lui Gingis Han

Despre multele și surprinzătoarele calități ale laptelui de iapă vorbeau Homer, Herodot, Tolstoi. În lungile lui campanii, *Gingis Han își întreținea o incredibilă vigoare cu „laptele de lemn" sau laptele de iapă (bătut)*. Cleopatra și Popeea (soția lui Nero) plăteau în aur licoarea fermecată, pentru a-și întreține tenul. Un călugăr franciscan, trimis dincolo de Urali, l-a adus la Curtea lui Ludovic cel Sfânt, care a înlocuit apoi vinul cu acest „nectar al zeilor".

Mai aproape de zilele noastre, rusul Ilya Metcikov lua Premiul Nobel pentru medicină în 1908, studiind și efectele microbiologice benefice ale laptelui de iapă asupra tuberculozei, diareei, ulcerațiilor și calculilor renali. Astăzi, într-o clinică specială din Stuttgart, dedicată copiilor născuți prematur, laptele de mamă este înlocuit cu același produs uimitor... Cine se mai poate mira că în Mongolia – țară cu 2,5 milioane de locuitori și 3,2 milioane de cai! – laptele de iapă este venerat ca un elixir.

ȘTIINȚA FACE LUMINĂ. Luat „sub lupă" de câțiva ani, laptele de iapă și-a dezvăluit așa-zisele mistere ale compoziției chimice speciale, care-l fac un concurent de temut atât pentru laptele de vacă, cât și pentru cel uman. Joly-joker-ul laptelui de iapă (L.I.) îl reprezintă anumite peptide (fragmente de proteine) capabile să străbată pereții intestinali și să acționeze direct ca imunostimulatoare, opiacee, anti-hipertensive, anti-alergice etc., etc. Compoziția chimică arată că L.I. are mai multe proteine față de laptele matern, dar mai puțin zahăr (lactoză) și lipide. Excepțională este prezența masivă a extrem de utilei vitamine C: de 3 ori mai mult decât la mame și de 15 ori mai mult decât la vaci! De asemenea, compoziția grăsimilor diferă de celelalte două, dar în mod foarte benefic pentru digestie. Una din consecințele secundare ale acestei variații este imposibilitatea elaborării brânzei din L.I. (la fel ca la laptele de măgăriță și cămiliță).

De ce este laptele de iapă diferit (în mod favorabil) și foarte necesar omului? Pe scurt și fără a intra în detalii de biochimie, răspunsul ar putea fi sintetizat astfel: 1. Iapa este monogastrică (la fel ca femeia) și ierbivoră (ca vaca); 2. Metabolismul iepei s-a adaptat unei creșteri rapide a mânzului – care se dezvoltă mai accelerat decât vițelul. Iapa alăptătoare produce mai mult lapte decât vaca în aceeași situație și nu se desparte deloc de mânz.

Astăzi, cu toate că se cunosc bine avantajele laptelui de iapă, europenii nu-l prea bagă în seamă. Explicația o reprezintă bariera de ordin cultural, care va fi, poate, învinsă cândva...

FOTOGRAFII GLOBULARE

LASERUL și splendoarea naturii

Naturalistul mexican Santos Alvarez s-a specializat în prelucrarea fotografiilor din natură cu ajutorul laserului și computerului, pentru a le reda toate detaliile ce le conferă senzația de spațialitate. Imaginea ne desfată cu interiorul unei peșteri generos ornată cu stalactite și stalagmite.

TRADIȚII

PAPARUDĂ PAPUAȘĂ

Această fată din tribul Nanun, Papua-Noua Guinee, este pictată și împodobită pentru a câștiga bunăvoința spiritelor fertilității. Ea poartă frunzele plantelor așteptate să dea roade, iar pe cap are o „căciulă" din blană de oaie. Între sâni tronează o „platoșă" din cupru, semn al castității. Tânăra nu este prea veselă, cutuma spune că doar ploaia îi va șterge vopselele de pe trup, așa că are de așteptat. În secolul trecut, dacă apa cerului nu cădea după zece răsărituri de Soare, fata era sacrificată. Astăzi, e doar blestemată să rămână nemăritată...

Ciocolata

LEGENDĂ DULCE

Ținându-l ostatic pe suveranul aztec Moctezuma II, celebrul conchistador Cortez dorea să afle unde se ascund depozitele de aur. În celula sa, Moctezuma rezista zile la rând fără mâncare, dar pretindea să i se aducă o licoare întunecată, preparată din cacao de bucătarii săi. Intrigat, Cortez și-a pus oamenii să-i spioneze, și așa a aflat rețeta originală a licorii numite mai târziu ciocolată. A încercat-o și el și dintr-o dată s-a simțit „mai puternic".

Această descoperire a cucerit apoi Europa, devenind – ca și tutunul – un produs aristocratic. Gurile rele spun că nopțile albe ale lui Napoleon și energia lui inepuizabilă, (manifestată și în campanii, și-n cabarete și tainice odăi), s-ar fi datorat nenumăratelor cești cu ciocolată băute pe nerăsuflate. Ulterior, „șiretlicul lui Moctezuma" a fost învățat de toți militarii de rând, apoi de navigatorii de cursă lungă, de alpiniști și chiar de cosmonauți.

Celebrul conchistador Cortez care a adus ciocolata în Europa

INSULELE DE BUZUNAR ale Terrei!

MIHAELA DOROBANŢU

Au de multe ori doar câteva sute de metri pătraţi. Pierdute în largul oceanelor, pe multe hărţi geografice nici nu apar. Există totuşi şi, de multe ori, au o utilitate remarcabilă. Pe ele îşi pot găsi adăpost păsările migratoare, alături de animale şi plante rare, tot aici se află un cadru ideal pentru verificarea unor importante teorii ştiinţifice. Dar multe dintre ele vor dispărea, pentru că numai în ultimul secol nivelul mărilor a crescut cu 10 cm. Acestea s-ar putea să fie câteva dintre fotografiile în care le vedem pentru ultima oară...

Thailanda

◆ **Stânca Eldey** – la 14 km faţă de coastele Islandei, se ridică până la o înălţime de 70 m şi este un rai pentru păsări. Faptul că pe asemenea insule trăiesc foarte puţini prădători (sau nici unul), le face să fie locuri ideale pentru împerechere şi cuibărit sau măcar pentru o meritată pauză în timpul migraţiilor.

◆ **Turnuri de veghe** – În largul plajei de la Cannon Beach, Oregon, SUA. La început făceau parte din continent, dar marea le-a separat şi le-a dat forma actuală.

◆ **Atol în Polinezia Franceză** – Sute de insule coraliere sunt cuprinse în acest inel. Aici trăiesc totuşi 190000 de persoane.

◆ **Iceberg în Antarctica** – „Baza" favorită a pinguinilor! Uneori de mari proporţii, cum este cazul unui iceberg desprins recent din marea barieră Ross, lung de 300 km şi lat de 40!

Germania

Galapagos

◆ **Daphne Major** – Pe această insulă din arhipelagul Galapagos a fost verificată în 1991 corectitudinea teoriei evoluţiei. Izolarea unor asemenea insule face ca pe ele să supravieţuiască doar puţine specii, dar în acelaşi timp favorizează apariţia unor specii noi.

◆ **Insula pinilor** – Plantele colonizează chiar şi insulele cele mai mici. Sosesc acolo aduse de mare sau de păsările călătoare. Pe aceste insule din golful Upi, Noua Caledonie, coniferele „trăiesc bine" pentru că au exact atâta alimentare cu apă cât le trebuie...

◆ **Camping nautic!** – O mică insulă olandeză, utilizată drept camping pentru ambarcaţiunile care ajung în preajma sa, are drept locuitori permanenţi doar ...berzele. Dar şi acestea s-au obişnuit cu oamenii şi nu se mai tem de bărci.

◆ **Oodaq, nordul extrem** –V-am mai vorbit despre această insulă în revista noastră. Ea este „pământul" cel mai nordic al Terrei, acoperită mai tot timpul anului de gheţurile polare.

◆ **Tânăr atol polinezian** – Atolii sunt insule vulcanice înconjurate de o barieră de corali. La atolii mai bătrâni, în centru se formează o lagună.

◆ **Arhipelagul Halligen** – Marea Nordului, Germania. O insulă foarte mică pe care se află însă o fermă. Mareele sunt frecvente şi uneori insula este complet scufundată.

◆ **Phang Nga, Thailanda** –Turnuri de calcar care ies din mare, atingând uneori înălţimi de 500 m. Sub ele marea poate crea peşteri şi coridoare incredibile...

Laser attosecundă.

La Universitatea din Heraklion (Grecia), N. A. Papadogiannis şi colaboratorii săi au produs şi măsurat cele mai scurte impulsuri laser obţinute vreodată: ele durează câteva attosecunde. O attosecundă reprezintă 10 la minus 18 secunde, adică o miliardime de miliardime de secundă! Pentru a înţelege şi mai bine această valoare temporală, într-o secundă sunt tot atâtea attosecunde câte secunde au trecut de la începutul Universului şi până în prezent! Oamenii de ştiinţă stăpânesc deja de câţiva ani tehnica laserelor femtosecundă (o femtosecundă este egală cu 10 la minus 15 secunde) care permit urmărirea în amănunt desfăşurarea reacţiilor chimice – nou domeniu de cercetare, denumit femtochimie. (A.H.)

POVEŞTILE VEZUVIULUI

IRINA STOICA

Simbol al Italiei, al verii, al litoralului însorit şi al pământului rodnic, Vezuviul este, totodată şi simbolul tragicului şi efemerului uman. A fost destul o noapte, noaptea dintre 24 şi 25 august, anul 79 pentru ca Vezuviul să se dezlănţuie frenetic şi să îngroape sub munţi de pietre şi cenuşă trei aşezări înfloritoare: Pompei, Herculaneum şi Stabiae. Trei aşezări despre care s-a vorbit apoi cu spaimă, vremea acoperind toate urmele care duceau spre ele. În 1688 au fost iniţiate săpături iar în 1709, dintr-o pură întâmplare, au început să se descopere comorile îngropate. Multă vreme s-a crezut că oamenii reuşiseră să se salveze, cel puţin cea mai mare parte dintre ei. Cercetările făcute însă au dovedit că era o părere greşită. La început s-a intrat în Pompei şi Herculaneum prin adevărate tunele. Locuitorii din Neapole au intrat aici cu un singur scop – jaful. Au fost smulse pardoseli, capiteluri, coloane, care au fost duse la vilele din oraş, dar treptat a crescut interesul pentru tot ceea ce reprezenta civilizaţia de atunci şi mai ales pentru dramele consumate aici. Se ştie că locuitorii din zonă îşi reveniseră după cutremurul din anul 62. Acum însă preferau grădinile largi, cu fântâni minunate, floră luxuriantă şi păsări exotice, cu ziduri împodobite cu mozaicuri. Temele erau cam aceleaşi: un leu atacând un taur, un tigru sfâşiind o căprioară, urşi, şerpi, toţi prezentaţi în scene dramatice.

Încetul cu încetul au fost scoase la lumină splendorile oraşelor. Peste tot au fost găsite însă schelete care, după poziţia lor, arătau că moartea i-a surprins pe oameni în cele mai diferite situaţii. Cercetările arheologice, şi nu numai, au reuşit să creeze o imagine completă şi complexă a vieţii de aici. Aici şi-a găsit sfârşitul Plinius cel Bătrân pe care mişcările scoarţei, începute încă din dimineaţa zilei de 24, nu reuşiseră să-l facă să se îndepărteze de primejdie. Noaptea însă, după ce a încercat să-şi liniştească tovarăşii, şi-a găsit sfârşitul fiind descoperit cu o pernă pe cap, pernă cu care încercase zadarnic să se apere de avalanşa de pietre şi zgură. Acestea cădeau dintr-o coloană, ridicată de peste 20 kilometri deasupra muntelui. Este numai una dintre poveştile legate de marea erupţie a Vezuviului. Muntele acela, al cărui pământ rodnic adusese bogăţia locuitorilor, a împrăştiat în acele zile fatale numai moarte şi distrugere.

Scheletele – în special cele de la Herculaneum, mult mai bine păstrate – au poveştile lor. Cercetători atenţi, din mai multe domenii, le-au reconstituit chipurile. Cea mai mare parte erau oameni frumoşi, bine hrăniţi, cu trupuri zvelte. S-a stabilit că aparţineau atât sclavilor cât şi oamenilor liberi şi stăpânilor de sclavi, asta după analize minuţioase care dovedeau cât de sănătoşi şi cât de antrenaţi fizic erau cei ucişi de erupţie. Unele dintre ele au primit chiar nume: „Doamna cu inelul", datorită strălucitoarei bijuterii pe care o purta, „Sărmana mamă", o tânără însărcinată moartă împreună cu copilul încă nenăscut, „Copilul adormit", un micuţ găsit într-un leagăn sau pur şi simplu Portia, considerând că este numele cel mai potrivit pentru o fată tânără.

Pe lângă mobile, statui sau alte obiecte, aparţinând unor case, au fost găsite ruinele teatrelor din Pompei, ale băilor din Herculaneum, o bibliotecă ale cărei papirusuri mai pot fi încă descifrate pe ici - pe colo, după ce au fost special tratate, şi, în mod deosebit o barcă, sugerând faptul că aici se afla un atelier de acest fel.

Viaţa şi-a urmat cursul, pentru că oamenii nu vor să părăsească locurile pe care au revenit cu mulţi ani în urmă, dar deasupra lor pândeşte permanent, ca o ameninţare, Vezuviul.

După O MIE DE ANI...

DORIN MĂRAN

În anul 992, vikingii, plecaţi din Groenlanda, descoperă America. O mie de ani mai târziu cercetările şi descoperirile se înmulţesc în jurul unor poveşti scandinave din Atlanticul de Nord.

La început a fost hazardul sau, mai precis, o furtună care i-a împins în largul Groenlandei pe un anume Bjani Herjolfsson şi echipajul său. La un moment dat, la orizont apar contururile unor ţărmuri care anunţă imense întinderi de pământ. Navigatorii plutesc de-a lungul ţărmurilor fără să acosteze. La întoarcere, povestea lor ajunge la urechile unui tânăr pe nume Leif Erikson al cărui tată, Erik cel Roşu, descoperise cu câţiva ani în urmă Groenlanda. Având aşadar sânge de explorator, Leif cumpără o navă, angajează un echipaj temerar şi, în anul 992, se îmbracă spre vest pentru a explora coastele zărite de Bjarni H. După 3000 de kilometri parcurşi prin frig, ceaţă şi printre aisberguri, marinarii zăresc primul petec de pământ. Este vorba de insula Baffin. Continuându-şi periplul, ajung în dreptul unui pământ acoperit de păduri, mărginit de o plajă cu nisip alb pe care îl numesc Markland, Ţara arborilor, (Labradorul, probabil). În cele din urmă acostează pe cea de-a treia întindere de pământ descoperită pe care o numesc Vinland, Ţara viţei de vie. Probabil, Terra Nova. Orice s-ar spune, cu cinci secole înainte de Columb, vikingii descoperă America. Dincolo de reputaţia lor de sălbatici ai mărilor, întreţinută de cronicile medievale, vikingii s-au dovedit mari exploratori, comercianţi şi colonizatori ai Angliei, Siciliei, Rusiei sau Bizanţului. Groenlanda a fost insula din care au pornit marile expediţii spre Atlanticul de Nord. Vikingii o stăpânesc fără întrerupere, din secolul X până la sfârşitul secolului XIV când aceştia dispar în chip misterios. Din fericire, au rămas în zilele noastre 400 de ruine reprezentând ferme, lăptării, biserici. Studiul atent al acestor vestigii a schimbat în ultimii ani viziunea specialiştilor despre acest popor atât de controversat.

Unul dintre craniile descoperite în Groenlanda

Viitorul aparţine spaţiului

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Va începe colonizarea Lunii cu... APOLLO-II?

Nici programul de colonizare a Lunii din sec. XXI nu va putea evita necesitatea construirii unui vehicul lunar – denumit LUNAMOBIL sau MOLAB – care va permite la doi astronauţi să efectueze călătorii pe solul selenar cu o durată de 1-2 săptămâni, timp în care va fi explorată o regiune care se poate întinde chiar până la 400 km depărtare de sediul Bazei semipermanente! În acest scop, MOLAB trebuie să fie dotat cu proviziile necesare vieţii şi lucrului celor doi astronauţi, dar şi cu mijloacele de a-i proteja faţă de acţiunea deosebit de periculoasă a radiaţiilor solare şi cosmice care, pe Lună, nu mai sunt oprite de atmosfera terestră care ne protejează... De asemenea, radiolegătura permanentă cu Pământul va trebui menţinută, folosind în acest scop releul instalat pe unul din modulele perfecţionate. Principalul scop al acestor călătorii – de aici şi autonomia ridicată a MOLAB-ului – este de a găsi şi stabili locul cel mai potrivit pentru instalarea Bazei semi-permanente selenare. După stabilirea acestui loc şi efectuarea lucrărilor de carotaj selenar, taxiul lunar va aduce pe Lună materialele, uneltele şi echipamentele cu care va fi edificată şi dotată Baza, care trebuie să asigure condiţiile de viaţă şi activitate, pentru 4-6 astronauţi, antrenaţi în mod special pentru efectuarea de activităţi pe solul „Astrului nopţii"... (vezi şi figura alăturată).

Baza lunară semi-permanentă – o fază preliminară.

Principala sarcină a echipajului selenar constă în regenerarea oxigenului şi a hidrogenului, fabricarea apei şi producerea energiei electrice cu ajutorul unor pile cu combustibil fiabile şi perfecţionate. Pentru edificarea acestei baze va trebui să alunizeze numeroase Module perfecţionate (PLM), cu care să fie aduse echipamente, provizii, mijloace de lucru în condiţiile vidului şi ale radiaţiilor cosmice etc. În concepţia specialiştilor de la Centrul de cercetări LEWIS al NASA din Cleveland, vor trebui urgent construite primele rachete reutilizabile dotate cu motoare rachetă nuclear-termice (NTR) propulsia nucleară-termică fiind cheia – în concepţia acestor specialişti – pentru efectuarea zborurilor omului pe Lună şi pe Marte; desigur, pentru evitarea unor pericole la nivelul planetei natale, aceste rachete îşi vor lua zborul din poziţia de satelit artificial al Pământului, navetele Pământ-satelit fiind dotate cu motoare rachetă „clasice"... Cel mai mare succes al Bazei semi-permanente selenare îl va constitui faptul că omul poate începe colonizarea spaţiului periterestru!

Yeti – oamenii zăpezilor

ALTE DISPUTE ŞI IPOTEZE

DAN APOSTOL

Gorila merge în general în patru labe, nu îşi poate îndrepta picioarele din genunchi, are o cu totul altă fizionomie şi pielea ei este neagră ca ardezia. Părul de pe corp poate fi cenuşiu închis ori negru-albăstrui, cu pete brune (*Gorilla gorilla*), cu o dungă dorsală alb-gălbuie (*Gorilla beringei*) sau cu o zonă roşie pe cap (*Gorilla castaneiceps* şi *Gorilla matschiei*). De asemenea, nici gorila, nici urangutanul nu au păr lung pe cap, căzându-le în plete pe umeri ca la om şi la... „Yeren". Ochii, dantura, maxilarele, nasul, fruntea fiinţelor necunoscute din Shennongja aduc mai mult a om decât a gorilă, deşi păstrează trăsături primitive. De aceea, paleontologul olandez recunoaşte că această eventuală gorilă chineză ar avea multe şi stranii afinităţi cu hominidele. De altfel, istoria descoperirii gorilelor prezintă unele asemănări amuzante cu cea a „Oamenilor Zăpezii". Astfel, deşi primul om alb care a văzut o gorilă (şi a botezat-o cu acest nume) a fost călătorul cartaginez Hannon, pe când străbătea munţii din Sierra Leone acum 2400 de ani, animalul nu a putut fi capturat până în secolul al XIX-lea! Unii naturalişti aveau rezerve serioase cu privire la existenţa lui şi disputa nu a încetat decât în 1855, când exploratorul şi zoologul francez Paul de Chailloux a reuşit să împuşte un mascul de 2 m înălţime, aducându-l în Europa.

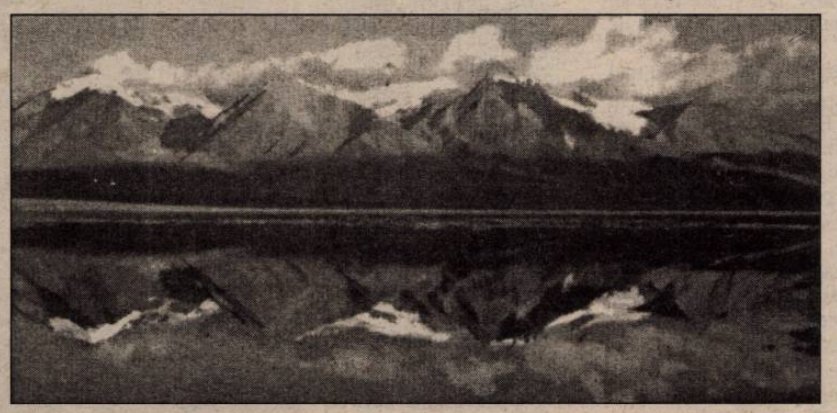

Există şi o ipoteză foarte interesantă, cu şanse considerabile de a se dovedi corectă. Astfel, antropologul Grover Krantz susţine că „Yeren" ar fi probabil urmaşul (eventual evoluat) al unei specii de hominide, *Giganthopithecus*, apărută acum aproape 10 milioane de ani şi stinsă cu circa un milion de ani în urmă. Această primată de talie mare (un uriaş în comparaţie cu *Australopithecus)* a trăit şi în China, iar fosilele ei abundă în special în provinciile Hubei, Yunnan şi Shaanxi, unde „Yeren" a fost văzut cel mai adesea. Krantz consideră că „Omul Zăpezilor" ar putea fi chiar „veriga-lipsă" (faimoasa „missing-link") pe care paleontologii o caută încă din secolul trecut. După cum se ştie, omul nu descinde din speciile de maimuţe antropoide cunoscute, dar are un strămoş comun cu ele. De aceea, veriga de legătură care lipseşte pentru a clarifica evoluţia (de fapt prima dintre ele, căci în lanţul evolutiv există mai multe hiatusuri) trebuie căutată nu între om şi maimuţele antropoide, ci între cele mai vechi etape de evoluţie ale strămoşilor omului. Una dintre disputele majore în antropologia contemporană este dacă poziţia bipedă şi eliberarea mâinilor au adus sau nu în mod automat inteligenţa, capacitatea de a produce şi folosi unelte, limbajul etc. Studiul creaturii din Shennongja ar putea furniza un răspuns şi acesta pare a fi că mersul în poziţie bipedă *nu* este în mod obligatoriu declanşatorul procesului de umanizare. În orice caz, *Gigantopithecus* ori „missing-link", „Yeren" rămâne o adevărată minune a naturii, supravieţuirea sa de-a lungul a milioane de ani reprezentând o performanţă, cu atât mai curioasă cu cât în anatomia lui se îmbină caractere umane şi de maimuţă, mixaj care nu favorizează evoluţia. Profesorii Huang Guangzhao şi Li Jian sunt de părere că fiinţa cu plete roşii poate să fie ceea ce sugerează Kratz, dar nu pot opta hotărât pentru una dintre ipoteze. „Până nu vom dispune de date suplimentare este prematur să alegem între *Gigantopithecus* şi *veriga-lipsă*. Dar nu văd ce altceva ar fi «Yeren»", declara profesorul Huang.

Amprente ale spiritualităţii noastre

Biserica din Birsău-Mare

Birsău-Mare, străveche aşezare din judeţul Sălaj, este atestată documentar din 1405 sub numele de villa olchalis Borza. Probabil că la vremea respectivă exista o biserică, dar aceasta a fost distrusă fie din cauza năvălirilor duşmane, fie datorită inundaţiilor. Biserica de lemn, având hramul „Sfânta Fecioară Maria", a fost înălţată – după tradiţia locală – la 1690. O invazie turcească a pustiit satul, dar biserica a rămas neatinsă. Când sătenii s-au întors din ascunzişuri, şi-au stabilit o nouă vatră sătească, biserica rămânând izolată până în secolul trecut, când sătenii o aduc aproape de casele lor plasând-o pe un deal înverzit. Acest eveniment a fost înscris pe o placă de lemn deasupra intrării: „Această sfântă biserică au fost adusă la anul 1805".

Două forme străvechi: pronaosul poligonal şi absida decroşată pătrată se îmbină în mod armonios. Pronaosul este acoperit cu un tavan drept, iar naosul şi altarul au deasupra câte o boltă semicilindrică. Biserica păstrează multe elemente vechi, cum ar fi bârna de odihnă şi adăpost de pe latura de sud sau motivele decorative ale ancadramentului intrării. Se remarcă aici romburile şi o reţea de dreptunghiuri. Peretele despărţitor dintre naos şi altar are şi el o grindă sculptată cu „frânghie" şi semicercuri, motive importante pentru datarea monumentului. După ridicarea unei biserici de zid, locaşul a fost lăsat în părăsire, picturile s-au şters, dar din analiza fragmentelor rămase rezultă clar că aici şi-a adus contribuţia zugravul Ioan Pop din Românaşi. Acoperişul de şiţă ocroteşte perechile de console ale absidei. Înălţimea acoperişului, raportată la dimensiunile pereţilor, oferă privitorului de la poalele dealului senzaţia că streşinile ating pământul.

Întreaga aşezare este dominată de fleşa înaltă a turnului cu foişor, iar restaurarea locaşului dintre anii 1970-1973 dovedeşte preţuirea acordată acestui gen de biserici, monumente care oglindesc, mai bine decât orice, istoria zbuciumată a neamului nostru.

IRINA STOICA

THEBA fantasmelor

DORIN MĂRAN

Erotismul, de la aventuri galante la adultere şi orgii, constituia unul din subiectele comune literaturii din timpul Imperiului mijlociu şi al Noului Imperiu.

Sursa principală o constituia comunitatea dimprejurul Thebei, atrasă de plăcerile cabaretelor, numite „case de bere" multe dintre ele cu o reputaţie proastă, în care bărbaţii erau atraşi de trupurile unduitoare ale curtezanelor, de şarmul lor cuceritor, de muzică, dans şi băutură. În Papirusul erotic din Turin, cel mai important document păstrat până în zilele noastre, erau înfăţişate scene erotice licenţioase, acompaniate de instrumente muzicale, precum sistrul sau lira.

În ciuda exceselor dezvăluite de Papirusul erotic, care rămâne unul din rarele mărturii ale unei societăţi cu moravuri uşoare, venalitatea egiptenilor

nu friza totuşi decadenţa în formele ei scabroase. În general literatura erotică avea ca leit motiv una din expresiile: „Să ai o zi fericită", „Să petreci ziua într-o companie galantă", „Să bei şi să mănânci bine" etc. şi se referea la scene, istorioare decente, firesti. Critica moravurilor viza de obicei alt gen de abuzuri, precum mâncarea şi băutura în exces, necinstea... În Papirusul Dodgson, de pildă, un personaj e acuzat că a consumat într-o companie galantă, vinul din ofranda destinată zeului Osiris. Atipice pentru societatea egipteană, orgiile sunt semnalate totuşi în epoca de decadenţă a monarhiei egiptene, epocă marcată de greve, comploturi şi jafuri ale mormintelor.

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

BANI, ARME, DROGURI, BANI...

Exemplul acţiunilor finanţate şi acoperite, în genul băncii „Nugan-Hand" nu este singular. Cazurile de penetrare a mediilor financiare internaţionale de către C.I.A. sunt numeroase. Avantajele multiple oferite (identificarea şi folosirea unor sume de bani din cota de profit a băncilor, posibilitatea „spălării" banilor murdari, posibilităţile mari de acoperire oferite de bănci etc.) explică de ce această preocupare nu va slăbi niciodată.

Un caz ceva mai vechi: în 1962 lua fiinţă „Merchantile Banc & Trust Co". În aceeaşi perioadă se înfiinţează şi „Castle Banc & Co". Zona lor specială de acţiune: Insulele Caraibe. Obiectivul real: finanţarea unor operaţiuni clandestine ale C.I.A.. „Merchantile Banc & Trust Co" dă faliment în 1977. Unul dintre agenţii săi de schimb – cu mare cotă – E.R. Fingland era cunoscut ca agent C.I.A. În 1977-1978 în Hawai este înfiinţată o companie de investiţii (B.B.R.D.W.) condusă de un experimentat om de afaceri: Ron Rewald. Unele contracte efectuate la începutul anilor '80 pun în evidenţă o serie de neregularităţi care impun falimentarea sa. De reţinut un detaliu: din Consiliul de Administraţie al băncii fac parte mai mulţi înalţi funcţionari ai C.I.A. În aceste condiţii, Agenţia Centrală de Investigaţii este nevoită să recunoască public „uşoara" sa implicare în afacerile B.B.R.D.W.

C.I.A. a fost, şi poate mai este, cel mai mare negustor de arme din lume, în care scop patronează Societatea „Interarmco Limited", un holding internaţional cuprinzând numeroase alte companii. C.I.A. posedă, de asemenea, linii de navigaţie aeriană şi navală.

„Southern Air Transport" (S.A.T.) este o companie prosperă. Ea dispune de zeci de avioane „Boeing" şi „Hercule". Cifra sa de afaceri era iniţial de 40 de milioane de dolari şi se estima că în 1986 va ajunge la circa 100 de milioane de dolari.

În legătură cu secretul succesului său încă din 1979 „Wall Street Journal" făcea referiri concrete concluzionând că ea ar fi o companie de aviaţie privilegiată a C.I.A.

În a doua jumătate a anului 1979 un apreciat pilot, Christopher Robbins, publică o carte în care dezvăluie experienţa sa în cadrul companiei *„Air America"*, o altă companie privată a C.I.A. Cheia succesului este confirmată şi de deviza sa: „Nu interesează ce. Nu interesează unde. Nu interesează când!" În aceste condiţii, este explicabil de ce în timpul războiului din Vietnam compania transportă trupe, arme dar şi droguri, toate aceste acţiuni secrete fiind patronate de C.I.A.

În decembrie 1983 revista americană „Counter Spy" publică un consistent articol intitulat „36 de ani de istorie a liniilor aeriene ale C.I.A.". Potrivit concluziilor analizei, la data respectivă, 32 de companii aeriene lucrau pentru C.I.A. Dintre companiile cele mai apropiate sunt menţionate: „Air America", „Civil Air Transport" (C.A.T.), „Southern Air Transport" (S.A.T.). Pe lângă cele 32 de companii C.I.A. se foloseşte şi de serviciile altora cum ar fi: „Korean Air Lines" (K.A.L.), „Pan American", „Braniff Aieways" etc.

C.I.A. nu este singurul serviciu de informaţii care, din raţiuni economice, financiare şi nu în ultimul rând profesionale, se foloseşte de serviciile unor companii aeriene, dar, de departe el controlează cea mai amplă reţea a acestora realizând totodată şi mari beneficii. Astfel, beneficiile încasate, de exemplu, din administrarea C.A.T. au permis crearea altor două companii: „Air America" şi „Air Asia". Veniturile realizate timp de 25 de ani din administrarea „Transocean Air Lines" au făcut posibilă înfiinţarea a nu mai puţin de 16 alte companii aeriene între care: „Air Dijouthi", „Air Jordan", „Iran Air", „Philippine Air Lines" etc.

În legătură cu gradul de compatibilitate al companiilor respective faţă de anumite obiective urmărite de C.I.A., şi măsura în care aceste companii sunt operaţionale putem exemplifica cu cazul unei societăţi aviatice modeste: „Santa Lucia Air Lines". Avioanele sale au efectuat curse în Africa de Sud şi pe bazele secrete ale „UNITA" în Zair. Totodată, numele companiei respective este legat şi de scandalul „Irangate-Contrasgate", avioanele sale participând la efectuarea unor transporturi de arme americane de la Tel Aviv la Teheran. Aceleaşi aparate au transportat, în secret, personalităţi ale S.U.A. în diferite puncte ale globului. (A se vedea cazul McFlarlane, trimis special – în mai 1986 – al preşedintelui Reagan la Teheran).

În „Triunghiul de Aur", o regiune necontrolată de nimeni, situată între China, Laos şi Birmania, C.I.A. a dispus (şi poate mai dispune) de o armată echipată, estimată la 100000 de oameni, recrutată din naţionalişti chinezi şi membri ai triburilor locale.

CIA a fost şi este şi în prezent un imens... concern, având în proprietate bănci, linii de navigaţie aeriană şi navală care de care mai prospere, cu ajutorul cărora îşi urmăreşte împlinirea scopurilor sale – de la culegerea de informaţii şi până la organizarea unor lovituri de stat. Astăzi, deci, un alt fragment reprodus, în exclusivitate, din lucrarea „Servicii secrete străine" vol. II autori: M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, 2000 *(A.H.)*

Atingerea îngerilor

El: Michael Nouri, star flash-dance pe Broadway, care a jucat în cunoscuta „Victor/Victoria". Ea: Roma (condensând primele două nume ale iubitei sale bunici, Rose Mary) Downey, frumoasa interpretă a rolului principal din „Touched by an Angel". Ei: s-au întâlnit la un festival al filmului în Park City, Utah şi, la o petrecere, au fost văzuţi flirtând la o masă retrasă. Totul nu ar fi decât o nouă poveste veche de când lumea, şi deci banală, dacă frumosul Nouri nu ar avea o nevastă, Vicky Light-Nouri, la fel de frumoasă, dar lovită de o tragedie fără seamă: scleroza multiplă (SM). Sunt căsătoriţi din 1986!

Pe urmă, cum se întâmplă peste tot, cineva a avut grijă să-i spună lui Vicky de noua aventură a lui Michael. Dar – stupoare: Vicky a răspuns că ştia deja, că Michael o suna de două ori pe zi şi că de vreme ce a fost lovită de această nemiloasă boală şi nu mai este legată fizic de soţul ei, au convenit o anumită conduită în ceea ce priveşte celelalte femei. Michael este de altfel cunoscut pentru nenumăratele frumuseţi cu care a avut legături mai scurte sau mai lungi, printre care Patti Davis, fiica fostului Preşedinte Ronald Reagan, o Playmate şi chiar Michelle Bennett Duvalier, nimeni alta decât fosta soţie a bine cunoscutului dictator haitian! Dar dragostea pentru frumoasa sa irlandeză, micuţa şi blonda lui Vicky, cu ochi negri scânteietori, rămâne neschimbată. După 13 ani de căsătorie. Vicky a fost lovită de SM încă din primul an de căsătorie şi de atunci se luptă cu mult curaj şi fără încetare cu boala. Cum spune un prieten comun: „Michael şi Vicky au o relaţie foarte nonconformistă. Dar între ei există o dragoste rară şi minunată care a rezistat la testul timpului." Ceea ce face ca Vicky Light-Nouri să fie de fapt aceea pe care Îngerul a atins-o. Sau, poate că ea însăşi este îngerul... *(M.D.)*

Alergător care se opreşte doar când... doarme!

Cornel Mişca din Turda aleargă de când se ştie. De mic copil a simţit o energie nestăpânită în picioare pe care n-avea cum s-o cheltuiască decât alergând. Cu timpul, şi-a dat seama că mersul pe jos i-ar fi scurtat viaţa şi că a făcut mult mai multe lucruri utile... în viteză. Cornel Mişca pretinde că în ultimele două decenii a alergat nu mai puţin de 1 milion de kilometri. Nu are trasee predilecte. Aleargă peste tot unde are treabă, în drum spre piaţă, spre magazine, spre prieteni etc. iar când se opreşte, picioarele lui bat pasul pe loc. Când simte nevoia să se desfăşoare în voie, se antrenează pe autostrada Turda-Cluj cu o viteză de 15 km/h. Locuitorii Turdei l-au privit multă vreme ca pe-o ciudăţenie dar în cele din urmă s-au obişnuit cu el. Ba mai mult, unii concitadini, entuziasmaţi de condiţia sa fizică, s-au apucat de jogging. Printre ei se află şi alergători de vârsta a treia care pot fi văzuţi, dis de dimineaţă, alergând, cu sau fără sacoşe în mâini, în drum spre piaţă sau pe aleile şi prin parcurile oraşului! *(D.M.)*

■ Recorduri absurde

Campioană la decibeli. Pe aeroportul londonez Heathrow a avut loc o competiţie fonică, la care s-au luat la întrecere un avion cu turbine ce producea un zgomot de 117 decibeli şi vocile unor concurenţi. Competiţia a fost câştigată de Joanne Brown, de 16 ani, care a scos un strigăt atât de puternic încât a acoperit turbinele avionului. Un mecanic aflat în apropiere a declarat că în acel moment a simţit cum îi plesnesc timpanele.

Combatanţi senili. În oraşul Cleveland – SUA a avut loc un duel între doi bătrâni, aproape senili, ambii în vârstă de 77 de ani. Drept armă de luptă au fost alese două pistoale de muzeu, iar distanţa dintre combatanţi s-a redus la 1,5 metri, deoarece unul din ei era aproape orb, iar al doilea nu putea trage decât aplecat şi sprijinit într-un baston. Motivul duelului, o ceartă veche pentru motive de care nici nu-şi mai aduc aminte. Nici unul nu şi-a atins ţinta. *(A.D.)*

■ Profesionişti ai morţii

Interviu cu un KILLER

Un corespondent la New York al Revistei „Paris Match" (Romain Clergeat) a avut prilejul să realizeze un interviu cu un ucigaş profesionist din America. În publicaţia amintită, el relatează etapele pe care le-a parcurs pentru a ajunge la persoana respectivă şi răspunsurile pe care le-a obţinut.

Mai întâi de toate, Romain Clergeat îşi asigură cititorii că, spre deosebire de filme, în care rolurile de ucigaşi plătiţi sunt interpretate de staruri ultramediatizate, în viaţa reală killer-ii au statut de... oameni invizibili. Nu sunt adulaţi de întreaga planetă şi, chiar dacă primesc sume exorbitante pentru „munca" lor, nu sunt niciodată siguri de ziua de mâine, conştienţi fiind că, în orice moment, la rândul lor, pot fi ţinta altor ucigaşi plătiţi.

Autorul interviului nu dă, evident, numele interlocutorului său, nici măcar pe cele ale oamenilor – verigi ai unui lanţ interminabil – care i-au înlesnit întâlnirea cu un asemenea... personaj, mult prea real şi înfiorător. Avusese nevoie de luni de zile de aşteptare pentru a ajunge să stea faţă-n faţă cu el, într-un bar dintr-un hotel din Manhattan. Promisiunile repetate din partea intermediarilor, urmate de retractări, de reveniri telefonice, de locuri şi ore de întâlnire fixate, apoi schimbate în ultimul moment îi sporiseră sentimentul de groază, dar şi curiozitatea de a aborda un asemenea individ. Însă, în cele din urmă, acest lucru s-a întâmplat. În interviul publicat, autorul s-a mulţumit aşadar să-l numească T. (iniţiala reală a prenumelui) şi să-l descrie: un bărbat de culoare, în jurul vârstei de 40 de ani, cu o statură atletică, dar nu de uriaş, îmbrăcat într-un costum impecabil, de firmă, cu ochii bine ascunşi de ochelari închişi la culoare. În plus, un aer de om deosebit de civilizat, (fapt ce i-a redus temerarului gazetar în mod considerabil teama de insecuritate), lipsit însă de amabilităţi sau zâmbete de circumstanţă.

Sub masca unui om relaxat, aparent foarte discret şi dezinteresat de lumea din jur, ucigaşul de profesie este extrem de atent la tot ce-l înconjoară. De altfel, deosebit de precaut, într-o primă şi scurtă întâlnire premergătoare interviului propru-zis, fixată într-o parcare, sub privirile oamenilor lui, T. îi ceruse gazetarului pe un ton ferm, imperativ chiar, să-i prezinte actele de identitate şi să se refere la munca pe care o face la revista pe care o reprezintă. Când... cele două părţi au căzut de acord asupra interviului, T a ţinut să facă o singură precizare: „Ai reuşit să parcurgi lanţul până la mine. Cred că-ţi dai seama că lanţul funcţionează şi în sens invers."

Prima crimă contra două cartuşe de ţigări

La interviu, T s-a dovedit a fi un om extrem de zgârcit în răspunsuri. Nu ezitant, nu temător, ci... punct ochit – punct lovit, fără comentarii de prisos. Rapid, precis, eficient, cinic, fără remuşcări, cu o exprimare clară, fără argou, fără obscenităţi, nu neapărat ca un absolvent de Harvard, dar nici ca un fost copil al străzii. Aşadar: ■ S-a născut în Bronx. ■ A intrat „în afacere" prin intermediul drogurilor. ■ Primul „contract" pentru uciderea unei persoane l-a... obţinut în 1976, pe când se afla în închisoare, condamnat tot pentru crimă, dar nu comandată. Avea 18 ani. ■ Cel ce i-a făcut prima „comandă" era un individ din afara închisorii. ■ A dormit liniştit în noaptea dinaintea primei „crime comandate". ■ N-a fost nervos, nici încordat, n-a simţit nici o emoţie nici înainte, nici după ce şi-a onorat contractul. ■ A fost plătit cu două cartuşe de ţigări.

Preţurile variază

■ Nu există un barem al remuneraţiei, totul depinde de persoana care urmează să fie ucisă. ■ Pentru o persoană ca gazetarul care-l intervieva preţul nu-i prea mare, a precizat T. ■ Pentru alţii, preţul se poate ridica 100000 de dolari pentru un şerif dintr-o aşezare oarecare, 250000 de dolari pentru un judecător... ■ Când e vorba de oameni politici sau de celebrităţi se ajunge la milioane de dolari. ■ Tariful depinde şi de ceea ce rămâne de pe urma victimei; dacă în urma ei rămân 40 kg de heroină, jumătate din cantitate revine killer-ului. ■ Cel mai valoros contract al lui T a fost de 180 000 de dolari. ■ Tariful creşte şi în funcţie de reputaţia ucigaşului profesionist, iar reputaţia se obţine atunci când îţi faci meseria fără să se audă vreodată vorbindu-se de tine. ■ Banii se primesc în două tranşe: jumătate înainte de crimă, restul după. Nu există competiţie între ucigaşii plătiţi, ci mai curând colaborare. Se practică până şi schimbul de... afacere, când un killer simte că nu-şi poate onora contractul angajează la rândul lui un altul, plătit de el din banii pe care îi pretinde clientului. ■ Pentru a contacta un ucigaş de profesie, se merge pe filieră, cu ajutorul unor intermediari care cunosc... oamenii din afacere şi „specialitatea" fiecăruia dintre ei.

Oricine poate fi ucis

■ T. a refuzat un singur „contract" în... „cariera sa profesională": trebuia să suprime un copil. N-ar ucide un copil decât dacă acesta l-ar surprinde în timpul unei acţiuni şi ar putea astfel deveni un martor periculos. ■ T. foloseşte orice tip de armă, „în funcţie de cazul respectiv", dar preferă pistolul „pentru că simte că aşa deţine controlul total asupra a ceea ce face". ■ Preferă să lucreze de unul singur, dar, uneori lucrează şi în echipă, de exemplu când se angajează să ucidă mai multe persoane care se află împreună într-un loc precis. ■ Până în prezent, T. a... onorat 60 de contracte. ■ Ca orice alt membru al organizaţiilor criminale, ştie că riscul pe care şi-l asumă este închisoarea pe viaţă. ■ Ştie că oricine poate fi ucis, nimeni nu este de neatins, cu atât mai mult ucigaşul de profesie care îşi pune viaţa în joc de fiecare dată când execută o comandă. Dar, în lumea killer-ilor, viaţa nu are aceeaşi valoare cu cea din lumea obişnuită. ■ T. este căsătorit şi este tată. *(A.P.)*

Viaţa bate TOBA FILMULUI

◆ *Un nou film al lui Costa Gavras („Missing") prezintă istoria lui Charles Horman şi Frank Teruggi, doi tineri americani susţinători ai guvernului lui Salvador Allende, care au fost masacraţi după lovitura generalului Pinochet în 1973. După 27 de ani de la atentat un document al serviciilor secrete confirmă că autorii loviturii au primit informaţii în legătură cu cei doi tineri americani şi că ambasada SUA nu a intervenit pentru a evita brutala lor eliminare.*

◆ *Considerat de mulţi ani drept playboy-ul Hollywood-ului, actorul Don Johson a fost fotografiat într-un magazin specializat în articole erotice variate din San Francisco de unde a achiziţionat câteva „produse". Ca o explicaţie a gestului său neobişnuit, cunoscutul actor a declarat că de fapt cumpărăturile erau destinate unui prieten care urma să celebreze un adio al statutului de celibatar...*

◆ *Kate Shindle, aleasă în 1998 Miss SUA, s-a mutat la New York în speranţa că va putea deveni actriţă. Nu a reuşit, aşa că a fost nevoită să ocupe un post de chelneriţă la un local de lux. Soarta ei s-a schimbat însă brusc atunci când una din actriţele musicalului „Jekyll & Hyde" s-a îmbolnăvit şi directorul teatrului şi-a amintit de ea. Debutul ei a fost apreciat ca un mare succes.* (Gh.R.)

Papagalul şi câinele

Jeanne Richard, din localitatea Grasse din sudul Franţei, era cunoscută ca o mare iubitoare de animale. Fără a exagera însă, ţinea pe lângă casă un câine, două pisici şi un papagal. Într-o zi însă, papagalul, profitând de o clipă de neatenţie a stăpânei, care lăsase fereastra deschisă, şi-a luat zborul. Jeanne l-a căutat foarte mult, a întrebat toţi vecinii, a mers la un târg de păsări sperând că l-ar putea găsi acolo, dar totul a fost zadarnic. Cel mai afectat părea să fie câinele care a tânjit săptămâni în şir. Stăpâna nu mai voia să cumpere altă pasăre pentru a fi scutită de o eventuală suferinţă asemănătoare. Cu toate acestea, după un an a reuşit să-şi învingă temerile şi, însoţită de câinele ei, a intrat într-o piaţă de păsări. Dintr-o dată a auzit vocea binecunoscută a papagalului care, recunoscându-şi prietenul canin, repeta: „Acesta este Blacky, acesta este Blacky." Surpriza vânzătorilor care pur şi simplu găsiseră papagalul într-un parc, a fost pe măsura bucuriei celor două vietăţi, care s-au văzut din nou împreună. (I.S.)

O ULTIMĂ MODĂ ÎN SUA...

...denumită Boy Crazy. Este vorba de o colecţie de fotografii a 350 de tineri în carne şi oase, având o vârstă cuprinsă între 12 şi 22 ani, cu nume, prenume, înălţime, greutate, gusturi şi curiozităţi variate. Răsfoind acest album, tinerele pot alege pe unul dintre ei în vederea unui flirt, folosind situl Internet: www.boycrazy.com. (Gh.R.)

O ipoteză *susţinută de antropologul american Roman Hristov: el a descoperit într-un antic mormânt mexican o statuetă de factură specific romană din secolul al treilea după Cristos. Întrucât mormântul respectiv datează din jurul anilor 1500, rezultă că înaintea sosirii conchistadorilor, Noul Continent a fost vizitat probabil de navigatori din Genova.* (Gh.R.)

Săptămâna 1 - 7 septembrie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Telematinal 14.15 CiberFan 15.30 Emisiune în limba germană 17.00 Film: „Breezy" (SUA, 1973) 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.45 Ploaia de stele 22.15 Serial: „Farmece" 23.00 Film: „Miss Marple: alabala-portocala" (Marea Britanie, 1984).

SÂMBĂTĂ 9.15 Desene animate 10.05 Serial: „Zorro" 11.50 Film: „Spionul Dandana" (SUA, 1996). Cu: Leslie Nielsen 13.10 Serial: „F.B.I.-16" 14.00 Arca Marinei 16.35 Spectacolul lumii 17.05 Serial: „Dinastia Strauss" 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Serial: „Hotelul Payne" 19.30 Serial: „Ai vrea tu!" 20.00 Jurnal 20.30 Callatis 2000 22.30 Serial: „Niciodată nu e prea târziu" 23.45 Film: „Focul" (SUA, 1997).

MERYL STREEP
ROMÂNIA 1
marți, 22.45

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deșteptător 8.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 9.25 Kiki Riki Miky 11.00 Viața satului 12.30 Tezaur folcloric 14.00 Național TV Bingo Liberty 17.00 Film: „Aventura fatală" (Marea Britanie, 1969). Cu: Elizabeth Taylor, Richard Burton 19.00 Serial: „Felicity" 20.00 Jurnal 20.25 Fotbal: România – Lituania 22.30 Film: „Când un bărbat iubește o femeie" (SUA, 1994). Cu: Andy Garcia, Meg Ryan.

LUNI 12.00 Callatis 2000 (r) 14.15 Ciberfan 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Serial: „Blossom" 19.10 Teatru Național TV: „Căsătorie imposibilă" 20.00 Jurnal 20.45 Iartă-mă! 21.45 Cu ochii'n 4 22.35 Serial: „Cazuri ciudate" 23.40 Estival Jazz.

MARȚI 7.00 Telematinal 12.05 TVR Cluj-Napoca 14.15 CiberFan 14.30 Repere sacre 15.30 Convietuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.00 Medicina pentru toți 18.30 Serial: „Blossom" 19.10 Teatru Național TV: „Căsătorie imposibilă" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Justiție militară" 21.40 Economia 22.45 Film: „Înainte și după" (SUA, 1995). Cu: Meryl Streep.

MIERCURI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Cluj-Napoca 14.15 CiberFan 16.15 O vedetă... populară 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Serial: „Blossom" 19.10 Teatru Național TV: „Căsătorie imposibilă" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Justiție militară" 22.20 Film: „Inelul cu scorpion" (partea a II-a). Cu: Jack Scalia.

JOI 7.00 Telematinal 11.20 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Convietuiri 16.00 Evrika! 17.30 Serial: „Orice e posibil" 18.30 Serial: „Blossom" 19.10 Teatru Național TV: „Căsătorie imposibilă" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Justiție militară" 23.55 Rock la miezul nopții.

prima

VINERI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Salvați de clopoțel" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.30 Impact 20.00 Film: „Rămășițele zilei" (Marea Britanie, 1993). Cu: Emma Thompson 23.00 Impact 23.30 Serial: „Comisarul Rex" 0.30 Film: „Hotel Exotica" (SUA, 1998).

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Sport Magazin 14.30 Exploziv 15.00 Film: „Instinct matern" (SUA, 1995) 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.30 Impact 20.00 Special 21.00 Perechea potrivită 21.30 21 22.00 Serial: „Aeroportul" 23.30 Serial: „Comisarul Rex" 1.30 Film: „Zona mortală" (coprod., 1993).

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Mare distracție mare! 12.00 Cinemagia 12.30 Tradiții 13.30 Serial: „Poză la minut" 14.00 Clubul de duminică 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Vara trecută" (SUA, 1990) 22.00 Film: „Obsesie ucigașă" (SUA, 1993) 0.00 Film: „Condamnat la moarte" (SUA, 1980).

LUNI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.00 Real TV 20.00 Science of Magic 21.00 Serial: „Patrula aeriană" (ep.1) 22.00 Cronica cârcotașului 23.30 Serial: „Comisarul Rex".

MARȚI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Viziunea criminală" (SUA, 1984, partea I). Cu: Gary Cole 22.00 Exotic 23.30 Serial: „Comisarul Rex".

MIERCURI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Viziune criminală" (partea a II-a) 22.00 Stil 23.30 Serial: „Comisarul Rex".

JOI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Crimă la înălțime" (SUA, 1991). Cu: Adam Baldwin, Bill Cross 22.00 Obiectiv 23.30 Serial: „Comisarul Rex".

GARY COLE
PRIMA TV
marți, 20.00

tvr2

VINERI 8.35 Toți împreună 11.30 Arta apărării (r) 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 15.30 Tradiții 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Blankenese" 18.30 Telejurnal TVR2 20.00 Grădina lui Cupidon 21.15 Afaceri la cheie 22.05 Film: „Răzbunarea unei femei" (Franța, 1990) 0.15 Armonii clasice.

SÂMBĂTĂ 9.20 Osia lumii 10.05 Film: „Vacanță de studii" (Franța, 1992) 11.40 Film: „Ellen Foster" (SUA, 1997) 14.20 Serial: „Un înger adolescent" 15.20 Ghidul călătorului independent: York 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Blankenese" 18.30 Telejurnal TVR2 18.40 Serial: „Lumini și umbre" 20.35 Adevăratele povești hollywoodiene 21.30 Serial: „Primul val" 22.25 Serial: „Star Trek - Voyger" 23.15 Film: „Peripețiile lui Nestor Burma" (Franța, 1998).

DUMINICĂ 9.30 Orizont spiritual 10.00 Ferma 11.15 Animale în pericol 13.25 Arta apărării 13.55 Desene animate 14.20 Serial: „Un înger adolescent" 15.15 Ghidul călătorului independent: New York 16.45 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.35 Serial: „Blankenese" 18.30 Telejurnal TVR2 19.25 Film: „Schimbări majore în ultimul moment" (SUA, 1983) 21.05 Serial: „Primul val" 22.25 Teatrul Național TV prezintă: „Titanic Vals" de Tudor Mușatescu.

LUNI 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Blankenese" 18.30 Telejurnal TVR2 19.15 Teatru liric: „Andrea Chenier" de Umberto Giordano 21.15 E dreptul tău! 21.45 Sport Plus 23.10 Retrospectiva premiilor APTR 1996.

MARȚI 8.35 Toți, împreună 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Blankenese" 18.30 Telejurnal TVR2 20.00 Credo 21.25 Puls 2000 22.25 Film: „Katia" (Franța, 1959, partea I). Cu: Romy Schneider 23.15 Omul și muzica.

MIERCURI 8.35 Toți, împreună 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 15.45 Documentar (r) 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Blankenese" 18.30 Telejurnal TVR2 19.45 Film: „Buletin de București" (România, 1983). Cu: M. Diaconu 21.15 Mit și istorie 22.15 Film: „Katia" (partea a II-a) 23.05 Integrale.

JOI 8.35 Toți, împreună 9.20 Antologia jocului popular 12.00 Desene animate 12.30 Trupa DP2 16.05 Serial: „Obsesia" 16.50 Serial: „Domnișoara Andrea" 17.40 Serial: „Blankenese" 18.30 Telejurnal TVR2 19.05 Documentar 19.20 Film: „Ieri, azi și mâine" (Italia, 1963). Cu: Sophia Loren, Marcelo Mastroiani 21.20 Turnul de control 22.20 Un secol de cinema 23.10 Enigmatica Terra 23.40 Armonii clasice.

acasa

VINERI 10.00 – 12.25 Reluări 13.20 Serial: „Guadalupe" 15.00 Serial: „Înger sălbatic" (ep.1) 15.45 Serial: „Miracolul iubirii" (ep.1) 16.45 Căsuța poveștilor 17.00 Serial: „Dragoste și putere" 17.30 Serial: „Fiorella" (ep.1) 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Contele de Monte Cristo" (Marea Britanie, 1975). Cu: Richard Chamberlain, Tony Curtis 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

SÂMBĂTĂ 10.00 – 12.15 Reluări 13.30 Doctorul casei 14.00 Acasă cu Ruxandra Săraru 15.00 Serial: „Înger sălbatic" 15.45 Serial: „Miracolul iubirii" 16.30 Serial: „Lassie" 17.00 Serial: „Dragoste și putere" 17.30 Serial: „Fiorella" 18.30 Serial: „Ramona" 19.20 Serial: „Al șaptelea cer" 22.00 Film: „Ce e nou, pisicuțo?" (coprod., 1965). Cu: Peter Sellers, Romy Schneider 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

DUMINICĂ 12.15 Acasă la români 13.30 Serial: „Verdict: crimă!" 14.30 Serial: „Trei femei" 16.30 Serial: „Lassie" 17.00 Serial: „Dragoste și putere" 17.30 Serial: „Fiorella" 18.30 Serial: „Ramona" 19.20 Serial: „Al șaptelea cer" 20.40 Film: „Cântecul lebedei" (SUA, 1974). Cu: Peter Falk 22.20 Film: „Malibu Road 2000" (SUA, 1992) 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

LUNI 10.00 – 15.00 Reluări 15.45 Serial: „Miracolul iubirii" 16.45 Desene animate 17.00 Serial: „Dragoste și putere" 17.30 Serial: „Fiorella" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Septembrie" (SUA, 1987). Cu: Mia Farrow 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

MARȚI 10.00 – 15.00 Reluări 15.45 Serial: „Miracolul iubirii" 16.45 Desene animate 17.00 Serial: „Dragoste și putere" 17.30 Serial: „Fiorella" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „La pupitru" (SUA, 1957). Cu: Katherine Hepburn, Spencer Tracy 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

MIERCURI 10.00 – 15.00 Reluări 15.00 Serial: „Miracolul iubirii" 16.35 Desene animate 17.00 Serial: „Dragoste și putere" 17.30 Serial: „Fiorella" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Războiul pasiunilor" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 21.55 Film: „Complot de familie" (SUA, 1976) 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

JOI 10.00 – 15.00 Reluări 15.45 Serial: „Miracolul iubirii" 16.45 Desene animate 17.00 Serial: „Dragoste și putere" 17.30 Serial: „Fiorella" 18.30 Serial: „Ramona" 19.20 Serial: „Al șaptelea cer" 20.40 Film: „Cântecul lebedei" (SUA, 1974). Cu: Peter Falk 22.20 Film: „Malibu Road 2000" (SUA, 1992) 0.00 **PRO TV INTERNAȚIONAL.**

MARC SINGER
PRO TV
sâmbătă, 17.00

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.40 Serial: „Academia de Poliție" 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Lumini diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „La limita imposibilului" 21.00 Serial: „Profiler" 22.00 Film: „Atac în forță" (SUA, 1993) 0.15 Serial: „Doi polițiști și jumătate" 1.30 Film: „Suflete pereche" (SUA, 1997).

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.30 Serial: „Aventurile lui EB" 10.10 Film: „Sărmana fetiță bogată" (SUA, 1936). Cu: Shirley Temple 12.00 ProMotor 14.00 Serial: „Dragul de Raymond" 14.30 Serial: „Cybill" 15.00 Serial: „Benny Hill" 15.30 Serial: „Hercule" 17.00 Film: „Poarta timpului" (SUA, 1991). Cu: Marc Singer 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Steaua ta norocoasă 21.30 Film: „Incoruptibilii" (SUA, 1987). Cu: Robert De Niro, Kevin Costner 23.45 Serial: „Doi polițiști și jumătate" 0.30 Serial: „Fantezii erotice".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Uriașul Harry" 12.00 Serial: „Benny Hills" 13.00 Serial: „Beverly Hills" 14.00 Serial: „Dragul de Raymond" 14.30 Serial: „Cybil" 15.00 Serial: „Hercule" 16.00 Superbingo 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Film: „Magnolii de oțel" (SUA, 1989). Cu: Sally Field 21.45 Fotbal: Ungaria – Italia 1.30 Serial: „Fantezii erotice".

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Academia de Poliție" 12.15 Film: „Everything Relative" (SUA, 1996) 16.05 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Lumi diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Căsătorie de formă" (SUA, 1998) 22.00 Film: „Teroare în noapte" (SUA, 1994) 1.30 Serial: „Nebun după tine" (ep.1) 2.30 Film: „Ultima speranță" (SUA, 1989).

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Academia de Poliție" 12.20 Film: „Un an de cumpănă" (SUA, 1986). Cu: Mel Gibson 16.05 Serial: „Tânăr și neliniștit" 16.50 Sens unic 17.30 Serial: „Lumi diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Glumărețu' cu Doru Octavian Dumitru 22.00 Film: „Dispărut fără urmă" (coprod., 1996) 0.30 Serial: „Nebun după tine" 1.00 Serial: „Doi polițiști și jumătate".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Academia de Poliție" 14.15 Serial: „Specialiștii" 16.05 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Lumi diferite" 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Gangsteri de treabă" (SUA, 1998) 22.00 Film: „În spatele inocenței" (SUA, 1991) 0.15 Serial: „Nebun după tine" 0.45 Serial: „Doi polițiști și jumătate" 2.00 Film: „Frantic – căutare disperată" (SUA, 1988). Cu: Harrison Ford.

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Academia de Poliție" 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Lumini diferite" (ultimul ep.) 18.30 Serial: „Seinfeld" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Parfumul dragostei" (SUA, 1996) 22.00 Film: „Leacul" (SUA, 1995) 0.00 Serial: „Nebun după tine" 0.30 Serial: „Doi polițiști și jumătate" 1.45 Film: „Culoarea purpurie" (SUA, 1985).

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Lupta pentru independență" (ep.1) 9.00 Serial: „Suflete rătăcite" (ep.1) 11.00 Serial: „Camila" 12.00 Serial: „Aventuri în Miami" 13.15 Film: „Și pereții au urechi" (Franța, 1974) 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Sub soarele Africii" (ep.1) 19.00 Observator 19.45 Film: „Al cincilea element" (coprod., 1997) 22.15 Serial: „Stargate" (ep.1) 23.40 Film: „Omul nopții" (SUA, 1995). Cu: Lorenzo Lamas 1.30 Film: „Privire periculoasă" (SUA, 1990).

SÂMBĂTĂ 7.00 Film: „Kalle și îngerii" (SUA, 1994) 9.00 Serial: „Aventuri în junglă" 9.30 Fir întins 10.30 Atletism 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 14.30 Film: „Șampon" (SUA, 1975). Cu: Warren Beatty 17.30 Serial: „Sub soarele Africii" 19.00 Observator 20.00 Fotbal: România – Lituania 22.15 Film: „Un samurai american" (SUA, 1998) 0.00 Film: „Lanțurile pasiunii" (SUA, 1993). Cu: Brigitte Nielsen 1.30 Film: „O vacanță de vis" (SUA, 1995).

DUMINICĂ 8.00 Credința și viața 9.00 Serial: „Suflete rătăcite" 10.00 Desene animate 11.00 Handbal: Steaua București – H.C. Atena 13.00 Serial: „În căutarea gloriei" 13.50 Serial: „O pacoste de frate" 14.20 Film: „Partenerii" (SUA, 1993) 16.00 Serial: „Roswell" (ep.1) 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Pionul" (Canada, 1998) 1.00 Film: „Secolul XXI" (SUA, 1997).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Lupta pentru independență" 9.00 Serial: „Suflete rătăcite" 10.10 Film: „Unde mor porumbeii" (SUA, 1990) 12.00 Serial: „Aventuri în Miami" 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Pasărea spin" 19.00 Observator 20.00 Film: „Inspectorul Clouseau" (SUA, 1968) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Toată lumea minte" (SUA, 1991) 1.30 Serial: „Navarro".

MARȚI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Lupta pentru independență" 9.00 Serial: „Suflete rătăcite" 11.00 Serial: „Uraganul" 12.00 Serial: „Aventuri în Miami" 13.15 Film: „Un adolescent cu probleme" (SUA, 1980) 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Pasărea spin" 19.00 Observator 20.00 Film: „Arunc-o pe mama din tren" (SUA, 1987) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Bulevardul romului" (Franța, 1971) 1.30 Serial: „Navarro".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Lupta pentru independență" 9.00 Serial: „Suflete rătăcite" 11.00 Serial: „Uraganul" 12.00 Serial: „Aventuri în Miami" 13.15 Film: „Părinții copilului nostru" (SUA, 1989). Cu: Glenn Close 15.00 Serial: „Air America" 16.00 Serial: „Scandalul" 17.20 Serial: „Casa de pe plajă" 18.10 Serial: „Pasărea spin" 19.00 Observator 20.00 Orient Expres 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Planuri ucigașe" (SUA, 1987) 1.30 Serial: „Navarro".

JOI 7.00 Observator 8.00 Serial: „Lupta pentru independență" 9.00 Serial: „Suflete rătăcite" 11.00 Serial: „Uraganul" 12.00 Serial: „Aventuri în Miami" 13.15 Film: „Călătorie sprâncenată" (Franța) 15.00 Serial: „Air America" (ultimul ep.) 16.00 Serial: „Scandalul" 17.00 Joi TeleEurobingo 2 19.00 Observator 20.00 Film: „Jocul hazardului" (Marea Britanie, 1987) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Forța exploziei" (SUA, 1979) 1.30 Serial: „Navarro".

GLENN CLOSE
ANTENA 1
miercuri, 13.15

TELE 7 abc

VINERI 7.00 Bună dimineața, România 10.25 – 14.00 Reluări 15.30 Tinerețe fără bătrânețe 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 În justiție 19.00 Telejurnal 19.45 Gura lumii 20.00 Dan Diaconescu 21.00 Țara de dincolo de București 1.05 Tentații 1.35 Concert.

SÂMBĂTĂ 9.00 Țara spiridușilor 11.00 Țara de dincolo de București (r) 13.05 Studioul Tudor Vornicu 16.30 Lumea misterelor 17.00 Rendez-vous la TELE 7 18.00 Lumea în clipa 2000 19.00 Telejurnal 19.45 Serial: „Derrick" 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.15 – 12.00 Reluări 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forța destinului 19.00 Telejurnal 19.30 Documentar 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Cântecul și casa lui 22.00 Cenaclul „Totuși iubirea".

LUNI 7.00 Bună dimineața, România 11.00 Dan Diaconescu în direct (r) 12.15 Ora unu a venit (r) 16.00 Post Meridian 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 Primul pas 19.00 Telejurnal 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Telemedicina 22.30 Ofsaid.

MARȚI 7.00 Bună dimineața, România 10.25 – 14.05 Reluări 15.30 Tinerețe fără bătrânețe 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 24 din 24 19.00 Telejurnal 19.30 Economic ABC 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Măștile puterii 22.30 Viața noastră cea de toate zilele 1.05 Nopți albe.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, România 10.25 – 13.30 Reluări 16.00 Post Meridian 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 Clubul microbiștilor 19.00 Telejurnal 19.30 Economic ABC 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Reporter TELE 7 22.30 Viața noastră cea de toate zilele 1.05 Nopți albe.

JOI 7.00 Bună dimineața, România 10.25 – 13.20 Reluări 15.30 Tinerețe fără bătrânețe 17.00 Dați vina pe Corina 18.00 Cutia muzicală (r) 19.00 Telejurnal 19.30 Economic ABC 19.45 Gura lumii 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Linia întâi 22.30 Viața noastră cea de toate zilele 1.05 Nopți albe.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

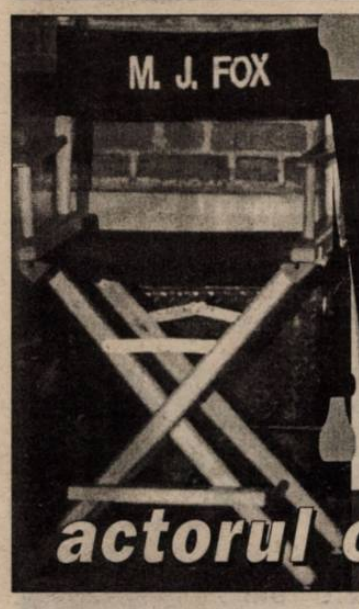

MICHAEL J. FOX

actorul cu figură de copil şi boală de om bătrân

Michael J. Fox avea doar 15 ani când a debutat la televiziunea canadiană – în ţara sa de origine – şi numai 21 când cucerea Hollywood-ul cu trilogia „Înapoi în viitor". A jucat apoi în numeroase filme pentru marele ecran şi în seriale tv., un succes remarcabil înregistrând cu sitcomul „Spin City". Anul acesta, la vârsta de 38 de ani, în cadrul ceremoniei Golden Globe Awards, talentul său a fost răsplătit cu premiul pentru cel mai bun interpret de televiziune al anului. Din nefericire, cu acest prilej, actorul Michael J. Fox a făcut public faptul că, de zece ani, luptă în secret cu maladia Parkinson, a cărei victimă este, motiv pentru care va pune punct carierei sale artistice.

Lacrimi de despărţire

Deşi Michael J. Fox a ţinut să-şi ducă crucea bolii sale în mare taină, când a negociat contractul cu producătorii pentru „Spin City", iar aceştia insistau pentru o durată fixă de trei ani, actorul a simţit nevoia să le spună adevărul. Le-a făcut o singură promisiune, pe care producătorii au acceptat-o, să realizeze măcar 100 de episoade. Simţea că mai mult nu poate garanta. Şi, în ciuda eforturilor disperate din ultima perioadă, s-a ţinut de cuvânt. Pentru despărţirea de ecran, scenariştii au pregătit un final pe măsură, în care personajul lui Michael J. Fox – consilierul primarului din New York – părăseşte funcţia şi le mulţumeşte colaboratorilor spunând: „Va merge. Nu vă impacientaţi." Pe platou şi în cabine s-au vărsat lacrimi. Acest ultim episod s-a bucurat de cea mai mare audienţă înregistrată de serial de-a lungul a trei ani – 33 de milioane de telespectatori.

Un caz atipic

Michael J. Fox nu este singura persoană de pe glob atinsă de maladia Parkinson. Numai în America există peste un milion de cazuri. Dar, singura diferenţă, care de altfel şi emoţionează, constă în faptul că această boală este, din punct de vedere statistic, rezervată persoanelor în jur de 60 de ani. Doar 10 % dintre pacienţi au mai puţin de 40 de ani. În privinţa stadiului bolii, Michael se află la limita dintre primul şi cel de-al doilea ciclu al bolii (care înregistrează trei faze: uşoară, medie şi gravă). Graţie medicamentelor, pe care trebuie să le ia în fiecare zi, din două în două ore, actorul speră să ducă o viaţă aproape normală timp de 10 ani. Dar, dacă boala va căpăta o formă mai accelerată, va fi nevoit să fie ţinut sub observaţie medicală 24 din 24 de ore, ţintuit într-un pat, lipsit de orice autonomie. *„Eu nu văd acest lucru ca pe o tragedie*, afirmă Fox. *E simpla mea realitate."* Şi totuşi...

9 ani de coşmar

De când i-a fost descoperită boala, în 1991, Michael J. Fox a refuzat să-şi plângă de milă şi a crezut cu o tărie de fier că totul se va rezolva. Cu toate acestea, aceşti ultimi nouă ani petrecuţi cu grija de a-şi ascunde boala n-au fost chiar atât de uşori pe cât a vrut actorul să dea impresia. La sfârşitul lunii mai, în plin interviu cu Diane Sawyer de la canalul A.B.C., a trebuit să întrerupă emisia pentru 15 minute pentru a-şi lua medicamentele şi pentru a aştepta să-şi facă efectul, să-i treacă tremurăturile spasmodice. Adesea, acasă, preferă să renunţe la ajutorul pilulelor şi să treacă prin criză, suportând cu stoicism tremurăturile. În acele momente nu e capabil să ţină în mână un pahar cu apă sau telecomanda. De fapt, fără medicamente, nu reuşeşte să ţină în mână nici stiloul. Asupra mâinii stângi nu mai are de mult mici un control. Totuşi, de-a lungul timpului, a învăţat o mulţime de trucuri ca să-şi ascundă dificultăţile. De exemplu, când dădea interviuri, prefera să se plimbe de la un capăt la altul al încăperii, să se mişte continuu, astfel încât gazetarii simţeau nevoia să raporteze în articolele lor că actorul era foarte nervos în momentul conversaţiei. Pe măsură ce „Spin City" devenea un succes, problemele din timpul filmărilor se înmulţeau. Actorul ajunsese în faza în care trebuia să ia medicamente din două în două ore şi să aştepte de fiecare dată ca acestea să-şi facă efectul. Planul de muncă a fost modificat pentru ca Fox să poată avea week-end-uri libere, pentru odihnă. Au fost schimbate şi unele detalii din serial; iniţial, personajul interpretat de Fox putea fi văzut uneori mergând cu skateboard-ul prin primărie. Pe parcurs, acest gen de... „cascadorie" n-a mai fost posibil. Până şi scenele statice au fost suprimate, pentru a-i permite personajului să fie permanent în mişcare, o modalitate de a-şi disimula tremurăturile.

Etern adolescent şi, totuşi, tată

Pentru Fox, boala a devenit un al şaselea membru al familiei sale: el, Tracy (soţia), cei trei copii (Sam, băiatul lor de 11 ani, Aquinnah şi Schuiler, fetele gemene de 5 ani) şi... Parkinson-ul. Sam e în stare deja să priceapă şi chiar reuşeşte să-şi ajute tatăl să treacă mai uşor peste momentele de criză.

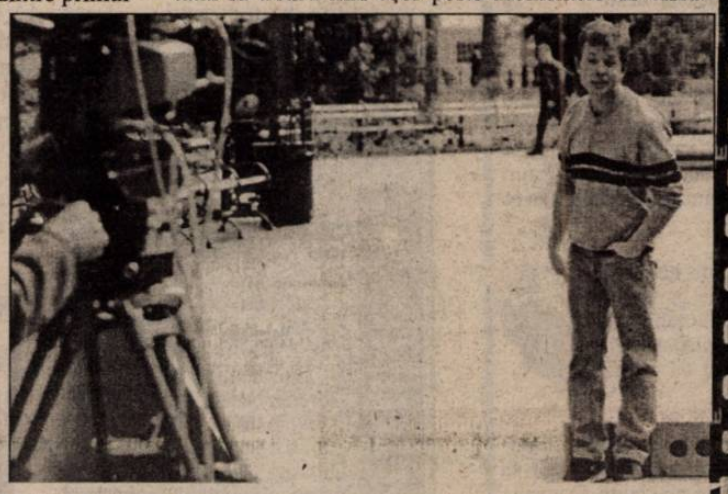

Gemenele însă sunt prea mici. Nu înţeleg de ce, când tatăl lor le citeşte o poveste, le pune pe ele să ţină cartea. Alteori plâng de frica vocii lui, mai gravă, mai autoritară, alterată, de fapt, de medicamente. În ceea ce-o priveşte pe Tracy, pe care a cunoscut-o la începutul anului 1980, cu ocazia filmărilor la „Family Ties", aceasta se află acum nu doar în ipostaza de soţie, ci şi de infirmieră. Ea este cea care se ocupă de cele mai mici detalii ale vieţii de zi cu zi, ba uneori îşi ajută soţul să se spele pe dinţi sau să-şi închidă cămaşa.

Înţelepciunea dobândită prin suferinţă

După gloria trilogiei „Întoarcerea în viitor", pe Michael J. Fox, asemenea majorităţii starurilor, succesul l-a ameţit. S-a lansat în cavalcada vieţii de noapte, s-a lăsat cuprins de valurile băuturii, şi-a cumpărat un Ferrari pe care a reuşit să-l... şifoneze de câteva ori. Tânăra lui soţie, Tracy Pollan l-a ajutat să-şi regăsească echilibrul. S-au mutat la Vermont, au devenit, alături de cei trei copii, o familie cum îi place Hollywood-ului să creadă că poate să existe în lumea show-biz-ului. Numai că, acolo se ascundea şi o tragedie. Acum, Michael J. Fox, după ce a pus punct carierei cinematografice, are alt ţel: de a face lobby pe lângă Congresul american în favoarea măririi bugetului destinat cercetărilor medicale vizând maladia Parkinson. În plus, actorul a înfiinţat o fundaţie menită să adune fonduri în acelaşi scop. Sentimentele sale? *„Pot încă să-mi îndeplinesc îndatoririle de soţ şi tată din familie, dar nu-mi fac iluzii, asta nu va dura. Mi-ar plăcea ca evoluţia logică a bolii să fie întreruptă printr-o minune, deşi, dintr-un anumit punct de vedere îi sunt recunoscător. Această boală m-a făcut mai puternic. Sunt de un milion de ori mai înţelept acum. Am realizat cât de vulnerabil eram înainte. Contează atât de puţin recompensele materiale şi cifra ascendentă a contului din bancă atunci când eşti nevoit să înfrunţi o asemenea situaţie... În final, ne aşteaptă moartea. Pe fiecare dintre noi. Când accepţi cu adevărat această realitate, importantă nu mai e decât calitatea vieţii. Iată ce sunt eu astăzi... Am 38 de ani... Dar, trăiesc cu convingerea că până la 50, se va găsi remediul. Până atunci mai sunt 12 ani..."*

GROS-PLAN

După destrămarea cuplului Liz Hurley – Hugh Grant, un alt mit (e drept mai puţin mediatizat) s-a destrămat la Hollywood. De data aceasta e vorba de Meg Ryan şi Dennis Quaid, care de mai bine de 13 ani erau şi ei consideraţi protagoniştii unuia dintre cele mai solide cupluri căsătorite din lumea filmului american. Frumoasa Meg se pare că n-a suferit prea mult în urma despărţirii de fostul ei soţ, de vreme ce a ţinut să facă publică la scurt timp după aceasta relaţia ei cu actorul Russell Crowe. Totul a început pe platourile de filmare de la „Proof of Life", ultima producţie cinematografică în care cei doi actori joacă.

De mai bine de 10 ani încoace, filmul „Crocodile Dundee" (I şi II) se bucură de un succes constant la public, ceea ce i-a determinat pe producători să continue aventurile personajului principal într-un... „Crocodile Dundee III". Oferta pentru rolul principal i s-a făcut tot actorului Paul Hogan, care, conform contractului, ar urma să filmeze, evident, tot în Australia. Paul Hogan nu poate fi decât fericit; înainte de a deveni actor a fost muncitor constructor, iar notorietatea i-a fost adusă tocmai de rolul din „Crocodile Dundee" (1986 şi 1988).

Britanicul Sir Anthony Hopkins („Tăcerea mieilor") este, de peste trei luni încoace, cetăţean american. Deşi locuia de mult timp în America, actorul premiat cu Oscar, a optat destul de târziu pentru această variantă. În cele din urmă, ajuns la vârsta de 62 de ani, s-a supus tuturor testelor, verificărilor şi interviurilor practicate de F.B.I., în vederea obţinerii cetăţeniei. Conform regulamentului aplicat oricărui alt imigrant, Sir Anthony Hopkins a demonstrat, pe lângă alte calităţi (evident, de data aceasta nu artistice!) că are cunoştinţe solide despre Statele Unite, ţară în care vrea să se integreze. Soţia lui locuieşte în continuare la Londra, dar asta e o altă poveste...

Actriţa Keri Russell (alias „Felicity") a devenit, aşa cum au vrut producătorii, un simbol al generaţiei '90. Personajul creat de ei a avut succesul scontat, iar tânăra Keri Russell s-a lansat cu brio graţie acestui rol în cariera de actriţă. Dar fata docilă de la început, dornică să devină vedetă, n-a fost dispusă să accepte la infinit pretenţiile producătorilor. În primul rând, în dezacord cu părerile lor (ba chiar cu a unei părţi a publicului), s-a tuns scurt, renunţând la şuviţele cârlionţate natural cu care se lansase. A demonstrat sieşi şi celorlalţi că succesul ei nu stătea în părul lung. Căpătând din ce în ce mai multă încredere în sine, a cerut şi salariu mai mare, considerând că e nedrept să fie plătită doar cu 30000 de dolari pe episod, la fel cu ceilalţi actori principali din serial. Producătorii au fost şocaţi de pretenţiile ei, aducându-i ca argument faptul că unii actori de vârsta ei sunt plătiţi cu sume în jur de 10000 – 15000 de dolari pentru un episod. I-au făcut totuşi pe plac şi au acceptat o mărire de salariu, care, ca gest, înseamnă un oarecare succes al actriţei în demersul ei, dar nu şi mulţumirea sufletească totală.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

HOROSCOP

4 – 10 SEPTEMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Vă pregătiți – sub influența benefică a lui Mercur – să faceți o investiție importantă din capitalul acumulat de-a lungul anului. Perioada este propice unei asemenea acțiuni, însă curba psihicului prezintă oscilații capricioase, semn că ezitările și-au făcut loc în sufletul dv.

TAUR (21.04-21.05): Seninătatea și calmul caracterizează această perioadă, deși în viața de zi cu zi se ivesc și motive de amărăciune. Curba financiară staționează la o cotă aproape satisfăcătoare, iar cea profesională scade până în preajma normalului. Semn că, probabil, o vacanță v-ar reîncărca bateriile creativității.

GEMENI (22.05-20.06): În primele zile ale săptămânii sunt posibile disensiuni și polemici dure în mediul profesional, însă perioada cenușie va fi spulberată de o veste financiară foarte bună (joi, vineri). Pe de altă parte, relațiile sentimentale cunosc o întorsătură nefavorabilă, căci le-ați neglijat cam mult.

RAC (21.06-21.07): Semnele astrale ale intervalului sunt în întregime pozitive. La rândul lor, toate curbele astrale se situează mult deasupra normalului, deci puteți sta liniștit. Dar, atenție la elementul surpriză al destinului! Uranus în umbra Soarelui poate aduce un strop picant vieții, însă uneori cu urmări dulci-amărui.

LEU (22,07-22.08): Influxul astral nu este favorabil afacerilor sau investițiilor. Mercur pare certat la cuțite cu Soarele, deci inspirația de „finanțist" este foarte palidă. În schimb, curba emoțională sugerează tendința spre aventuri galante și eminamente păguboase. Telenovelele trăite aievea au gust de pelin...

FECIOARA (23.08-21.09): Două evenimente contradictorii vor umple această săptămână destul de agitată, în care nu prea vă găsiți ritmul obișnuit. Cel favorabil provine din sfera financiarului, iar cel mai puțin plăcut sosește în domeniul familial, unde orgoliul împănat cu fulgi de gelozie otrăvește ambianța, temporar.

BALANȚA (22.09-22.10): Curba financiară are sinuozități alarmante. Acest avertisment ar trebui să vă facă să coaseți buzunarele, până la vremuri mai bune. Datoriile acumulate strigă din toate părțile, iar veniturile nu se înghesuie deloc în tramvaiul care circulă pe strada dv. În weekend, vești bune de departe.

SCORPION (23.10-21.11): Hazardul pare să fie acum emblema dv., întrucât vă cam lăsați viața la voia întâmplării, sub deviza „fie ce-o fi!" Din păcate, veștile financiare nu sunt entuziasmante, iar cele din domeniul profesional au darul să vă pună serios pe gânduri. Din fericire, căldura sufletească a partenerului vă inundă.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Toate bune și la locul lor, pentru cei evadați din cotidian, în vacanța spiritului. Însă cei rămași pe „metereze" vor avea surprize mai mult sau mai puțin plăcute – financiare și profesionale –, căci mai toate curbele astrale oscilează de mama focului, fără o tendință certă.

CAPRICORN (21.12-19.01): Relația dintre Venus și Marte sugerează incertitudini în dragoste și agresivitate nejustificată în relațiile din anturaj. Oscilați între tandrețe și răceală sufletească, sunteți prea intransigent cu ceilalți, nu și față de dv. înșivă. Despre bani, nimic nou, poate săptămâna viitoare.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Conjunctură favorabilă din punct de vedere sentimental și material. Luni sau marți veți primi bani (însă o sumă care vă aduce aminte doar de culoarea lor), iar în relațiile cuplului parcă se dezgheață un aisberg sub un duș fierbinte. Mici probleme cu sănătatea, spre finele săptămânii.

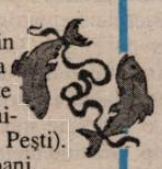

PEȘTI (19.02-20.03): Nativii acestei zodii vor ieși din anonimat prin inspirația și inventivitatea de care vor da dovadă. Semnul lui Jupiter – staționar în a doua jumătate a anului în constelația lor – indică o dinamizare a inițiativelor și deciziilor înțelepte (fapt mai rar pentru Pești). Deocamdată, nimic nou despre bani.

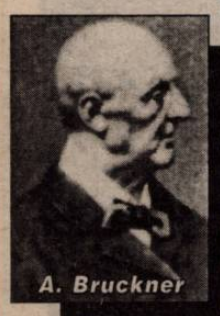

A. Bruckner

PERSONALITĂȚILE SĂPTĂMÂNII

Anton Bruckner, Albert Szent Gyorgy (Nobel medicină 1937, aspirina), Frédéric Mistral (Nobel literatură 1904), Peter Sellers, Jean-Louis Barrault, Raquel Welch, Freddy Mercury, Ludovic XIV, Baudouin I.

(P.I.)

R. Welch

De vorbă cu avocatul casei

SITUAȚIA VĂDUVELOR DE RĂZBOI

Doamnei Eliade Rodica-Jana, București, sector 6

Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, care prevedea scutirea de plată a impozitului pe salarii a văduvelor de veterani de război a fost abrogată prin Ordonanța de Guvern nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, iar art. 15 pct. e din Legea 44/1994 a fost abrogat prin Ordonanța de Guvern nr. 17/1995.

Ordonanța privind impozitul pe venit prevede la art. 6 lit. h că sunt scutite de impozitul pe venit, numai veniturile reprezentând avantajele în bani și/sau în natură acordate veteranilor de război, invalizilor și văduvelor de război.

Prin urmare, salariul pe care îl primiți în urma colaborării temporare cu unitățile respective este supus impozitării potrivit Ordonanței nr.73/'99. De asemenea, Ordonanța de urgență nr.30/1998 care a modificat Legea 145/1997 privind asigurările de sănătate, precizează la art.6 pct.d că beneficiază de asigurările de sănătate fără plata contribuției, persoanele ale căror drepturi sunt stabilite prin Legea 44/1994, dacă nu realizează alte venituri decât cele provenite din drepturile bănești acordate de legea 44. Dumneavoastră aveți atât pensia pentru limită de vârstă și perioada integrală de muncă, cât și salariul obținut în urma colaborării, astfel că nu sunteți scutită de plata contribuției la asigurările de sănătate. Ilegalitatea săvârșită de către unitatea la care lucrați cu contract de colaborare este aceea că nu ei au dreptul să vă oprească acest impozit, ci dv. va trebui să îl plătiți la organul fiscal în raza căruia aveți domiciliul. Pentru aceasta trebuie să depuneți la organul fiscal o declarație de venit global, în urma căreia se emite o decizie de impunere, stabilindu-se un impozit anual calculat conform cotelor prevăzute de Ordonanța nr.73. Numai în situația în care aveați contract de muncă, unitatea avea dreptul să vă rețină impozitul pe venit.

Avocat NELI PĂDURARU

Scrisori primite

D. Tomescu, Iași: Marele savant și inventator român Henri Coandă nu a fost preocupat doar de „problemele zborului aeroreactiv și de aerodina lenticulară", așa cum crezi. Uite, îți pot da numai două exemple (spațiul nu îmi îngăduie mai multe...): rezervorul plutitor fără fund (!), cu o capacitate de stocare de 80000 mc, construit în 1967 de firma Chicago Bridge and Iron Research Co, (Plainfield, Illinois, SUA), a fost instalat în Golful Persic, în beneficiul Emiratului Dubai, și aerotubul-express, care este o instalație de transport aeropropulsiv containerizat (pentru pasageri și marfă) bazată pe aplicarea efectului Coandă, invenție brevetată de savant în 1971 și realizată într-o instalație cu caracter experimental construită la Măneciu (Prahova).

Bibi Ștefan, Arad: Vă mulțumim pentru aprecieri! Cât privește schimbările climatice la care asistăm în prezent, ar fi foarte multe de spus! Din nefericire, factorii naturali și cei datorați omului, care influențează și dirijează fenomenele meteorologice, cu impact semnificativ asupra climei, sunt atât de numeroși, încât mulți dintre ei, potrivit principiului „unde dai și unde crapă", abia în ultimul timp au intrat în atenția oamenilor de știință. Multitudinea acestor factori, precum și complexitatea interacțiunilor dintre aceștia au făcut ca, în pofida utilizării sateliților de supraveghere meteorologică și a unor computere de foarte mare putere, pentru procesarea datelor și elaborarea prognozelor meteo, să fim încă destul de departe de înțelegerea mecanismelor care dirijează evoluția vremii...

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

Știați că...

◆ *...conform legendei, regina amazoanelor venite în ajutorul Troiei se numea Pentesilea? După câteva victorii este ucisă de Achile, care, îndrăgostit de ea, va înapoia trupul troienilor pentru a-l înmormânta.*

◆ *...contorul Geiger a fost realizat în 1913? A fost inventat de fizicianul englez Ernest Rutherford și asistentul său, germanul Hans Geiger.*

◆ *...în statul Monaco se află una dintre cele mai renumite grădini botanice din lume? Ea conține peste 6000 de specii de plante din toate colțurile lumii.*

◆ *...fluviul Amazon are pe parcursul său trei denumiri? Pe teritoriul Perului se numește Marañon, pe cel al Braziliei, între Tabatinga și Manaus – Solimões, iar de aici până la vărsarea în ocean – Rio Amazonas.*

◆ *...cel mai lung roman cunoscut este „Oameni cumsecade" de Jules Romains? Are 27 de volume publicate între 1932-1946.*

◆ *...prima linie experimentală de tramvai a fost realizată la Berlin în 1879? Este creația inginerului și industriașului german Werner von Siemens (1816-1892).*

◆ *...istoricul, scriitorul și filozoful francez Edgar Quinet (1803-1875), profesor la Collège de France, a publicat lucrarea „Românii" despre drepturile și libertățile naționale ale românilor? I s-a acordat cetățenia română și, în 1867, a fost numit membru de onoare al Academiei Române.*

◆ *...fiul eroului mitologic grec Ahile se numea Filoctet? El era posesorul arcului lui Hercule și al săgeților muiate în veninul hydrei din Lerna.*

MEMENTO

4 septembrie – în anul 1959 a murit medicul Iuliu Hațieganu
5 septembrie – în anul 1858 s-a născut Alexandru Vlahuță, iar în anul 1921 s-a născut Adrian Marino
6 septembrie – în anul 1819 s-a născut Nicolae Filimon, iar în anul 1903 s-a născut Marcel Breslașu
7 septembrie – în anul 1902 s-a născut Șerban Cioculescu
8 septembrie – în anul 1930 s-a născut Petre Sălcudeanu
9 septembrie – în anul 1896 a murit actorul, regizorul și profesorul Matei Millo.

Mai sunt 122 de zile până la începutul Mileniului III

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

SMOCHINUL

Smochinul este cunoscut în general ca plantă de câmp, deși în ultima vreme e folosit tot mai mult și ca plantă decorativă de apartament, beneficiind de o tehnică de cultură simplă și cu pretenții ușor de satisfăcut față de factorii de mediu.

Smochinul este în primul rând o specie căreia îi place lumina. În condiții de lumină multă, planta formează lăstari viguroși, iar fructificarea este abundentă. În cazul luminii insuficiente, plantele cresc exagerat de mult în înălțime, formează fructe puține care rămân mici, iar rezistența la temperaturi scăzute se diminuează.

Pentru a forma fructe are nevoie de o temperatură medie de 20 grade Celsius, deși planta poate suporta ușor în timpul verii și temperaturi de până la 40 grade Celsius, după cum iarna suportă temperaturi de până la minus 10-15 grade Celsius, frunzele fiind însă distruse de brumă.

Față de umiditate, cerințele sunt moderate, smochinul fiind rezistent la secetă. E adevărat că în condițiile lipsei de umiditate, coroana se urâțește. Dar nici excesul de apă nu-i face bine, aceasta conducând la îngălbenirea frunzelor, asfixierea rădăcinilor și, în final, la moartea plantei. În ceea ce privește structura solului, nu e deloc pretențios; deși ideal pentru smochin este solul brun-roșcat de pădure, planta se adaptează la orice tip de sol.

Smochinul (fie că e vorba de cel de câmp, fie de cel de apartament) se înmulțește cel mai ușor prin butași de vârf de lăstar sau de tulpină. Și pentru obținerea plantelor de apartament se pot folosi tot butași de plante de câmp, de la care primăvara se recoltează ramuri de un an, aflate cât mai aproape de baza plantei, acestea fiind uneori chiar înrădăcinate, în condițiile în care smochinul a fost protejat în timpul iernii prin mușuroaie. Aceste ramuri se taie de pe planta mamă de la punctul lor de inserție pe tulpină, se scurtează la două-trei noduri și se trec la înrădăcinat într-un amestec de pământ afânat și umed. Înrădăcinarea durează 2-3 săptămâni, așa că în același an se poate trece la plantarea lui într-un ghiveci măricel. În primul an, creșterile lăstarilor sunt mai încete, dar în următorii ani, ele vor fi viguroase și puternice. Fructificarea poate apărea chiar din al doilea an.

În primii ani, va fi nevoie de transplantatul plantei în ghivece din ce în ce mai mari, operațiune care se face primăvara, apoi doar o dată la 3-4 ani. Cele mai mari ghivece folosite pentru pomii bine dezvoltați și maturi sunt cele de 20 kg. Dacă pomul are tendința să crească exagerat, coroana se reduce prin tăieri.

Pentru a fructifica abundent, smochinul are nevoie de 1-2 fertilizări pe lună, îngrășămintele folosite și modul de aplicare fiind identice cu cele de la citrice (prezentate în numerele anterioare ale revistei noastre).

În cazul smochinului cultivat în interior, planta poate traversa iarna și în camere încălzite, dar are nevoie de lumină mai multă. Dacă nu dispunem de camere reci și nici de lumină multă, smochinul va suferi puțin, în sensul că se va alungi prea mult, cu ramuri debile, care în primăvară, la eventuala lui scoatere afară, vor suferi imediat arsuri ale soarelui. Dar, planta nu moare, i se aplică tăieri severe, se va uda pentru ca pământul să fie permanent reavăn (nu inundat) și smochinul va intra imediat într-o spectaculoasă perioadă de vegetație care va continua pe tot timpul verii. *(Aurora Popescu).*

DIN NOU LA CURSURI

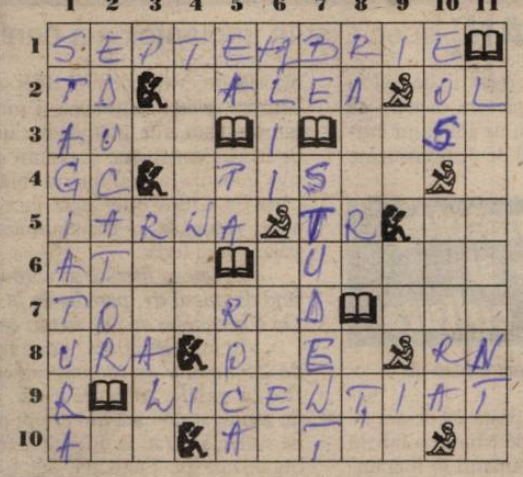

ORIZONTAL: 1) Luna începutului de an. 2) 2 şi 4 la studii! – Scriitor, autorul romanului „Cartea fiului" (Norman) – Centru şcolar! 3) Sală de curs – Greutate la fizică. 4) Aripi de gândac! – A învăţa printre rânduri. 5) Anotimpul primei vacanţe – 2, 3 cursuri! – Clar, dar nu la şcolar! 6) Titlu, purtat de împăraţii Ethiopiei – Cu incandescenţă... geologică. 7) Coleg de clasă – Ins. celebrei Circe. 8) S-a terminat învăţătura! – „...de vacanţă" şi „Sfârşitul vacanţei" sunt două constituită la început de an şcolar. 7) Burse fără conţinut material! – Prezent la cursuri. 8) Studiată la botanică... – ...în centrul cartofilor! 9) Usturoi (reg.) – Teatru scurt! – Alifie. 10) Zeiţa dimineţii, la greci – E timpul de seral. 11) Îşi fac de lucru printre eprubete.

DOCŢIONAR: ATIE, EAA, MLII, RTO, EOS.

CRISTIAN ALDEA
Breaza-Prahova

din creaţiile lui Ioan Hobana – Radu Negru. 9) Absolvent de facultate 10) Sadiu de studiu în învăţământ (pl.) – Scriitori, de manuale şcolare (sg.).

VERTICAL: 1) Repartizarea absolventului cu licenţă, la locul de muncă. 2) Profesorul celor mici. 3) Se combat în idei pe tărâmul ştiinţei. 4) Colegul cel leneş al lui Ion Creangă. 5) O elevă oarecare – Spus la plecare – Studiată la geologie. 6) 1052, în latină! – Formaţiune

Soluţia careului „FOTBAL"

Orizontal: PARASUTIST - ANEMICA - UR - TACANITURA - R - ORA - A - AC - URMA - ANOST - NAA - ACAR - O - DINAMO - TUR - END - ARCASI - REAL - DECES - IATAGAN - RT.

UMOR

Către miezul nopţii poştaşul aduce o telegramă.
– Locuieşte aici domnul Ionescu?
– Da, răspunde enervată o femeie! Aduceţi-l înăuntru!

Pot vorbi cu domnul director?
– Îmi pare rău, dar de patru zile se odihneşte în pământ!
– Atunci nu vreau să-l deranjez!

Cum s-a întâmplat accidentul? este întrebat şoferul.
– Vedeţi stâlpul acela?
– Îl văd!
– Ei bine, eu nu l-am văzut!

Cum de v-aţi menţinut atât de tânăr? este întrebat un soţ la nunta de aur
– Aerul! Am făcut un legământ cu soţia. Cum avea unul chef de ceartă, celălalt părăsea camera. Aşa că mi-am petrecut mult timp în aer liber.

Directorul spitalului bate la uşa medicului de gardă care îi deschide imediat fiind complet dezbrăcat.
– Cum îţi permiţi să mă primeşti în halul ăsta? întreabă indignat directorul.
– Credeam că e noua asistentă!

PAR(anormale) de ToPAN

PERSPICACITATE

2 dar numai câte 2!

În acest desen (dar numai câte două) figurează diferite subiecte, cu excepţia persoanelor. Câte şi care sunt acelea perechi? *(Gh.R.)*

1) Doi porumbei. 2) Două pălării bărbăteşti. 3) Două pipe. 4) Două sticle. 5) Două mape. 6) Două valize. 7) Două cutite. 8) Două pahare.

Fotografii de la cititori

«...Şi ce cap frumos răsare, Nu-i al meu, al meu e, oare?!»

MARIA STAN – Bucureşti

Verificaţi-vă cunoştinţele

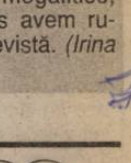

LUNA

1) Cum se numeşte ştiinţa, analogă geografiei, care se ocupă cu studiul suprafeţelor lunare şi al formelor ei de relief?

2) Cine a compus „Sonata Lunii"?

3) Cărui poet român i s-a tipărit postum, în 1967, culegerea de versuri „Balada Lunii", al cărei titlu îl reproduce pe cel al poeziei care i-a adus reputaţia?

4) Cine a pictat la Berlin, în 1819, tabloul „Pereche contemplând Luna"?

5) Cine a regizat, în 1953, filmul „Luna e albastră"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Autoportretul în care Ştefan Luchian apare ţinând în mână pensula se numeşte „Un zugrav". 2) Ion Ţuculescu făcuse studii libere de pictură. El era un valoros om de ştiinţă, cunoscut în special ca medic. Era absolvent al Facultăţii de Ştiinţe Naturale (1928-1936) şi al Facultăţii de Medicină (1929-1939). 3) Muzica operei Boema, în care unul dintre eroi – Marcel – este de profesie pictor, a fost compusă de Giacomo Puccini (1858-1924). 4) Romanul „Bucuria vieţii", având-l ca erou pe Vincent Van Gogh a fost scris de Irving Stone. 5) În filmul „Agonie şi extaz", rolurile lui Michelangelo şi cel al Papei Iulius al II-lea au fost interpretate de Charlton Heston şi Rex Harrison.

Poşta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Ioana Popa* – Cluj Napoca; *Emilia Preda* – Timişoara; *Viorela Zamfir* – Arad; *Maria Neagu* – Neamţ; *Cristina Iosif* – Bacău; *Radu Cristea* – Piteşti; *Vasile Ştefan* – Bucureşti.

Radu Cristea – Piteşti. Vom încerca să ne ocupăm şi de construcţiile megalitice, dar în acest sens avem rubrici speciale în revistă. *(Irina Stoica)*

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	18000 LEI	❑ 4 LUNI	76500 LEI
❑ 2 LUNI	36000 LEI	❑ 5 LUNI	94500 LEI
❑ 3 LUNI	58500 LEI	❑ 6 LUNI	117000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

„FIXE"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

CUSURGII / FIDELĂ		IUBIRE / ŞTIINŢĂ		IMOBILITATE / TRUP DE BIBAN!		ACEEA / FĂCUT	A	ARGILĂ FINĂ / LA PLUG		CĂLUGĂRIŢĂ / SERVICIU SECRET	
						R	I				
DEZROBITORI / ASTRALE						E	A				
						A	VESTĂ / A POVESTI				
SECAT ÎN ALBIE / PRODUS LACTAT				COPII / SUPRAVEGHEAT		L				TIP DE PĂMÂNT	
			USTUROIATĂ / ZEU GREC			I		UNUL DIN BANAT / FACE ICOANE			
POTECI / SCRIPCI						Z		I	GALIU / A SE ZBUCIUMA	G	A
					PRINDE RACI / A STRIGA	A		C	Z		PIESĂ DE COLECŢIE
CINSTITĂ / INSTRUMENTIŞTI						T	CÂMP / A BRĂZDA	D	B		
						A AGĂŢA		J	A		
DIN CUŞCĂ! / POSETĂ			FUNDAŞ					A	T		
G	E	A	N	T	A	CUPRU		R	E		

Dezlegarea integramei ***„CONTROVERSE"***

Orizontal: F - R - A - U - I - M - COMANDAMENTE - RETURNAT - RS - STRI - ECRANAT - ICOANA - LU - E - OFENSA - SAMAR - INA - LAUTAR - SCALCITA - RAC - ARIENI - MATA - STI - DANSAT - Z - IATA - SOROCA - CETATI - CORAN.

SPORT FLASH

Dinamo este retrogradabilă. Etapa a 4-a a Diviziei Ursus a adus mai multe surprize decât întreg campionatul trecut. Rapid a evoluat în deplasare la FC Braşov şi spera într-o victorie uşoară, dar elevii lui Iordănescu au jucat fiecare pentru el şi nu au putut să revină după unicul gol marcat de gazde. Rapid a expediat primul şut pe poartă în minutul 42...Braşovul se află pe locul 3 al clasamentului, cu 9 puncte, iar vice-campiona României este acum pe poziţia a 11-a, după trei înfrângeri consecutive.

Steaua a vizitat Rocarul şi a câştigat cu un scor de hochei, 5-4. Jucătorii de la Rocar aveau promisă ca primă de victorie nu mai puţin de 8000 de dolari. Echipei gazdă i s-a anulat un gol pentru un ofside inexistent, motiv pentru care, după meci, preşedintele clubului, Gheorghe Florea, a ameninţat că îşi retrage echipa din campionat, dacă nu va fi arbitrat de acum încolo de fluieraşi străini. Tot el şi tot neîntrebat de nimeni a afirmat că nu va „blătui" niciodată o partidă de fotbal. Cum nimeni nu ştie de nici un blat în Divizia A, înseamnă că Florea este un om corect printre alţi oameni corecţi. În urma acestei victorii, Steaua este pe primul loc al Diviziei A, cu 10 puncte, urmată de U. Craiova, cu acelaşi număr de puncte. Craiova a câştigat în deplasare, la Ceahlăul, cu 4-1, furnizând o mare surpriză, mai ales că a pierdut la Prilev în urma unei prestaţii penibile.

Meciul care a pus punct etapei 4 a furnizat şi cea mai mare surpriză: Dinamo întâlnea acasă, în nocturnă, echipa oţelarilor din Galaţi. Declaraţia lui Cornel Dinu zis şi „Mister" (nu se ştie în ce limbă) a deschis meciul şi avea să fie la fel de confuză ca şi jocul pe care avea să îl arate Dinamo. Dinu a afirmat că va fi un meci uşor, pentru ca la distanţă de câteva propoziţii să conchidă că va fi un meci greu... A fost un meci dificil pentru „câinii roşii", mai ales după ce s-au văzut conduşi cu 0-2 în minutul 29, prin golurile marcate de Mozacu. Mihalcea a înscris singurul gol al lui Dinamo, stabilind scorul final:1-2. Putea fi 1-1 dacă Preda nu ar fi greşit ca un junior la golul doi al Oţelului, când a ieşit total neinspirat din poartă. În urma acestui joc, campioana României se află pe locul 13, fiind în acest moment una din echipele retrogradabile din Divizia A, poziţie din care obiectivul clubului, Cupa şi Campionatul, nu se întrevede nici măcar pe cer senin. Cel mai frumos gol al etapei a fost cel marcat de Vrăjitoarea (Rocar), cu un şut fără preluare, plasat exact în vinclul porţii Stelei, gol ce poate sta alături de cele mai frumoase reuşite din Premier League.

Belgia nu se dezminte. An de an Marele Premiu de Formula 1 de pe circuitul de la Spa (Belgia) este unul dintre cele mai spectaculoase ale sezonului. Traseul este cel mai lung dintre toate –peste 7 km, este foarte tehnic şi rapid şi are două viraje de mare viteză, în care numai piloţii

Hakkinen, „bucătarul" finlandez care a pus piper în reţeta belgiană.

tari pot menţine pedala de acceleraţie presată... În urma unui start lansat, impus de asfaltul umed şi de amintirea celor 13 maşini care în urmă cu doi ani s-au lovit în lanţ după primii metri, Hakkinen şi-a păstrat primul loc şi s-a desprins în frunte. După ce trasa ideală s-a uscat, aflat tot la conducere, finlandezul a derapat din cauza unei mici suprafeţe umede, dar a reuşit să redreseze miraculos maşina. A fost suficient pentru ca Schumacher să îl depăşească. Având 10 secunde avans, germanul părea că nu va pierde. Hakkinen şi-a văzut de treabă, a recuperat încet dar sigur, iar în turul 41, aflat la o secundă în spatele rivalului său, cu numai 4 ture rămase, l-a depăşit pe Schumi la Les Combes, printr-o manevră de mare campion. Având-l în faţă pe pilotul întârziat, Zonta, Schumi a ales să îl depăşească pe italian prin stânga. Hakkinen a vrut să îl urmeze pe ferrarist, însă la o viteză de peste 250km/h s-a răzgândit şi în ultimul moment a trecut de Zonta prin dreapta, intrând pe interiorul virajului la câtiva centimetri în faţa lui Schumacher. La 31 de ani, Hakkinen este pe cale să devină primul pilot după Juan-Manuel Fangio care câştigă consecutiv trei titluri de campion mondial. Finlandezul are acum 74 de puncte, cu 6 mai mult faţă de Schumacher. Până la sfârşitul sezonului mai sunt 4 etape, cu oprire peste două săptămâni în Italia, la Monza, unde totul se asortează cu Ferrari.

VADIM G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

În Japonia a fost asamblată o uriaşă statuie a lui Buddha adusă din India care are o înălţime de 8 metri şi o greutate de 30 de tone. Acest monument, cel mai mare din Ţara Soarelui Răsare, alcătuit din 27 de componente, a fost amplasat în faţa templului buddhist din Tsubosaka. (D.M.)

Mini-interviul săptămânii

CONSTANTIN GĂUCAN, specialist în implantologia dentară

– Ce se mai întâmplă în implantologia dentară, domnule Găucan?

– Implantologia modernă a trecut de mult de faza experimentală cu reuşite de 40-50 la sută. Dacă tehnicile operatorii sunt standardizate la nivel mondial şi acceptate de toată lumea, rămân deschise ca probleme de risc reabilitarea protetică de implante care trebuie să fie de o maximă acurateţe tehnică şi funcţională şi problema igenizării implantelor pe tot timpul serviciului lor.

– În cabinetul dv. dentar intră multă lume „bună". Mă refer în special la elita artistică dar mai ales literară a Capitalei.

– Un stomatolog trebuie să fie şi un om de cultură umanistă pentru a putea comunica cu cei mai sensibili pacienţi ai noştri şi anume creatorii de valori spirituale. Scriitori, pictori, oameni de teatru... Ne căutăm şi ne întâlnim într-o lume în plin proces de dezumanizare şi însingurare.

«Un stomatolog este şi un om de cultură»

– Vorbiţi-mi despre tabăra de creaţie de la Văleni.

– Este un vis de peste 20 de ani de a realiza la Văleni de Munte o tabără de creaţie pentru debutanţii în literatură şi arte plastice. Anul acesta voi găzdui la Văleni, cu sprijinul Fundaţiei Culturale Libra, o tabără seminar numită „Scriitori şi plasticieni pentru mileniul III". Vor participa 12 tineri între 16-18 ani din toată ţara ce vor fi pilotaţi de critici de artă, literari, poeţi consacraţi etc. Vom avea şi invitaţi de onoare care vor pigmenta săptămâna de lucru. Vor fi date şi premii stimulative în bani şi vor fi tipăriţi finaliştii de către Ed. Libra. Sperăm că începând cu anul viitor să o transformăm într-o tabără de o lună.

– În lumea literară se vorbeşte cu jind de micul dv. paradis de la Văleni. De o herghelie de cai, păsări exotice...

– Ei, nici chiar aşa. Am o fermuliţă de 2,5 ha, într-un loc într-adevăr mirific, cu păsări, animale, 2 cai, grădină de zarzavat, în care îmi aştept prietenii de suflet, invitaţi la diferite manifestări organizate de Fundaţia „N. Iorga" pe care o conduc de 2 ani. Serile sunt animate de discuţii absolut fabuloase în care încercăm să găsim soluţii la grava criză în care se află societatea românească.

DORIN MĂRAN

SPIONAJ domestic

Nevestele sau iubitele pline de suspiciuni îşi pot spiona bărbaţii cu ajutorul unui nevinovat bloc-notes. Femeile care vor să-l imite pe „agentul 007" vor oferi banuiţilor acest cadou (numit „Counter Spy" – contraspionaj) sofisticat, ce conţine o microcameră de filmat dotată şi cu microfon. Acesta se pune în funcţiune când pixul apasă/scrie pe hârtie. Este clar că producătorii au avut în vedere, în primul rând, orele suplimentare desfăşurate în compania secretarelor sârguincioase. Dar nu se dă nici o indicaţie cu privire la recuperarea materialului filmat şi analiza lui de către „spioane". Practic, trebuie să le şterpelească cât mai discret. Counter-Spy costă 2-3 mii de dolari. *(P.I.)*

Mamut „încăpăţânat"

Sculptorul Fred Hoppe din Nebrasca a creat statuia în bronz a unui mamut imperial care a trăit acum 10000 de ani. Realizată după studiul a numeroase fosile găsite în ţinutul Lincoln, statuia, cântărind 2250 de kg, a fost adusă la Muzeul de Istorie Naturală din Oklahoma. Aici însă uriaşul mamut a dat dureri de cap la fel de uriaşe organizatorilor. Înalt de mai bine de 7 metri şi lat de 3,6 m, mamutul era cu 20 cm mai înalt decât uşa, încăpăţânându-se să nu intre. Conducătorii muzeului sunt însă hotărâţi să introducă statuia înauntru, aşa că vor apela la ajutorul unei macarale uriaşe cu care vor putea face o serie de manevre necesare acestui scop. *(I.S.)*

Ce le trece unora PRIN MINTE?!

◆ *Uneori, de la o şotie sau de la o trăsnaie la tragedie nu este decât un pas. Americanul Moris Garrison, cunoscut în cercul de prieteni ca un mare autor de farse, şi-a propus să facă o „glumă" într-un avion printre ai cărui pasageri se afla şi logodnica sa, Alice. Astfel, în timpul unui zbor de rutină între Los Angeles şi San Francisco, Moris a dat drumul unui şobolan (ascuns într-o mică valiză de voiaj). Rozătoarea, scăpată din prizonierat, a început să alerge bezmetică printre picioarele călătorilor panicaţi, care fugeau în dezordine dintr-o parte în alta a aparatului. Avionul s-a dezechilibrat, iar o femeie de 65 de ani a suferit un infarct şi a murit în câteva minute... Moris a făcut doi ani de închisoare.*

◆ *În timpul unui meci de box din Mexico City, Hernan Coriente Lavas s-a supărat foc pe boxerul pe care pariase. Hernan reuşise să pătrundă în sală cu câinele său, un doberman pe nume „Jaime". Văzându-şi favoritul năucit de loviturile adversarului, Hernan şi-a zis că intervenţia lui Jaime îl va revigora. Astfel, scăpat din lesă, Jaime s-a repezit pe ring l-a înşfăcat temeinic pe boxerul favorit din fericire, de mănuşă. Meciul a fost întrerupt, iar Hernan a foat evacuat cu tot cu Jaime.*

◆ *Un câine din rasa pit-bull a intrat pe neaşteptate pe pista unde se desfăşura o cursă de ogari – în Africa de Sud. Stăpânul considerase că unul din concurenţi furase startul. În arenă s-a iscat o bătaie pe cinste între câini. Ogarii s-au aliat împotriva intrusului, care le-a aplicat muşcături extrem de periculoase în zona capului. Oficialii au fost nevoiţi să-l rănească pe pit-bull cu focuri de armă.* (P.I.)

RĂZBOINICII cerului

Cei zece milioane de zuluşi, care trăiesc în Africa de Sud, constituie cea mai importantă etnie din această ţară. Se zice că viitorul este în mâinile acestor războinici îmbrăcaţi ca în secolul trecut, condus de o familie domnitoare care se supune acestui ritual. Ei sunt gata în orice clipă să apere onoarea poporului lor supranumit „Poporul Cerului". *(I.S.)*

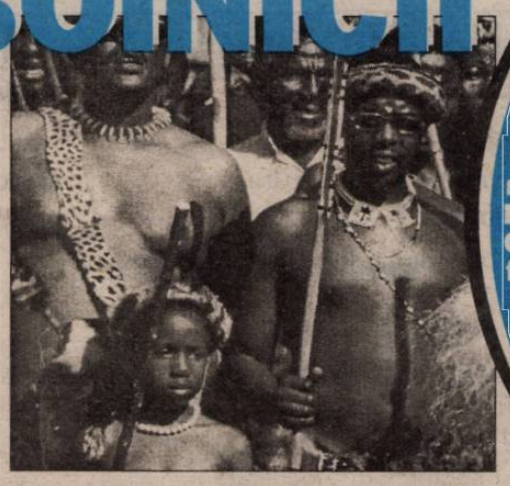

În numărul viitor

■ Bilocaţia sau moartea aparentă ■ Atitudine ecologistă, exprimată prin artă ■ Pădurea, un plămân suplimentar pentru concediu ■ Vor reapărea dinozaurii? ■ Muzica şi creierul ■ Femina club ■ Mel Gibson, cel mai sexy... familist din lume ■ Întâmplări adevărate ■ Mini-interviul săptămânii: NICU ALIFANTIS, cantautor ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 485 • ANUL XLIII • 7 SEPTEMBRIE 2000 • 16 PAGINI • 5000 LEI Nr. 36 (2235)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

7 SEPTEMBRIE

1812 Armata napoleoniană s-a confruntat cu oştirile ruse în celebra bătălie de la Borodino.

1973 Scoţianul Jackie Steward câştigă pentru a treia oară titlul de campion mondial la cursele de formula 1.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1533 Elisabeta I, Regina Angliei între 1558 şi 1603, fiica Annei Boleyn şi a lui Henric al VIII-lea.

O rază de speranţă pentru cei atinşi de virusul HIV

Vaccinul ANTI-SIDA

Institutul de imunologie umană Medical Research Council din Marea Britanie a pus la punct un vaccin anti-SIDA care stimulează producţia de celule T capabile să le distrugă pe cele infectate cu HIV. Celulele T au fost identificate în sângele unor prostituate care s-au dovedit imune la virusul HIV. Acest tip de celule există într-o proporţie foarte redusă în corpul uman dar numărul lor poate fi mărit artificial prin inocularea vaccinului elaborat de specialiştii britanici. Dacă primele testări vor da roade, cercetătorii intenţionează să repete experienţa peste şase luni în Kenya. Primul cobai uman dispus să accepte experimentul este parlamentarul britanic dr. Evan Harris. Deocamdată el face parte dintr-un lot de 20 de voluntari care aşteaptă încrezători să beneficieze de acest vaccin. Directorul Institutului MRC estimează însă că vor fi necesari circa zece ani pentru a se afla cu precizie dacă vaccinul este într-adevăr eficace şi nu comportă nici un risc secundar pentru pacient. *(D.M.)*

Vor reapărea DINOZAURII

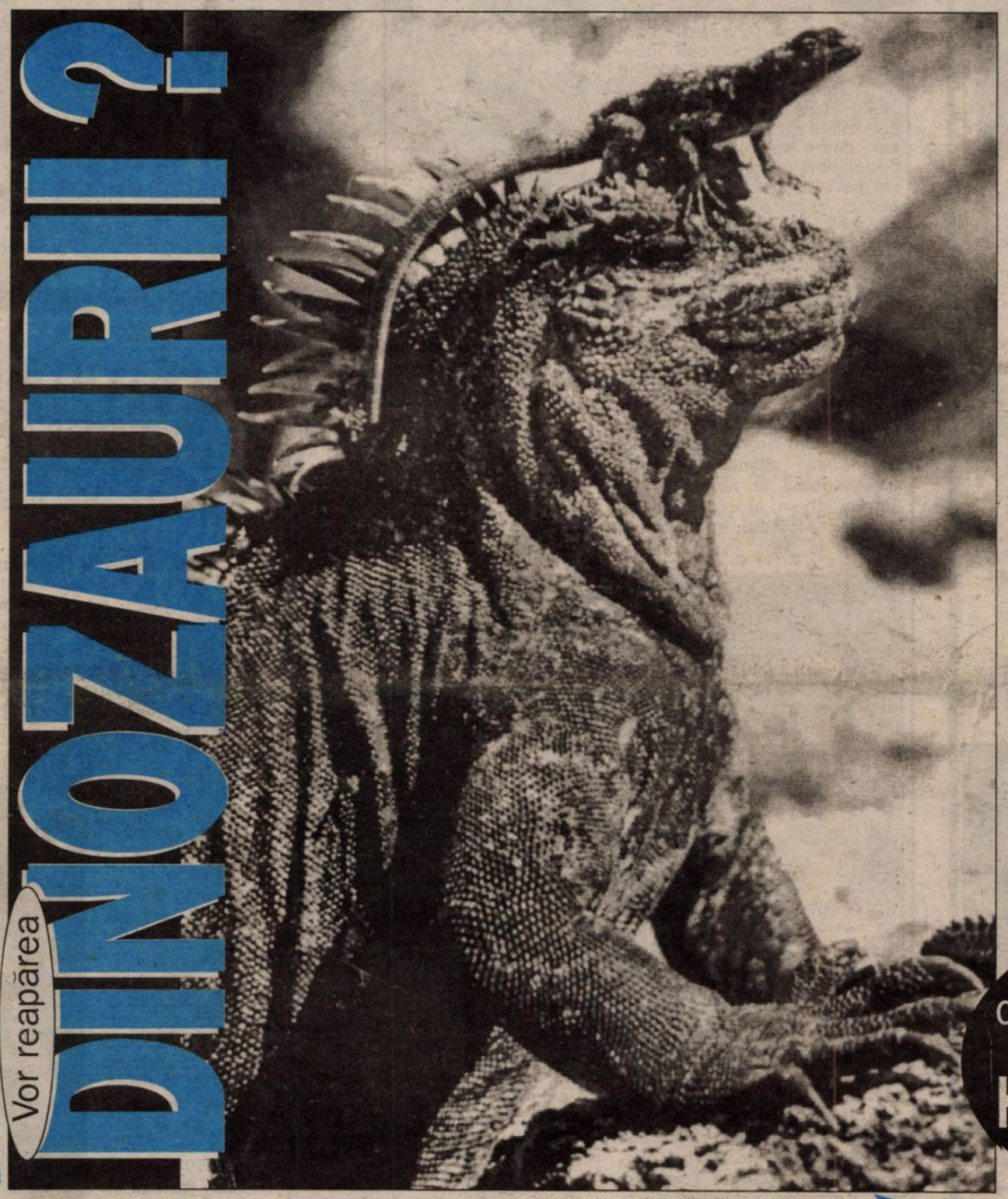

OAMENI şi ROBOŢI

Nişte străini în jurul Pământului

RĂNILE PLANETEI

SAHARIENII

strămoşii constructorilor de piramide

MUZICA şi CREIERUL

Tragicul destin de spion al lui HEMINGWAY

femina club

- Music box
- Misterele lumii
- Consultaţii fără plată
- Avocatul casei

Zece minute de GROAZĂ

MEL GIBSON

cel mai sexy... familist din lume

Premieră europeană

E-COMM-LINE 2000

Prima ediţie a Conferinţei Europene de Comerţ Electronic „E-COMM-LINE 2000" s-a desfăşurat la Bucureşti, în zilele de 4-5 septembrie a.c. Gazda Conferinţei a fost Academia de Studii Economice alături de care, printre organizatori, s-au aflat Institutul de Cercetări în Automatică şi Agenţia Naţională pentru Comunicaţii şi Informatică. Lucrările Conferinţei au acoperit o vastă arie tematică – comerţ electronic, afaceri electronice, E-banking, Telebanking, Teleworking, E-working, servicii on-line, influenţele economico-sociale şi integrarea în Comunitatea Europeană. Conferinţa a fost onorată cu prezenţa unui mare număr de universitari şi specialişti în informatică din Suedia, SUA, România, Ungaria, Olanda, Grecia, Italia etc. Iată, aşadar, chiar dacă, practic, suntem încă departe de comerţul electronic, datorită unei slabe infrastructuri informatice la nivelul ţării, din punct de vedere teoretic putem spune că stăm bine! Totul e să „aducem" practica la nivelul teoriei în cât mai scurt timp... *(A.H.)*

Bibliotec... ...eană

ŞTIRI pe bandă rulantă

◆ Se pune la cale cel mai costisitor turneu, din punctul de vedere al preţului biletului de intrare, susţinut de *Barbra Streisand*. Amatorii va trebui să plătească 2.500 de dolari pentru a o vedea pe *Barbra* pentru ultima dată într-un concert, potrivit declaraţiilor solistei...

◆ Americanii de la *'N Sync* vor lansa luna viitoare filmul *„Bigger Than Live"*, de fapt transpunerea integrală pe suport video a unuia dintre concertele susţinute de ei în vara ce tocmai s-a încheiat...

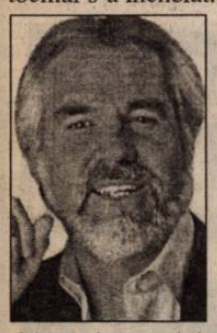

◆ Se anunţă un remake de zile mari al unui film celebru, *„The Gambler"*. Casa *Allied Artists Records* are deja semnăturile lui *Coolio* şi a lui *Kenny Rogers*, starul de country jucând, excelent, şi în varianta originală a filmului...

◆ *Dixie Chicks* au stabilit un nou record în topul de country din *Billboard* prin prezenţa lor de 35 de săptămâni consecutive ca Number One cu albumul *„Fly"*! Să vedem, poate îi facem o cronică şi la noi în pagină...

◆ *David Bowie* s-a scufundat în arhivele radio *BBC* pentru a alege materialul sonor pentru colecţia *„Bowie At The Beeb"*, o ediţie limită a unui box-set de 3 CD-uri cu melodii înregistrate de celebrul muzician pentru *BBC* între 1968-2000...

◆ Mai vechea noastră cunoştinţă din Regatul Unit – *Polly Jay Harvey* se pregăteşte de lansarea noului său album *„Stories From The City, Stories From The Sea"*. Evenimentul se va întâmpla pe 23 octombrie, sub semnul *Universal/Island*.

◆ *Liam Gallagher* şi *Courtney Love* sunt protagoniştii noului love story londonez, rockerul de la *Oasis* (trupă despre care toată lumea de pe acolo spune că s-a cam desfiinţat...) părând că şi-a găsit perechea în văduva lui *Cobain*...

Duran Duran - Greatest Hits / Pop Trash

Trecut-au anii peste *Durani* şi multora le era dor de ei, cei zece ani de cvasi anonimat reprezentând o mare decepţie pentru fani... A apărut, deci, acest *„Greatest"* care este, într-adevăr, great, începând cu *„Planet Earth"* trecând de la *„Hungry Like The Wolf"* la *„Wild Boys"* şi *„Notorious"* şi culminând cu *„The Reflex"*, fiecare dintre acestea fiind puncte de referinţă în cariera trupei. Nu voi mai insista asupra lui *„Greatest"* ci voi trece la *„Pop Trash"*, al zecelea album de studio pentru *Duran Duran*, album despre care exigenta presă insulară

(care mult timp i-a catalogat pe *Durani* ca fiind mai degrabă manechine în pop music decât artişti...) are multe cuvinte de laudă. *Simon Le Bon*, *Nick Rhodes* şi *Warren Cuccurullo* (fostul colaborator fidel al lui *Frank Zappa*) aruncă mănuşa mult mai tinerilor lor competitori, reuşind ceea ce foarte puţini mai sperau: o excelentă revenire şi o intrare perfectă în sound-ul momentului actual! Recomandări: *„Pop Trash Movie"*, *„Starting To Remember"*, *„Someone Else Not Me"*. Ironici, pe val, de o melodicitate ca în cele mai bune vremuri ale lor, *Duranii* au fost, sunt, şi cu siguranţă, vor fi celebri pentru mai mult de 15 minute, cei 20 de ani de carieră neputând fi puşi în discuţie. De nimeni!

Spice Girls -

Victoria Beckham, *Emma Bunton*, *Melanie Brown*, şi *Melanie Chisholm* – anunţă o revenire spectaculoasă în noiembrie cu un nou album, al treilea din cariera lor. Albumul, înregistrat la Miami şi Los Angeles, pe

parcursul a 14 luni, va fi lansat la Londra pe 6 noiembrie, sub semnul casei *Virgin* şi conţine melodii scrise de *Rodney Jerkins* şi *Jimmy Jam & Terry Lewis*. Revenirea celor patru este cu atât mai surprinzătoare cu cât chiar ele afirmaseră că totul s-a terminat cu *Spice Girls* o dată cu apariţia albumului *„Spiceworld"* - No. 3 în *Billboard* şi Number One în Regatul Unit în februarie 1998. După turneul care i-a urmat au început apariţiile solo ale picantelor: *Melanie B* (fostă *Scary Spice*) a colaborat cu *Missy Elliott* la *„I want You Back"*, *Melanie C* (fostă *Sporty Spice*) – album solo *„Northern Star"*, în timp ce *Emma Bunton (Baby Spice)* a avut un single de succes *„What I Am"*, No. 2 în U.K, *Geri Halliwell* avnd şi ea un debut solo promiţător dar refuzând în continuare să revină în grup... Ultima *Spice*, *Posh*, adică *Victoria Beckham*, fostă *Adams*, şi-a trecut şi ea în cont un prim single solo *„Out Of Your Mind"* şi o colaborare interesantă cu *Turbo B*. „Suntem mai puternice şi acest album, pe care eu îl consider a fi cel mai bun, o va arăta", afirmă *Mel C*. Vom vedea cum stau lucrurile, nu peste mult timp, deschizătorul de drum fiind primul extras pe single *„Holler"*, care va precede cu două săptămâni albumul... Staţi cu *Music Box* şi veţi citi în curând şi cronica acestui album!

Pagină realizată de
MARIAN MINCULESCU
E-Mail: shl@totalnet.ro

CAZIER discografic

Cher

Albume: Whit love (noiembrie 1999) ● Believe (iunie 1998) ● It's a man's world (octombrie 1995) ● Cher/Foxy lady (iunie 1993) ● Half breed/Dark lady (iunie 1993) ● Cher's greatest hits 1965-1992 (octombrie 1992) ● Love hurts (mai 1991) ● Outrageous (mai 1991) ● Take me home/Prisoner (iulie 1990) ● Heart of stone (iunie 1989) ● Cher (noiembrie 1987) ● Golden Greats (septembrie 1985) ● The Best of Cher (august 1985) ● Greatest hits (aprilie 1982) ● Prisoner (februarie 1980) ● Take me home (martie 1979) ● Foxy lady (octombrie 1972) ● Sonny side of Cher (aprilie 1966). ***Single:*** Dov'e l'amore (septembrie 1999) ● All or nothing (mai 1999) ● Strong enough (ianuarie 1999) ● Believe (septembrie 1998) ● Sun ain't gonna shine anymore (iulie 1996) ● Not enough love in the world (martie 1996) ● One by one (ianuarie 1996) ● Whenever you're near (septembrie 1993) ● Many rivers to cross (mai 1993) ● Oh no not my baby (octombrie 1992) ● Could've been you (februarie 1992) ● Save up all your tears (iulie 1991) ● Love and uderstanding (iunie 1991) ● It's in his kiss (shoop shoop song) (martie 1991) ● Baby I'm yours (septembrie 1990) ● You wouldn't know love (iunie 1990) ● Just like Jesse James (martie 1990) ● If I could turn back time (iunie 1989) ● Skin deep (iulie 1988) ● We all sleep alone (februarie 1988) ● I found someone (august 1987) ● I paralise (iulie 1982) ● Rudy (martie 1982) ● Houldin'out for love (februarie 1982) ● It's too late to love me now (februarie 1980) ● Wasn't it good (octombrie 1979) ● Dark lady (ianuarie 1974) ● Am I blue (martie 1973) ● Gypsies, tramps and thieves (octombrie 1971) ● Sunny (august 1966) ● I feel something in the air (iulie 1966) ● Bang bang (my baby shot me down) (februarie 1966) ● All I really want to do (iulie 1965).

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Dorin Măran
Secretar de redacţie: Cojocaru Ionel

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 224.39.96
sau RODIPET S.A. -
P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995,
Piaţa Presei Libere nr.1,
sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul:
INTACT S.A.

Destinația: Proxima Centauri

Oameni și Roboți

COLABORARE!

Saltul cosmic al mileniului va însemna în același timp și prima colaborare pe scară mare cu roboții, chiar dacă încă nu știm cum vor arăta aceștia...

MIHAELA DOROBANȚU

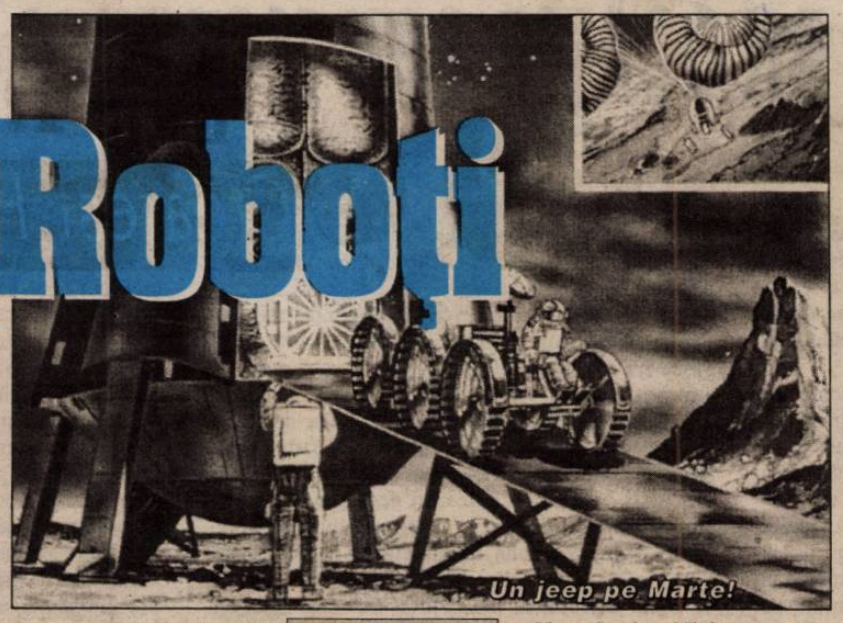

Un jeep pe Marte!

...Și ca aperitiv, o colonie pe Marte

Pentru anul 2010 se prevăd primele nave cu propulsie laser. Un prototip, numit „Lightcraft" a fost deja lansat cu succes până la o distanță de 30 m de către creatorul său, Leik Myrabo. Totuși, pentru primul avanpost spațial care va fi amplasat pe Marte probabil prin 2025, este prevăzută utilizarea unui motor nuclear compact. Acesta va fi totuși suficient pentru a asigura o călătorie dus-întors în doar un an și jumătate, adică de două ori mai puțin decât timpul realizabil cu tehnicile actuale. Planurile sunt, se pare, destul de avansate, inclusiv programul celor șase luni care ar urma să fie petrecute la baza marțiană. Atunci când proiectul va demara, spre Marte vor porni câte trei rachete spațiale la fiecare doi ani. Una îi va transporta pe exploratori și modulul locuibil (Hab) care va coborî pe suprafața planetei; cea de a doua va duce pe Marte naveta cu care ei vor fi plasați pe orbită (Mav); în fine, la bordul celei de a treia se va afla Erv, nava folosită pentru revenirea pe Terra.

Teste în deșertul Nevada pentru astronauți și roboții lor

O poartă mare cât orbita Terrei

Cine s-ar plimba acum prin deșertul Nevada ar putea asista la „probele de costum" pentru viitorii exploratori marțieni. Costumele lor vor fi mai ușor manevrabile decât actualii scafandri spațiali și, printre altele, nu vor mai anula unul din simțurile esențiale în asemenea explorări: pipăitul. Alături de ei însă ar mai vedea ceva: roboții. Partenerii inevitabili ai viitoarelor expediții cosmice. Cum s-ar putea imagina fără ei una din posibilitățile la care inclusiv Marc Millis se gândește pentru NASA: utilizarea acelor formidabile coridoare spațiale cunoscute sub numele de „găuri de vierme". Prevăzute de Teoria Relativității generale a lui Einstein, acestea s-ar forma în zone unde spațiul este puternic curbat și ar lega între ele regiuni aflate la distanțe de milioane de ani lumină, permițând trecerea dintr-una în alta practic instantaneu. Dar: există cu adevărat aceste coridoare? Millis nu este prea îngrijorat: dacă nu există... le vom crea! Cum? „Adunând" mai întâi la un loc o cantitate enormă de materie superdensă – de ordinul de densitate a stelelor neutronice – de care urmează să ne servim pentru a forma un inel cu un diametru cât orbita Pământului în jurul Soarelui. Urmează construirea unui inel similar la punctul de ieșire. În fine, prin cele două inele se trece un curent la o tensiune ultraînaltă, care să facă cele două inele să se rotească cu o viteză apropiată de cea a luminii. Consecința va fi „plierea" spațiului, „atingerea" zonelor de intrare și ieșire și astfel „saltul instantaneu" între cele două.

Mici probleme...

Ușor de zis... Nici măcar modelul „imaginat pe hârtie" nu este chiar atât de simplu, dar situația reală poate prezenta câteva „mici" complicații suplimentare. Iată una „simplă": primul inel se formează în vecinătatea Sistemului Solar, dar ce ne facem că, pentru a forma pe cel de al doilea în zona de destinație, ar trebui ca acolo cineva să mai fi fost! Și chiar așa, cum face ca „poarta" să nu se închidă? Pentru că se știe că, teoretic, o asemenea „g... ră", „poartă", dacă preferați, rămâne deschisă doar o fracțiune de secundă. Soluția ar putea fi cea imaginată de Kip Thorne, un cunoscut fizician de la CalTech, celebrul Institut de Tehnologie din California, și anume de a „injecta" în tunel un flux de particule virtuale care se produc în vid și care în prezența unor câmpuri gravitaționale puternice (cum este de așteptat să fie cele dintr-o zonă cu o atât de formidabilă contracție spațială) ar genera o presiune negativă, o „antigravitație" care ar menține deschise găurile de vierme. Și, din nou aici: rolul roboților, indiferent de înfățișarea lor, se va dovedi esențial. Inclusiv faptul că ei ar putea foarte bine să fie „antemergătorii" noștri.

Vi se pare o pagină de literatură științifico-fantastică? Nu vă lăsați înșelați, este vorba de proiecte pe care dacă nu copiii noștri, cel puțin nepoții noștri le vor vedea cu siguranță înfăptuite!

VACCIN antidizenteric

MARIAN GRIGORE

Diferitele specii de Shigella – bacterii care atacă celulele intestinelor – provoacă violente accese de dizenterie, putând produce moartea prin deshidratare. Sigur, higiena este cea mai la îndemână măsură de apărare împotriva lor și, dacă îmbolnăvirea totuși s-a produs, recurgerea de urgență la ajutorul medical este salutară. Atunci ne dăm seama cât de important ar fi un vaccin antidizenteric, ieftin și ușor de administrat în proporție de masă. Un asemenea vaccin a fost realizat de o echipă de medici condusă de Philippe Sansonetti, de la Institutul Pasteur din Paris. Cercetătorii au identificat genele care asigură bacteriei *Shigella flexneri* mijloacele necesare penetrării în celulele pereților intestinali, conducând la o formă endemică shigelloză. Provocând o mutație a acestor gene, de natură a le face nefuncționale, cercetătorii au putut să administreze unor subiecți umani doze importante de bacterii astfel manipulate genetic, inapte însă să treacă de la o celulă la alta ori să supraviețuiască. Dar o dată introduse, aceste bacterii au declanșat totuși reacția imunitară și producția de anticorpi specifici, îndeplinind astfel rolul ce revine oricărui vaccin.

Vaccinul obținut este administrabil într-o singură priză, sub forma unei pastile care costă mai puțin de 50 de cenți. În plus, el poate fi transportat și folosit fără probleme direct în locurile predispuse la declanșarea unor epidemii.

Interferențe inedite

EINSTEIN - MORARU

1 Puțini știu că evreul Albert Einstein a devenit creștin prin botez precum cunoscutul filosof român Nicolae Steinhart, părintele monah de la Mănăstirea Rohia din Maramureș. Creștinarea lui Einstein s-a produs la insistențele prietenului său de o viață, românul Mauriciu Solovin (Solovei) care a fost și primul său elev, atunci când Einstein era șomer și dădea lecții particulare de fizică plătite cu ora (1902). Solovei a publicat în 1956, pe când era profesor de „filosofie fizico-matematică" la Sorbona, cartea „Scrisori de la Albert Einstein" pe care o posed în dar din partea lui Solovei (1956), apărută la un an după moartea lui Einstein (18.04.-1955). Rămăsese singurul necreștin din familia sa, formată din soția sa, croata Mileva Marici (fizician și ea) și cei doi fii, Hans-Albert (n. mai 1904) și Eduard (n. iulie 1910), botezați ortodox, în secret, la Novi-Sad, de către soție. Einstein creștinat, a lăsat câteva aforisme, ce reprezintă concepțiile sale religioase, pe care le găsim la „Institutul de Studii avansate" de la Princeton unde a predat: „Dumnezeu este timpul în afara lucrurilor (evenimentelor n.n.) temporale" și tot aici la Princeton găsim zgâriată cu mâna sa pe căminul din sala profesorilor inscripția care amintește de Iisus Hristos care a vindecat și de Sabat: „Dumnezeu lucrează și Duminica". La Princeton se găsește dăltuită în piatră pe portalul sălii în care a predat Einstein „Dumnezeu este rafinat, dar supărăcios niciodată".

Concepția creștină a lui Einstein o găsim și în articolul său „Religia și știința", pe care îl încheie astfel: „Oameni profund credincioși sunt savanții devotați trup și suflet ideilor lor", ceea ce a constituit și *profesiunea sa de credință,* precum și cartea lui Moskowski „Einstein, privire în lumea gândirii sale", care este o carte de filosofie creștină pe care o am și eu în bibliotecă.

2 Și mai puțini știu că în portalul arcadă de piatră al Catedralei Rockefeller de la Princeton, îl găseam pe Einstein ca statuie încastrată în chip de sfânt, reprezentat șezând, purtând pe genunchi un ceaslov deschis, pe care este incrustată formula relativistă $E=mc^2$.

Fotografiind portalul acestei catedrale mai găsim ca într-un pantheon și alți creatori-simbol (în ordine Newton, Darwin, Pitagora, Euclid, Arhimede, Descartes, Lavoisier, Faraday, Mendeleev, Pasteur, Galileo, Kepler, Kant ș.a.).

Einstein este al doilea personaj în rândul doi din dreapta, de jos în sus, lângă un înger. Fotografia prezentată a fost realizată puțin după montarea statuii, de ziua aniversării lui Einstein (75 de ani) la 14.03.1954. Suntem, de asemenea, și în posesia fotografiei lui Einstein cu autograf făcută în aceeași zi, scriind pe tabla neagră formula vieții sale $E=mc^2$. Einstein moare la 18.04.1955.

Așa mi l-am apropiat eu pe Einstein, grație lui Solovei.

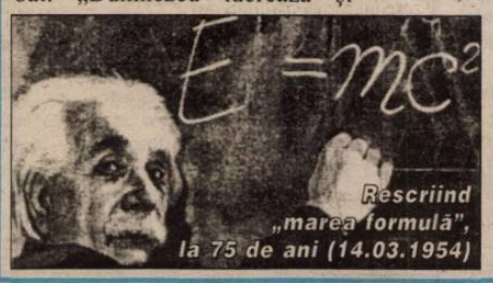

Rescriind „marea formulă", la 75 de ani (14.03.1954)

În pragul împlinirii celor 70 de ani ai mei, reamintesc că în anul 1971 Henri Condă, Lars Onsager și Ilija Prigogine mă propuneau la Premiul Nobel în fizică, pentru descoperirea „efectului Moraru" motivând că „acesta face parte din fizica fenomenelor

La aniversarea de 75 de ani (14.03.1954) i se montează statuia lui Einstein la Catedrala Rockefeller de la Princeton.

lente, pentru care Jean Perrin a primit premiul în 1926, pentru teoria mișcării browniene care este tot un fenomen lent", iar la data de 26.08.1997, „Fundația Nobel" îmi sugerează să repet candidatura cu „efectul Moraru", extins prin studiul fenomenelor tahionice, care formează obiectul unor noi lucrări. Henri Coandă caracteriza în 1971 „efectul Moraru" ca „foarte important" și a scris chiar broșura „Despre efectul Moraru" pe care o trimite la Stockholm în 1971 pentru susținerea propunerii făcute.

Prof. univ. dr. ing.
DINU-ȘTEFAN T. MORARU

planet@IT

Intel sparge bariera celor 2000Mhz

În cadrul prezentării oficiale a noului microprocesor Pentium 4, Intel a demonstrat că acesta poate ajunge până la frecvența de 2002MHz. Pentium 4 va fi disponibil în ultimul sfert al acestui an. Are o arhitectură cu totul nouă, concepută special pentru rularea aplicațiilor multimedia, cum ar fi formate audio și video, precum și pentru folosirea rapidă a algoritmilor folosiți pentru trimiterea sigură de date pe Web. Un alt avantaj al Pentium 4 este frecvența magistralei interne – 400 MHz, de patru ori mai mari decât cea folosită de Pentium III, ceea ce denotă un alt salt al performanțelor sale. Magistrala internă este un sistem care realizează transferul de date între procesor și celelalte componente ale calculatorului. În teorie, o magistrală mai rapidă îmbunătățește și performanțele procesorului. Noul cip este echipat cu un sistem numit „motor rapid de execuție", o inovație a Intel care permite unității centrale a procesorului să ruleze la o frecvență de două ori mai mare decât unitatea de cache. Nivelul 2 de cache va fi de 256K. Intel va folosi un proces de fabricație de 0.18 microni și va trece la 0.13 la mijlocul anului 2001. Intel a distribuit 6000 de procesoare marilor firme de echipamente și software, pentru ca lansarea oficială să fie susținută de un suport puternic și stabil.

Pornografie prin email

Unii angajați ai companiei americane Dow Chemical găsiseră o nouă distracție la serviciu: trimiterea pe rețeaua internă a firmei, către alți colegi, a unor emailuri cu conținut pornografic. La începutul anului au fost concediați 50 de angajați în ale căror conturi de poștă electronică au fost găsite zeci de imagini, filme sau înregistrări audio cu conținut „X", pentru toate gusturile. Când ordinea morală părea a fi fost repusă în drepturi, iar munca de la serviciu părea să se fi separat de munca din dormitor, inginerii de sistem ai Dow au început să primească alte plângeri, din aceeași cauză. Din nou, conturile de email au fost puricate, iar alți 40 de angajați au fost prinși în flagrant, echipați și ei cu o colecție pornografică, cel puțin la fel de completă ca a predecesorilor. Cazul firmei Dow Chemical nu este singular în SUA și de aceea se iscă multe discuții legate de conținutul indecent al emailurilor primite de angajații unei companii, mai ales că psihologii consideră materialele „X" vinovate de crearea unui mediu de muncă ostil. Deși nu este etic, există posibilitatea ca în SUA, în viitorul apropiat, emailurile angajaților să fie strict controlate de oameni plătiți pentru acest lucru, pentru a evita situații de acest gen.

ZoneAlarm

Firma Zone Labs a lansat un program, ZoneAlarm, care protejează rețelele de computere de virușii care acționează pe Internet. ZoneAlarm costă 39,95 de dolari și creează așa numitul „firewall", un zid de protecție informatic, capabil de multe adaptări, în funcție de dorințele fiecăruia. Este un program ușor de folosit, cu o interfață prietenoasă și o configurație standard bună, care îl face ușor folosibil imediat după instalare. El poate fi setat mult mai bine de cei care au cunoștințe în domeniu. De exemplu, meniul de Securitate are trei opțiuni de bază – ridicat, mediu, scăzut, însă există și posibilitatea de programare manuală a nivelului de protecție. ZoneAlarm verifică emailurile de viruși înainte de a le deschide, configurează porturile de acces la Internet, cu alte cuvinte face computerul mult mai rezistent la atacurile hackerilor. (G.V.C.)

Inexplicabilul de lângă noi

BILOCAȚIA SAU MOARTEA APARENTĂ

ION ȚUGUI

Cu câteva luni în urmă un cetățean, temător față de evenimente inexplicabile, a trăit un fenomen căruia de atunci încoace nu a reușit să-i dea un sens. Îngrozit că i s-ar populariza numele, omul ne atrage atenția să nu o facem pentru că, zice dumnealui, „ar putea să fie un păcat".

Fenomenul este interesant și relatarea lui nu poate intra în contul sever al păcatelor. Iată descrierea:

„M-am întins pe o canapea. Nu pot spune că am visat, dar m-am trezit după un timp în două locuri diferite. Erau de fapt două zone diferite: una era foarte luminoasă, unde eu vroiam să închid o poartă și nu reușeam cu toate că simțeam în mine o energie extraordinar de mare. A doua zonă era cenușie și foarte murdară și mă vedeam pe mine întins pe canapea și mă chinuiam din răsputeri să revin în zona din care plecasem. Erau despărțite cele două zone de o dungă foarte luminoasă; dunga respectivă era ca un hotar între părți, marcarea parcă între două lumi".

Această descriere, de altfel foarte corectă, ne poate oferi un exemplu de manifestare a bilocației, existența în două spații diferite a unui om sau a unor obiecte; în același timp, însă, ar putea fi și o manifestare a „morții aparente", având în vedere relatarea corespondentului despre o stare de rău care l-a obligat de altfel să se întindă pe canapea. Interesantă mi se pare descrierea efectelor percepute, și care par să excludă halucinația sau manifestarea subiectivă a unei disfuncții psihice.

„În zona luminoasă – scrie corespondentul – era foarte curat, acolo trona un alb foarte curat, imaginea era o pantă de 30 grade, pomii erau superbi și am zărit acolo mai multe păsări mirifice. Ciudat era că acele păsări ireale mă îndemnau să plec de-acolo, simțeam că trebuia să plec undeva departe. După îndemn, am început să aud voci. Deși se auzeau fără dificultate, vocile nu puteau fi deslușite în ceea ce emiteau ele. Era ca un cor ceresc cu cuvinte inaccesibile. Din acea zonă luminoasă, paradisiacă, vedeam în exterior multe alte imagini întinse dincolo de brâul de lumină, despărțitor. Cealaltă zonă era cenușie, mă vedeam pe mine însumi întins nemișcat și privind un fel de film cu imagini care păreau că îmi arată ceva ce în subconștientul meu era tradus prin „asta-i lumea reală". Ciudat era că lumea reală, cum o simțeam eu, era parcă expusă ca pe un mare teren de fotbal"...

Plasarea „conștientă" a corpului în două dimensiuni spațio-temporale, fiecare având propria identitate și particularități contrastante una față de alta, ne poate sugera și un început de decorporalizare nefinalizată. În ce măsură puteam considera astfel de evenimente drept manifestări exclusiv psihice, este mai greu de spus. Omul care a trăit evenimentul se referă la impactul concret cu două dimensiuni, și nu la unul imaginar. Momentul se întregește cu alte experiențe, precum urmează:

„Eram tot timpul conștient că mă aflu în altă lume sau în alte lumi pe care nu le cunoșteam, nu le visasem niciodată. A existat un moment când mi-au apărut mental și previziuni despre țara noastră, dar mi se arătau și imagini, presupun eu, de pe alte continente. Nu mă puteam accepta în „zona cenușie" și atunci am început o luptă teribilă cu mine însumi ca să pot ieși străpungând dunga de lumină albă și pură. Dar nu am avut noroc. Luptând și năzuind, dunga luminoasă a dispărut, ca și cum nu eram acceptat. Dar în compensație mi s-a întâmplat altceva: am început să-mi simt corpul, să-mi mișc mâinile și picioarele, să-mi recapăt logica, judecata, mintea limpede, luciditatea. Dintr-o dată m-am simțit sănătos, puternic, mi-a dispărut frica, mă simțeam pur și simplu ca un nou născut. Simțeam foarte clar că experiența fusese provocată de altcineva, de o forță nevăzută, care îmi dăruise sănătate și putere, refăcându-mi parcă corpul și încărcându-mă cu energii noi".

O experiență care se adresează științei!

Înconjurați de baze extraterestre

Niște străini în jurul Pământului

DAN D. FARCAȘ

În 25 februarie 1996 naveta *Columbia*, aflată în timpul unei misiuni spațiale, a început un experiment inedit. Un satelit de mici dimensiuni a fost „priponit" de navetă printr-un cordon și un cablu electric. Cordonul a fost desfășurat treptat, pe măsură ce satelitul se depărta de navetă, până a ajuns la aproape 20 de kilometri.

Experimentul, pregătit prin cooperare de NASA și Agenția Spațială a Italiei, avea drept obiectiv o mai bună înțelegere a mecanismelor care se petrec în ionosfera Pământului. Italia a furnizat satelitul, iar NASA sistemul de legătură. Cablul intersecta, cu viteza de 28000 kilometri pe oră, liniile de forță magnetice ale Pământului, generând, în timpul desfășurării legăturii, un curent continuu de până la 0,5 amperi, la o diferență de potențial de 3500 de volți. Un astfel de sistem ar putea deveni, pe viitor, o posibilă sursă de energie.

La un moment dat cablul s-a dezizolat, s-a creat un arc electric foarte puternic, ducând la arderea cordonului de legătură pe o mare lungime, ceea ce a făcut imposibilă continuarea experimentului. La 4 iunie 1996 NASA a dat publicității un document de 358 de pagini, în care examina cauzele eșecului. În document se spune că „arcul electric s-a produs datorită unei breșe în stratul izolator care înconjura conductorul din legătură, cauzată fie de penetrarea unui obiect extern străin (dar nu deșeuri spațiale sau micrometeoriți), fie de un defect al cordonului. Breșa în izolație a permis ca o descărcare electrică, sau un arc electric, să treacă de la firul de cupru din cordon la împământarea electrică din preajmă". Comisia a constatat că în condițiile reale din timpul zborului, cordonul a fost „mult mai vulnerabil la stricăciuni decât s-a așteptat". Ken Szalai, care a fost președintele comisiei de investigare, a menționat totuși că „cordonul a fost o realizare inginerească remarcabilă și a dus la descoperiri științifice senzaționale".

NASA, observând deci că o posibilă cauză a defecțiunii putea fi un obiect, nu face în continuare nici o referire la ce anume putea fi acel „obiect extern străin" care nu este nici deșeu spațial nici meteorit. De asemenea nimeni n-a explicat care au fost acele „descoperiri științifice senzaționale" știindu-se că misiunea a fost catalogată oficial drept un eșec. Și încă un fapt remarcabil și inexplicabil. Când NASA a restabilit legătura cu satelitul „priponit", ea a descoperit că toate calculatoarele de bord ale satelitului fuseseră, într-un mod misterios, reprogramate...

În același context merită să amintim o istorioară, rămasă până azi fără explicație. La 21 octombrie 1961, în cadrul proiectului „West Ford 1", finanțat de Pentagon, satelitul militar MIDAS a împrăștiat, pe o orbită circumterestră, la altitudinea de 3200 de kilometri, 850 de miliarde de ace de cupru, în ideea creării unui ecran reflectorizant pentru interceptarea comunicațiilor radio sovietice. Rezultatul a fost o perturbare generală a tuturor legăturilor radio. A apărut însă, ca din neant, o imensă navă care a aspirat, în câteva minute, toate acele. Crezând că au de-a face cu o nouă realizare a sovieticilor, pe atunci în avans asupra americanilor în privința explorării Cosmosului, Pentagonul a cerut repetarea experimentului. Misteriosul OZN a reapărut și a colectat din nou toate acele. Ulterior, aceeași navă s-a mai întors periodic, ca pentru a inspecta dacă totul e în ordine.

(Va urma)

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, județul _____. M/36

NOTA REDACȚIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.

Dosarul gândurilor comunicante

Promisiune respectată

MIHAELA DOROBANȚU

Iarna lui 1888. Noapte de groază la Sankt Petersburg. Chiar și pentru acest (întotdeauna) straniu oraș se putea spune că atmosfera era de-a dreptul lugubră. Marele pianist și compozitor Anton Rubinstein lua masa de seară împreună cu elevul său William Nichia. Vântul sufla din ce în ce mai tare și urletele sale te făceau să te înfiori. „Ce-ți evocă ele?", îl întreabă Rubinstein pe elevul său. „Gemetele sufletelor blestemate", răspunde fără ezitare Nichia. Și nici nu se putea o introducere mai bună pentru o discuție despre posibilitatea unei vieți viitoare. „Eu sunt convins că există o viață viitoare și dacă o să mor eu înainte mă voi întoarce pentru a vă dovedi acest lucru." – spune tânărul pianist. Marele Rubinstein îl privește tăcut și grav câtva timp. Apoi spune solemn: „Accept pariul. Dacă o să fie ca eu să plec primul, voi încerca să fac același lucru."

Șase ani mai târziu. William Nichia locuia acum la Paris. Era o noapte calmă, adormise, dar la un moment dat a sărit în sus , trezit brutal de un strigăt de groază supraomenească. Când a deschis ochii a văzut în fața sa figura lui Rubinstein deformată de un rictus grotesc. Se apleca spre el. Tremurând, Nichia s-a repezit și cu un suprem efort a reușit să aprindă toate luminile. Apoi și-a impus să spună că întregul coșmar se sfârșise. În nici un caz nu s-a gândit la pactul încheiat cu Maestrul său: îl uitase cu desăvârșire.

Și l-a amintit însă dureros a doua zi când a văzut ziarele care titrau pe prima pagină „Moartea subită a lui Anton Rubinstein". După un timp, s-a întâlnit cu o prietenă comună, care asistase la întreaga agonie a lui Rubinstein. Ea i-a povestit că marele compozitor avusese o cumplită criză cardiacă și că momentul morții fusese marcat de urletul cel mai groaznic, mai copleșitor pe care îl auzise vreodată.

„Chiar și în moarte și-a ținut cuvântul, la fel cum a făcut întotdeauna în timpul vieții", avea să adauge el.

Era ca și cum, într-un teribil crescendo de groază și suferință, Rubinstein acumulase un anume fel de energie, supranaturală, și încercase să-și țină promisiunea pe care el o făcuse. Ceea ce nu răspunde însă la cea mai tulburătoare întrebare: unde se găsea el în acel moment? Printre noi, sau într-o altă lume?

Imposibil de răspuns pornind doar de la această experiență singulară. Unii cercetători serioși au nevoie de o inspecție la rece a tuturor cazurilor – la fel de neutri și aparent „înghețați" în meseria lor ca un agent de asigurări scormonind după dovezi printre ruinele unei case care a ars din temelii. Dar cei care au trecut printr-o asemenea experiență știu că ea va deveni cheia de boltă a existenței și a filosofiei lor.

Între scepticism și credulitate

RĂZBUNARE PESTE SECOLE

PAUL IOAN

„Blestemul de jad" – cum a fost denumit fenomenul care s-a manifestat prin gravele deviații psihiatrice ale hoților de statuete de jad din Palatul Vânătorilor din cetatea aztecă Teotihuacan – făcuse până-n 1976 trei victime. Cel de-al patrulea hoț nu fusese identificat și autoritățile mexicane doreau atât recuperarea inestimabilului obiect de artă amerindiană, cât și „verificarea" misteriosului fenomen. Putea fi o simplă coincidență îmbolnăvirea subită a celor trei amatori „discreți" de suveniruri rare.

S-a încercat mai întâi anchetarea – pe cât a fost posibil – a celor trei infractori internați la clinicile psihiatrice de recuperare. Sub atenta supraveghere a medicilor, cei trei infractori dădeau răspunsuri neconcludente autorităților. Se părea că toți trei suferă de un fel de amnezie selectivă. Nu-și aminteau faptele din viața lor decât până în preajma adolescenței. Un burete enigmatic le șterse cu strășnicie memoria, astfel încât numai copilăria erau vie în mintea lor. Din nefericire, toți trei au trecut în lumea celor drepți în 1978, după aproape doi ani de spitalizare și peste 15 ani de suferință mentală. La scurte intervale de timp, ei s-au sinucis prin spânzurare.

Cel de-al patrulea „beneficiar" al „blestemului de jad", posesor al unei statuete aztece de 34 de centimetri înălțime, a fost identificat abia în 1982, în condiții tragice. Un corp de bărbat fusese recuperat din râul Xantal (sudul Mexicului), de o echipă de pescari. Omul avea legat de mână un săculeț de pânză impermeabilă, în care fuseseră găsite statueta cu pricina și o scrisoare în care se povestea istoria furtului și dorința de sinucidere. Se vedea limpede că erau declarațiile unui om cu profunde afecțiuni mentale. Cei ce s-au ocupat îndeaproape de cazul „blestemului de jad" s-au mulțumit să considere destinele tragice ale celor patru hoți drept coincidențe. Dar parapsihologii n-au ezitat să vorbească despre o răzbunare la adresa profanatorilor de morminte. Cultul aztec al morților se manifestase violent peste veacuri.

Atitudine ecologistă exprimată prin artă

Militanţii pentru apărarea echilibrului natural al Terrei sunt întotdeauna surprinzători prin prin modul în care încearcă să-şi exprime convingerile, în intenţia lor de a sensibiliza opinia publică în favoarea găsirii soluţiilor celor mai convenabile, menite să diminueze antagonismul dintre mecanismele fine ale mediului înconjurător şi tendinţa spre supertehnologizare a societăţii moderne. Adesea, lumea fascinată şi înrobită de cuceririle galopante ale ştiinţei, care, de ce să nu recunoaştem, ne fac viaţa mult mai confortabilă, cataloghează acţiunile ecologiste ca pe nişte... manifestări excentrice, rupte de realitate, de-a dreptul utopice şi fără viitor. Şi, cu toate acestea, există oameni, care se înverşunează să-şi petreacă întreaga viaţă pentru a-i convinge pe... ceilalţi oameni să le împărtăşească punctul de vedere.

AURORA POPESCU

Un ambasador al Americii de Sud

Un asemenea exemplu este Nicolas Uriburu care, în prezent, trăieşte în Argentina, ţara sa natală. De formaţie arhitect, cu vocaţie de pictor şi împătimit de artă în general, Nicolas Uriburu şi-a câştigat de-a lungul vieţii statutul de „ambasador al... Sudului". Ecologist convins, numele său a devenit celebru datorită demersurilor artistice originale, ba chiar bizare din punctul de vedere al receptorului. La sfârşitul anilor '60, se vorbea de el ca despre un... rebel care şi-a asumat pe cont propriu riscul de a-şi exprima la scară planetară atitudinea de dezaprobare faţă de pericolul poluării Terrei. I-a venit atunci ideea să coloreze în verde râurile oraşelor importante: Marele Canal din Veneţia, East River din New York, Sena din Paris... Efectul a fost cel scontat: mii de sticle au fost umplute cu apa colorată şi expuse în te miri ce localităţi din lume sau în zone turistice de interes major. Sentimentul firesc al groazei de apa poluată a putut fi simţit de orice muritor de rând invitat să... bea din acel lichid ciudat ca aspect. Asta a fost intenţia lui Uribûru, să declanşeze o reacţie, în rest, a avut grijă să asigure pe toată lumea că nu are de ce să se îngrijoreze în privinţa efectului nociv al colorantului folosit de el şi, pentru a fi convingător, gusta din apa colectată din râurile... verzi, fără nici o reţinere.

Arta de a planta arbori

La acea vreme Nicolas Uriburu trăia în Franţa, nu făcea parte dintre artiştii marginalizaţi şi fără un ban în buzunar. Dimpotrivă, din 1965 era căsătorit cu Blanca Alvarez de Toledo, o femeie frumoasă cu origine aristocratică, manechin la Cardin. Împreună locuiau într-o aripă a castelului Esclimont, una dintre proprietăţile familiei de Toledo, şi aveau deschise toate uşile celebrităţilor politice şi artistice din Franţa.

Cu toate acestea, la începutul anilor '70, Nicolas Uriburu şi soţia sa au plecat să se instaleze în America, la New York. Acolo, „artistul ecologist" l-a cunoscut pe pictorul Andy Warhol care l-a fascinat cu lucrările sale. Într-un val de entuziasm nestăpânit, Nicolas Uriburu a îmbrăţişat cu convingere pictura naivă, optând pentru culorile tari, foarte vii şi tonice care-i exprimau starea de spirit. Ulterior, stilul său a căpătat şi accente specifice graficii, dar culoarea lui preferată, predominantă, a rămas verdele. N-avea să stea mult timp în America, perioada petrecută la New York urma să fie considerată în biografia sa... doar o scurtă paranteză. *„E un oraş stăpânit de o mare energie, dar şi de mult artificial"*, consideră pictorul ecologist. S-a întors aşadar la Paris, hotărât să dea viaţă unui nou demers artistic încărcat de simboluri: acela de a planta arbori. Proiectul, pus în practică de altfel, a cuprins oraşe cum ar fi Buenos Aires, Kassel, Tokyo... Profitând de prezenţa mass-mediei avidă de fapte mai puţin obişnuite, Nicolas Uriburu şi-a lansat cu acel prilej şi discursurile ecologiste.

Atitudine mereu protestatară

În 1982, divorţat fiind, s-a întors pentru totdeauna în ţara sa natală. Şi-a regăsit rădăcinile şi a simţit nevoia să se concentreze asupra identităţii propriului său continent. S-a aplecat asupra frumuseţii inegalabile a florei şi faunei locale, a creat o pictură monumentală de 3 pe 7 metri, reprezentând pădurea amazoniană, în timp ce, în alte lucrări, apare ca o obsesie continentul sud-american aşezat... răsturnat, cu capul în jos. Este, în continuare, o formă proprie de protest, în sensul: *„De ce Argentina trebuie mereu să se găsească undeva, în josul paginii?"* Un alt tablou reprezintă America de Sud, traversată de sus în jos de râurile sale. *„Toate continentele,* susţine artistul, *indiferent de diferenţele etnice, sunt unite între ele de apă, de natură."*

În prezent, situat la amijlocul drumului dintre land art şi body art, Nicolas Uriburu face parte din generaţia nouă de artişti care bulversează conceptul clasic al operei de artă. Pentru a denunţa antagonismul dintre natură şi civilizaţie, Uriburu îţi pictează propriul corp în culorile râurilor, pădurilor, plantelor..., într-o atitudine permanent protestatară.

Convins de faptul că argentinienii au neglijat mult timp importanţa artei precolumbiene care se află la originile identităţii lor, Nicolas Uriburu a realizat o colecţie personală de de obiecte de artă precolumbiană, formată din peste 1500 de exemplare, pe care în această vară le-a expus publicului, la muzeul naţional din Buenos Aires. Vestigii ale culturilor Aguada, Candelaria, Cienaga, Condorhuasi, Rio Diablo, Vaquerias coabitează în spatele vitrinelor din muzeu.

Deşi s-ar putea spune că acest artist ecologist are o viziune utopică asupra vieţii, în sensul că, în pragul mileniului III, visează la o societate umană eliberată de jugul civilizaţiei moderne, mesajul lui, ca de altfel a multor altora asemenea lui, merită să fie luat în seamă.

Anatomia secundei

Flori pentru Algernon

ALEXANDRU MIRONOV

Algernon este un şoricel alb, eroul unei extraordinare povestiri SF a lui Daniel Keyes. Pe parcursul a câtorva zeci de pagini şi a câtorva luni, şoricelul, operat spre a deveni mai inteligent se va întrece cu celălalt personaj principal, un handicapat mintal, operat-şi el printr-un procedeu SF – tot pentru a-şi „up-grada" creierul spre lumina inteligenţei. În prima parte a povestirii intervenţiile chirurgicale reuşesc, cu brio, ambii săltându-şi IQ-ul (adică coeficientul de inteligenţă) până la geniul – şoricesc, şi respectiv, uman.

Din SF – istorioara a fost scrisă acum 30 de ani – ne mutăm în realitate, *Pregnenolonul* este un hormon fabricat de organismul uman din colesterol. El este precursorul direct, spun fiziologii, al enzimei *DHEA* şi al progesteronului şi este foarte activ în adolescenţa fiecăruia dintre noi, mai ales în jurul vârstei de 16-17 ani, adică atunci când creierul absoarbe, ca un burete, informaţiile şi stimulii din lumea care ne înconjoară. Scade în jurul vârstei de 37 de ani – o dată cu performanţele intelectuale ale celor mai mulţi dintre noi – dar activitatea în metabolismul persoanelor tinere este suficientă pentru a fi atras atenţia fiziologilor şi farmaciştilor. După primele experienţe (1944, Gregory Pincus, ulterior, inventator al pilulei contraceptive) care au demonstrat că doze de pregnenolon alungă oboseala şi ameliorează capacitatea de muncă, au urmat testări şi probe ale unor echipe americane şi franceze care, abia în 1992, au anunţat succesele spectaculoase obţinute prin injectarea unor doze de SPREG, adică sulfat de pregnenolon în diverse regiuni ale creierului unor şoricei cobai. Supuşi la trecerile prin labirinturi cu capcane Algernonii deceniului X al veacului XX au obţinut rezultate ca în povestea lui Keyes. Or, memoria este baza inteligenţei umane, spun studii de ultimă oră. O echipă de cercetători de la Universitatea din Saint-Louis (SUA) încearcă deja să construiască un medicament miracol pentru persoanele vârstnice, dar şi – spun profesorii – pentru a stimula activitatea cerebrală a studenţilor la examene!

Dar chimia se află în ofensivă nu numai în problemele memoriei umane. Enzima antioxidantă numită *SOD* (superorid dismutază) se dovedeşte un puternic medicament pentru pacienţii atinşi de hepatita C. Folosită deja pe continentul american, *SOD* îşi întârzie apariţia în farmaciile Europei, datorită unor legi ale medicamentului prea vechi, care nu ţin cont de viteza teribilă cu care apare, în zilele noastre, produsul nou. Mai ales că la un simpozion desfăşurat în Franţa, 400 de cercetători veniţi din întreaga lume au găsit utilizări moleculelor antioxidante nu numai în fibroza ficatului (urmare a hepatitei C), ci şi în inhibarea replicării HIV (virusul SIDA) în celulele infectate.

Alt candidat la celebritate: hormonul *DHEA* care ar fi capabil, după spusele profesorului francez Baulieu, să întinerească cu cinci ani întreaga populaţie a Franţei! – dacă ar fi folosit într-o tehnologie adecvată. Interdicţiile europene, din nou fac însă ca acest hormon-miracol să nu fie folosit decât ca... adjuvant la alimente, în SUA, alături de vitamine, enzime şi alţi hormoni pe care americanii oricum îi adaugă la toate produsele lor alimentare!

GH, adică growth hormone (hormonul de creştere) este ultimul dintre produsele candidate la demonetizare – adică la prezenţa în sertarul nostru cu medicamente. Cunoscut şi studiat de mai mult timp, *GH* măreşte, cu siguranţă, masa şi forţa musculară a pacientului care se „înfruptă" din el, micşorând straturile adipoase (grăsimea) şi întărind pielea, poate chiar şi scheletul osos. Testat pe un grup larg de persoane în vârstă a dat rezultate spectaculoase, fără efecte secundare catastrofale – cel puţin până acum. Combinat cu doze minuscule de hormoni tiroidieni, testosteron, cortizon, estrogeni şi DHEA (vezi mai sus) şi administrat sub formă de injecţii zilnice *GH* a făcut chiar adevărate miracole asupra unor subiecţi vârstnici care s-au supus testelor şi care, efectiv, trăiesc o stare de rejuvenare generală, de aproape doi ani!

Se joacă cu focul americanii vrăjitori ai chimiei organice? Poate. Pentru că, dincolo de efectele imediate ale stimulatorilor – produse pe care vi le-am prezentat, vă descriu finalul povestirii „Flori pentru Algernon". Ridicat de la imbecilitate la geniu, personajul principal recade, încet-încet, în starea sa iniţială. Şi înainte ca întunericul să i se aşeze pe creier îşi scrie, în dramaticul său jurnal, ultima sa dorinţă: aceea ca cineva să depună, în curtea din spatele casei, o coroniţă de flori pe mormântul şoricelului Algernon, decedat în urma experimentului, martir, şi el, al ştiinţei şi progresului.

Rănile Planetei

5 fronturi ale conflictului OM-NATURĂ

ALARMĂ GLOBALIZATĂ

Agenţiile de mediu şi resurse naturale ale ONU dezvăluie prin „Raportul 2000" situaţiile critice ale acestui sfârşit de veac.

PAUL IOAN

A fost finalizată de către organismele specializate ale ONU „Analiza-ghid a situaţiei globale a ecosistemelor" (prescurtat în engleză „PAGE"), care a înmagazinat timp de două decenii informaţii (din toate zonele lumii) privitoare la cinci direcţii majore în care se manifestă „hărţuirea până la distrugere" a zonelor de mare interes economic ale omenirii. Respectivele colective de autori au prezentat deja presei (inclusiv prin Internet) extrase din concluziile lor alarmante. Cele cinci fronturi ale conflictului economico-ecologic sunt:

TERENURILE AGRICOLE

◆ Aproape o treime din regiunea de uscat a planetei este transformată la ora actuală în terenuri agricole. Dar trei sferturi din această suprafaţă nu beneficiază de un sol propice unor recolte îndestulătoare. În consecinţă, din cele 6 miliarde de locuitori ai Terrei, un miliard suferă de malutriţie sau hrană inadecvată.

◆ Un procent global de 40 la sută este reprezentat de terenuri de cultură degradate de eroziune, fiind pe cale de a se deşertifica *(între ţările menţionate se află şi ţara noastră, căreia i s-a cerut, în vederea finanţării, proiecte clare de ameliorare a situaţiei).* Absenţa metodelor agricole moderne şi utilizarea unor fertilizatori şi antidăunători depăşiţi tehnologic au condus la degradarea aproape ireversibilă a unei treimi din suprafeţele, roditoare altădată, din Asia, Africa şi America de Sud.

◆ Productivitatea în scădere a unor zone agricole se datorează şi eşuării tentativelor de aclimatizare a unor specii de plante mai eficiente. Modificările genetice ale unor soiuri de grâu, porumb, soia, orez, trestie de zahăr etc. nu au dat aceleaşi rezultate în diverse regiuni ale „lumii a treia", mai ales din cauza lipsei fondurilor pentru asistenţă tehnico-ştiinţifică necesară studierii particularităţilor zonale.

PĂDURILE

◆ Cu excepţia Rusiei şi Canadei, pădurile tuturor ţărilor industrializate şi în curs de industrializare (printre care şi România) au dispărut în proporţie de 40-60 la sută din suprafaţa de la începutul secolului XX.

◆ Supra-exploatările pădurilor şi exportul (vânzarea masivă a lemnului către ţări deficitare sau care-şi ocrotesc acest ecosistem vital) lemnului ne-înnobilat (transformarea lui în produse finite mult mai scumpe – este şi cazul României) este una din cauzele pierderilor forestiere în ţările în curs de dezvoltare.

◆ Extinderea zonelor urbane şi a reţelelor de drumuri sunt motive generale ale despăduririlor provocate direct de activitatea umană. Indirect, omul atentează la existenţa pădurilor prin poluare, care are drept consecinţe esenţiale: noxele industriale transformate în ploi acide şi incendiile devastatoare generate de anomalii climatice precum efectul de seră şi implicit încălzirea planetei.

◆ 976 de specii principale de arbori (din zonele tropicală şi temperată) sunt în pragul dispariţiei. O dată cu aceştia, vor dispărea şi ecosistemele care asigură umiditatea şi temperarea climei, dar şi reducerea cantităţii anormal de mari de bioxid de carbon din atmosferă.

◆ O bună parte din pădurile tropicale sunt defrişate pentru plantaţii secrete de coca, mac, canabis etc. şi mini-fabrici de prelucrare a lor.

Într-un număr viitor, vom prezenta următoarele trei fronturi ale acestui conflict.

Indiscreţii

„AFACEREA” DIANA, plină de mister...

La trei ani de la moartea prinţesei Diana, suspiciunile privind accidentul nefericit capătă noi contururi. „Analiza sangvină a şoferului Mercedes-ului a fost trucată”, afirmă Mohamed Al-Fayed, tatăl lui Dodi. De altfel, Al-Fayed pregăteşte o nouă bătălie împotriva justiţiei. La 15 septembrie el va depune recurs la Curtea de apel din Paris pentru redeschiderea anchetei. Detalii, săptămâna viitoare.

RUTINA
un mare duşman al cuplului

Atunci când plictiseala începe să se strecoare în viaţa unui cuplu este un semnal clar de alarmă. Rutina care intervine într-o relaţie, în urma unor evenimente majore petrecute de-a lungul timpului, precum naşterea unui copil, influenţa reciprocă a rudelor celor 2, modificările fiziologice specifice vârstei şi mulţi alţi factori pot distruge un cuplu. Prima schimbare profundă în viaţa unei perechi se produce o dată cu naşterea primului copil. Mulţi părinţi îşi concentrează atenţia asupra noului născut, astfel încât ei ajung în cele din urmă să renunţe la propria lor intimitate. Situaţia se agravează şi mai mult după naşterea următorului copil. Dar nu numai maternitatea sau paternitatea prost înţelese sunt unicul aisberg care distruge viaţa cuplului, ducând în ultimă instanţă la destrămarea căsniciei, ci şi pierderea locului de muncă, dorinţa de afirmare pe plan profesional – mai puternică la bărbaţi, deoarece femeile îşi găsesc refugiul în treburile gospodăriei, în îngrijirea copilului sau soţului. Cei doi soţi, foarte îndrăgostiţi altădată, pot ajunge să se simtă ca doi străini, să nu mai aibă momente de intimitate şi chiar să refuze să vorbească despre problemele lor. Ei se consideră de-a dreptul frustraţi şi pot ajunge să se urască. Întoarcerea acasă reprezintă pentru ei o adevărată aventură sau tortură. Lipsa de comunicare şi de interese comune se repercutează

şi asupra relaţiilor intime. Soţii nu se mai înţeleg, nu mai privesc în aceeaşi direcţie, nu mai simt nici o atracţie unul faţă de celălalt.

Dar este, oare, posibil să iubeşti pe cineva până la capătul vieţii? Mii de cupluri afirmă că este posibil. Care ar fi secretul lor? Este clar că fiecare pereche are un motiv personal, dar un lucru este sigur, şi anume că dragostea nu se poate păstra fără eforturi.

IOANA POPA

Gastronomice

Cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, doamna Chereji Clara ne sugerează câteva reţete de sezon:

Vinete portugheze

3-4 vinete frumoase, 150 ml ulei, 1 lingură unt, 150 g brânză telemea, 2 cepe, 500 g roşii, 2 linguri făină, 2-3 căţei de usturoi, 1 linguriţă zahăr, 1 foaie dafin, cimbru, 1 lingură pesmet, sare, piper.

Vinetele se taie în felii groase de 1 cm, se presară cu sare şi se pun la scurs prin presare, lăsându-le să stea circa 30 minute. Separat se înfierbântă uleiul în care se prăjesc cepele tăiate mărunt, se adaugă roşiile decojite şi tăiate felii, usturoiul tăiat, frunza de dafin, cimbrul, zahărul, sarea şi piperul. Se fierbe înăbuşit circa 30 minute, până când sosul se îngroaşă îndeajuns. Vinetele bine scurse se dau prin făină şi se prăjesc uşor în ulei pe ambele părţi. După ce se răceşte sosul, se trece printr-o sită. Într-un vas Yena sau altă formă rezistentă la foc se pun câteva felii subţiri de telemea peste care se pun feliile de vinete; se mai toarnă puţin sos, apoi din nou se pun felii de telemea, vinete şi sos până se termină totul. Peste ultimul strat de sos se presară brânză rasă amestecată cu pesmet. Se stropeşte cu unt şi se dă la cuptor la foc iute. Se serveşte în vasul în care s-a preparat.

Legume asortate

300 g cartofi, 2 morcovi frumoşi, 200 g mazăre verde, 200 g fasole păstăi, 1 conopidă mijlocie, 100 g unt, pătrunjel verde tocat, sare.

Se fierb legumele separat şi se aşază pe o salatieră. La mijloc se pune conopida fiartă de jur împrejur în rânduri separate, fasolea, cartofii şi morcovii tăiaţi felii şi mazărea. Se toarnă deasupra unt fierbinte, se presară cu pătrunjel şi se serveşte imediat ca garnitură la fripturi sau rasoluri de carne.

Pui cu varză de Bruxelles

300 g carne fiartă de pui, 500 g varză de Bruxelles, 50 g unt, 3 linguriţe smântână, 2 linguriţe făină, 300 ml bulion de carne, sare.

Verzişoarele se curăţă de frunzele veştede, se spală şi se fierb în apă cu sare, apoi se scurg. Făina se desface în bulionul de carne, apoi se toarnă peste varză. Se adaugă carnea de pui fiartă, untul şi smântâna cu sare se lasă să scadă la cuptor 5-10 minute.

Perişoare vieneze cu prune

Pentru 10-12 persoane: unt cât o nucă, 1 ou, 3-4 felii de franzelă albă, făină cât cuprinde aluatul, 3 linguri pesmet, 3 linguri zahăr pudră, eventual 2 cartofi.

Din unt, ou, feliile de franzelă albă, înmuiată în apă şi sfărâmată mărunt şi făina se frământă un aluat. Prunele spălate se înveleşc în aluat şi se fierb în apă clocotită 8-10 minute. Se strecoară, se lasă puţin timp în apă rece, se pun în unt cu pesmet prăjit în zahăr, lăsându-le să se rumenească bine. În aluat se pot pune şi câţiva cartofi raşi.

Prăjitură cu fructe

250 g unt, 250 g zahăr, 250 g făină, 4 ouă, vanilie, coajă de lămâie rasă, 1 pachet praf de copt, 1/2 kg fructe bine coapte (caise, piersici, prune) zahăr vanilat.

Se freacă gălbenuşurile cu untul zahărul şi vanilia tăiată bucăţele, până devin ca o cremă. Se adaugă praful de copt dizolvat în puţin lapte, coaja de lămâie, apoi, treptat făina şi albuşurile bătute spumă. Se unge o tavă cu unt, se presară cu făina apoi se toarnă compoziţia. Pe deasupra se aşază fructele curăţate de coajă şi tăiate felii una lângă alta, acoperind astfel toată suprafaţa aluatului. Se coace 30-35 minute. După ce s-a copt, se stinge focul şi se mai lasă prăjitura în cuptor 5-10 minute ca să scadă zeama lăsată de fructe. După ce s-a răcit se pudrează cu zahăr vanilat şi se taie în pătrate de mărime potrivită.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Răsfoind cosarele frumuseţii

Laptele, cu bogăţia sa de proteine, vitamine şi minerale reprezintă unul dintre alimentele ce nu trebuie să lipsească din meniul nostru zilnic. (Medicii spun că orice adult ar trebui să consume zilnic cel puţin 400 ml de lapte, în afara altor produse lactate). Dar calităţile sale deosebite îl recomandă şi în cosmetică. Astfel, laptele este un excelent demachiant şi pentru obraz, şi pentru ochi. În funcţie de tipul de ten, îl puteţi folosi rece (ten normal), uşor încălzit (pentru ten uscat), iar în cazul tenului gras este de preferat iaurtul. După ce pielea este perfect curăţată, clătiţi cu o infuzie de plante (muşeţel, gălbenele, mentă, salvie).

LAPTELE în cosmetică

◆ Caimacul de lapte nedegresat sau frişca nebătută pot înlocui cu succes crema ce tocmai vi s-a terminat.

◆ Compresele cu zer în care aţi adăugat câteva picături de lămâie sunt o mască cu efecte miraculoase.

◆ Dacă doriţi să aveţi o piele frumoasă, adăugaţi în apa de baie un litru de lapte nedegresat, nefiert. Rămâneţi în cadă 15 minute.

◆ Vă nemulţumeşte aspectul părului dv., prea uscat, „tocat” şi uşor friabil? Amestecaţi un litru de lapte cu două linguri de miere, turnaţi pe păr la rădăcină, masaţi bine, apoi înveliţi părul într-un prosop şi staţi astfel două ore. Apoi spălaţi-vă cu un ou. Clătiţi bine părul cu apă şi puţin oţet de mere. Aspectul pe care îl va avea părul dv. după un astfel de tratament nu vă va dezamăgi.

E bine de ştiut

Rinita alergică

Îmbolnăvirea cu numele din acest titlu, este o reacţie alergică a conjunctivei oculare, a nasului sau a căilor respiratorii superioare, la unele substanţe inhalate din aer. Câtă vreme polenul anumitor flori „zboară” rinita este gata de atac. Din ianuarie până la sfârşitul lunii septembrie, copii, adolescenţi şi chiar adulţi suferă de rinită alergică. Dar această afecţiune îşi poate avea sursa şi în alergenul din mediul casnic (spori de mucegai, scame de origine animală, păr de animale de casă etc.). Supranumită şi guturaiul de fân, rinita alergică se manifestă individual sau împreună cu alte îmbolnăviri. O tumefiere a mucoaselor, prin exudat de plasmă sangvină (edem), dă senzaţia de nas înfundat. Eliminarea este abundentă şi produce o secreţie continuă de lichid, însoţită de strănuturi. În nas şi în faringe se produce senzaţia de prurit, pleoapele se tumefiază, ochii curg şi pruritul este mereu prezent.

Conjunctivita este un simptom al alergiei la polen. În acelaşi timp, este posibil ca acumularea secreţiei în sinusuri să cauzeze cefalee, micuţul sforăie în somn, este astenic.

Cel mai eficace tratament este evitarea contactului cu alergenul, dar acest lucru nu este posibil în cazul alergiei de polen sau de fân cum se mai numeşte. Şi totuşi, închideţi noaptea ferestrele, pentru că o mare cantitate de polen se produce în atmosferă către ziuă. Când afară bate vântul cald, reţineţi copilul în casă iar pentru îndepărtarea polenului faceţi-i în fiecare seară o bună spălare pe tot corpul şi îndeosebi pe cap.

Medicul alergolog poate depista alergenul cauzator al acestui gen de rinite. Se face o hiposensibilizare. Tratamentul durează trei ani. În acest timp, (medicul hotărăşte când) vor fi injectate în concentraţie crescândă, subcutanat, cantităţi crescânde cu alergenul depistat, pentru a fi scăzută sensibilitatea organismului şi mai ales pentru a crea obişnuinţa cu agentul declanşator.

În stări acute, medicaţia ameliorează local tumefierea mucoasei şi inhibă inflamarea alergică cu antihistaminice speciale.

Dr. VALERIU MANTA

Voaletă şi Dantelă Veche

Beatrice a preferat Paradisul

Proaspăt stabilit la Florenţa, Folco Portinari organizează o petrecere în cinstea fetiţei lui de opt ani, *Beatrice*. Printre invitaţi, familia Alighieri, inclusiv timidul *Dante*. Viitorul uriaş poet italian avea pe atunci (1274) doar nouă ani, însă între el şi Bice (Beatrice) s-a născut o incredibilă apropiere, transformată cu anii într-o pătimaşă poveste de dragoste. Era limpede pentru toată lumea că Providenţa îi zămislise unul pentru celălalt. Dar, la numai 24 de ani, frumoasa şi copilăroasa Beatrice este „chemată de Atotputernicul la El” – aşa cum s-a consolat însuşi Dante. Studiosul tânăr era copleşit de durere, uitase de sine, devenise o umbră, un călugăr-civil cu barbă neîngrijită şi lacrimi şiroind din senin. Şaisprezece ani nedespărţit de „îngerul Bice”... Spre a-l salva, părinţii l-au însurat „forţat” cu Gemma Donati, implicându-l în politică, în luptele dintre guelfi şi ghibelini... Dar autorul „Divinei Comedii” a plecat în exil, neavând parte de propria-i familie şi dedicându-se operei lui monumentale. Parcă Beatrice îi călăuzea spiritul din Paradis. *(P.I.)*

DOCTORUL casei

TUSEA
convulsivă

Tusea convulsivă este răspândită pe tot globul, indiferent de climat şi zone geografice, dar mai ales în regiunile temperate, unde poate lua forma unor epidemii. Incidenţa acestei boli diferă de la o zonă la alta, dar, la noi în ţară, tusea convulsivă apare mai ales primăvara şi vara. Deşi această boală a scăzut mult ca frecvenţă datorită aplicării vaccinului antipertusis, ea reprezintă încă o maladie severă, cu un înalt potenţial letal în special la copiii sub 2 ani, mai ales în ţările cu populaţie neimunizată.

Tusea convulsivă este o boală infecţioasă cu manifestare acută, caracterizată prin accese de tuse spasmodică. Sursa de infecţie este numai omul bolnav, iar modul de transmitere este reprezentat de picăturile de salivă emise prin tuse, strănut sau chiar prin vorbit.

Perioada de contagiune începe după 7 zile de la contactul cu persoana infectată şi poate dura 3-4 săptămâni de la debutul bolii, în cazurile netratate cu antibiotice. În cele tratate corect, perioada de contagiozitate se scurtează la 8-10 zile.

Receptivitatea faţă de tusea convulsivă este generală, dar, bineînţeles, mult mai mare la copii. Nounăscuţii pot face boala chiar în primele săptămâni de viaţă, deoarece nu se transmite intraplacentar o imunitate de la mamă la făt (în cazul în care mama este imună). Imunitatea obţinută în urma bolii este de lungă durată, de obicei pentru întreg restul vieţii.

Care sunt fazele de exprimare ale acestei boli?

Incubaţia **durează** în medie 10 zile, cu extreme între 7 şi 21 de zile.

Debutul e derutant, manifestându-se prin tuse moderată, uşoare probleme ale căilor respiratorii (asemănătoare celor din viroze), indispoziţie, scăderea poftei de mâncare.

Perioada de tuse paroxistică durează 2-4 săptămâni. Accesul caracteristic de tuse convulsivă începe printr-o inspiraţie mai profundă, cu suspine dese, urmate de 5-10 manifestări de tuse scurtă, apropiate ca durată unele de altele. Tusea este zdruncinătoare, accesele se prelungesc treptat fără pauze între ele, ca şi cum ar scoate tot aerul din plămâni. Uneori are aspect dramatic, deoarece seamănă cu o iminentă asfixie (imposibilitatea de a mai respira, învineţirea feţei). În acest moment se produce însă o inspiraţie adâncă, şuierătoare, eliberatoare, care ori pune capăt accesului de tuse, ori marchează punctul de pornire a unei noi reprize de tuse. Zgomotul produs seamănă cu zbieretul de măgar, motiv pentru care boala e cunoscută şi sub denumirea de tuse măgărească. Atunci când accesul ia sfârşit se elimină o spută vâscoasă, însoţită de multă salivă, dar pot apărea şi vărsături.

Accesele de tuse apar în tot cursul zilei, deşi predomină noaptea, mai ales între orele 2-4 dimineaţa. Accesul poate fi mai scurt sau mai lung, de la câteva secunde până la 1-2 minute, cuprinzând uneori chiar 10-15 sau mai multe reprize. Aspectul feţei copilului, de exemplu, devine vineţiu în timpul accesului.

Tratamentul este strict de competenţa medicului, mai ales că tratamentul cu antibiotice în principal trebuie stabilit în funcţie de vârstă, greutate, starea generală de sănătate etc.

Perioada de convalescenţă durează între 2 şi 4 săptămâni, în funcţie de reacţia organismului şi de felul cum a fost tratată boala. În această perioadă, accesele de tuse scad treptat, vărsăturile dispar, pielea feţei se colorează normal, starea generală se îmbunătăţeşte.

Netratată, tusea convulsivă poate da naştere la numeroase complicaţii, unele deosebit de grave (respiratorii, pulmonare, cerebrale, nervoase, O.R.L. etc.).

Tusea convulsivă, corect şi la timp tratată, are evoluţie bună atât imediat, cât şi în perspectivă.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

PĂDUREA
un plămân suplimentar pentru concediu

Despre pădure se spune mereu că reprezintă „plămânii planetei", în ideea că aceasta este o autentică uzină de oxigen, combustibilul indispensabil menţinerii vieţii. Clorofila frunzelor consumă bioxid de carbon şi furnizează în schimb oxigen; cercetătorii au demonstrat că un arbore de talie mijlocie eliberează pe parcursul a 24 de ore oxigenul necesar pentru trei oameni. Dar pădurea mai are o mulţime de alte roluri.

Antibacterian multivalent

În primul rând, ea purifică în mod semnificativ atmosfera; un singur hectar de pădure de molid, de exemplu, reţine în jur de 32 de tone de praf, iar în cazul fagului, 63 de tone. Majoritatea arborilor de pădure au şi capacitatea de a exmena anumite substanţe volatile, care exercită efecte exterminatorii asupra germenilor patogeni; bunăoară, un hectar de pădure de stejar răspândeşte zilnic în atmosferă în jur de 2 kg de fitoncide – substanţe înzestrate cu proprietăţi bactericide – capabile să distrugă agentul cauzal al dizenteriei. La rândul lor, fitoncidele pe care le emană pinul au capacitatea de a distruge temutul bacil Koch, agentul cauzal al tuberculozei, iar cele produse de molid extermină bacilul difteriei.

De altfel, pădurile nu reprezintă mediul prielnic pentru dezvoltarea microbilor în general, dovadă fiind rezultatele cercetărilor experimentale care demonstrează că într-un metru cub de aer din pădure nu există decât în jur de 500 de microbi, faţă de aproximativ 4 milioane dintr-un volum echivalent de aer prelevat din atmosfera unui mare magazin, înţesat de tot felul de produse şi de oameni.

Rezervor de ioni negativi

Pădurea reprezintă şi un mediu extraordinar de bogat în ioni negativi, cu influenţă benefică asupra stării generale de sănătate. Rolul acestor particule asupra sănătăţii este unanim recunoscută de oamenii de ştiinţă, care au constatat că longevitatea este în strânsă corelaţie cu factorii de climă şi, implicit, cu gradul de ionizare negativă a aerului, ce caracterizează climatul din respectivele arii geografice. Indiferent de condiţionările genetice, de felul alimentaţiei şi al muncii, de obiceiuri şi tradiţii, colectivităţile de longevivi (cum ar fi cele din Azerdbaijan, poalele Anzilor Ecuatoriali, Valea Hundza de la poalele masivului Himalaia) beneficiază de condiţii climatice cu o puternică ionizare negativă a aerului.

Este demonstrat pe cale experimentală că în aerul uscat de munte există între 800 şi 1500 de ioni negativi pe centimetrul cub, în vreme ce la şes, această cifră se situează în jurul valorii de 400, ca să nu mai vorbim de oraş unde abia atinge 150.

Un „medic" genial

Contribuind la uşurarea trecerii oxigenului din aer în sânge, prin membrana alveolelor pulmonare, ionii negativi contribuie la prelungirea vieţii. Rolul lor este de-a dreptul capital în bolile respiratorii (pentru că influenţează favorabil ritmurile respiratorii şi cardiace), ca şi în tulburările endocrine de tot felul sau în cele de metabolism. Ionii negativi exercită şi certe acţiuni calmante asupra cortexului cerebral, facilitând somnul şi relaxarea şi contribuind pe această cale la revigorarea fizică şi psihică a organismului. De asemenea, prin stimularea producerii de serotonină, ajută la instaurarea bunei dispoziţii. Unii specialişti susţin chiar că ionii negativi sunt responsabili de faptul că în unele localităţi sau locuri (mai bogate în ioni negativi) ne simţim mai bine din punct de vedere al tonusului fizic şi psihic, iar în altele (mai sărace în ioni negativi) devenim mai apatici şi mai morocănoşi. La fel s-ar explica şi faptul că la munte se doarme în general mai bine şi mai profund decât la şes sau la mare.

Izvor de linişte

Stresul provocat de poluarea fonică specifică societăţii moderne reprezintă o problemă greu de rezolvat de ştiinţa medicinii, în timp ce omul civilizaţiei contemporane poartă în el nostalgii de-a dreptul chinuitoare după acest paradis pierdut, concretizat în linişte. El simte cum viaţa îi este invadată de repetate sau continui stări de nelinişte, de teamă nedefinită, de astenie, de un rău nedefinit, de diminuarea puterii de concentrare şi de creaţie. În acest context, liniştea se identifică cu o autentică medicaţie, aidoma celei ce revine antibioticelor. Simte nevoia de spaţii protectoare, aducătoare de linişte, care să permită punerea organismului în condiţii propice de repaos necesar refacerii neuronilor şi a energiei. Iar medicina modernă, se vede în situaţia de a face o necontenită pledoarie pentru terapia prin linişte, aşa cum face pentru antibioterapie. Retragerea în munţi şi în păduri – locuri prin definiţie silenţioase – măcar pentru o scurtă vacanţă, rămâne o soluţie demnă de luat în calcul de câte ori e posibil.

COENZIMA Q10,
plină de energie

Mai multe reclame pe care le putem urmări la televizor vorbesc despre miraculoasa coenzimă Q10 din produsele cosmetice, cu rol în regenerarea celulelor şi îndepărtarea ridurilor. Un studiu relativ recent pune în valoare sub altă formă virtuţile acestei coenzime; unui lot de 25 de sportivi finlandenzi (schi-fond) i s-au administrat doze suplimentare de Q10 (90mg/zi), iar altui lot nu. Sportivii care au beneficiat de aportul de coenzimă Q10 au dovedit o vizibilă ameliorare a performanţelor fizice şi o recuperare mult mai rapidă după accidente, în comparaţie cu cei care nu au primit acest tratament. „Scorul" la capitolul performanţelor înregistrate a fost de 94% (în lotul „favorizat") faţă de 33% (în lotul placebo).

Zincul favorizează creşterea

Cercetătorii cilieni au evaluat efectele suplimentare ale zincului (10 mg/zi), administrat timp de 14 luni copiilor sănătoşi, dar proveniţi din medii sociale defavorizate, cu vârste cuprinse între 27 şi 50 de luni. În comparaţie cu cei care au constituit grupul placebo, copiii trataţi cu zinc au crescut cu un centimetru mai mult.

Ce pot face să fiu mai potent?

Corespondentul nostru Călin S. (din Buşteni), necăsătorit, în vârstă de 35 de ani se confruntă în ultimii 10 ani cu reducerea treptată a potenţei. Situaţia în care se află l-a determinat să ne scrie şi să ne ceară un sfat.

Dragă Călin, faptul că ai cunoscut fata de care ne vorbeşti s-ar putea să fie o bună ocazie pentru tine să-ţi depăşeşti problemele. Din ceea ce-mi scrii, înţeleg că mai mult îţi întreţii starea prin gândurile negre pe care le ai. Dacă te gândeşti tot timpul că nu vei putea să-ţi satisfaci viitoarea soţie din punct de vedere sexual, nu este nici o mirare că îţi scade potenţa. Ceea ce nu am înţeles este dacă în tot acest răstimp de 10 ani ai mai întreţinut relaţii sexuale cu prietenele pe care le-ai avut şi cu ce frecvenţă. Dacă ele s-au plâns de relaţiile dintre voi, sau a fost numai impresia ta. Oricum, ar fi bine să consulţi un medic, te-ar putea ajuta să depistezi o eventuală cauză fiziologică şi poate te-ar ajuta să-ţi recapeţi puţin încrederea.

Însă partea cea mai dificilă depinde de tot de tine. Dacă eşti sănătos, nu ai nici un motiv să devii impotent, dar contează foarte mult modul în care gândeşti. Fiind atât de stresat, e firesc să nu ai rezultatele dorite, tocmai de aceea, când vei mai vrea să întreţii relaţii sexuale, nu te mai gândi la ce va urma. Încearcă să te laşi „furat" de moment, să simţi cu putere emoţiile pe care ţi le stârneşte fata pe care o iubeşti şi să laşi restul să vină de la sine. Chiar dacă nu va fi de prima dată aşa cum vrei tu, lucrurile astea cer timp, dar mai ales încredere din partea ta. Dacă prietena ta te iubeşte cu adevărat, va înţelege micile imperfecţiuni şi împreună veţi reuşi să aveţi o viaţă normală. Dacă nu, atunci problema ta ar fi doar unul dintre subiectele de divergenţă cu ea şi înseamnă că nu e fata pe care ai visat-o, nu-i aşa?

Deci, mai întâi mergi la un medic să vezi dacă nu există o problemă fiziologică. După aceea, dacă îţi prescrie medicul un tratament urmează-l, dar cu sau fără medicamente continuă să o iubeşti pe fata de care ne-ai scris, fă-ţi planuri de viitor, fără să te gândeşti că vei eşua; lasă viaţa să curgă, şi relaţia voastră să-şi urmeze cursul şi ai încredere că dacă o iubeşti îndeajuns şi ea te iubeşte la fel, totul va fi bine până la urmă. Nu te mai gândi numai la relaţia voastră sexuală, în definitiv, la vârsta ta ar trebui să ştii că nu numai asta contează, sunt atâtea alte lucruri pe care puteţi să le trăiţi împreună. Nu eşti nici primul, nici ultimul bărbat care se confruntă cu probleme de potenţă, dar în majoritatea cazurilor stresul, neîncrederea joacă un rol determinant. Dacă vei vedea că prima oară nu obţii rezultatul dorit şi vei simţi nevoia să-i spui prietenei tale despre temerile pe care le ai, fă-o, s-ar putea ca ea să-ţi ridice moralul mai mult decât vei putea tu de unul singur. E o problemă ca multe altele, care se poate rezolva şi atâta timp cât crezi asta, vei reuşi. Noi îţi dorim succes!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Bolile aparatului urinar

Viorel din Găieşti, jud. Dâmboviţa – *„Am ajuns într-o situaţie dificilă care precedă depresia, izolarea şi disperarea", ne scrieţi dv., şi nu punem la îndoială acest lucru, numai că, oricât de multe amănunte aţi da prin corespondenţă în speranţa că un medic va pune un diagnostic precis această solicitare nu poate fi onorată. Numai consultul clinic de specialitate, dublat eventual de analize de laborator, oferă şansa unui diagnostic corect. Aparatul urinar se compune din cei doi rinichi, uretere, vezică şi uretră şi cauza neplăcerilor pe care le-aţi constatat poate fi localizată la oricare dintre aceste nivele. Trebuie să admiteţi că infecţiile care se produc în orice altă parte a corpului (amigdalita, infecţiile dentare, ale pielii, otita, scarlatina, apendicita, pneumonia sau chiar constipaţia cronică) afectează într-o măsură mai mică sau mai mare rinichii şi apoi căile urinare. Un alt tip de infecţii au ca punct de plecare uretra (igienă intimă deficitară, lenjerie intantă, contact sexual neprotejat etc.). Numeroase medicamente pot avea la rândul lor o acţiune nefastă asupra aparatului urinar, atunci când sunt utilizate excesiv sau incorect şi printre acestea pot fi enumerate sulfamidele, antibioticele, antinevralgicele, fasconalul, neomicina, rifampicina etc. Or, dv. aveţi obiceiul să apelaţi la automedicaţie. Există tratamente cu plante medicinale şi la acestea veţi putea recurge, dar după ce veţi beneficia de un diagnostic corect, urmat de tratament medicamentos (la nevoie chiar chirurgical) stabilit într-o clinică (sau secţie) de specialitate. Vă sfătuim să nu mai amânaţi clarificarea situaţiei, având în vedere că sunteţi la vârsta tinereţii şi neglijarea acestei probleme de sănătate vă poate aduce numeroase complicaţii.*

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

UNICATE

„COCOŞUL-PORTOCALĂ"

În zonele stâncoase ale litoralului Americii de Sud, acolo unde pădurea avansează mult spre malurile oceanului Atlantic, supraviețuiește cu greu cocoșul stâncilor sau cocoșul-portocală. Masculul are penajul în majoritate oranj intens - la fel și creasta - și se folosește contrastul cu verdele crud al frunzelor pentru a atrage găinușele. Această „paradă" este executată cu mari riscuri, numai în „anotimpul dragostei". Expunerea atrage și prădătorii, de care se ferește în restul timpului ascunzându-se prin desișuri. Cocoșul-portocală este o pasăre pe cale de dispariție. În Argentina trăiesc mai puțin de două sute de exemplare.

SURPRIZELE NATURII

Vor reapărea DINOZAURII?

Nu, această întrebare nu este subiectul unui film de genul „Jurassic Park". Urmașii celebrului căutător de fosile *Victorine Herrera* (descoperitorul primului dinozaur având la maxilarul inferior dublă articulație) și ai lui *Paul Sereno* (cel care a pus în evidență ultima generație de dinozauri dispărută în Anzi, acum 58 milioane de ani) au prezentat deja studii independente, dar având aceeași temă centrală: factorii de mediu sunt propice unei evoluții „rapide" a taliei șopârlelor de azi.

De la „Istoria Naturală" a lui Plinius cel Bătrân și până la observațiile extrem de meticuloase începute în secolul trecut, se constată că unele exagerări în privința dimensiunilor acestor reptile nu au fost și nu sunt deloc întâmplătoare. Supraviețuirea uriașilor varani asiatici și australieni (cu talii obișnuite de 2,5-3 metri) și ai iguanelor din Galapagos (2 m) nu mai miră pe nimeni. *Studiile focalizate pe evoluția șopârlelor gecko, cameleon, dragon de pădure și dragon amfibiu indică o tendință naturală de adaptare la mediu prin creșterea dimensiunilor corpului.*

VICTIME ȘI PRĂDĂTORI. În principal, există două motive ale acestei tendințe: abundența hranei (în unele ecosisteme) și creșterea numărului prădătorilor. Ambele fenomene au la bază aceeași cauză majoră: creșterea temperaturii Pământului și anomaliile climatice zonale. Pe de o parte, creșterea populațională a insectelor conduce la o rată crescândă a reproducerii, iar pe de altă parte, prădătorii șopârlelor sunt tot mai lacomi. Consecința directă este adaptarea exemplarelor din speciile cele mai primejduite la atacurile prădătorilor.

Una din soluțiile naturale este și descurajarea acestora prin creșterea dimensiunilor. Astfel, dacă *un gecko sau un cameleon obișnuit avea la începutul secolului o lungime de 30-40 de centimetri, astăzi au fost identificate exemplare și de 50 cm, fără ca aceastea să reprezinte o excepție.* În cazul iguanelor, carnea lor delicioasă face din om principalul prădător. Față de o lungime medie de 1,5 m la începutul veacului, astăzi iguane de 1,85-2,00 m sunt comune. „Coama" solzoasă dorsală se dezvoltă continuu și descurajant pentru inamic.

Împotriva acestei tendințe nu stă decât o nouă glaciațiune, adică exact motivul pentru care au dispărut dinozaurii acum 65-55 milioane de ani. În prezent, creșterea concentrației bioxidului de carbon din atmosferă (efect de seră) are drept consecință indirectă și „teribilizarea" șopârlelor (dinozaur = șopârlă teribilă, termen introdus în 1841 de naturaliști de la Oxford).

SENZAȚIONAL

„Palma verde a lui Dumnezeu"

Naturaliștii David și Carol Hughs au descoperit în pădurile tropicale din Costa Rica cea mai mare „frunzuliță" nedivizată a vegetației planetei, care creștea – inexplicabil – solitară, direct din sol, neatașată nici unui arbore sau arbust. „ Palma verde a lui Dumnezeu", cum au botezat-o cei doi oameni de știință, are un diametru mediu de 2,10 metri și nu aparține vreunei specii cunoscute! Cea mai mare frunză nedivizată a unui arbore – Alocasia macrorhiza – are o lungime de 2,7 m și o lățime de 1,8 m, crescând în Malaesia. La categoria frunze divizate, cea a palmierului amazonian Raphia ruffia atinge... 19,5 metri lungime, eclipsând un bloc cu 6 etaje.

SAHARIENII
strămoșii constructorilor de piramide

Sahara a fost, cu 3-4 mii de ani înainte de Marile Piramide (ridicate în mileniul III î.Ch.), un ospitalier „atelier de artă" pentru triburile nomade pre-egiptene. Cu ajutorul radarelor unor sateliți artificiali specializați – procedeul numit *arheologie spațială* – au fost făcute excepționale descoperiri în zonele Bir-Safsaf (la 900 kilometri sud-vest de Cairo) și Nabta (200 de mile de Bir-Safsaf).

BAZINE PLINE CU APĂ. Nomazii saharieni se bucurau, acum 6-7 mii de ani, de o climă mai agreabilă. Abundența precipitațiilor de atunci este confirmată de aducerea la lumină a unor autentice bazine de acumulat apa ploilor, având pereți de pământ înalți de 2 metri și laturi de 100-500 de metri. De-a lungul traseelor nord-sud și retur, străbătute o dată sau de două ori pe an, saharienii au lăsat gravate în piatră o bizară scriere pictografică (probabil precursoare a hieroglifelor) și nenumărate blocuri stâncoase (de 70-100 kilograme) cu desene zoomorfe și antropomorfe.

Inițial, arheologii doreau să găsească urmele unui vechi fluviu saharian, dispărut în urmă cu 7-8 milioane de ani. Civilizația saharianã, considerată a fi pre-egipteană, cunoștea probabil fosta albie a fluviului, rutele migrărilor ei fiind însemnate cu un fel de borne-indicatoare de oaze, unde reușeau să cultive pământul.

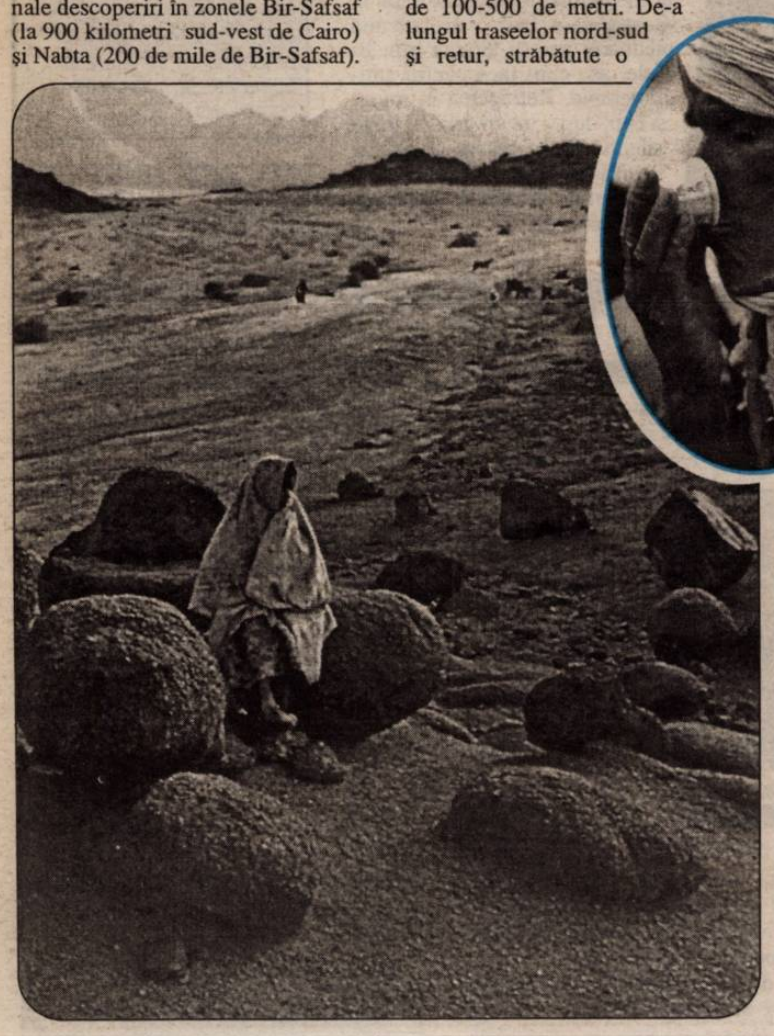

DETRONAREA COMPLEXULUI STONEHENGE. Dar poate că *cea mai spectaculoasă descoperire este aceea care răstoarnă cronologia construcțiilor megalitice* (pietre gigantice delimitând un spațiu sacru). Însuși Mircea Eliade aprecia că înaintea complexelor europene de la Stonehenge, Carnac sau Ashdown, datate mileniul IV-III î.Ch., nu există nimic asemănător în Egipt. Iată că *megaliții saharo-egipteni de la Nabta – ansamblu astronomic și de cult – au fost ridicați în mileniul V î.Ch.!* Această senzațională informație a anului 2000 pune în evidență două aspecte esențiale: *1. înainte de Piramide, proto-egiptenii știau să manevreze blocuri de piatră de peste 100 de tone; 2. este confirmat pe deplin sensul influențelor cultului morților și al observării astrelor, dinspre Mediterana orientală, Malta și până-n Irlanda de astăzi.* Pe de altă parte, în acest caz, „arheologia spațială" s-a dovedit mai eficientă decât cea clasică.

CREIERUL, CONTINENT NECUNOSCUT

OAMENI
detectori de minciuni

Afazia reprezintă ansamblul tulburărilor limbajului provocate de leziuni cerebrale (în special ale emisferei stângi). Tradiția acestei boli neurologice spune că afazicii, cu exprimarea lor greoaie, inconsistentă sau cu repetiții obsesive, nu pot minți. Dar mai multe teste efectuate recent la Massachusetts General Hospital din Charlestown, SUA, au demonstrat indubitabil că acești suferizi posedă o calitate excepțională: aceea de a sesiza instantaneu dacă o persoană spune adevărul sau nu.

Dotați cu o sensibilitate aparte, care nu ține seama de mimica feței și tonul pe care li se vorbește, afazicii nu mint, dar nici nu pot fi mințiți. Experiențele au vizat mai multe grupe de pacienți, cu diverse forme de afazie, și un grup normal. Li s-au prezentat mai multe filme în care personajele amestecau evenimente reale sau fictive și pe care le comentau în fel și chip. Grupul de afazici cu leziuni ale emisferei stângi (există și „afazie dreaptă") au detectat în proporție de peste 75 la sută minciunile, celelalte grupe limitându-se la maximum 50 la sută. În mod incontestabil, afazicii simt când o persoană exprimă o altă stare sufletească decât cea reală. Pentru ei, zâmbetul sau încruntarea nu spun mare lucru, ei „văd" adevărul gol-goluț. Interesant este și faptul că vorbirea pe un ton ascuțit îi derutează și îi face să-și piardă această însușire.

Neurologii sunt departe de a putea explica mecanismul acestor „detectori de minciuni" naturali. Aparatul lui Cleve Backster (răspândit din 1966 în criminalistică) se bazează pe variațiile câmpului bioelectric al creierului, care intervin atunci când minciuna enunțată modifică starea emoțională a celui analizat. Dar afazicii nu se leagă cu electrozi de cel ce vorbește... Să fie o putere telepatică excepțională? Posedă ei o „antenă" bioelectrică? Nu există, încă, nici o ipoteză științifică plauzibilă.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Muzica și creierul

PLĂCUTUL ȘI UTILUL

Făcând și ascultând muzică, oamenii pot deveni mai inteligenți, mai creativi, problemele de sănătate pot fi rezolvate mai ușor și... se și distrează.

MIHAELA DOROBANȚU

Cântecul care mângâie. Muzicoterapia a fost inventată de un medic argentinian, Rolando Benenzon. Una din ideile lui de pornire a fost că prin muzică se poate acționa chiar și în cazul unor boli psihice. Și într-adevăr, s-a putut dovedi că, jucându-se cu instrumente muzicale, copiii autiști de exemplu, și-au deschis canale alternative de comunicare, devenind mai puțin agresivi și chiar lăsându-se mângâiați. Ca să nu mai vorbim de persoane care s-au trezit din comă la auzul muzicii preferate...

Așa se face că astăzi sunt spitale (Lüdenscheid în Germania) unde la administrarea unei anestezii locale se primește și o... cască pentru a asculta muzică! „La alegere", de la tehno la clasic! Sau că de 11 ani Spitalul milanez San Rafaele reunește săptămânal toți bolnavii pentru a asista la un concert. Rezultatul? S-a înregistrat o ameliorare a raporturilor sociale și a ritmului vindecărilor. Chiar dacă unii „chiulesc", pretextând că muzica este pentru distracție și petreceri. Dar distracție înseamnă emoție, emoția – modificări fiziologice (respirație, circulație sanguină, temperatura corpului). Care pot contribui la vindecare. Totul este să „administrezi" muzica potrivită. Iar efectele pot fi încă și mai numeroase. Și neașteptate.

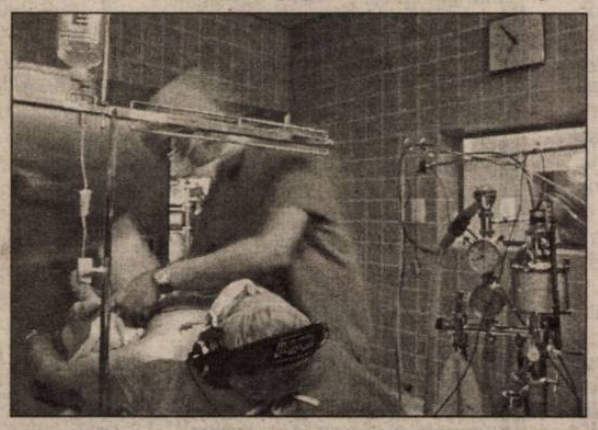

Unde ajunge muzica? Direct în profunzimile creierului! Aceasta o deosebește de toate celelalte forme de artă. Cercetătorii de la Universitatea McGill din Montreal au dovedit acest lucru folosind PET – Tomografia cu emisie de pozitroni – care le-a permis să confirme că modificările fiziologice în timpul ascultării muzicii corespund modificărilor cerebrale. Muzica este percepută de noi sub forma unei secvențe de sunete ordonate în timp. Ceea ce determină o reordonare a gândurilor noastre. Mecanismul nu este diferit de cel folosit de creier pentru rezolvarea unei probleme de matematică – de altfel atunci când se fac calcule matematice sau se citește o partitură muzicală, se folosesc aceleași zone din creier! Există însă o parte a creierului mai sensibilă la muzică? Un compozitor rus, Vissarion Shebalin, a avut la vârsta de 57 de ani un atac de apoplexie care l-a lăsat incapabil să mai vorbească sau să înțeleagă ce i se spune. A continuat totuși să compună. Când a murit și i s-a făcut autopsia, s-au constatat leziuni majore ale emisferei stângi. Dar aceasta nu înseamnă că în cazul muzicii totul se petrece în emisfera dreaptă, cea care în general controlează emoțiile. Emisfera stângă coordonează și semnalele venite din cea dreaptă, inclusiv cele referitoare la timbru, ritm, frecvență – adică tot ce ține de gramatica muzicală.

Muzică și educație Un lucru este cert pentru cercetători: dezvoltarea inteligenței copilului este favorizată de predarea muzicii în primii ani de școală. S-a mers până acolo încât un fost ministru al educației din Italia a propus introducerea obligatorie a muzicii în toate școlile, chiar cu riscul de a reduce numărul de ore la alte materii. Fizicianul american Gordon Shaw a arătat că muzica lui Mozart stimulează ingeniozitatea matematică, și aceasta prin comparație cu un grup de test care ascultase muzică rock. În școli din Germania sunetele sunt asociate cu imagini. Există metode – bazate pe diverse instrumente, de la cele cu clape la vioară – de predare a muzicii la o vârstă extrem de fragedă. Cu cât suntem mai tineri, cu atât mai multe dintre circuitele neuronale sunt activate de muzică!

De ce mergem la discotecă? Pentru sfârșit – unul din subiectele de veșnic dezacord: părinți – copii. „Ce găsiți voi la discotecă? Ce plăcere ai când muzica îți sparge timpanul?" Ei bine, cercetătorii de la Universitatea din Manchester au găsit se pare răspunsul: pentru că ne tragem, printre alții, din pești!

Cu acești strămoși vertebrați acvatici avem în comun un... săculeț, un mic organ aflat în cavitatea vestibulară a labirintului osos al urechii noastre interioare. Peștii și noi suntem singurii la care acesta are nu doar rol de menținerea echilibrului (el „informează" creierul asupra poziției capului) ci și pentru perceperea sunetelor. Devine sensibil mai ales „dincolo" de 90 de decibeli și, dacă se mai întâmplă și ca frecvența muzicii să fie cuprinsă între 50 și 100 de hertzi, atunci activează și mai mult hipotalamusul (de care este legat) și produce o mare plăcere...

Știa el ce știa profesorul Marius Chicoș Rostogan când spunea că muzica „gâdilă în mod plăcut urechile", dar după cum se vede, nu aici se oprește totul!

Castelul Manderen și „Lâna de Aur"

IRINA STOICA

Provincie istorică din nord-estul Franței, Lorena a cunoscut, ca mai toate regiunile din Europa, și nu numai de aici, un trecut zbuciumat. Locuită în antichitate de celți, cucerită de romani în secolul I î.Ch., intră în componența statului franc în secolul al V-lea. După tratatul de la Verdun din anul 843, Lorena face parte din statul franc al lui Lothar, de unde și vechiul nume, Lotharingia. A cunoscut multe perioade de glorie și multe de suferință, constituind din secolul al XVI-lea obiectul luptelor dintre francezi și germani, cărora li s-a pus capăt după cel de al doilea război mondial. Ea a reușit să consacre cele mai frumoase tradiții și vestigii istorice.

Un asemenea vestigiu este castelul Manderen, din vechiul burg medieval Sierck-les-Baines, castel supranumit Malbrouck, în amintirea unui cunoscut cântec de război legat de viața locurilor. Castelul este un martor deosebit al evenimentelor petrecute în Lorena secolului al XV-lea. De fapt, el constituie singura fortăreață păstrată integral din acea perioadă. Achiziționat în 1975 de consiliul general din Lorena, Castelul Malbrouck oferă privitorului patru turnuri în colțuri, legate între ele prin construcție, un corp de locuințe pe trei nivele, totul desfășurat în jurul unei curți interioare. Devenit muzeu, inaugurarea sa a avut loc la 5 septembrie 1998.

Cu acest prilej a fost inițiat și lungul șir de expoziții deschise aici. Una dintre cele mai dragi a fost, fără îndoială, cea care reînvie mitul antic al argonauților și al „lâii de aur". Aceasta a fost legată de crearea ordinului „Lâna de aur" în secolul al XV-lea de către ducele de Burgundia, Philip cel Bun.

Impactul acestui ordin de cavalerie, destinat inițial să protejeze legea catolică, și ocrotit chiar în zilele noastre în Spania și Austria este imens, protejându-se astfel tradiția. În castel, vizitatorul a putut urmări epopeea lui Iason și a tovarășilor săi, argonauții, a trăit captura „lânii de aur", a descoperit modalitățile prin care mitul a fost întreținut de cavaleri de-a lungul secolelor, felul în care acesta a fost oglindit în literatură și spectacole. Expozițiile, deschise permanent expun piese de arheologie, de orfevrărie, picturi, sculpturi, desene și gravuri provenite din diferite țări.

Aproape de apa Mosellei, nu departe de Luxemburg, castelul reînvie istoria Lorenei, „țara celor trei frontiere" cum a fost numită de-a lungul anilor.

„Doctore, cât timp îmi mai rămâne de trăit?". Potrivit unui studiu american, generaliștii aud această întrebare, în medie, de șase ori pe an iar oncologii, de o sută de ori. Este adevărat răspunsul lor? Pentru a afla, o echipă de la Universitatea din Chicago a efectuat un studiu asupra 468 de bolnavi incurabili (toți decedați între timp) și 343 de medici. Rezultatul: 63 la sută dintre medici au supraestimat durata supraviețuirii, în vreme ce 17 la sută au subestimat-o. În mai mult de jumătate din cazuri, medicii au pronosticat o durată de viață dublă față de cea observată, eroare cu atât mai frecventă, cu cât medicii își cunoșteau mai bine pacienții lor. (A.H.)

450 de ani de austeritate

DORIN MĂRAN

În anul 986, cele 14 nave dirijate de Erick cel Roșu acostează în apropiere de țărmurile Groenlandei, încărcate cu sute de oameni, majoritatea fermieri și cu multe animale. În viziunea lui Erik cel Roșu, un ucigaș surghiunit de comunitatea sa, insula ar fi fost un paradis verde, extrem de atractiv pentru fermierii care de-abia așteptau să se apuce de treabă. Edenul promis de comandantul lor a debutat însă cu un litoral inospitalier, populat cu câteva smocuri de iarbă neagră. Pământul, departe de a fi o garanție pentru culturi și creșterea animalelor, i-a pus pe coloniști în mare cumpănă. Cale de întoarcere nu exista așa încât au fost nevoiți să se adapteze la acest mediu ostil. Cum a fost posibil acest lucru? Arheologii au reușit să reconstituie un posibil scenariu în urma exhumării unor vestigii printre care o fermă descoperită în regiunea Vesterbydg, cu câteva încăperi, o sală mare cu bănci aliniate, în care se aflau stofe de lână, obiecte de uz casnic, săbii și câteva săgeți, obiecte identice cu cele folosite în locurile lor de baștină din peninsula Scandinavia. Cu vremea, existența coloniștilor devine tot mai dificilă. Materiile prime lipsesc în general, culturile de cereale sunt imposibile datorită faptului că vara e prea scurtă pentru a asigura ciclul de dezvoltare. Fără grâu, fără lemn, fără fier, vikingii sunt condamnați la austeritate. Marile valori care circulau între negustători și care țineau loc de monedă de schimb erau blănurile de urs polar și de vulpe sau colții de morsă. Se estimează că numărul locuitorilor de origine europeană care popula insula prin secolul XI era de aproximativ 3000. Analizele cu carbon 12 și 13 efectuate pe colagenul oaselor exhumate, au dus la concluzia că alimentația vikingilor a fost marcată de importante modificări de-a lungul a 450 de ani de conviețuire pe insulă. Variațiile nivelelor de cărbune metabolizat în lanțul alimentar indică faptul că în momentul în care coloniștii dispar, în mod misterios, în secolul XIV, alimentele de origine marină constituiau 80 la sută din alimentația lor, față de 20 la sută cât reprezentau la începutul vieții lor pe insulă.

Viitorul aparține spațiului

În 2003 PUBLICITATE PE MARTE!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Chiar din anul acesta, la bordul stației MIR va fi produs un film de anticipație; o firmă ruso-americană dorește să dispună de un modul locuit din structura Stației Spațiale Internaționale ALPHA, de la care să facă zilnic transmisii de televiziune de genul „Cosmosul vă informează". Toate acestea însă pălesc față de știrea că, din 2003, s-ar putea să „beneficiem" de emisii de publicitate transmise direct de pe... Marte!

Totul a pornit de la programul spațial vest-european MARS EXPRESS, care include o stație interplanetară dotată cu aparatură ultramodernă destinată să ajungă pe o orbită circummarțiană eliptică în 2003, de unde, timp de un an marțian (687 zile terestre), va „aproviziona" Terra cu numeroase fotografii și date fizice despre „Planeta roșie", care ne vor parveni de la depărtări de Marte cuprinse între 250 km și 11500 km...

Semnificativ este că stația MARS EXPRESS va asigura așezarea lină pe Marte a sondei automate BEAGLE 2 (vezi figura alăturată) construită de specialiștii englezi, înzestrată cu aparate destinate măsurării unor parametri ai solului marțian, atât la suprafață cât și în adâncime! Aceste informații științifice, inclusiv fotografiile, vor fi parțial procesate la bordul sondei BEAGLE 2, și apoi vor ajunge pe Terra via sonda marțiană MARS EXPRESS, care va fi „interogată" periodic de antenele stațiilor de recepție cosmică ale Agenției Spațiale Europene.

Derularea programului MARS EXPRESS va servi ca model pentru misiunea marțiană comună ESA – NASA denumită MARS SAMPLE RETURN (Aducerea pe Pământ a unor mostre de sol marțian), a cărei stație spațială va fi lansată în 2005 de o rachetă vest-europeană ARIANE 5; și de această dată ansamblul spațial va cuprinde un aparat orbital, care va evolua pe o orbită eliptică circummarțiană, în greutate de 2,7 tone, precum și un vehicul automat marțian, în greutate de 1,8 tone, care va include atât rezervoarele (canistrele) cu mostrele de sol marțian, cât și un modul cu motor rachetă, capabil să decoleze automat de pe Marte, în vederea aducerii pe orbită, și apoi a recuperării mostrelor respective de sol marțian.

Estimat că va costa aproximativ 150 mil. $, din care pentru BEAGLE 2 circa 50 mil. $, bugetul spațial al ESA se pare că nu poate asigura complet această misiune destul de ambițioasă; ca urmare – și pentru a evita greșeli de genul celor care au provocat pierderea stațiilor orbitale MARS POLAR LANDER (3 dec. 1998) și MARS CLIMATE ORBITER (23 sept. 1999) – s-a apelat la oameni de afaceri pentru sponsorizare, iar aceștia au cerut ca BEAGLE 2 să aducă pe Marte reclame publicitare!... Deja a început vinderea de spații publicitare de constructorul lui BEAGLE 2!

(Va urma)

Yeti – oamenii zăpezilor

„YEREN” ÎN CAPTIVITATE

Revista *„Paris March”* menţiona că singurul punct asupra căruia scepticii, entuziaştii şi prudenţii sunt de acord este necesitatea capturării unui specimen întreg de „om al zăpezilor”, de preferinţă viu. Se pare că aşa ceva s-a întâmplat acum câteva decenii.

Era în anul 1942, cel mai sângeros al conflictului chino-japonez (1931-1945). Bătrânul Liu Jikuan îşi aminteşte ziua în care Regimentul 75 de Infanterie din Armata Gomindanistă (Kuomintang) a traversat satul său natal. „Aveam 13 ani. Auzisem că soldaţii au prins un „Yeren” şi îl poartă cu ei. Dar oamenii din sat n-au crezut zvonul: se temeau să nu fie o minciună, căci soldaţii făceau orice ca să-i prindă pentru a-i înrola cu forţa în armată. Aşa că, la apropierea regimentului, în case n-au mai rămas decât bătrânii şi copiii; bărbaţii în putere şi femeile tinere s-au ascuns în pădure. Când trupele au intrat în aşezarea noastră eu şi alţi băieţi mai mici am alergat să le vedem. În primele rânduri mergeau doi „Yeren”, mascul şi femelă, legaţi cu lanţuri grele. Aveau blană roşcată şi plete lungi, roşii, care le cădeau pe umeri. Capetele le erau mai mari decât ale oamenilor, cu ochi neobişnuiţi, roşii, maxilare ieşite în afară şi buze groase. Femela părea mai tânără, corpul îi era mai zvelt şi avea sâni mari, alungiţi. Masculul, foarte lat în umeri,

mergea puţin aplecat înainte, plângea amarnic şi lacrimile îi udaseră toată faţa.”

După cum arată unele indicii obţinute de Li Jian în legătură cu urmarea acestui caz, soldaţii gomindanişti, veşnic înfometaţi de o subzistenţă prea puţin preocupată de soarta lor, i-au ucis pe cei doi „Yeren”, mâncându-i apoi, în timpul marşului spre front. O întâmplare asemănătoare a avut loc în aceeaşi zonă, câteva luni mai târziu. La sfârşitul anului 1942, ţăranii din satul lui Jikuan i-au chemat în ajutor pe cei dintr-o aşezare apropiată, condusă de Jia Wenzhi, un personaj ciudat, fost soldat, îndrăzneţ şi fără scrupule. Când Jia a aflat că în pădurea din apropierea celor două sate se ascunde o fiară ale cărei urlete înfiorătoare îngrozesc oamenii, a pufnit în râs: „Nici un monstru nu poate rezista celor 50 de oameni ai mei, înarmaţi cu puşti şi cu grenade. Avem chiar şi o mitralieră!”. Unul dintre cei pe care-i comanda, Zhang Yujin (având pe atunci 20 de ani), povesteşte: „Am plecat cu toţii, călăuziţi de săteni. Urcând spre pădurea de deasupra satului care ne chemase, am auzit strigăte foarte puternice. Deodată am văzut cele două creaturi. Una, aşezată pe turnchiul unui arbore doborât de trăsnet, plângea în hohote. Cealaltă se învârtea în jurul ei şi o lovea din când în când. Fiinţa de pe buştean răspundea şi ea cu lovituri, apoi izbucnea din nou în plâns. Noi şi ţăranii am urmărit ciudăţenia asta cam o oră şi jumătate, apoi, la un semnal, am deschis focul. Creatura aşezată s-a prăbuşit peste copac în vreme ce a doua a dispărut în pădure. Ne-am apropiat: fiinţa ucisă era un mascul de „Yeren”, înalt de 2 m, cu blana roşie şi deasă. Chipul său aducea foarte mult cu al oamenilor, dar avea ochii mai mari şi maxilarele proeminente. Abia când am vrut să-l ridicăm ne-am dat seama ce se întâmplase. Masculul îşi prinsese laba piciorului într-o crăpătură a trunchiului pe care se aşezase, ceea ce îi provoca dureri groaznice. Femela nu putea să-l ajute, dar nu voia să-l părăsească şi încerca să-l scoale cu forţa. (...). Am târât corpul în sat şi am început să-l jupuim, însă pielea acoperită de păr era atât de fină încât se sfâşia în bucăţi. Nu părea deloc o piele de animal”.

Oamenii au tăiat carnea şi au pus-o la fiert într-o marmită militară, însă cei mai mulţi n-au putut s-o mănânce, căci fiertura emana un miros foarte puternic. Numai Jia Wenzhi şi-a terminat porţia fără multe fasoane, ba chiar a pus să se afume un picior al „vânatului”, pe care l-a trimis în dar guvernatorului Provinciei Shennongja.

DAN APOSTOL

Amprente ale spiritualităţii noastre

Biserica Albă din Baia

Situată la sud-vest de Fălticeni, comuna Baia de pe valea Moldovei Biserica Albă are o istorie străveche. Pe la 1300, aşa cum menţionează unele documente, aici exista o cetate de lemn cu val de pământ şi palisade, de aceea Baia era amintită ca oraş. În vremea lui Dragoş Vodă era importantul centru politic al Moldovei, dar în 1359 Bogdan, întemeietorul administrativ al ţării mută capitala la Siret.

În 1467 Baia avea să fie teatrul unei mari bătălii. Oastea lui Matei Corvin, care invadase Moldova, se stabilise aici înaintea luptei decisive de cucerire a Sucevei – cetatea de scaun, aflată destul de aproape. Duşmanul a fost însă lovit de Ştefan şi oştenii lui, care au obţinut o victorie clară. Cetatea a fost arsă dar după ce a fost refăcută Ştefan cel Mare a ridicat aici o biserică – Biserica Albă. De fapt nici unul dintre domnitorii Moldovei n-a ridicat atâtea locaşuri de închinăciune ca Marele Ştefan. Tradiţia – confirmată de mărturiile documentare – spune că după fiecare luptă el înalţă o mănăstire sau o biserică, ctitoriile lui fiind atât de numeroase încât de multe ori îi sunt atribuite şi alte locaşuri vechi, cărora nu li se mai cunoaşte ctitorul.

Biserica Albă din Baia nu permite precizarea datei la care a fost înălţată deoarece nu mai există pisania, dar se pare că ctitorul ei este cu adevărat marele voievod. Biserica este construită din piatră, are o formă dreptunghiulară şi o singură turlă. Este nepictată şi sub cornişă se află un rând de ocniţe. Turla şi bolţile au fost refăcute din cărămidă, turla fiind de asemenea decorată cu şiruri de ocniţe. Biserica este asemănătoare tuturor ctitoriilor voievodului şi, după cât se pare a fost înălţată cu meşteri locali deşi numele acestora a rămas necunoscut. Clopotniţa este plasată în zidul de incintă, unde se află, de asemenea şi intrarea în curtea locaşului. Deasupra uşii de intrare există stema Moldovei, cioplită în piatră, făcând astfel să dăinuie peste veacuri credinţa şi dragostea de patrie a marelui ctitor, cinstit acum ca sfânt de Biserica Ortodoxă Română.

IRINA STOICA

ARTA COTIDIANĂ A NOULUI IMPERIU

O cochetărie fără margini

DORIN MĂRAN

În mormintele egiptenilor s-au găsit cele mai multe mărturii ale vieţii lor de toate zilele. Obiectele depuse la căpătâiul celor decedaţi aveau rolul de a-i însoţi şi de a le fi utile dincolo de moarte. Aceste obiecte, cu o foarte pronunţată valoare simbolică, constituie pentru posteritate cea mai importantă mărturie a rafinamentului egiptenilor, în special al femeilor.

Obiectele de toaletă pe care le foloseau doamnele din înalta societate erau mărturia prestanţei şi poziţiei lor sociale. Ilustrative sunt în acest sens cupele de kohol, un fard negru pentru pleoape, în formă de coloană care se deschid ca o floare. Maimuţa care îmbrăţişează cupa recomandă acest animal ca pe un oaspete permanent, familiar, ca pe-o mascotă a caselor luxoase. Oglinda pe care o foloseau frumoasele egiptene trebuia să simbolizeze plenitudinea astrelor, în special a Soarelui care se afla într-o permanentă renaştere. Graţiosul corp feminin care susţine oglinda sugerează erosul emanat de zeiţa Hathor, cea care însufleţeşte întreaga existenţă. Lingurile cu fard sugerează o fată care înoată. O temă cu multe variaţiuni în care feminitatea e legată de domeniul acvatic. Chiar şi banalul pieptene are conotaţii simbolice. Ele se referă la triumful iubirii şi la victoria oamenilor împotriva dezordinii şi a demonilor. Cu siguranţă că alesele protipendadei egiptene îşi pierdeau mult mai mult timp decât femeia modernă de azi, în preajma coafezelor. Coafurile rafinate, monturile sofisticate ale părului sau ale meşelor constituiau cel mai important atu al seducţiei feminine. O provocare, o invitaţie la dragoste.

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

TRAGICUL DESTIN DE SPION AL LUI ERNEST HEMINGWAY

Aşa precum W.Somerset Maugham a fost pentru M.I.-6. „omul nostru din Petrogad” Ernest Hemingway a fost „omul nostru din Havana”, iniţial pentru Biroul de Informaţii al Marinei S.U.A., iar mai apoi al Serviciului de Informaţii al Departamentului de Stat.

Hemingway, asemenea multor altor americani, între care bancherii Winthrop Aldrich şi Nelson Rockefeller, ziaristul John Carter sau avocaţii David K. Bruve şi William Donovan, s-a oferit voluntar din patriotism, pentru a servi ca spion amator, fiindcă – după cum notează Ernest Volkman – „ei nu vedeau nimic rău în combinarea îndatoririlor profesionale cu activitatea de culegere a informaţiilor pentru micile instituţii de spionaj ale Americii”. Există, în general tendinţa ca rolul lui Hemingway în istoria serviciilor secrete să fie abordat într-o aură a misterului, a boemului şi chiar a comicului. Enest Volkman este unul dintre autorii care oferă cititorului, în lucrarea citată, o astfel de imagine a marelui scriitor. Realitatea este însă cu totul alta...

Hemingway a fost un agent capabil şi talentat al colonelului John W.Thomason din O.N.I. (Biroul de Informaţii al Marinei Militare Americane). După o călătorie întreprinsă în primăvara anului 1941 în Extremul Orient, el a adus informaţii care au anticipat atacul de la Pearl Harbour. Nu a fost crezut şi, dezamăgit, a întrerupt legătura cu O.N.I. Aflându-se în relaţii amicale cu ambasadorul S.U.A. la Havana, Spruille Braden stabileşte cu acesta o nouă colaborare informativă, al cărei obiect va fi supravegherea simpatizanţilor fascişti spanioli din Cuba, suficienţi pentru a putea constitui un punct de sprijin important pentru interesele Germaniei. Hemingway va fi, aşadar, trecut în evidenţele Serviciului de Informaţii al Departamentului de Stat.

Concomitent cu activitatea sa de agent în serviciul guvernului american, Hemingway intră şi în atenţia F.B.I.-ului care-i deschide, în 1942, un dosar de atentă supraveghere, construindu-i probele de „neloialitate” din informaţii mărunte, cum ar fi semnarea de către scriitor a unui apel în sprijinul persoanelor care au încălcat Legea Neutralităţii sau acţiunile sale în favoarea loialiştilor republicani din Spania, pentru ca mai apoi simpatia pentru Fidel Castro să-i aducă eticheta de simpatizant comunist.

F.B.I.-ul a avut grijă de denigrarea sistematică a lui Hemingway. Mai mult, i l-a trimis ca ajutor pe Gustavo Duran, pe care-l cunoscuse în timpul războiului civil spaniol, în calitate de comandant al unei armate republicane şi prieten cu Luis Bunuel, André Malraux şi Garcia Lorca. Prietenia dintre Hemingway şi Duran, în combinaţia făcută de F.B.I. s-a deteriorat, ultimul ajungând să-l deteste pe cel dintâi. Deşi se apreciază că reţeaua constituită din Hemingway pentru supravegherea fasciştilor spanioli din Cuba nu ar fi dat rezultate, totuşi, în 1947, scriitorului avea să-i fie conferită, în cadrul unei ceremonii ce a avut loc la Ambasada S.U.A. din Havana, „Steaua de Bronz” pentru „serviciu de război meritoriu”, nespecificat. Faptul în sine a provocat iritarea directorului F.B.I. Edgar Hoover.

Mayers, biograful lui Hemingway, pune acţiunea distructivă a F.B.I.-ului pe seama faptului că nu a reuşit să-l controleze şi atunci trebuia într-un fel anihilat, ceea ce s-a şi întâmplat...

În 1961, afectat de o depresiune nervoasă rebelă, scriitorul s-a internat, sub o identitate falsă, la Clinica Mayo din S.U.A., unde avea să susţină insistent în faţa medicilor că este terorizat de F.B.I. Potrivit lui Mayers, Hemingway fusese cuprins de o „îngrozitoare teamă”, cu atât mai mult că nimeni nu voia să-l creadă. „Şi totuşi el avea dreptate – scrie Mayers – căci F.B.I. discuta despre starea mentală a lui Hemingway cu medicii săi”.

Hemingway, colosul de altădată, curajos şi înclinat aventurii, a devenit sub electroşocuri un om speriat care, la 2 iulie 1961, avea să se sinucidă. El a ştiut pentru cine vor bate clopotele...

N-ar fi pentru prima dată când mirajul aventurii învăluite în mister a fascinat personalităţi prestigioase ale lumii culturale, aruncându-le în vâltoarea unor evenimente mai presus de înţelegerea lor... Este ceea ce s-a întâmplat şi cu celebrul romancier american Ernest Hemingway. Lăsându-se prins între interesele mai multor servicii secrete americane, aflate într-o aprigă concurenţă, Hemingway a sfârşit tragic, „sfărâmat” sub povara acţiunilor distructive îndreptata de FBI împotriva lui. Aşadar, un nou fragment, reprodus în exclusivitate, din lucrarea „Servicii secrete străine” vol. II autori: M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, 2000 *(A.H.)*